

COMUNA CĂPLENI
JUD. SATU MARE

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ 2014-2020

COMUNA CĂPLENI, JUD SATU MARE

CAPITOLUL 1

INTRODUCERE

Proiectul are ca principal obiectiv elaborarea acestui document care sa exprime aspirațiile de dezvoltare ale comunității, care sa abordeze onest problemele locale, bazându-se pe potențialul local de dezvoltare. Desi este realizata pentru administratia publica locala. Strategia va sta la baza inițiativelor tuturor persoanelor juridice care deruleaza activitate pe teritoriul comunei Căpleni.

Necesitatea acestei lucrari apare în contextul României ca țara a Uniunii Europene și a accesarii fondurilor comunitare. Acest lucru creează pe de o parte oportunitatea dezvoltării durabile a comunităților cu ajutorul fondurilor europene, dar în acelasi timp se creeaza noi presiuni asupra competitivității economiei locale.

Valorificarea acestor noi oportunități cere însă alocarea unor resurse semnificative din partea actorilor locali, atât la nivelul capacității administrative necesare pentru accesarea, implementarea și monitorizarea adecvată a acestor fonduri, cât și de ordin financiar, de furnizare a co- finanțării obligatorii.

În consecință, este necesara o prioritizare clară a inițiativelor de dezvoltare, fundamentată pe o analiză riguroasă a situației locale specifice, astfel încât sa fie maximizat impactul socio- economic al acestor investiții, în contextul resurselor inevitabil limitate disponibile pentru mobilizare în orizontul de timp 2014 - 2020.

„Strategia de dezvoltare a comunei Căpleni, 2014 – 2020” este realizată în cadrul unui proiect finanțat din fonduri proprii, proiect inițiat și derulat de Unitatea Administrativ Teritorială a Comunei Căpleni

1.1 CORELAREA CU STRATEGIA „EUROPA 2020”

Obiectivul general al acestei strategii este transformarea UE într-o economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.

Cele trei priorități stabilite în cadrul acestei strategii sunt:

- ❖ Creștere inteligentă;
- ❖ Creștere durabilă;
- ❖ Creștere favorabilă incluziunii sociale.

Printre țintele Strategiei Europa 2020 se numara:

- ✓ rata de ocupare a populației cu vârstă cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%;
- ✓ nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene;
- ✓ obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
 - o emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990;
 - o 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile;
 - o creșterea cu 20% a eficienței energetice;
- ✓ rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%;
- ✓ ponderea tinerilor cu vârstă între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ;
- ✓ terțiar, de cel puțin 40%;
- ✓ scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 de milioane.

Strategia Europa 2020 are 11 obiective tematice:

1. Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării;
2. Îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor;
3. Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
4. Sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele;
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor;
6. Protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
7. Promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie;
8. Promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă;

9. Investiții în competențe, educație și învățare continuă;
10. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
11. Îmbunătățirea capacității instituționale și a eficienței în administrația publică.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene indică trei priorități:

1. Îmbunătățirea atractivității Statelor Membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător.
2. Încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC.
3. Crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor și a firmelor și investițiile în capitalul uman.

Conectarea Europei – are scopul de a accelera investițiile pe termen lung în drumuri, căi ferate, rețele energetice, conducte și rețele de mare viteză în bandă largă:

1. Ameliorarea legăturilor de transport – investiții în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri și călători, în special între vestul și estul Europei. Investițiile se vor axa pe moduri de transport ecologice și durabile.
2. Conectarea rețelelor energetice – realizarea de conexiuni între țările UE, care să faciliteze furnizarea energiei - atât a celei tradiționale, cât și a energiei provenind din surse regenerabile.
3. Sprijinirea rețelelor digitale de mare viteză – crearea de rețele în bandă largă și furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acorda subvenții pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum și a serviciilor electronice în domeniul achizițiilor publice, sănătății, justiției și operațiunilor vamale. Banii vor fi utilizați pentru a asigura conectarea și interoperabilitatea serviciilor naționale.

1.2 CORELAREA CU CADRUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI

2014 – 2020

Strategia de Dezvoltare Durabilă a României stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la modelul de dezvoltare generator de valoare adăugată înaltă, propulsat de interesul pentru cunoaștere și inovare, orientat spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.

Ca orientare generală, strategia vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung :

- ❖ Orizont 2020: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- ❖ Orizont 2030: Apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

- ✓ rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%;
- ✓ nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României;
- ✓ obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
- ✓ emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990;
 - o 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile;
 - o creșterea cu 19% a eficienței energetice;
 - o rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%;
- ✓ ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%;
- ✓ scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.

La nivelul Statelor Membre, Strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul Programelor Naționale de Reformă (PNR).

Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională 2014-2020

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007 – 2013 și 2020, 2030 – obiective:

- ❖ modernizarea și dezvoltarea rețelei de transport de interes european și național;
- ❖ creșterea condițiilor de siguranță și a calității serviciilor;
- ❖ liberalizarea pieței interne de transport;
- ❖ stimularea dezvoltării economiei și a competitivității;
- ❖ întărirea coeziunii sociale și teritoriale la nivel regional și național;
- ❖ compatibilitatea cu mediul inconjurător.

Strategia de transport intermodal în România 2020 – obiective avute în vedere:

- modernizarea și/sau construirea unor terminale intermodale și a infrastructurii aferente;
- realizarea unor servicii intermodale de calitate;
- implementarea unui sistem de urmărire, planificare și management a transportului;
- intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piață
- stimularea promovării sistemului național de transport intermodal.

Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026 are ca principale obiective transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030. Obiectivele pentru 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 – are următoarele obiective:

- ❖ Valorificarea periferialității prin dezvoltarea rolului de conector și releu la nivel continental și intercontinental;
- ❖ Racordarea la rețeaua europeană de poli și coridoare de dezvoltare;
- ❖ Structurarea și dezvoltarea echilibrată a rețelei de localități urbane;
- ❖ Afirmarea solidarității urban-rural;
- ❖ Dezvoltarea rurală;

- ❖ Consolidarea și dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale;
- ❖ Dezvoltarea adecvata a diferitelor categorii de teritorii;
- ❖ Creșterea competitivității teritoriale;
- ❖ Protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

Prin complexitatea proceselor și fenomenelor, prin amplitudinea provocărilor și problemelor care trebuie rezolvate, dezvoltarea durabilă a României a încetat demult să mai fie atributul exclusiv al elitelor politice, economice și intelectuale. În egala măsură, dezvoltarea durabilă a țării privește pe fiecare cetățean al României și în consecință, necesită antrenarea, implicarea și participarea activă a acestuia, în cele mai adecvate modalități, potrivit cu interesele și capacitatea sa de a contribui la sustenabilitatea progresului economic și social al țării.

Participarea la elaborarea și implementarea acestei strategii reprezintă singura alternativă de a pune bazele unei platforme comune de acțiune la scara națională și locală, care să dea consistență eforturilor comune, să modeleze viitorul României și să influențeze în bine viața oamenilor pentru mai multe decenii în viitor, în condițiile șanselor, oportunităților și rigorilor generate de globalizare, integrare în Uniunea Europeană și extindere a societății bazate pe tehnologia informației și a comunicațiilor.

Această strategie reprezintă, practic, un proiect deschis, în măsura să răspundă eficient și prompt la schimbările tot mai rapide de mediu economic, la conjuncturi interne și externe, la constrângerile existente și la cele generate de noul statut al României, de membru cu drepturi depline al comunității europene și euro-atlantice.

Trecerea de la viziunile pe termen scurt care își au virtuțile, dar și limitele lor, la viziunile pe termen mediu și lung, care să armonizeze cerințele și direcțiile dezvoltării României cu cele ale integrării euro-atlantice, a devenit o necesitate evidentă.

Luând în considerare necesitatea adaptării spațiului urban și rural românesc la cerințele UE, prin promovarea unui sector eficient și viabil din punct de vedere economic și social în contextul perioadei ulterioare integrării, strategia stabilește principalele direcții pentru dezvoltare ale României.

Situația actuală este caracterizată de o multitudine de factori care provoacă schimbări continue, atât interni cât și externi, schimbări cărora Uniunea trebuie să le facă față și deci să se afle într-o continuă adaptare.

1.2.1. Programarea fondurilor europene nerambursabile în perioada 2014-2020

Proiectul legislativ UE pentru perioada 2014-2020 face referire la următoarele aspecte care stau la baza procesului de programarea a fondurilor europene nerambursabile alocate în viitorul exercițiu financiar:

- ☐ concentrarea tematică asupra priorităților Strategiei Europa 2020 pentru o “creștere inteligentă, durabilă și incluzivă”, transpuse în CSC la nivel european;
- ☐ un cadru unic de programare la nivelul fiecărui stat membru – numit Contract/Acord de Parteneriat (C/AP) 2014-2020, care va acoperi instrumentele structurale și fondurile destinate dezvoltării rurale și pescuitului, respectiv: Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), FEADR (Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală) și FEPM (Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime);
- ☐ posibilitatea elaborării unor programe multi-fond în cazul implementării instrumentelor structurale;
- ☐ oportunități extinse pentru abordarea teritorială a programării;
- ☐ un accent crescut pe performanță și monitorizarea rezultatelor;
- ☐ impunerea unor condiționalități macroeconomice, ex-ante și ex-post pentru accesarea/cheltuirea fondurilor;
- ☐ simplificarea procesului de implementare și un mai bun management al fondurilor.

NOUTĂȚI privind fondurile europene

Facând o analiză punctuală, comparativă între perioada 2007-2013 și 2014-2020 observăm că apar noutăți în ceea ce privește diversele sectoare ale fondurilor europene.

Noutăți în materie de creștere economică, locuri de muncă și coeziune

- ☐ Fondul european de ajustare la globalizare va continua să ofere sprijin pentru lucrătorii disponibilizați ca urmare a unor schimbări structurale majore. În plus, acest fond își va extinde domeniul de aplicare pentru a reduce impactul noilor acorduri comerciale asupra agricultorilor.

Noutăți în materie de cercetare și inovare

- ☐ Cele mai importante trei programe de finanțare pentru cercetare și dezvoltare (Programul pentru competitivitate și inovare, Al șaptelea program-cadru și

Institutul European de Inovare si Tehnologie) vor fi reunite într-un cadru strategic comun, Orizont 2020, pentru a elimina fragmentarea si pentru a evita suprapunerile.

- Schemele de finanțare vor fi standardizate și simplificate. De asemenea, pentru toate schemele de finanțare va exista un set unic de reguli privind participarea, auditul, structurile de sprijin, difuzarea rezultatelor si schemele de rambursare. În ceea ce privește finanțarea, instrumentele financiare inovatoare vor ajuta la mobilizarea investițiilor private precum parteneriatele public-privat.

Noutăți în materie de agricultură și mediu

- Ecologizarea a 30 % din plățile directe catre fermieri: pentru a se asigura ca politica agricolă comuna (PAC) contribuie la îndeplinirea de catre UE a obiectivelor de mediu si a celor legate de politica climatică, 30 % din plățile directe vor fi condiționate de respectarea unei serii de cele mai bune practici în materie de mediu, în plus față de obligațiile în materie de ecocondiționalitate existente.
- Convergența platilor: nivelurile ajutorului direct acordat pentru fiecare hectar vor fi adaptate progresiv (ținând seama de diferențele care există în continuare în ceea ce privesc nivelurile de salarizare si costurile de producție) pentru a se asigura o repartizare mai echitabilă a plăților directe între fermierii europeni. Până în 2020, statele membre cu plăți directe mai mici de 90 % din media UE ar trebui sa reduca diferența dintre nivelul actual si 90 % din media UE cu o treime. Aceasta convergența va fi finanțată în mod proporțional de statele membre al caror nivel de plăți directe se situeaza peste media UE.
- Plafonarea nivelului plăților directe prin limitarea nivelului de baza al ajutorului direct pentru venit de care pot beneficia exploatațiile agricole de dimensiuni mari, ținând seama în acelasi timp, de economiile de scara ale unor structuri mai mari si de locurile de muncă directe pe care le genereaza acestea. Propunerea va permite reutilizarea economiilor în cadrul alocării bugetare pentru dezvoltare rurală si, prin urmare, menținerea acestora în pachetele financiare ale statelor membre care au realizat aceste economii.
- Alocarea fondurilor de dezvoltare rurală se va baza pe criterii mai obiective si va fi mai bine orientată către îndeplinirea obiectivelor acestei politici. Acest lucru va asigura un tratament mai echitabil al agricultorilor care desfasoară aceleași activități.

Noutăți în materie de mediu si politici climatice

- Prioritățile aferente politicii de mediu si politicile climatice vor fi „integrate” în toate instrumentele-cheie de finanțare ale UE, printre care se numără coeziunea, agricultura, afacerile maritime si pescuitul, cercetarea si inovarea, precum si în programele de asistență externă.
- Obiectivul este marirea până la cel puțin 20 % a ponderii cheltuielilor legate de politicile climatice, prin intermediul contribuțiilor acordate de la diversele domenii de politică, sub rezerva unor date concludente rezultate în urma evaluărilor impactului. Această abordare va contribui, de asemenea, la evitarea unei creșteri a numărului de programe și la reducerea la minimum a sarcinii administrative.
- Programul LIFE+ va fi continuat si va include mai multe acțiuni în domeniul climatic. Un subprogram consacrat politicilor climatice se va axa pe proiecte– pilot si pe proiecte demonstrative la scară mică. Vor fi utilizate proiecte integrate, de exemplu, pentru a promova strategii transfrontaliere de adaptare în zonele predispuse la inundații. Gestionarea viitorului program ar trebui sa rămână centralizată, dar unele sarcini ar putea fi delegate unei agenții executive existente.

Noutăți în materie de justitie, sănătate si securitate

- Instrumentul financiar de protectie civilă (IFPC) va fi reînnoit pentru a răspunde diferitelor aspecte legate de gestionarea dezastrelor, si anume un răspuns mai coerent si mai bine integrat în cazuri de urgență, o mai buna pregătire pentru gestionarea dezastrelor si acțiuni inovatoare pentru reducerea riscului apariției dezastrelor.
- În domeniul afacerilor interne, numărul fondurilor va fi limitat la doua: Fondul pentru migrație si azil si Fondul pentru securitatea interna. Ambele fonduri vor avea o dimensiune externa pentru a asigura continuitatea finanțării, începând în UE si continuând în țari terțe.
- Comisia prevede, de asemenea, o trecere de la programarea anuala la o programare multianuală, axată pe obținerea de rezultate, reducându-se astfel volumul de muncă administrativă a tuturor actorilor implicați.
- Diferitele programe existente în domeniul justiției vor fi reunite în cadrul unui program „Justiție” si a unui program „Drepturi si cetățenie” pentru a simplifica sistemul de finanțare si pentru a spori coerența si consecvența tuturor activităților finanțate.
- Noul program „Sănătate pentru creștere” va fi orientat catre acțiuni cu o valoare

adaugată clară a UE, în conformitate cu prioritățile Strategiei Europa 2020. Scopul principal este să se colaboreze cu statele membre pentru a proteja cetățenii de amenințările transfrontaliere la adresa sănătății, a spori viabilitatea sistemului de servicii de sănătate și a îmbunătăți sănătatea populației, încurajând în același timp inovarea în domeniul sănătății.

Noutăți în materie de finanțare a bugetului UE

- Se propune o reforma a sistemului de resurse proprii, care constă în eliminarea actualei resurse proprii bazate pe TVA și în crearea a două noi resurse proprii, respectiv una bazată pe o parte din încasările unei taxe pe tranzacțiile financiare (TTF), iar cealaltă pe veniturile provenite din taxa națională pe valoarea adăugată. Scopul nu este majorarea bugetului UE, ci contribuirea la eforturile naționale de consolidare bugetară, prin reducerea contribuțiilor directe de la bugetele statelor membre. Modificările propuse vor simplifica, de asemenea, contribuțiile existente la buget și vor consolida legătura dintre politicile UE și finanțarea UE.
- La 28 septembrie 2011, s-a propus o directivă privind TTF a UE. TTF se va aplica pe teritoriile celor 27 de state membre și nu va acoperi tranzacțiile efectuate de persoane fizice sau de întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), cum ar fi împrumuturile ipotecare, împrumuturile bancare contractate de IMM-uri sau contractele de asigurare. Nu se vor impozita nici tranzacțiile de schimb valutar, nici majorările de capital efectuate de către întreprinderi sau organisme publice. O astfel de taxă există deja în 10 state membre, dar acțiunea la nivelul UE este mai adecvată pentru a se evita denaturarea și pentru a reduce fragmentarea pieței interne. Estimările preliminare indică faptul că în întreaga UE veniturile generate de această taxă ar atinge anual 57 miliarde EUR, în funcție de reacțiile pieței. O parte din venituri ar putea fi folosite ca resurse proprii pentru bugetul UE, ceea ce ar duce la reducerea contribuțiilor naționale la bugetul UE și la diminuarea presiunii exercitate asupra bugetelor naționale. Noua resursă proprie bazată pe TVA va crea o legătură reală între nivelul național și nivelul UE și va stimula armonizarea suplimentară a sistemelor naționale de TVA. Aceasta va oferi UE venituri semnificative și stabile la costuri administrative și de asigurare a conformității limitate pentru administrațiile naționale și întreprinderi.

Capacitatea de absorbție a fondurilor nerambursabile

Un subiect foarte dezbătut în legătură cu fondurile europene se referă la capacitatea de absorbție. S-au făcut numeroase analize în aceasta direcție, încercându-se să se măsoare capacitatea de absorbție și să se compare cu gradul de absorbție al altor state.

Unul dintre studiile realizate chiar pentru Directoratul pentru Politică Regională al Comisiei Europene DG Regio (2002) arată că există trei factori care influențează în mod decisiv capacitatea de absorbție:

- ❖ situația macroeconomică,
- ❖ situația cofinanțării,
- ❖ capacitatea administrativă.

Considerăm că un al patrulea indicator al capacității de absorbție este maturitatea întregii societăți în ceea ce privește managementul proiectelor, al programelor și al portofoliilor de proiecte. Am putea sesiza la finalizarea implementării proiectelor, că avem o absorbție de 100 %, dar impactul preconizat nu este cel așteptat, iar dezvoltarea la nivel comunitar nu este așa cum ne-am propus. Situația ar fi cea mai costisitoare în sensul că ar crea o aparență de succes și ar exercita o povară asupra cheltuielilor publice (prin necesitatea asigurării cofinanțării).

Etapile în accesarea fondurilor europene sunt:

- ❖ elaborarea strategiei de dezvoltare a județului/localității, identificarea și prioritizarea proiectelor;
- ❖ consultarea factorilor interesați (a publicului) pe parcursul acestui proces;
- ❖ dezvoltarea proiectului (fie apelând la o firmă specializată, selectată în urma unui proces de achiziție publică, fie cu resursele umane proprii ale instituției solicitante);
- ❖ găsirea unei surse de finanțare;
- ❖ completarea și depunerea Cererii de finanțare;
- ❖ evaluarea și selecția;
- ❖ îndeplinirea condițiilor pre-contractuale (în special în cazul proiectelor de infrastructuri);
- ❖ semnarea Contractului de finanțare;
- ❖ implementarea proiectului;
- ❖ evaluare și auditarea proiectului.

În cazul proiectelor de infrastructură, care implică o documentație laborioasă, odata identificat un proiect, pentru dezvoltarea acestuia se parcurg urmatorii pași:

- ❖ realizarea unui studiu de fezabilitate (recomandabil pentru proiecte cu valori mari si solutii tehnice diferite);
- ❖ elaborarea caietului de sarcini pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- ❖ atribuirea contractului pentru realizarea studiului de fezabilitate;
- ❖ elaborarea studiului de fezabilitate, inclusive analiza cost-beneficiu;
- ❖ elaborarea bugetului;
- ❖ elaborarea studiului de impact asupra mediului de catre o firma de specialitate, daca este cazul;
- ❖ aprobarea studiului de fezabilitate.;
- ❖ elaborarea cererii de finanțare pe baza studiilor efectuate de catre o firma de consultanță sau cu resurse proprii, daca este cazul;
- ❖ elaborarea altor documente, daca este cazul (strategie de marketing, strategie de vizitare, matricea cadru logic etc.);
- ❖ completarea dosarului proiectului cu celelalte documente solicitate care tin de beneficiar
- ❖ depunerea proiectului.

Principalele etape în verificarea, evaluarea și selecția proiectelor sunt:

- ✓ verificarea conformității administrative;
- ✓ verificarea eligibilității (solicitantului, proiectului);
- ✓ evaluarea tehnica și financiară;
- ✓ evaluarea strategica (nu în toate cazurile).

Criteriile posibile de evaluare se pot referi la:

- relevanța proiectului față de obiectivele programului, axei, domeniului, măsurii pentru care a fost depus spre finanțare;
- calitatea soluției tehnice;
- maturitatea proiectului;
- durabilitatea (sustenabilitatea) proiectului;
- capacitatea solicitantului de a implementa, opera și întreține proiectul.

1.2.2. Repere procesului de programare 2014 – 2020

- ❖ Corelarea cu documentele strategice naționale (CSDR – Cadrul Strategic de Dezvoltare a României pentru perioada 2014 – 2020 și CSDTR – Cadrul Strategic de Dezvoltare Teritorială pentru perioada 2014 – 2020);
- ❖ Programarea integrată a fondurilor destinate politicii de coeziune și a celor destinate dezvoltării rurale și pescuitului într-un singur document strategic la nivel național „Contractul de Parteneriat”;
- ❖ Corelarea permanentă cu îndeplinirea ex-dante (tematice și orizontale);
- ❖ Utilizarea mai extinsă a instrumentelor de inginerie financiară;
- ❖ Definirea interesului privind instrumentele de planificare teritorială prevăzute de regulamente europene;
- ❖ Orientarea spre dezvoltarea urbană și crearea unei platforme de dezvoltare urbană;
- ❖ Inițiative gestionate la nivel de comunitate;
- ❖ Investiții Teritoriale Integrate;
- ❖ Utilizarea asistenței tehnice pe scară largă, inclusiv din partea IFI și JASPERS;
- ❖ Identificarea nevoilor de dezvoltare și a priorităților de dezvoltare;
- ❖ Elaborarea documentelor de programare și implementare;
- ❖ Dezvoltarea portofoliului de proiecte;
- ❖ Definirea cadrului instituțional.

1.2.3. Cadrul Strategic de Dezvoltare a României 2014 – 2020 (CSDR) definește viziunea cu privire la domeniile în care România ar trebui să investească cu prioritate (politica națională de investiții).

Obiective tematice ale Cadrului Strategic de Dezvoltare a României 2014 – 2020

Creștere durabilă

1. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele;
2. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor;
3. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
4. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore;

Creștere inteligentă

5. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
6. Sporirea utilizării, calității și accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor;
7. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol și a celui de pescuit și acvacultura;

Prioritate orizontală

8. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă;

Creștere favorabilă a incluziunii

9. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
10. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
11. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții.

1.2.4. Cadrul Strategic de Dezvoltare Teritorială (CSDT România) stabilește liniile directoare de dezvoltare teritorială a României la scara regională, interregională, națională, prin integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului.

Scopul CSDT România este de a pune în evidență, din perspectiva teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, de a stimula dezvoltarea echilibrată a României și de a consolida rolul României ca Stat Membru al Uniunii Europene și ca actor activ în zona Europei Centrale și de Est. Documentul urmărește maximizarea impactului investițiilor străine și naționale, orientându-le către zone relevante, prin intermediul proiectelor strategice naționale și a politicilor publice elaborate în conformitate cu obiectivele acestuia.

Obiectivul general al CSDT România este asigurarea integrării României în structurile Uniunii Europene prin afirmarea identității regional-continentale, rolului sau în regiune, creșterea coeziunii spațiale și a competitivității și asigurarea unei dezvoltări durabile a României. Obiectivul general este detaliat în cinci linii directoare majore, obiective strategice majore:

- ❖ Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială;
- ❖ Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- ❖ Afirmarea solidarității urban-rural adecvată categoriilor de teritorii;
- ❖ Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;
- ❖ Valorificarea patrimoniului natural și cultural.

Strategia de Dezvoltare Locala a Comunei Căpleni pentru perioada 2014 – 2020 va avea o viziune comuna ca cele 11 obiective, menționate anterior, ale Cadrului Strategic de Dezvoltare al României și cele 5 linii directoare ale obiectivelor strategice majore ale Cadrului Strategic de Dezvoltare Teritorială

1.3 CORELAREA CU PLANUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD-VEST 2014-2020

1.3.1. Comuna Căpleni se afla în județul Satu Mare, județ ce aparține de regiunea de Dezvoltare Nord- Vest. În Graficul de mai jos sunt reprezentate regiunile de dezvoltare, așa cum funcționează ele la nivelul anului 2013:

ADR Nord- Vest, împreună cu reprezentanți ai organizațiilor relevante în domeniul dezvoltării regionale, elaborează Planul de Dezvoltare Regională (PDR) ca bază pentru fundamentarea strategiei naționale de dezvoltare regională și a documentelor de programare necesare pentru următoarea perioadă de programare 2014- 2020.

Planul de Dezvoltare Regională (PDR) 2014-2020 al regiunii Nord-Vest va fi un instrument care să susțină includerea în strategiile naționale a obiectivelor de investiții ce vor contribui la dezvoltarea socio-economică a regiunii, să fundamenteze domeniile de intervenție și necesarul de finanțare din fonduri europene în perioada următoare de programare și să cuprindă un portofoliu de proiecte strategice cu impact regional și local.

PDR reprezintă instrumentul prin care regiunea, plecând de la analiza socio-

economica regională și având drept cadru obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind fondurile europene, își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic, social, etc, reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea Strategiei Naționale de Dezvoltare 2014-2020.

Procesul de planificare a dezvoltării la nivel regional oferă o bază strategică esențială pentru includerea măsurilor și a proiectelor implementate la nivel regional în viitoarele programe de finanțare indiferent de sursele de finanțare ale acestor programe:

- ❖ procesul se desfășoară în contextul intenției regionalizării politice;
- ❖ viziune de dezvoltare adoptată în decursul procesului anterior de planificare, care acoperă intervalul rămas până în 2020;
- ❖ accent mai mare pe politici integrate și dezvoltarea/finanțarea unor planuri integrate.

Obiectivul major al activității Agenției de Dezvoltare Nord - Vest – după cum reiese din aceasta strategie – este reprezentat de creșterea calității vieții și dezvoltarea economico - socială durabilă a regiunii.

Regiunea Nord-Vest se încadrează în categoria regiunilor cu venituri modeste privind execuția bugetară, ceea ce demonstrează posibilități limitate de generare a veniturilor la nivelul administrației publice locale și regionale, demonstrând o capacitate financiară fragilă. De asemenea, s-a constatat că există o dependență a bugetelor locale față de bugetele centrale, datorită competențelor limitate privind gestiunea financiară județeană și locală. Marea majoritate a județelor se bazează pe subvenții de la bugetul de stat, rectificări bugetare, doar 2 dintre județe putându-se bucura de o oarecare autonomie financiară.

Analiza capacității administrative și a infrastructurii locale prin prisma resurselor umane a demonstrat faptul că Regiunea se caracterizează printr-un sistem de management al performanțelor personalului responsabil pentru implementarea proiectelor cu finanțare din FS deficitar, dublat de o lipsă a remunerării personalului, ceea ce a condus la o împovărare a angajaților cu mai multe sarcini. De asemenea, tot în categoria capacitate administrativă/ resurse umane, se constată că Regiunea este deficitară la capitolul angajați în domenii cheie, precum: ingineri constructori, informaticieni sau arhitecți. Din analiza organigramelor consiliilor județene se constată un număr mare al posturilor vacante, gradul de ocupare reflectând fie o dimensionare nerealistă a posturilor, fie că aceste posturi au fost blocate din anul 2010 și nu au mai putut fi ocupate.

La nivelul regiunii este sesizată o lipsă a viziunii asupra dezvoltării regionale, o capacitate redusă de accesare a fondurilor, la acest capitol există disparități interjudețene, unele dintre județe duc lipsa și de personal specializat în implementarea proiectelor.

Se constată o colaborare insuficient dezvoltată între administrația publică și societatea civilă, datorită existenței unor parteneriate care nu sunt suficient de mature, dezvoltate și care nu susțin și dezvoltă interesele comunității. În acest sens, buna guvernare reprezintă o oportunitate pentru realizarea parteneriatelor între APL și societatea civilă determinând creșterea responsabilităților partenerilor.

În ceea ce privește serviciile de e-guvernare, la nivelul Regiunii Nord-Vest nu există elemente specifice, întrucât astfel de servicii nu sunt foarte răspândite sau implementate. Astfel, un număr redus al instituțiilor sunt înscrise pe site-ul e-guvernare.ro, dintre care cele mai puține sunt reprezentate de prefecturi și unități publice.

Aproape de piețele europene, cu o relativ bună accesibilitate pe aer, Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) are o poziție geografică strategică, fiind poarta de intrare în România dinspre Uniunea Europeană și Ucraina. Deși Regiunea este străbătută de 7 drumuri europene, are poziție periferică față de coridoarele de transport europene. Legătura cu polii importanți din vecinătate, cu alte regiuni se face greu.

Pentru a valorifica oportunitățile de dezvoltare, regiunea trebuie să-și dezvolte și modernizeze infrastructura rutieră, feroviară, aeriană și sistemul intermodal de transport.

Cu o tendință pozitivă de creștere a PIB, în conformitate cu ținta Strategiei de la Lisabona, economia Regiunii Nord-Vest se bazează în special pe agricultură și industrie în anumite sectoare tradiționale. Forța de muncă ieftină, deseori bazată pe subcontractări, reprezintă încă principalul vector competitiv, astfel încât producția regională este vulnerabilă în fața competiției globale. Productivitatea scăzută a muncii, calitatea relativ proastă a produselor și consumul mare de energie în procesele de producție sunt puncte extreme de slabe în economia regională. Sectorul servicii este încă slab dezvoltat, inclusiv la nivelul administrației publice, datorită nivelului scăzut de descentralizare a administrației de stat. Gradul de informatizare a societății este redus, în ciuda unei industrii software bine dezvoltate, care este orientată în special spre export. Serviciile contribuiau cu 46,3% la formarea PIBR în 2003 și cu 32,6% la ocuparea forței de muncă. Totuși, agricultura încă angajează 38,4% (2003) din forța de muncă regională și contribuie cu doar 13,6% la PIB regional.

Economia regională este influențată de un anumit număr de factori pozitivi care ar putea să se transforme în oportunități considerabile de dezvoltare. Diversificarea economiei regionale prin câteva sectoare de excelență, clustere de întreprinderi cu marcă înregistrată și tradiție în sectorul construcțiilor de mașini și echipamente, apropierea de piața europeană și investițiile private semnificative în afaceri imobiliare ar fi câțiva din acești factori. Însă majoritatea agenților economici, au investiții scăzute în C&D, marketing ne-performant, tehnologii și echipamente încă insuficient modernizate și implicit capacitate scăzută de a face față presiunii pieței și competiției europene.

În perioada 2002-2004 cheltuielile totale pentru Cercetare-Dezvoltare la nivelul Regiunii Nord-Vest (Transilvania de Nord) (ca pondere în total cheltuieli C&D pe țară) au scăzut de la 6,74% la 3,4%, numai în ultimul an înregistrând o scădere de 1,4%.

Numărul institutelor de cercetare s-a redus în ultimii 15 ani, acestea confruntându-se cu numeroase probleme de finanțare, de adaptare a activității la nevoile sectoarelor economice (tranziția de la cercetarea fundamentală la cea aplicativă fiind dificilă), precum și cu lipsa infrastructurii suport necesare (aparatură, echipamente) desfășurării activității. Pe de altă parte, universitățile și institutele de cercetare cu tradiție, sunt în plin proces de dezvoltare și tind spre cooperarea internațională.

Printre servicii, turismul este un vector important pentru dezvoltarea economiei regionale datorită potențialului natural și antropic, de valoare ridicată la nivel național și internațional. Chiar dacă are un număr mare de structuri și capacități de cazare (locul doi la nivel național), un potențial diversificat de turism (termal, cultural, montan, rural, cinegetic, religios), număr mare de agenții de turism, ponderea contribuției turismului la PIB-ul regional este mic. Deși interesul și numărul de turiști este în creștere, avem tradiție în turismul termal și balnear, se simte o lipsă de produse turistice regionale și suportul pentru crearea unor branduri locale.

Conform criteriilor OECD, Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) este o regiune semnificativ rurală, cu un grad de ruralizare mai ridicat chiar și decât media națională, cu o pondere a populației rurale în total populație de 47,2% (2004), în scădere totuși față de anii precedenți. Majoritatea zonelor rurale (în special zonele montane) sunt dotate cu infrastructură de utilități de bază învechită și redusă. De asemenea, aceste zone au o economie nediversificată, axată pe desfășurarea unei agriculturi de subzistență. Produsele agricole sunt prelucrate în unități de producție diversificate (lapte, carne, panificație, conserve) și răspândite în toată regiunea. Există totuși o tradiție puternică în domeniul artizanatului (lemn, ceramică, sticlă).

Deși în mediul urban sunt asigurate serviciile de bază, există și câteva zone urbane puternic afectate de sărăcie și degradare fizică. Marile orașe se confruntă cu un trafic intens, în condițiile în care există mari deficiențe în transportul public, număr insuficient de parcuri și centuri de ocolire. Multe localități din mediul urban și rural au rețele de apă slabe calitativ, cu o capacitate insuficientă de canalizare și cu o incorectă tratare, depozitare și reciclare a deșeurilor menajere și industriale.

Toate municipiile au universități, multe din ele cu tradiție în educația științifică/tehnică. Sistemul de educație este rigid și inflexibil (nu oferă instrumente de învățare pe parcursul întregii vieți), iar calitatea actului educațional este în scădere. Accesul la educație în mediul rural este limitat.

Deși are o rată scăzută a șomajului (6,5% în 2004), dar în creștere pentru grupa de vârstă 15-24 ani, o rată mare de acces a femeilor pe piața muncii, Regiunea are o rată de ocupare a forței de muncă (56,1% în 2004) departe de țintele Strategiei de la Lisabona. Există un important deficit de calificări ale forței de muncă, cu doar 9,6% din populația de 25-64 de ani având

educație superioară. Situația este înrăutățită de tendința de abandon școlar și un nivel scăzut al învățământului continuu.

Regiunea se confruntă cu o evoluție demografică negativă, cu speranța de viață de 70,56 ani, sub media națională (71,32 ani), cu nivel ridicat al migrației externe, în special a forței de muncă înalt calificate. Nivelul de trai cuantificat prin PIB/locuitor în termeni de paritatea puterii de cumpărare este de 27% din media UE-25.

Atractivitatea regiunii este amenințată de creșterea poluării apei, aerului și solului .

Poluarea accidentală, cu impact semnificativ asupra mediului, în particular deversarea de substanțe toxice în pânza de apă freatică, amenințările de mediu globale, obligă Regiunea să investească mai mult, în perioada imediat următoare, în managementul mediului.

În urma analizei opțiunilor strategice de dezvoltare a Regiunii, aceasta a optat pentru un model de dezvoltare policentrică (o politică de dezvoltare susținută de o rețea de localități care au rol de poli de dezvoltare), ce pune accentul pe creșterea economică prin specializarea funcțională a teritoriului. În ce privește dezvoltarea policentrică a apărut astfel, necesitatea consolidării potențialului de antrenare al municipiilor reședințe de județ (Baia Mare, Bistrița, Cluj-Napoca, Oradea, Satu Mare, Zalău), precum și necesitatea consolidării și/sau creșterii potențialului de antrenare a unui minim de alte nouă orașe, care la sfârșitul perioadei de programare să fie clasificate pe un rang superior celui actual. Dezvoltarea acestora trebuie să țină cont, în mod special de specializarea funcțională , sectorială a teritoriilor din aria de influență.

Descrierea generală a regiunii

Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) a fost creată în baza legii 151/1998 (modificată prin Legea 315/2004) prin asocierea voluntară a administrațiilor publice locale din județele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu-Mare și Sălaj. Ea nu este unitate administrativ-teritorială și nu are personalitate juridică. Regiunea acoperă 14% din teritoriul României, numărul de locuitori fiind de 2,74 milioane (12,7%) situându-se pe locul patru la nivel național în privința suprafeței și a populației.

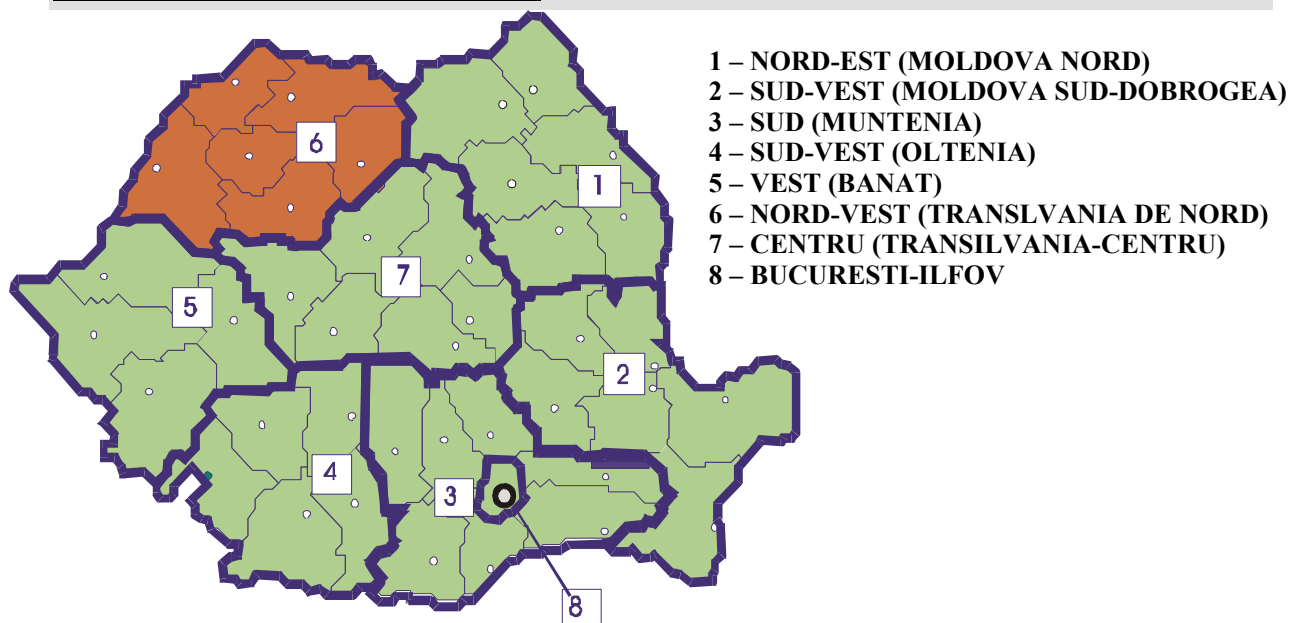
Poziționare geografică

Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) are o poziție geografică strategică, fiind poarta de intrare în România dinspre Uniunea Europeană și Ucraina. În spațiul național, ea se învecinează în sud cu Regiunea Vest (Banat), în sud-est cu Regiunea Centru (Transilvania-Centru) și în est cu Regiunea Nord-Est (Moldova Nord). Din punct de vedere geografic și științific

regiunea corespunde, în mare măsură, zonei cunoscute sub numele de "Transilvania de Nord", denumire pe care dorim să o promovăm ca și brand regional în scop turistic și investițional.

Grafic 1. Harta cu regiunile României

Structura administrativ-teritorială

Cele 6 județe ale regiunii sunt alcătuite din 42 de orașe și 398 de comune (440 unități administrative). Comparând ponderea numărului unităților administrative raportat la nivelul național cu ponderea suprafeței regiunii și a populației la nivel național se poate constata că, în medie, o unitate administrativă din regiune concentrează un număr mediu de locuitori mai mic pe o suprafață medie mai mică, în general structura administrativă fiind mai fragmentată (la nivelul județelor și comunelor).

ANALIZA SWOT A REGIUNII

Puncte tari	Puncte slabe
- Buna accesibilitate pe calea aerului - Importanța strategică a regiunii din punct de vedere logistic (Oradea este orașul român cel mai apropiat de Budapesta)	- Deși regiunea este traversată de 7 drumuri europene, are o poziționare periferică față de coridoarele trans-europene - Conexiuni nesatisfăcătoare ale orașelor regiunii (Cluj-Napoca, Oradea, Baia Mare) și București, Timișoara, Sibiu) - Rețea necorespunzătoare de drumuri rapide și autostrăzi - Lipsa traseelor alternative pentru vehicule cu tracțiune animală, vehicule agricole și bicicliști - Absența unui sistem de transport public durabil - Infrastructuri de transport feroviar limitate și învechite (nemodernizate)
- PIB în creștere - Număr ridicat și în creștere de întreprinderi - Existența câtorva produse apreciate la export - Diversificare economiei regionale cu câteva sectoare de excelență - Clustere ale întreprinderilor cu mărci și tradiție în construcția de mașini și echipamente - Proximitatea pieței europene (granițe cu Ungaria) - Creșterea numărului de persoane ocupate în cercetare - Investiții private importante în infrastructura de afaceri	- PIB regional sub media națională și mult sub cea europeană - Infrastructura ITC foarte slabă - Nivel scăzut de competitivitate globală (Productivitate scăzută și consum energetic ridicat) - Lipsa finanțării marketingului regional - Investiții scăzute activități de transfer tehnologic, în cercetare-dezvoltare - Balanța comercială negativă - Resurse financiare limitate ale institutelor de cercetare pentru a putea trece de la cercetare fundamentală la ce aplicată, sau pentru achiziția de echipamente - Lipsa transferului de tehnologie de la universități la sectorul productiv - Calitatea scăzută a echipamentelor din sectorul energetic
Companii regionale din domeniul	Pondere mare a populației ocupate în

industrii alimentare procesează produsele agricole locale • Tradiție solidă în domeniul meșteșugurilor (lemn, ceramică, sticlă)	agricultură (majoritatea peste 50 de ani) • Capacitate scăzută de gestionare a presiunilor generate de libera competiție de pe piața europeană • Slaba dotare cu utilități de bază a celor mai multe zone rurale (în special a zonelor montane) • Economie rurală ne-diversificată, concentrată pe agricultura de subsistență
• Disponibilitatea serviciilor de bază în zonele urbane • Existența planurilor urbanistice elaborate pe metodologia dată de Agenda 21 (Baia Mare, Oradea, Bistrița) și a Planului de Dezvoltare Regională	• Mare aglomerație a traficului urban generată de infrastructura deficitară de transport public, parcuri, centuri ocolitoare • Numeroase centre urbane afectate de serioase probleme sociale (grad mare de sărăcie) și degradare fizică a infrastructurii
• Disponibilitate a tuturor serviciilor de interes general • Resurse naturale • Aree protejate	• Slaba calitate a rețelei de distribuție a apei • Capacitate insuficientă a sistemului de canalizare • Deșeurile solide municipale sunt incorect separate sau/și tratate înaintea depozitării. Grad scăzut de reciclare și valorificare a deșeurilor.
• Număr ridicat de structuri turistice de primire • Creșterea numărului de turiști la nivel regional și național • Număr ridicat de hoteluri și agenții de turism în regiune • Resurse turistice naturale și antropice de mare valoare la nivel național și internațional. Potențial ridicat pentru un turism diversificat (balnear, cultural, montan, rural, de vânătoare, rural, religios)	• Lipsa de produse turistice și lipsa suportului pentru dezvoltarea de mărci locale. • Procentaj scăzut al contribuției turismului în PIB • Lipsa turismului de nișă • Număr redus de centre de informare și ghizi autorizați • Absența produselor turistice integrate • Infrastructura de acces spre zonele turistice este slab dezvoltată
• Distribuție demografică echilibrată între zonele urbane și rurale	• Îmbătrânirea populației • Grad ridicat de rigiditate/lipsă de

• O pondere ridicată a populației a absolvit liceul • Creșterea constantă a numărului de studenți • Toate municipiile reședință de județ au universități • Tradiția unui învățământ tehnic și științific de calitate • Forță de muncă ieftină • Rata scăzută a șomajului • Grad ridicat de acces pe piața muncii a femeilor	- flexibilitate a sistemului de învățământ (nu oferă instrumente de învățare continuă) • Nu există continuitate între educația de bază și procesul de învățare pe tot parcursul vieții • Școlile au un grad redus de dotare cu facilități TIC • Descreșterea nivelului de calitate a educației • Acces limitat la educație în zonele rurale • Descreșterea ratei de angajare a populației active • Piața forței de muncă este puțin flexibilă și adaptabilă • Pondere ridicată a persoanelor ocupate în sectoare cu valoare adăugată redusă • Rata ridicată de șomaj a tinerilor (15-24 ani) • Rata scăzută de participare a adulților (24-65 ani) la programe de educație și instruire • Speranța medie de viață sub media națională • Sistemul medical are o capacitate limitată de a satisface nevoile populației; calitatea serviciilor prestate de unitățile spitalicești este scăzută; acces limitat și costisitor la serviciile de sănătate; personal medical insuficient; distribuția inegală în teritoriu. • Slaba dezvoltare a sistemului medical de urgență
Oportunități	Amenințări
• Fluxuri importante de capital de la cei plecați la lucru peste hotare • Interes pentru dezvoltarea zonelor metropolitane • Turismul rural oferă o alternativă viabilă	• Creșterea poluării • Degradarea mediului • Capacitate administrativă insuficientă • Legislație europeană complexă pentru parteneriatele public-privat

pentru zonele rurale • Contingentele negociate cu Uniunea Europeană permit creșterea producției pentru anumite produse agricole utilizate în industrie (sfecă de zahăr, lapte, carne de capră și porc) • Dezvoltarea pieței de reciclare a deșeurilor • Numărul mare de utilizatori creează oportunități de investiții auto-sustenibile în managementul mediului • Apariția de zone protejate și parcuri naturale • Creșterea capacității de cazare, ca urmare a definirii turismului drept sector economic prioritar • Îmbătrânirea populației va genera un interes sporit pentru turismul balnear, care va crește ca procent din totalul turismului (aprox. 20% în prezent) • Interes internațional crescut pentru turismul în parcuri naturale și culturale • Dezvoltarea de noi stațiuni – Vârtoș, Luna Șes, Figa și revitalizarea unora vechi • Obligația de creștere a investițiilor în cercetare dezvoltare în conformitate cu obiectivele de la Lisabona • Creșterea cererii pe piața forței de muncă pentru mână de lucru înalt calificată	• Insuficiente venituri la bugetele locale • Creșterea infrastructurilor de slabă calitate • Slaba calitate a utilităților publice reduce atractivitatea regiunii • Grad ridicat de dependență de importurile de energie din Rusia (monopol) • Poluări accidentale cu impact de mediu semnificativ, în special prin infiltrarea de substanțe toxice în panza de ape freatică • Neglijarea moștenirilor culturale • Lipsa dezvoltării infrastructurii aferente drumurilor, căilor ferate și aeroporturilor în regiune • Nivel scăzut de cooperare între operatorii de linii aeriene și agențiile de turism • Lipsa marketingului turistic regional • Evoluții demografice nefavorabile • Costuri de transport ridicate • Creșterea migrație urban-rural • Nivel înalt de emigrare, în special a forței de muncă înalt calificate (brain-drain) • Nivel înalt de angajare în economia subterană.
--	--

VIZIUNE STRATEGICĂ, OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI

Reprezintă rezultatul final al unui proces de consultare și dezbateră pe tema dezvoltării durabile și echilibrate a Regiunii.

Obiectivele și prioritățile Planului de Dezvoltare Regională Nord Vest 2007-2013 au fost discutate și dezvoltate de către parteneri, asigurându-se astfel suportul informațional și corelarea cu starea de fapt.

Viziunea (2027)

„Comunitățile din Regiunea Nord-Vest (Transilvania de Nord) înțeleg să valorifice împreună, respectând principiile dezvoltării durabile resursele naturale, materiale, umane, tradițiile istorice și interculturale în scopul unei dezvoltări susținute, constante care fac din Transilvania de Nord una dintre cele mai dinamice regiuni europene.

Regiunea Transilvaniei de Nord, prin amplasarea și dotările sale infrastructurale îndeplinește un rol strategic, de deservire logistică, a teritoriilor de la Vestul, Estul, Sudul și Nordul său.

Domeniile de excelență ale regiunii, care se disting prin potențialul lor inovativ, „dezvoltare tehnologică” și poziționarea pe piețele europene a produselor regionale sunt: agricultura, industria alimentară și a bunurilor de consum (mobiliu și confecții), industria de mașini și echipamente, turismul și IT&C.

Regiunea dispune de un valoros capital uman, sistemele de educație a adulților, de formare continuă a adulților și învățământ universitar fiind recunoscute la nivel internațional.

Cetățenii regiunii se disting prin mentalitatea lor inovativă, cooperantă care, alături de un nivel de calitate a vieții ridicat (cu un PIB de 55% din media europeană) fac din Transilvania de Nord una dintre destinațiile preferate de investitori și turiști în Europa Centrală și de Est.”

Obiective strategice de dezvoltare pe termen mediu și lung (2027)

Dezvoltarea de avantaje comparative prin investiții în sectoarele de excelență ale regiunii. Racordarea Regiunii la fluxurile internaționale de mărfuri, turiști, investiții, informații și valori culturale și asigurarea rolului de deservire ca „regiune logistică”

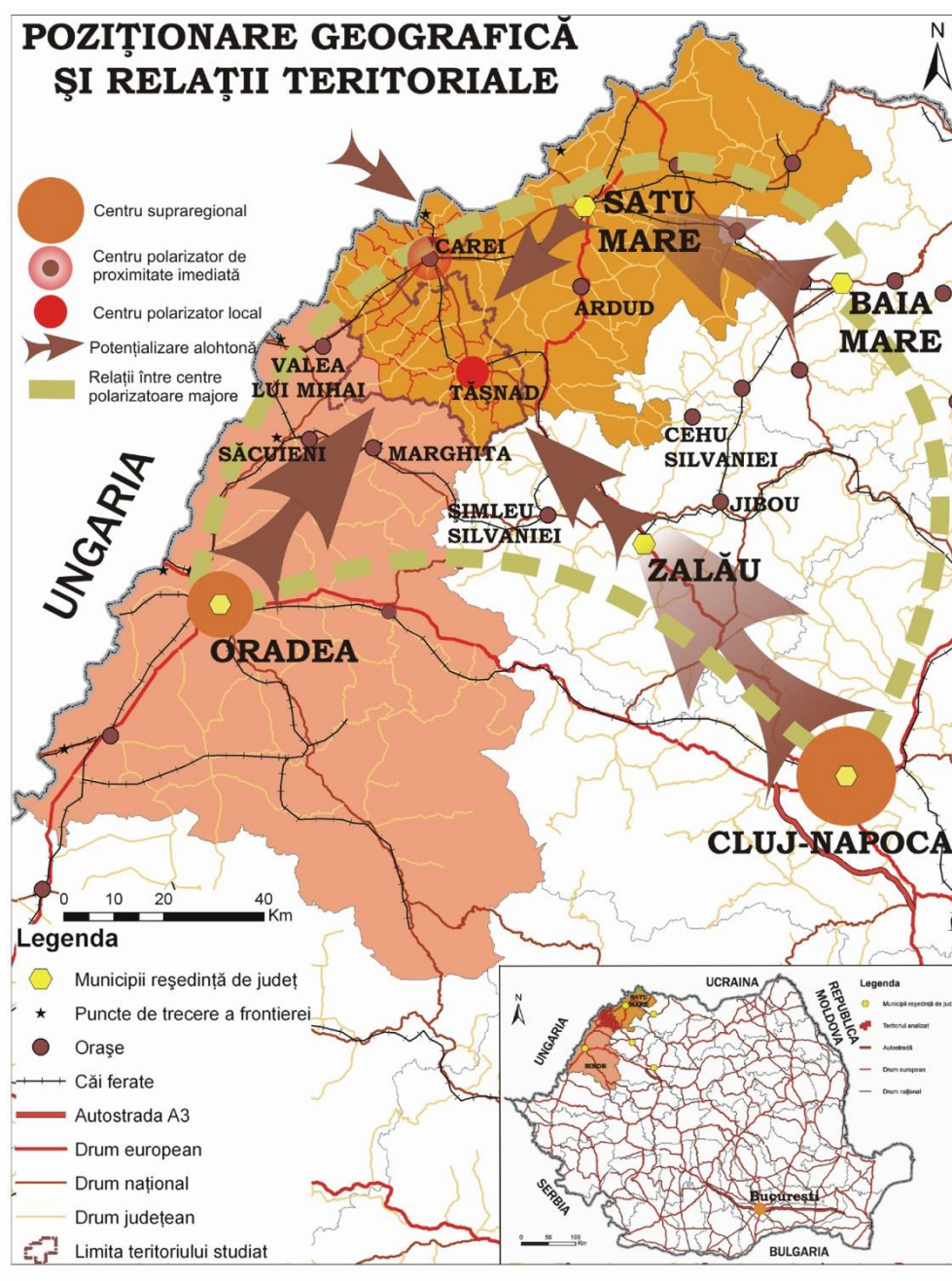
Creșterea investițiilor în capitalul uman și social al Regiunii, în vederea asigurării suportului pentru o dezvoltare durabilă

Creșterea eficienței economiei rurale, conservând totodată calitatea mediului și patrimoniul etnofolcloric extrem de bogat al Regiunii.

Transformarea centrelor urbane în spații de influență și de atracție regională și trans-regională.

1.4 CORELAREA CU PLANUL DE DEZVOLTARE LOCALĂ GAL SUD-VEST SATU MARE 2014-2020

Teritoriul vizat de Grupul de Actiune Locală Sud-Vest Satu Mare este alcătuit din două microregiuni: Microregiunea Tășnad și Microregiunea Câmpia Careiului și a Ierului. Cuprinde 19 Unități Administrativ - Teritoriale, din care 18 comune (Andrid, Berveni, Cămin, Căpleni, Căuas, Cehal, Ciumesti, Urziceni, Petresti, Pir, Piscolt, Sanislău, Santău, Săcăseni, Sălacea, Săuca, Tiream, Foieni) și orașul Tășnad. Suprafața totală a teritoriului Sud-Vest Satu Mare este 1099 km², având un număr de locuitori de 49.650, cu o densitate a populației de 45 locuitori/km². Parteneriatul constituit în scopul implementării Planului de Dezvoltare Locală este formată din 100 de entități, din care 22 din sectorul public și 78 din sectorul privat. Semnarea acordurilor de asociere vizează acordarea unei finanțări în valoare de 7,5 milioane de euro în scopul demarării funcționării planurilor de dezvoltare locală a teritoriilor cuprinse în grupul de acțiune locală.

Organele Asociației sunt:

- Adunarea Generală
- Consiliul Director
- Cenzorul sau Comisia de cenzori
- Comitetul de selectare a proiectelor
- Compartiment Administrativ

La elaborarea acestuia, s-au avut în vedere documentațiile de *amenajarea teritoriului* elaborate anterior sau aflate în curs de elaborare, pentru teritorii care includ zona de studiu, documentațiile de urbanism ale localităților, alte documente și acte normative cu referire la strategii locale, regionale și naționale cu impact asupra promovării și *dezvoltării durabile a sistemului teritorial* analizat.

Spațiul integrat arealului investigat este localizat în partea de nord - vest a României, în compartimentul sud - vestic al județului Satu Mare și este încadrat de coordonatele geografice de 47°20'00" și 47°48'15" *latitudine nordică*, respectiv 22°11'07" și 22°44'29" *longitudine estică*.

Arealul de interes este limitat spre vest și nord-vest de granița de stat cu Ungaria și prezintă extensiunea maximă a teritoriului pe direcția NNV-SSE, între localitățile Berveni și Cehal (55,3 km).

Distanțele dintre **centrul polarizator al teritoriului** – orașul Tășnad și principalele arii urbane de rang superior, cu influență locală și regională, sunt:

- 42 km – până la reședința de județ, municipiul Satu Mare;
- 7 km – până la Carei;
- 90 km – până la Zalău;
- 102 km – până la Oradea;
- 174 km – până la Cluj – Napoca.

Sistemul regional circumscris de localitățile cu rang de comună Căuaș, Santău, Cehal, Săuca, Tiream, Andrid, Pir, Cehal, Petrești, Pișcolț, Sanislău, Ciumești, Urziceni, Foieni, Berveni, Cămin, Căpleni și orașul Tășnad, se suprapune (parțial) peste următoarele trepte morfogenetice, integrate din punct de vedere fizico-geografic **Câmpiei de Vest** (*Câmpia Someșului, Câmpia Crișurilor*) și **Dealurilor de Vest** (*Dealurile Silvano-Someșene*):

Elemente complementare privind prezentarea teritoriului

Finalitatea oricărui **sistem teritorial** este atingerea stării de echilibru dinamic și, deci, finalitatea dezvoltării durabile coincide cu păstrarea echilibrului între om și mediu - o relație caracterizată de fluctuații și variabile, de evoluții prag și de continue ajustări structurale și funcționale.

Evaluarea stării actuale a sistemului teritorial analizat, în vederea prefigurării dezvoltării, s-a fundamentat pe identificarea punctelor de rezonanță teritorială, a punctelor de blocaj, a traiectoriilor fragmentate sau nefuncționale în raport cu **câmpul posibilităților obiective**, cuantificate ca expresie regională a trei vectori, ierarhizați pe scara **gradului de influență** între 0 și 6:

- **importanța** – exprimată prin identificarea nivelului de însemnătate al elementelor investigate pentru aprecierea „*productivității sistemului*”, care permite descoperirea structurilor mai mult sau mai puțin favorabile în evaluarea raportului dintre *potențialul de dezvoltare* și *capacitatea de valorificare a potențialului regiunii*;
- **probabilitatea** – înțeasă ca măsură a posibilității realizării unui eveniment în condiții bine stabilite, ca raport între *situația actuală* și *situația țintă*, exprimat în termeni de procese, efecte, grade de manifestare și modalități în care componentele teritoriului se plasează pe scara convergenței sau divergenței față de obiectivele urmărite;
- **impactul** – perceput ca stare actuală sau potențială, cu efect negativ sau pozitiv care poate induce transformări la diferite nivele scalare sub aspectul eficientizării relațiilor dintre componentele regiunii, durabilității funcției structurilor teritoriului, evoluției dinamice și a posibilităților de remediere a situațiilor disfuncționale.

Dezvoltarea rurală durabilă în regiunea analizată este operantă în prezent, responsabilitatea de modul de evoluție a sistemului rural, revenindu-i componentei antropice, omului, cel care stă la comanda conștientă a procesului dezvoltării, cel care este menit a gestiona întregul din care face parte, de a-l ține pe linia echilibrului dinamic, departe de praguri și haos. Va reuși?. O va spune viitorul!

Dezvoltarea teritorială durabilă reprezintă o componentă fundamentală a politicilor Uniunii Europene, entitate multistatală preocupată de propria afirmare economico- socială. Unul dintre scopurile acesteia este și cel de înlăturare a disparităților existente între diferitele țări componente, dar și în interiorul aceleiași țări. Ele sunt mult mai numeroase și mai evidente în țările recent aderate, între care, de la 1 ianuarie 2007, este inclusă de drept și de facto și țara noastră.

În acest sens, coeziunea teritorială reprezintă actualmente o sintagmă frecvent întâlnită în majoritatea absolută a documentelor ce vizează dezvoltarea regională concepute de forurile de profil ale Uniunii Europene. Ea devine nu numai a treia dimensiune, alături de cea economică și socială la tratatul Constituțional al UE, dar și un corolar al dezvoltării însăși. Se constituie, așadar, într-un element cheie, decisiv, al interrelațiilor spațiale la toate nivelurile de integrare, într-un factor indispensabil funcționării optime a sistemelor regionale.

În acest sens, subliniem rolul decisiv pe care îl au în teritoriu primăriile, consiliile locale, asociațiile de comune, asociațiile de consilii, ONG-urile, asociațiile locale (agricole, comerciale, de mediu, de protecție socială, culturale, etc.).

În teritoriul delimitat de Grupul de Acțiune Locală Sud Vest Satu Mare fac parte 19 localități reprezentate prin Consiliile Locale:

Asociații de dezvoltare teritoriale

În teritoriul delimitat de GAL Sud Vest Satu Mare există două asociații de dezvoltare microregionale:

- Asociația Rurală Câmpia Careiului și Ierului
- Asociația de Cooperare și Dezvoltare a Microregiunii Tășnad

Asociația Rurală Câmpia Careiului și Ierului (ARCCI) a fost înființată în 2005, prin liberul consimțământ a 16 Consilii Locale din regiunea de sud a județului Satu Mare: Petrești, Pișcolț, Urziceni, Foieni, Berveni, Căpleni, Andrid, Pir, Căuaș, Ciumești, Cămin, Cehal, Tiream, Santău, Sanislău și Săuca. Asociația funcționează în baza normelor în vigoare în juridice în privire la organizațiile non profit, respectiv Ordonanța nr.26/2000. ARCCI este o persoană juridică de drept privat, neguvernamentală, apolitică, fără scop lucrativ și non-profit. Sediul asociației este în România, județul Satu Mare, comuna Petrești, strada Pișcolț nr 1.

Activitatea asociației are un caracter comunitar, rural, permanent. ARCCI are ca scop dezvoltarea economico-socială și infrastructurală a comunităților rurale din microregiunea Câmpia Careiului și Ierului. ARCCI efectuează servicii destinate să satisfacă necesitățile, așteptările și cerințele localnicilor celor 11 comune membre.

Principalele *obiective și activități ale asociației* sunt următoarele: 1. revigorarea zonelor rurale din microregiune; 2. valorificarea și dezvoltarea potențialului economic rural; 3. îmbunătățirea calității serviciilor educaționale și sociale din mediul rural; 4.

îmbunătățirea calității serviciilor administrației publice locale din mediul rural; 5. sprijinirea activităților de protecție a mediului prin crearea de noi zone verzi și întreținerea celor existente; 6. ocrotirea și promovarea tradițiilor și inițiativelor culturale locale; 7. promovarea activităților care au ca scop dezvoltarea comunitară prin turism rural; 8. sprijinirea sau organizarea în regie proprie de activități de prestări servicii și producție, cursuri de calificare, recalificare, organizate în condițiile premise de reglementările în vigoare; 9. sprijinirea și / sau organizarea de seminarii, conferințe, simpozioane, adunări de interes social, festivaluri, concursuri, sondaje de opinie, încurajarea și/sau editarea și tipărirea de manuale, reviste, ziare, broșuri, albume de artă, sprijinirea și/sau înființarea unor cluburi pentru petrecerea timpului liber, a unor biblioteci, a unor centre de studiu și documentare, ateliere de creație, distribuirea de publicații pe teme de turism, etc.

ARCCI a fost implicată în derularea a două proiecte semnificative, ambele cu finanțare europeană: Trasee cultural – artistice viabile în microregiuni transfrontaliere (finanțat prin programul Phare CBC România – Ungaria, 2004) și Gestionarea selectivă a deșeurilor în Microregiunea Câmpia Careiului și Ierului (finanțat prin programul Phare CBC 2004).

Asociația de Cooperare și de Dezvoltare a Microregiunii Tășnad (ACDMT) a fost înființată în anul 2005, prin liberal consimțământ a 7 Consilii Locale din regiunea sud-est a județului Satu Mare: Tășnad, Andrid, Cehal, Pir, Santău, Săcășeni și Săuca și a *Asociației Civile pentru dezvoltare Comunitară Tășnad*, având astfel opt membri fondatori. Asociația funcționează în baza normelor în juridice în vigoare cu privire la organizațiile non profit, respectiv a Legii nr. 246/2005 și a Ordonanța nr.26/2000. ACDMT este o persoană juridică de drept privat, neguvernamentală, apolitică, independentă și non-profit. Sediul asociației este în România, județul Satu Mare, localitatea Tășnad, strada Lăcrimioarelor nr.2, cod 445300.

Activitatea asociației are un caracter comunitar permanent. ACDMT are ca scop dezvoltarea economică, socială și culturală a localităților asociate. ACDMT efectuează servicii destinate să satisfacă necesitățile, așteptările și cerințele localnicilor celor 7 comune membre.

Principalele *activități* ale asociației sunt următoarele: 1. inițierea și elaborarea programelor, proiectelor și documentațiilor pentru dezvoltarea economică, socială și culturală a zonei; 2. realizarea de proiecte de mică infrastructură pentru îmbunătățirea accesibilității zonei și asigurarea facilităților necesare populației; 3. realizarea de proiecte pentru dezvoltarea și punerea în valoare a zonei ca potențial turistic; 4. realizarea proiectelor pentru activități generatoare de venituri și locuri de muncă; 5. realizarea de proiecte pentru dezvoltarea agriculturii; 6. realizarea unui program al zonei pentru punerea în valoare a tradițiilor, obiceiurilor, precum și valorificarea produselor și obiectelor artisanale și

meșteșugărești; 7. informarea și documentarea pentru identificarea și elaborarea de proiecte cofinanțate de Uniunea Europeană; 8. încurajarea, îndrumarea, ajutorarea membrilor comunităților să se organizeze în asociații civile în scopul facilitării rezolvării unor probleme de interes comun, inclusiv prin realizarea de parteneriate cu alte organizații neguvernamentale din țară și străinătate; etc.

Asociația a fost implicată în derularea unui proiect semnificativ cu finanțare europeană: Instruirea consilierilor microregionali în domeniul elaborării proiectelor (finanțat prin programul Phare CBC România – Ungaria, 2004)

În luna ianuarie a acestui an, ACDMT și ARCCI au demarat proiectul *“Construcția de parteneriate public-privat, elaborarea strategiei de dezvoltare locală și pregătirea planului de dezvoltare locală a teritoriului Sud-Vest Satu Mare”*, finanțat prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, Axă prioritară 4, Măsura 431, sub-măsura 431.1. Astfel, s-au asociat la construirea de parteneriate, pregătirea și asigurarea implementării strategiilor de dezvoltare locală în teritoriul Sud-Vest Satu Mare, localitățile: Andrid, Berveni, Cămin, Căpleni, Căuaș, Cehal, Ciumești, Foieni, Petrești, Pir, Pișcolț, Sanislău, Santău, Săcășeni, Săuca, Tășnad, Tiream, Foieni.

Proiectul prevede constituirea formei asociative prin înființarea Grupului de Acțiune Locală (GAL) a Teritoriului Sud-Vest Satu Mare pe baza Ordonanței 26/2000, care va da posibilitatea responsabililor din spațiul rural, reprezentanți ai diferitelor domenii de activitate să conlucreze și să interacționeze în folosul comunităților rurale.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Căpleni pentru perioada 2014 – 2020 va urma direcțiile de dezvoltare ale obiectivelor Planului de Dezvoltare Regională Nord-Vest 2014-2020. Reprezentanții comunei Căpleni doresc ca prin proiectele propuse și implementate să contribuie la dezvoltarea socio-economice a regiunii Nord- Vest.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Căpleni pentru perioada 2014 – 2020 respectă structura standard a metodologiei Planului de Dezvoltare Regională 2014-2020, transmisă de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

1.5. NECESITATEA UNUI PROCES DE PROGRAMARE LOCALĂ

O comunitate moderna trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa viitoare, iar lipsa ei duce la o activitate administrativă dezordonată, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă inutile resurse prețioase. Experiența internațională a demonstrat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru definit, asumat, coordonat și implementat în interesul comunității pe care o reprezintă.

Procesul de planificare a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a comunității Căpleni pe o perioadă de 7 ani, respectiv 2014-2020. Etapele metodologice principale au fost următoarele:

- ❖ realizarea unei analize preliminare,
- ❖ stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității Căpleni,
- ❖ analiza sectorială a domeniilor principale și
- ❖ realizarea documentului strategic.

Principiile care au stat la baza procesului de planificare au fost asigurarea validității științifice, implicarea comunității, transparența, obiectivitatea, coerența și continuitatea demersului.

Pentru a funcționa, însă, planificarea strategică trebuie însoțită de promovarea, la nivelul administrației publice, a unui management strategic integrat, la toate nivelurile, capabil să identifice și să speculeze oportunitățile aparute în beneficiul comunității.

Strategia are la baza informații obținute atât de la Institutul Național de Statistică, de la Uniunea Europeană cât și informații obținute în urma unor studii, rapoarte, cercetări, strategii și norme locale, județene, regionale, naționale și europene. A fost de asemenea implicată populația comunei, angajații din Primăria Căpleni.

Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele (CSaTH M., 1993): imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, create pentru acțiune, orientare spre schimbare, orientare spre un câștig durabil. O strategie nu doar reacționează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influențele diferiților factori interni și/sau externi ai regiunii țintă, dar conține și elemente proactive, construind posibile planuri și programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situații ce ar apărea pe parcurs. Principiul acțiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă de programe, a căror aplicare implică acțiune concretă direcționată spre îmbunătățirea situației regiunii țintă.

Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui

pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potențialului local, precum și orientarea activităților de dezvoltare în concordanță cu procesele înregistrate pe plan local.

Strategia de dezvoltare locală a comunei Căpleni s-a realizat la inițiativa autorităților locale. Prin intermediul Strategiei se permite administrației publice și celorlalți actori locali (cetățeni, societăți comerciale etc.) să își planifice acțiunile, dezvoltarea și afacerile, astfel încât să răspundă nevoilor locale și să valorifice oportunitățile de dezvoltare identificate de Strategie.

Pentru a asigura eficiența eforturilor de elaborare a Strategiei, s-a optat pentru o metodologie precisă, care a inclus elemente importante de implicare directă a comunității locale, prin solicitarea de puncte de vedere, interviuri, plecând de la premisele ca reprezentanții și liderii locali au interesul, bazele și cunoștințele necesare pentru a reprezenta diversele interese locale. Lipsa exercițiului democratic de implicare constructivă în viața comunității și unicitatea acestui gen de activitate în mediul comunei, a făcut dificilă realizarea acestui aspect metodologic. Astfel, elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a presupus un efort asumat de către autoritatea executivă de la nivel local - primar, cu sprijinul echipei de consultanță.

Procesul de elaborare a strategiei a cuprins următoarele etape:

Culegerea datelor

În această etapă s-a urmărit evaluarea și nevoilor pieței forței de muncă, baza economică a localității, analiza capacității instituționale locale, premisele dezvoltării economice locale. Aceste informații au fost obținute fie direct de la beneficiarii strategiei (angajații Primăriei și locuitorii comunei Căpleni) și din surse statistice oficiale. Pentru această etapă principalul tip de activitate este culegerea datelor care să permită o diagnoză cât mai clară a spațiului pentru care s-a elaborat planul de dezvoltare locală.

Pentru aceasta s-au urmărit elemente fizico-geografice (forme de relief, plasare geografică, factori de risc natural, zone naturale protejate etc), populație (mărimea populației, densitatea, evoluția și factori de creștere ai populației), locuințele (dotarea locuințelor cu apă și gaze naturale, vechimea și siguranța locuințelor, materialele de construcție folosite etc), echiparea localității în sistem centralizat (apa, iluminat public, gaze naturale, racordarea la rețele de telefonie, acces la căile de transport publice sau private), sociale (învațământ, comunicații, mortalitate infantilă etc), mediu și ecologie (apă, aer, sol, păduri).

S-a urmărit de asemenea și identificarea atractivității localității din punct de vedere al turismului, a posibilităților de petrecere a timpului liber, s-au identificat spațiile verzi și evenimentele culturale anuale sau specifice zonei.

Aceasta cercetare s-a realizat cu aportul important al întregii echipe locale constantându-se dificultăți, în principal, datorita lipsei de integrare și coordonare a informațiilor locale, precum și lipsei unui mod sistematic și computerizat de arhivare a datelor care să faciliteze sortarea și aranjarea multicriterială a acestora.

Tot în această etapă se urmărește și analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală (instituții publice, organizații non-guvernamentale, întreprinzători privați, biserica, școala etc). Tehnica folosită a fost aceea a anchetei sociologice. Astfel aflăm atât gradul de implicare al agenților enumerați pentru bunul mers al localității dar și imaginea pe care aceștia o au la nivelul localității și în exteriorul ei.

Culegerea datelor s-a făcut prin observații pe teren, interviuri, chestionare, dezbateri publice.

La finalul primei etape se poate face analiza SWOT a localității, piatra de temelie pentru elaborarea strategiei viitoare a localității.

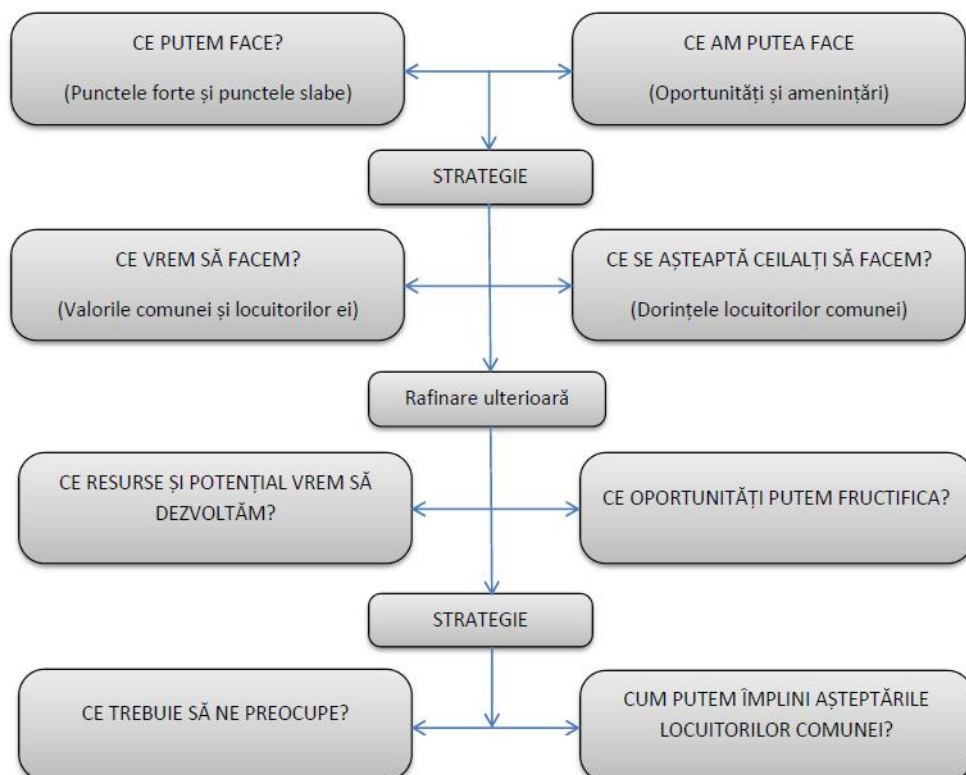
Stabilirea strategiei de dezvoltare locală

Analiza SWOT evidențiază punctele forte (Strengths), slabe (Weaknesses), oportunitățile (Opportunities) și amenințările (Threats) existente la nivelul comunei Căpleni. Au fost de asemenea identificate forțele externe ce ar putea avea fie un efect pozitiv fie negativ în dezvoltarea ulterioară a localității.

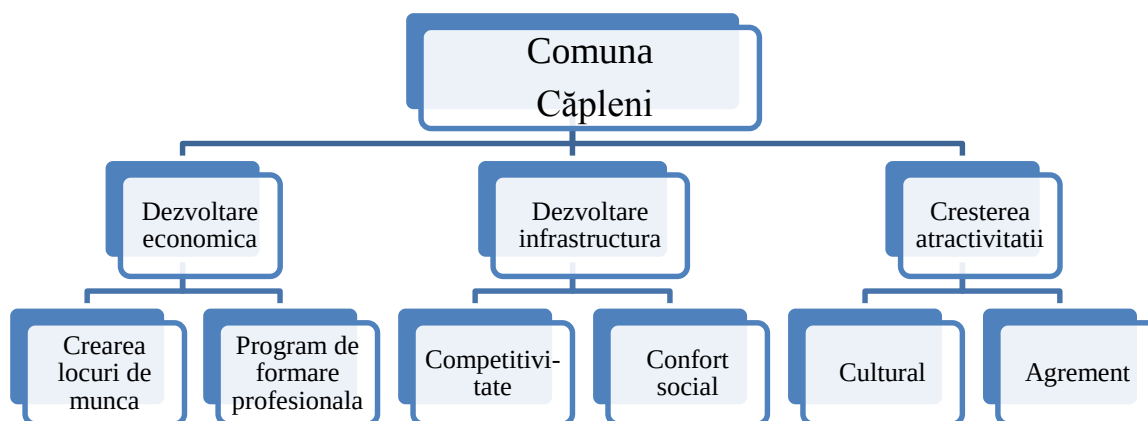
Se obțin așadar direcțiile de dezvoltare locală.

a) Identificarea obiectivelor strategice de dezvoltare - enumerarea obiectivelor pentru care a fost elaborată strategia; menționarea metodologiei de elaborare și a agenților de dezvoltare locală implicați în procesul elaborării strategiei de dezvoltare, precum și identificarea câtorva domenii strategice de dezvoltare. Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și în identificarea obiectivelor operaționale

b) Obiective operaționale de dezvoltare în teritoriul supus investigației. Programul operativ de dezvoltare locală trebuie gândit de către grupul de lucru ca un sistem coerent privind dezvoltarea localității/micro-regiunii/regiunii. În alegerea subprogramelor, cel mai important considerent trebuie să fie inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente în vederea atingerii obiectivelor stabilite. Condiția de bază pentru dezvoltare locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Astfel se ajunge la situația în care, pe baza realității existente se pun bazele dezvoltării durabile a comunității.

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

Selectarea proiectelor de dezvoltare locală

În aceasta etapa se analizează posibilele programe sau proiecte de dezvoltare ce vor fi prinse în strategia de dezvoltare locală. Ele sunt grupate în mai multe scenarii, funcție de gradul de implicare a agenților de dezvoltare, de perioada necesară pentru implementare și de locul acestora pe agenda persoanelor sau a organizațiilor însărcinate cu implementarea lor. Este obligatorie o discuție și o analiză constructivă cu autoritățile publice locale, deoarece ele sunt cele care pot da răspuns privitor la fondurile disponibile în bugetul local pentru finalizarea proiectelor propuse. Am intrat de asemenea în contact cu serviciile deconcentrate ale ministerelor, autorități județene, companii naționale care activează pe raza județului Satu Mare și în comuna Căpleni cu scopul de a alege eventuale propuneri de proiecte ce pot spori și dezvolta localitatea. Selectarea proiectelor are în vedere mai multe aspecte: proiectul să conducă la o îmbunătățire reală a vieții comunității, urmarile lui să fie suficient de consistente încât să afecteze o parte importantă a comunității, să existe sau să poată fi găsite resurse necesare pentru rezolvarea lui.

Aceasta etapă face și o analiză privitoare la viabilitatea proiectelor propuse, atât din punct de vedere al comunității dar și al economiei și al nevoilor populației.

Construcția planurilor de acțiune

Această etapă centralizează informațiile obținute în primele trei etape, etape ce țin mai mult de partea strategică. Construcția planurilor de acțiune pregătește planurile de acțiune, precizează toate resursele financiare sau de alt tip ce sunt necesare pentru finalizarea fiecărui proiect (fie ca este vorba de resurse din bugetul local, bugetul județean, național sau european sau surse financiare externe ale agenților economici). Deși în faza inițială pot fi identificate mai multe posibile scenarii de dezvoltare, în această etapă sunt alese acelea care asigură comunei cele mai mari posibilități de progres și de creștere a nivelului de trai la nivelul populației.

În vederea atragerii de finanțări nerambursabile, după etapa de priorizare a nevoilor locale se va analiza modul în care obiectivele propuse se corelează cu obiectivele existente la nivelul programelor europene. Primul lucru la care ar trebui să se gândească cei care concep un proiect este cel legat de rezultatele obținute ca urmare a implementării cu succes a proiectului. Proiectul reprezintă un instrument sau oferă mijloacele necesare pentru atingerea unor obiective strategice. Dacă proiectele nu sunt văzute în acest mod, atunci un proiect încheiat ar putea să nu aibă nici un efect asupra dezvoltării zonei.

Se finalizează de asemenea și specificațiile tehnice ale proiectelor (studii ce sunt necesare pentru fiecare proiect – de fezabilitate, proiecte tehnice etc., orarul pentru

implementarea proiectelor, derularea programului financiar). Așadar putem considera ca etapa de construcție a planurilor de acțiune este o etapă de implementare, de verificare și monitorizare a proiectelor, după ce acestea au fost identificate.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Căpleni pentru perioada 2014 – 2020 va urma direcțiile de dezvoltare ale obiectivelor Planului de Dezvoltare Regională Nord - Vest 2014-2020. Reprezentanții comunei Căpleni doresc ca prin proiectele propuse și implementate să contribuie la dezvoltarea socio-economice a regiunii Nord - Vest.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Căpleni pentru perioada 2014 – 2020 respectă structura standard a metodologiei Planului de Dezvoltare Regională 2014-2020, transmisă de către Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

1.6. ACTORII IMPLICAȚI

Reprezentanții departamentelor, Unității administrativ teritoriale Căpleni, vor face toate demersurile necesare atingerii obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locala a comunei Căpleni pentru perioada 2014 – 2020.

Departamentul	Numele și Prenumele
<i>Primar</i>	MOSDÓCZI VILHELM
<i>Viceprimar</i>	ERNYI MIHÁLY
<i>Secretar</i>	CSIZMÁR ERIKA
Structura primariei pe departamente:	
Compartiment financiar contabil si Achizitii publice	GÓZNER MARIA TEREZIA SRADI RITA ORSOLYA IONUCZ GABRIELA IZOLDA 1 post vacant
Compartiment administrativ si Gospodarie comunala	SCHRADI IOSIF SCHRADI JUTKA JUHASZ ISTVAN ROBERT KAPLONYI OTTO KESZENHEIMER CLARA LANG TAMAS HEGEDÜS ADALBERT vacant
Compartiment de autoritate tutelara Compartiment agricol Compartiment situatii de urgenta	SILAGHI ILEANA KIND ISTVAN vacant
Compartiment cultura si sport	KAPLONYI LUCIA ILDIKO vacant

CAPITOLUL 2

PROFILUL COMUNEI CĂPLENI

2. LOCALIZARE GEOGRAFICĂ

Situată în apropierea municipiului Carei, la 4 km distanță, și la 40 km de Satu Mare, localitatea, are un relief de câmpie, se afla pe malul râului Posta, și practic pe malul propriu-zis al fostei Mlaștini Ecedea (în urma asanării mlaștinii, va apărea o nouă unitate geomorfologică - Câmpia Ecedea). Având o populație de 3133 locuitori, comuna se afla în partea de nord-vest a județului, în documentele medievale după unii specialiști apare menționată în anul 1212, iar după alții în anul 1300.

În zilele noastre, apa Crasnei pune în pericol adesea cele 179 de hectare de pământ pe care sunt așezate 830 de case. Localitatea formează singură comuna Căpleni din 2002, când Căminul a devenit comună separată. Comuna face parte din Asociația Rurală „Câmpia Careiului și Ierului.”

Localitatea este situată la limita sudică a fostei mlaștini Ecedea, multe dintre activitățile tradiționale fiind legate de resursele din mlaștină. Astfel, Căpleniul s-a remarcat ca fiind un centru al manufacturilor de împletire a nuielor. După desecarea mlaștinii însă, sursa cea mai importantă de venit a rămas agricultura. În sat nu există întreprinderi industriale, dar apropierea Careiului face ca numeroși locuitori să fie angajați ai unităților industriale din acest municipiu. Singurele societăți economice din Căpleni, și acestea de mică amploare, au un profil comercial.

Satul Căpleni se învecinează cu municipiul Carei, comuna Cămin și comuna Urziceni și se afla la aproximativ 10 km de granița cu Ungaria.

În comună se poate ajunge pe Drumul DC49, legătura cu reședința de județ fiind asigurată de drumul național DN19/E671, iar apoi pe DN19/E81. Comuna Căpleni are o suprafață totală de 28.23 km². Cele mai apropiate orașe față de comuna Căpleni sunt:

- ◆ Carei (la o distanță de 4 km)
- ◆ Satu Mare (la o distanță de 40 km)
- ◆ Tâșnad (la o distanță de 31 km)

2.1 Cadrul natural

Satul Căpleni este așezat în partea de nord-vest a României. Sub aspectul reliefului evidențiem așezarea satului într-o zonă de câmpie a Careiului pe malul râului Crasna. Din această cauză sunt adesea în pericol cele 179 de hectare de pământ pe care sunt așezate 830 de case.

Localitatea este situată la limita sudică a fostei mlaștini Ecedea. 450 km² - o treime se află pe teritoriul României iar două treimi pe teritoriul Ungariei, mlaștina Ecedea a fost una dintre cele mai mari zone umede din Europa până în secolul XIX când a fost drenată. Cei peste o sută de

ani trecuți de la desecare au dovedit că lucrările nu au adus beneficiile așteptate, iar la începutul secolului al XXI-lea s-a născut ideea inundării unor teritorii și a reconstituirii parțiale a mlaștinii.

2.2 Clima

Clima. Clima este de tip temperat-continentală. Întrucât teritoriul județului Satu Mare are o altitudine medie mică, se înregistrează valori ridicate de presiune atmosferică, în jur 1000 mb. Vânturile dominante sunt cele în sectorul nord-vestic, primăvara și vara fiind mai frecvente cele vestice, care de obicei sunt însoțite de ploi, iar toamna și iarna cele estice și nord-estice. Vânturile foarte puternice sunt foarte rare.

Zona localității Căpleni prezintă un exces de umiditate ceea ce favorizează apariția brumelor de toamnă timpurie.

2.3 Apa

Apa. Principala apă curgătoare ce străbate comuna Căpleni este râul Crasna. Panta râului Crasna în sectorul inferior este scăzută (1,0‰), astfel încât, pe teritoriul localităților Căpleni scurgerea se realizează cu viteze foarte mici. Pe teritoriul comunei se găsesc o zonă mlaștinoasă: mlaștina Ecedea, întinsă pe o suprafață de 450 km² - o treime se află pe teritoriul României iar două treimi pe teritoriul Ungariei.

În zona Căpleni – Lucăceni, care era zonă deschisă, neapărată, pe malul stâng al râului Crasna s-au executat două diguri longitudinale care s-au racordat cu digurile existente din amonte și aval. Astfel s-au realizat diguri continui pe întreg sectorul Căpleni - frontiera cu Ungaria, capabile să transporte apele de viitură cu asigurarea de 1,0 % atenuate prin polderul Moftin (400 m³ /s în zona Moftin și 415 m³ /s la frontieră).

Câmpia Ecedea – se întinde în nordul regiunii, în perimetrul conturat de localitățile Berveni, Cămin și Căpleni, peste bazinul fostei „Mlaștini Ecedea”, suprapusă unei arii locale de subsidență pe cursul inferior al Crasnei (cu continuare pe teritoriul Ungariei). Acest bazin, format în timpul holocenului, adăpostea una din cele mai mari mlaștini eutrofe de pe continent. În urma desecării, prin construirea unei rețele complexe de canale, teritoriul fostei mlaștini a fost transformat într-un spațiu valorificat agricol (culturi de cereale, plante tehnice). Este cea mai joasă câmpie din județul Satu Mare, având altitudini cuprinse între 115-120 m. Materialul parental al solului este format din depozite argiloase gleizate.

2.4. Solul

Solul. Condițiile de pedogeneză foarte variate ale arealului pedogeografic ale județului Satu Mare au dus la formarea unei mari diversități a învelișului de soluri, consecință a unităților de relief existente. Ca efect al interacțiunii factorilor pedogenetici, au rezultat mai multe tipuri de sol având caracteristici specifice în continuă evoluție. Solul este o interacție de nisipuri, pietrișuri, argile și morne; parte din aceste dealuri sunt împădurite sau acoperite cu pajiști naturale, altele cu pajiști de cultură și plantații pomicole.

Cutremurele din această zonă sunt de origine tectonică (crustală) - de mică adâncime ($0 \leq h < 70$ km), care pot atinge magnitudini de până la 4,7 - 5,3 grade pe scara Richter, respectiv intensități maxime de VII grade pe scara Mercalli. Din punct de vedere al adâncimii hipocentrului, seismele din arealul de interes se încadrează în 3 zone de frecvență mai mare: 7-10 km, 20 km și 30-35 km.

Magnitudinea maximă a fost de 6,2 pe scara Richter, dar trebuie observat faptul că seismele de o astfel de amplitudine apar în zonă foarte rar, la intervale de mai multe sute de ani, iar aria lor de impact teritorial este destul de restrânsă. Localitățile Andrid, Căpleni, Petrești, Pișcolț, Sanislău și Urziceni au fost afectate de mai multe cutremure, majoritatea având epicentrul pe Valea Ierului.

Terenul prezintă o fertilitate ridicată, aparținând integral clasei de cernisoluri.

2.5. Flora și fauna

Vegetația. Vegetația este reprezentată de următoarele plante: traista ciobanului, părul ursului, coada calului, coada șoricelului, ciuboțica cucului, piciorul cocoșului, sulfina, sânzeana, cimbrisorul, lumânărica, etc.

Elementele faunistice prezente în comuna sunt: iepurele, căprioara, lupul, vulpea, cerbul, viezurele, veverița, fazanul, pițigoiul, mierla, ciocănitoarea, gaița, uliul, cucuveaua, vrabia în ape, întâlnim cleanul, somnul, crapul, bibanul etc. Aceasta zonă asigură un fond de vânătoare relativ diversificat, care poate susține, în condiții de exploatare optimă, activități recreative vânătoarești.

Amintim câteva plante din peisajul floristic: vioreaua, toporașii, iarba câmpului, trifoi, sunătoarea, leurda, brebenei, moșuti, fraga de câmp și de pădure până la laleaua pestriță.

În prezent, dintr-un total de 28,25 km², cât este suprafața comunei, fondul agricol reprezintă aproximativ 2787 ha, iar fondul forestier 150 ha.

2.6. Resurse naturale

Resurse naturale. Resursele pe care se bazează potentialul economic al comunei sunt numai resurse proprii (terenuri arabile, pășuni, fânețe, produse animaliere și vegetale).

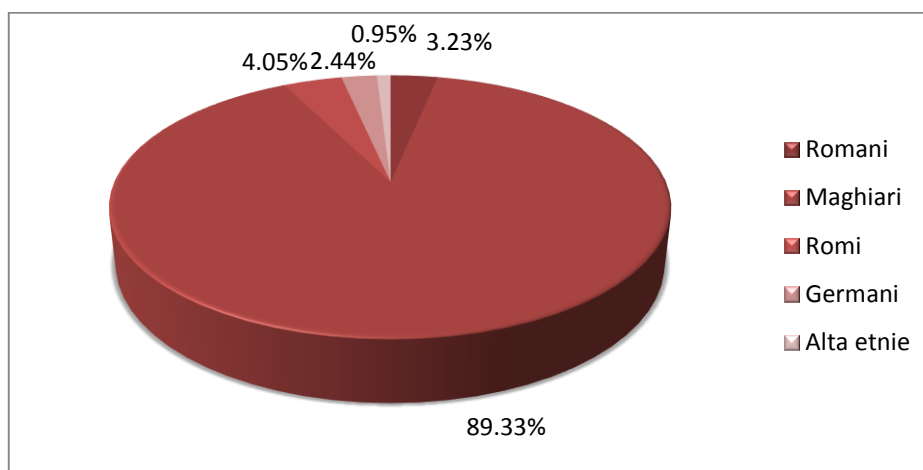
Pădurile deținute de primărie nu sunt pe teritoriul comunei, acestea sunt pe raza comunei Foieni. Ele asigură în mica proporție efectivul de plante medicinale (ciuboțica cucului, mușătel, coada șoricelului etc.), fructe de pădure și ciuperci. Pe lângă asta pădurile reprezintă zone cu valoare peisagistică, fiind totodată și un bun teren de vânătoare. Aceste păduri pot deveni destinații pentru petrecerea timpului liber, pentru drumeții sau turism de week-end. Sunt caracteristice pajiștile, care sunt folosite ca pășuni și fânețe naturale. Iar pe lângă resursele naturale sunt foarte importante și produsele proprii animaliere și vegetale. Chiar adacă pe alocuri unele zone nu sunt favorabile cultivatului produselor agricole, totuși se cultivă următoarele cereale: porumb, grâu, secară, orz, orzoaică, ovăz, floarea soarelui, cânepă pentru fibră, sfeclă de zahăr; legume: cartofi, tomate, ceapă, varză; fructe: există livezi de măr, păr, prun, viță de vie.

Vita de vie se întinde pe o suprafață de 20 ha de teren. Găsim atât soiuri nobile cât și soiuri hibride. Localnicii fac vin din producția de struguri pentru consum propriu.

Riscuri naturale. Există un potențial ridicat de producere a alunecărilor de teren. De asemenea locuitorii comunei se confruntă și cu un risc ridicat de producer de inundații.

2.7. Populația

Populația. În urma recensământului din anul 2011, populația comunei era de 3270 locuitori împărțiți pe etnii după cum urmează:

În luna decembrie a anului 2013, numărul salariaților din comună era de 68 și numărul șomerilor este de 48. Sursa cea mai importantă de venit a rămas agricultura și împletitul nuielelor. În sat nu există întreprinderi industriale, dar apropierea Careiului face ca numeroși locuitori să fie angajați ai unităților industriale din acest municipiu. Singurele societăți economice din Căpleni, și acestea de mică amploare, au un profil comercial.

Densitatea populației este de 107 locuitori/km².

2.8. Viată spirituală

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt romano-catolici (87,89%), dar există și minorități de reformati (8,48%) și ortodocși (1,81%). Pentru 0,96% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională. Căpleni prezintă următoarea structură confesională:

Structura confesională

Comuna	Ortodoxă	Romano-catolică	Reformată	Greco-catolică
Căpleni	55	2664	257	24

2.9. Scurt istoric

Prima atestare documentară a localității Căpleni datează din anul 1212, când așezarea aparținea domeniului neamului Kaplyon. Familiile nobiliare descendente: Károlyi, Vetési, Csomaközi și Bagosi au posedat localitatea până spre sfârșitul secolului al XIV-lea, când Căpleniul a devenit proprietatea exclusivă a familiei Károlyi. Istoria localității este influențată de cea a orașului vecin, Carei, din care a și făcut parte oficial între anii 1969 și 1990.

Căpleniul a fost una dintre cele patru localități total depopulate, unde contele Károlyi a adus primii coloniști șvabi în anul 1712. Multe dintre familiile de coloniști s-au mutat în alte sate, unii s-au întors în locurile de baștină, neadaptându-se la noile condiții de viață. În anul 1945, în urma deportării șvabilor în Uniunea Sovietică și ulterior, din cauza emigrărilor masive, comunitatea germană din Căpleni s-a diminuat drastic.

Cel mai important reper turistic al localității este complexul monastic ctitorit de familia Károlyi. În prima fază era o mănăstire de familie aparținând neamului Kaplony, întemeiat, potrivit tradiției locale, în anul 1080. Prima mențiune a mănăstirii datează însă abia din anul

1268, iar în secolul al XV-lea este amintită în sursele scrise ca nefuncțională. Alexandru Karolyi inițiază reconstruirea ansamblului mănăstiresc în secolul al XVIII-lea, preluat de ordinul franciscan. Cutremurul din anul 1834 a afectat grav biserica și clădirile anexe ale mănăstirii. Următoarea fază de reconstrucție a avut la bază planurile renumitului arhitect Miklós Ybl. Biserica reconstruită între 1841–1848 a fost resfințită cu hramul Sf. Anton. Complexul arhitectonic include și cripta familiei Károlyi, unde și-au găsit locul de odihnă veșnică 36 membrii din familie. Dintre ei, probabil cel mai cunoscut este Alexandru Károlyi, inițiatorul tratatelor Păcii de la Satu Mare, una dintre personalitățile cele mai importante ale istoriei județului.

În 1999, în partea dinspre Carei a localității a fost construită o nouă biserică romano-catolică, închinată Sf. Iosif. Biserica reformată, cu arhitectură modernă, a fost construită în 2004, iar mica biserică folosită până atunci a fost demolată în 2006. În sat mai există și o biserică greco-catolică.

Căpleniul este locul de naștere al lui István Fényi (1919–2000), profesor, poet și traducător, al cărui nume a fost preluat de școala din comună. La fel ca în celelalte localități șvăbești, fanfara din Căpleni are un rol important în păstrarea tradițiilor zonei. În Căpleni funcționează și un telecentru, fiind catalizator al vieții comunitare.

CAP 3

PROFIL SOCIO-ECONOMIC SI ANALIZA SWOT A COMUNEI CĂPLENI

3.1 AGRICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

Singura șansa a României pentru dezvoltarea agriculturii constă în alocarea masivă, dar rațională, dacă se poate optimă, de capital investițional în infrastructura rurală, echiparea, teritoriului agricol modernizarea exploatațiilor agricole, extinderea întreprinderilor de stocare procesare a produselor agroalimentare (nu numai cereale) precum și sporirea capitalului de exploatare, atât din surse proprii cât și din credite bancare avantajoase, acordat fermelor agricole prin care să se susțină nivelele de producție propuse în continuare pentru orizonturile 2012, 2020, 2025, 2030.

Se estimează că România are un potențial alimentar, la orizontul 2030, pentru 38.5 mil. persoane, respectiv un disponibil pentru export și pentru consum nealimentar de materii prime agricole de circa 49 – 50 mld. €.

Conform ultimilor statistici se vehiculează tot mai mult că agricultura să devină ramura de succes a României. Există peste 22.000 de cereri de la tineri care vor beneficia de măsura de instalare, prima sesiune de cereri de proiecte aferente măsurii 112 – “Instalarea tinerilor fermieri” a fost deschisă în decembrie 2008.

Până la jumătatea lunii octombrie 2012, APDRP a încheiat contracte pentru instalarea în mediul rural a 9.197 de fermieri cu vârsta sub 40 de ani.

3.1.1. Producția vegetală

Dezvoltarea Agriculturii

Scopurile politicii agricole comune consistă în garantarea pentru agricultori a unui nivel de trai crescut, în a furniza consumatorilor alimente de calitate la prețuri echitabile precum și de a păstra patrimoniul rural. Această politică a urmat evoluția societății, încercând să vină în întâmpinarea noilor cerințe ale populației. Din această cauză calitatea alimentelor, protecția mediului prin utilizarea biocombustibililor au câștigat o importanță așa de mare în ultima perioadă de timp.

Politica Agricolă Comună (PAC) este politica UE cea mai integrată și care primește o cotă importantă din fondurile comunității europene. Acordând o mai mare atenție la igiena și calitatea produselor alimentare, ne dorim să facem primii pași spre piața extrem de competitivă a producătorilor agricoli din UE.

Deși agricultura deține cea mai mare pondere în cadrul economiei locale a comunei, acest sector este slab dezvoltat, fiind caracterizat de existența a numeroase gospodării neviabile din punct de vedere economic. În general se practică agricultură în ferme de subzistentă și nu agricultură intensivă, în exploatații agricole.

Producătorii nu sunt asociați în grupuri de producători, iar lipsa mijloacelor de exploatație agricolă moderne, precum și gradul ridicat al fragmentării proprietăților, conduc la o productivitate a muncii foarte scăzută. Serviciile agricole sunt de asemenea foarte slab dezvoltate.

Anumite zone din localitate nu au fost cooperativizate, în timp ce altele au fost cooperativizate. După evenimentele din decembrie 1989, au avut loc transformări importante în viața țaranului. Prin legea nr. 18/1991 privind fondul funciar, țăranii au fost reîmproprietăriti cu proprietățile luate în urma cooperativizării forțate a agriculturii în 1962. Reîmproprietărirea țăranilor a creat mari greutăți în exploatarea pământului, efectiv în anul 1989, nici un țăran nu deținea un tractor, muncind pământul cu atelaje cu tracțiune animală. Au urmat o serie de stimulente acordate de guvern către micii agricultori ceea ce a dat posibilitatea cumpărării de către mulți agricultori de tractoare, pluguri, discuri, grape, alte utilaje agricole. Cu toate acestea, în anumite zone, încă și în prezent, se folosesc unelte agricole cu tracțiune animală.

Terenurile cultivabile reprezintă un potențial real pentru dezvoltarea agriculturii ecologice, având în vedere că îngrășămintele folosite, atât în trecut cât și în prezent, sunt gunoierul de grajd și ceea ce rezultă în urma „stăulitului” (în perioada de vară și toamnă se ține turma de oi, pe terenurile unde urmează a se ara și însămânța pentru noua cultură). Deși există premisele dezvoltării agriculturii ecologice, ca instrument important în conservarea naturii și de

revitalizare a microregiunii, populația nu cunoaște avantajele acestei forme de agricultură și nici condițiile concrete de practicare și de certificare a produselor.

În general populația se ocupă cu agricultura, creșterea animalelor, cultura viței de vie. Principala activitate economică o reprezintă agricultura, însă cu toate acestea, la ora actuală, datorită lipsei mijloacelor necesare, o mare parte a terenurilor agricole sunt necultivate. Suprafețele agricole sunt lucrate individual în procent de 60%, în parcele mici, sub un ha. ceea ce îngreunează efectuarea lucrărilor mecanizate ducând la diminuarea producțiilor medii la ha. Acest impas se poate depăși prin privatizarea stațiilor de mecanizare a agriculturii și formarea unor asociații agricole, chiar și asociații familiale. Creșterea producțiilor medii la grâu și porumb ar fi posibile în cadrul unor exploatare agricole de mărime medie prin aplicarea metodelor agrozootehnice moderne.

Cea mai mare parte a veniturilor populației provine din activitatea agricolă, iar condițiile precare în care se practică agricultura și prețurile mici cu care se vând o parte din produsele agricole asigură venituri scăzute

Prin aplicarea prevederilor Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar s-a terminat practic decolectivizarea agriculturii. Patrimoniul fostelor unități agricole cooperatiste a fost lichidat, terenurile au intrat în proprietatea particulară a foștilor proprietari.

Analiza structurii terenurilor agricole, pe categorii de folosință, scoate în evidență faptul că **terenurile arabile** dețin la nivelul comunei peste 86% din terenurile agricole, fapt ce se constituie ca o premisă de favorabilitate față de culturile de câmp.

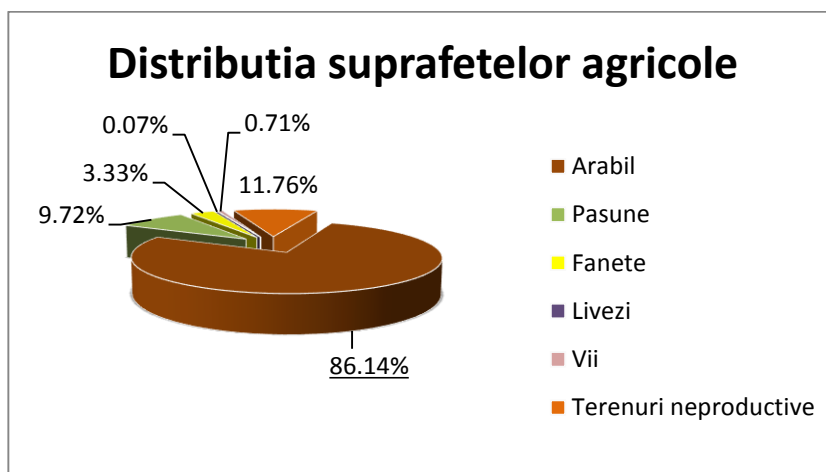
Suprafețe mari de teren arabil, de fânețe și pășuni le-au oferit locuitorilor posibilitatea de a se ocupa de cultivarea plantelor, creșterea animalelor și valorificarea produselor animaliere și ale pădurii (lemn, fructe de pădure, ciuperci).

Structura agricolă a comunei Căpleni este prezentată mai jos (Date prelucrate după statisticile DADR și fișele localității 2014).

Pe principalele categorii de folosință, suprafața fondului funciar al comunei se structurează astfel:

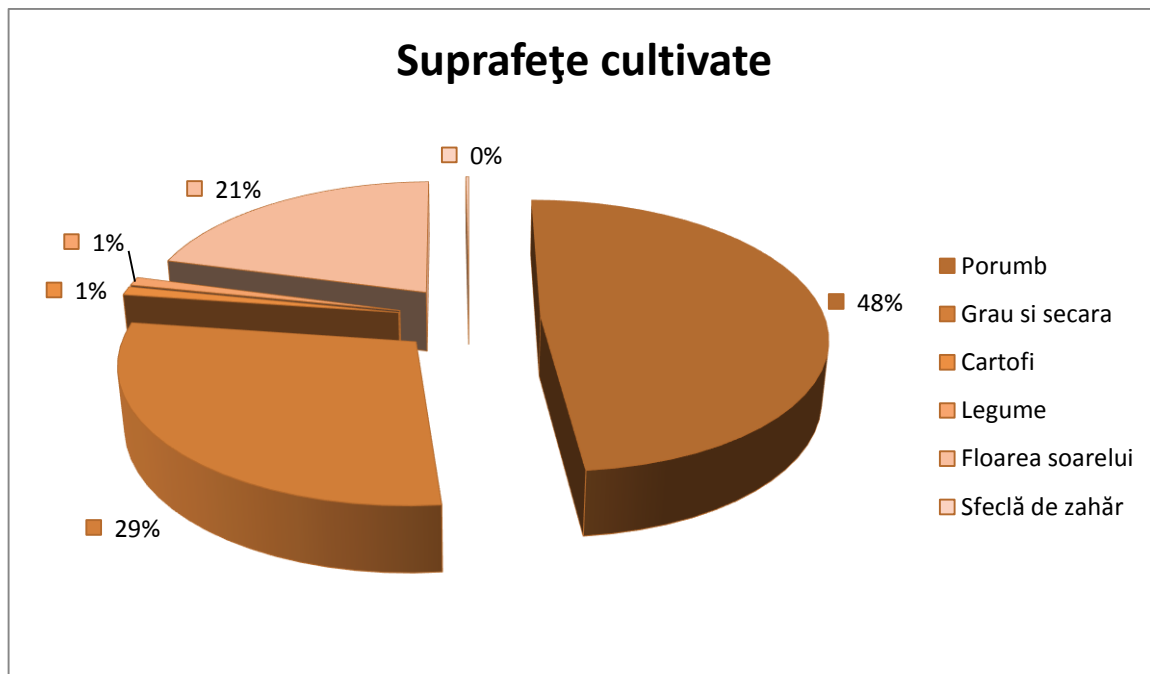
Suprafața fondului funciar după modul de folosință			
Modul de folosință pentru suprafață agricolă			Ani
			Anul 2013
			UM: Ha
			Hectare
Total			<u>3115</u>
Agricolă			<u>2787</u>
Arabilă			<u>2401</u>
Pășuni			<u>271</u>
Fânețe			<u>93</u>
Vii și pepiniere viticole			<u>20</u>
Livezi și pepiniere pomicele			<u>2</u>
Terenuri neagricole total			<u>328</u>
Păduri și altă vegetație forestieră			
Ocupată cu ape, bălți			<u>17</u>
Ocupată cu construcții			<u>170</u>
Căi de comunicații și căi ferate			<u>57</u>
Terenuri degradate și neproductive			<u>84</u>

Zona prezintă favorabilitate pentru cultura cerealelor. Populația are ocupație preponderent agricolă, își lucrează pământul individual, cu mijloace rudimentare și în foarte mică măsură cu mijloace mecanice. Clima permite cultivarea legumelor, însă este nevoie de investiții în sisteme de irigații.

Suprafață cultivată cu principalele culturi			
Principalele culturi			Ani
			Anul 2003
			UM: Ha
			Hectare
Grau si secară			589
Porumb boabe			986
Floarea soarelui			420
Cartofi			20
Sfecla de zahăr			4
Legume			6

Accentul care se pune pe dezvoltarea rurală comportă investiții majore în valorificarea peisajului cu scopuri recreative – turism rural, biodiversitate, diversificarea economiei rurale,

protecția mediului rural, crearea de locuri de muncă, toate acestea având ca ultim scop creșterea calității vieții locuitorilor comunei noastre.

Un punct forte pe care îl vom utiliza în avantajul nostru îl reprezintă calitatea terenurilor agricole puțin contaminate datorită unei agriculturi care nu respectă mediul. Produsele pe care dorim să le promovăm vor face parte din seria produselor biologice, atât animale, cât și vegetale.

Pășunile naturale ocupă o suprafață importantă 271 ha. Se poate remarca de asemenea că o suprafață foarte mică de 2 ha este ocupată cu livezi

În general populația comunei se ocupă cu agricultură, creșterea animalelor și viticultură. Principala activitate economică o reprezintă agricultura, însă cu toate acestea, la ora actuală, datorită lipsei mijloacelor necesare, o mare parte a terenurilor agricole sunt necultivate. Creșterea producțiilor medii la grâu și porumb ar fi posibile în cadrul unor exploatare agricole de mărime medie prin aplicarea metodelor agrozootehnice moderne.

Producția agricolă a zonei este dată, în mare proporție, de cultura de porumb boabe și grâu. Cea mai mare parte a veniturilor populației provine din activitatea agricolă, iar condițiile precare în care se practică agricultura și prețurile mici cu care se vând o parte din produsele agricole asigură venituri scăzute.

Pe viitor, în ceea ce privește structura generală a terenurilor, și a terenurilor cultivate, se impun o serie de măsuri, astfel:

- un raport judicios, optim, între categoria de teren și modul său de utilizare. Acolo unde randamentele agricole sunt reduse, terenurile pot primi alte utilizări, ca de exemplu extinderea fondului funciar;
- extinderea culturilor pomi-viticole care au condiții optime de dezvoltare, o piață singură de desfacere pentru fructe și sucuri naturale, în condițiile promovării unui nou tip de regim alimentar;
- folosirea terenurilor necultivate pentru culturi agricole care nu necesită un volum mare de transport, de exemplu: cultivarea alunului *Corylus avelana* pentru producția de alune, fructe de pădure în culturi intensive – zmeura, alte culturi arbusti cole – rozincini, agrișe, afini care sunt căutate pe piață, pot acoperi nișe de piață;
- diversificarea culturilor legumicole de câmp și în solarii, știută fiind productivitatea lor ridicată pe suprafețe reduse de teren, cu aport ridicat de investiții și forță de muncă.

Prin aplicarea prevederilor Legii nr. 18/1991 privind fondul funciar s-a terminat practic decolectivizarea agriculturii. Patrimoniul fostelor unități agricole cooperatiste a fost lichidat, terenurile au intrat în proprietatea particulară a foștilor proprietari.

3.1.2. Zootehnia

În ceea ce privește creșterea animalelor, în comuna, pe primul plan este creșterea păsărilor, porcinelor, urmată de creșterea vitelor și a cailor .

Vaccinarea și tratarea bolilor la animale este asigurată în cadrul Circumscripției Veterinare existente în comună, de către cadre specializate, care asigură atât procurarea de medicamente de uz veterinar, aplicarea tratamentelor necesare la animale și respectiv realizarea acțiunilor de vaccinare derulate la nivel național, conform prevederilor legale și a directivelor primite de la Direcția Județeană Sanitar-Veterinară.

Creșterea animalelor reprezintă o sursă de venit pentru locuitorii comunei datorită zonei geografice din care face parte comuna Căpleni. Aceasta este favorizată de suprafețele de pășuni și fânețe existente. Numărul capetelor de animale este de 14380. În mare măsură, la nivel național, diminuarea efectivului de animale este cauzată de insuficiența nutrețurilor și respectiv creșterea prețurilor la nutrețuri dar trebuie să ținem cont și de ceilalți factori care au dus la scăderea efectivului de animale ca:

- vârsta înaintată a crescătorilor de animale în zona rurală,
- lipsa unor politici guvernamentale coerente în domeniu,
- disjunția între animal, pământ și muncă, seceta, etc.

Activitatea de creștere a animalelor este o tradiție în această zonă.

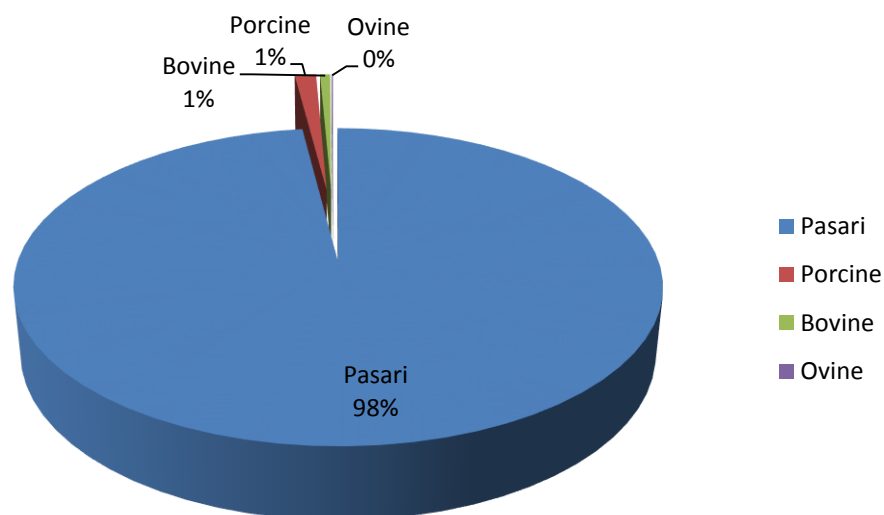
Efectivul de animale din comuna este reprezentat în tabelul următor:

Efectivele de animale, pe principalele categorii de animale, forme de proprietate, județe și localități, la sfârșitul anului 2003

Principalele categorii de animale	Ani
	Anul 2003
	UM: Numar
	Numar
Bovine	436
Porcine	2004
Ovine	0
Pasari	11940
Iepuri de casa	129
Familii de albine	327 familii

Efectivul de animale pe principalele categorii

Pentru sectorul zootehnic se remarcă faptul că acesta este încă tribut ar unui sistem de tip extensiv, în care producătorul individual își asigură o parte din consumul și veniturile gospodăriei din astfel de activități. Este vorba în special despre comercializarea produselor de carne, lapte și ouă, cu precădere pe piețele urbane din proximitate. **Germani ai intensivizării** acestui sector agricol se remarcă doar prin *existența* unui număr redus de ferme de profil.

Sectorul zootehnic al comunei poate fi dezvoltat prin amenajarea unor ferme sau microferme de creștere organizată a animalelor, a unor centre de colectare și valorificare a produselor de origine animală: lapte, carne, piei, lână (centre de tăiere, abatorizare, carmangerii ș.a). Se pot amenaja pe raza comunei ferme de creștere a păsărilor dotate cu centre de prelucrare și valorificare a produselor avicole.

Suprafața pădurilor și terenurilor cu vegetație forestieră este de 150 ha., acesta se află în totalitate în comuna Foieni.

3.1.3. Pomicultura

În comuna Căpleni livezile se întind pe o suprafață mică. Producția de fructe este reprezentată de livezile situate în cadrul gospodăriilor individuale dominată de următoarele specii: meripruni, caise, piersic, cireși, vișini, nuci, etc. Acest sector se poate dezvolta prin modernizarea tehnologiilor de cultivare și recoltare, dar și prin amplasarea unor centre de

colectare, prelucrare și valorificare a acestor produse. În anul 2003 producția de fructe a fost de 23 de tone.

- Reabilitarea soiurilor și a varietăților locale tradiționale
- Păstrarea soiurilor și a varietăților locale tradiționale încă existente
- Crearea unei bănci de gene-livada demonstrativă
- Incurajarea creșterii soiurilor și a varietăților locale tradiționale
- Asigurarea valorificării fructelor produse în comună
- Incurajarea, respectiv diversificarea tehnicilor de prelucrare a fructelor

3.1.4. Viticultura

În comuna Căpleni viticultura ocupand 20 ha de teren. Producția de struguri înregistrată la sfârșitul anului 2003 a fost de 73 tone. Oamenii cultivă atât viță de vie din soiuri hibride cât și soiuri de viță nobilă.

3.1.5. Legumicultura

Pe raza comunei Căpleni legumicultura este bine dezvoltată, datorită așezării georafice a comunei, însă nu ocupă suprafețe mari, cultivându-se de localnici pentru consum propriu. 75 ha de terenuri cultivate cu legume erau în anul 2003. Se dorește creșterea competitivității legumiculturii prin utilizarea tehnologiilor alternative.

In concluzie: Serviciile pentru agricultură sunt dezvoltate la un nivel foarte scăzut. Irigațiile nu sunt utilizate iar serviciile de mecanizare nu există.

Serviciile de consultanță agricolă sunt dezvoltate la nivelul fiecărei primării, dar sunt ineficiente si nu prezintă un interes real pentru populație.

3.1.6. Silvicultura

Pădurea aparținătoare primăriei Căpleni se află pe raza localității Foieni. Zonele de pădure asigură suficiente cantități de fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale din flora spontană încât să facă oportune investițiile în amenajarea unui centru de colectare, prelucrare și valorificare a acestora.

Suprafața pădurilor și terenurilor cu vegetație forestieră este de 150 ha și este în totalitate în proprietatea primăriei.

3.1.7. Apicultura

Apicultura beneficiază de condiții de favorabilitate ridicată în arealul studiat. Acest lucru se datorează atât particularităților climatice cât și caracteristicilor legate de flora meliferă. Aceasta din urmă este bine reprezentată, cu specii care pot asigura producții ridicate de polen și miere. Astfel de specii sunt prezente atât în structura culturilor de câmp (ex. floarea soarelui, cu un potențial productiv de peste 50 kg miere/ha, lucerna, cu un potențial productiv de peste 25 kg miere/ha, rapița de toamnă, cu un potențial productiv de peste 200 kg miere/ha), livezi (cireșul și vișinul, cu un potențial productiv de peste 35 kg miere/ha, caisul, cu un potențial productiv de peste 20 kg miere/ha, mărul, cu un potențial productiv de peste 30 kg miere/ha) cât și în flora spontană arboricolă și ierboasă (salcâmul, cu un potențial productiv de 600-1300 kg miere/ha, teiul, cu un potențial productiv de peste 400 kg miere/ha, salcia, cu un potențial productiv de peste 150 kg miere/ha, trifoiul alb, cu un potențial productiv de peste 100 kg miere/ha). În ciuda elementelor de favorabilitate, se remarcă faptul că numărul familiilor de albine din arealul studiat este mic.

Principalele disfuncționalități ale sectorului agricol sunt legate de:

- Apariția problemelor de mediu, afectarea terenurilor agricole
- Produsele agricole nu sunt valorificate, prelucrate și ambalate
- Rentabilitate agricolă modestă
- Agricultură de semi-subsistență
- Numărul redus al fermelor agricole specializate
- Restrângerea terenurilor cultivate cu cereale și viță de vie
- Lipsă resursă umană calificată
- Număr mic de agricultori ecologici certificați
- Fragmentarea exploatațiilor și a terenurilor agricole
- Lipsa utilajelor - utilaje, tractoare învechite
- Legislație defectuoasă în domeniul agriculturii
- Existența unui număr mare de crescători de animale.
- Există fructe de pădure, plante medicinale, ciuperci

Obiective De Dezvoltare

Orientarea consumatorilor spre produsele locale, ecologice

Constituirea unor asociații de producători, cu exploatări agricole mai moderne pentru culturi ca grâu, floarea soarelui, plante de nutreț, pomicultră sau a unor exploatări zootehnice moderne, cu efect în creșterea productivității exploatațiilor agricole

Sprijinirea forței de muncă tinere care să preia exploatațiile agricole tradiționale, în paralel cu o dotare tehnică și consiliere agronomică

- Diversificarea producției agricole, cu accent pe **piscicultură** pentru valorificarea lacurilor antropice rezultate în urma exploatărilor agricole, pe zootehnie și pe culturile pomi-viticole unde comunele au posibilitatea prelucrării lor
- Constituirea unor branduri pentru unele produse locale specifice ca produse lactate, produse de patiserie, băuturi spirtoase și vinuri șampanizate, care s-ar întipări în conștiința consumatorilor și ar crea posibilitatea unor producții cu o piață sigură, fidelă
- Existența fondurilor de dezvoltare rurală
- Creșterea prețurilor produselor agricole pe piață internă și internațională
- Centru de colectare, ambalare legume, fructe, plante medicinale, lapte, produse din lapte, produse apicole
- Produse locale – patiserie și panificație
- Centru de achiziție și valorificare pe piața externă – produse ovine și bovine
- Centru de prelucrare produse expandate
- Centru de colectare, ambalare legume, fructe, plante medicinale, lapte, produse din lapte, produse din fructe și legume cu magazine de desfacere.
- Fabrică de prelucrat lapte, axată pe specialități de brânză etc.
- Centru achiziții animale cu licență pentru export.
- Dotare cu utilaje agricole performante.
- Constituirea de ferme noi, moderne, performante pe diferite sectoare agricole.
- Înființarea de standuri locale pentru desfacere produse.
- Constituirea de grupuri și asociații de producători **functionale.**
- Colectarea și distribuirea plantelor medicinale și a fructelor de pădure.

3.1.7. ANALIZA SWOT AGRICULTURA SI DEZVOLTARE RURALĂ

Puncte tari	Puncte slabe
• Condiții climatice favorabile pentru practicarea activitatilor specific sectorului agricol si de valorificare a energiei eoliene • Structuri peisagistice complexe, cu mare valoare ecoproductivă • Apicultura beneficiază de condiții de favorabilitate ridicată datorită caracteristicilor climatice și a celor legate de flora meliferă • Fondul funciar existent 2787 ha • Conditii pedoclimatice favorabile pentru pomicultura • Produse tipice ale sectorului agricole	• Inexistența pădurii în comună • Existența zonelor necultivate • Deșeurile agricole nu sunt reciclate • Supraparcelarea terenurilor agricole • Gradul redus de asociere a fermierilor • Suprafețele pomi-viticole prezintă în prezent un fond redus cantitativ • Efectivele de animale prezintă o repartizare inegală în teritoriu • Agricultură prea puțin diversificată din cele 2401 ha de teren arabil, cea mai mare parte este utilizată pentru cultura cerealelor, urmate de plantele tehnice și culturi furajere. • Lipsa depozitelor, uscătoriilor, camerelor frigorifice, centrelor de colectare pentru produse agricole • Număr redus de ferme de profil zootehnic • Numărul familiilor de albine este relativ mic • Lipsa forței de muncă calificate în domeniul agricol • Gradul redus de tehnologizare în domeniul agriculturii • Valorificarea insuficientă a potențialului melifer • Negestionarea corespunzătoare a deșeurilor agricole • Nivelul scăzut al transferului între generații în domeniul agriculturii • Numărul scăzut al tinerilor fermieri • Număr foarte scăzut a grupurilor de producători

	• Lipsa unui centru logistic pentru valorificare produselor agricole • Numar ridicat de ferme de subzistenta sau semi-subzistență neperformante • Nevalorificarea produselor (agricole; tradiționale) pe plan local, lipsa unor mărci locale • Neprelucrarea produselor agricole existente • Nivel scăzut de conformitate cu normele UE
Oportunități	Amenințări
• Creșterea suprafețelor forestiere prin împădurire • Adaptarea fermelor la standardele de mediu • Creșterea valorii adăugate a sectorului silvic • Creșterea gradului de diversificare a agriculturii • Modernizarea și deschiderea spre piață a fermelor de subzistență și semi subzistență • Restructurarea și diversificarea agriculturii • Programe de sprijinire a înființării de grupuri de producători • Creșterea investițiilor străine în teritoriu • Introducerea serviciilor de consultanță agricolă • Dezvoltarea produselor tradiționale și ecologice • Valorificarea sprijinului financiar oferit prin PNDR pentru dezvoltarea sectorului agricol	• Creșterea ponderi produselor agricole din import pe piața de desfacere din regiune • Micii agricultori nu fac față concurenței acerbe venite din partea pieței unice și a marilor asociații agricole • Lipsa de investiții • Îmbătrânirea populației active în agricultură, inexistența transferului între generații • Impunerea noilor norme sanitare care limitează accesul la piață a producătorilor din industria agro-alimentară tradițională și a producătorilor din industria alimentară • Criza financiară mondială

3.2. INFRASTRUCTURA, TRANSPORT SI MEDIU

3.2.1. Infrastructura de comunicații și transport

Rețeaua încă insuficientă de drumuri în interiorul comunei și accesul dificil către acesta reduc mobilitatea populației, disponibilitatea bunurilor de consum și a serviciilor, oportunitățile pentru angajare, funcțiile economice și sociale ale comunităților și implicit coeziunea internă a acestora. Sprijinul financiar pentru investiții în infrastructură și îmbunătățirea mediului comunității conduc la creșterea activităților economice și sociale, intensificarea relațiilor și prin aceasta, valorificarea potențialului care încă nu a fost suficient exploatat.

Investițiile în infrastructura de transport vor facilita mobilitatea populației și a bunurilor, reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, creșterea eficienței activităților economice, economisirea de energie și timp, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive.

Dezvoltarea rețelelor de transport va facilita, de asemenea, cooperarea interregională și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă și prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a României pe ansamblu, dar și a fiecărei regiuni în parte.

Ca măsuri de dezvoltare locală, aceste priorități le considerăm de importanță majoră, asigurarea accesibilității pentru toate localitățile arundate comunei noastre, asigurarea unui transport în condiții de siguranță pentru cei care utilizează acest serviciu public și nu în ultimă instanță, atunci când nevoia o va cere, asigurarea unui ritm de dezvoltare a rețelei de transport, rutier sau feroviar public pentru transport de persoane și mărfuri.

3.2.2. Infrastructură de utilități

Activitatea comunei se desfășoară sub îndrumarea și controlul organelor administrației publice locale. Atribuțiile, sarcinile și structura acestora sunt cuprinse în Legea nr.215/2001 administrației publice locale, prin care se asigură un grad mai mare de autonomie autorităților locale. Conform acestor legi în fruntea comunelor, orașelor și municipiilor se află primăriile și consiliile locale, acestea având atribuții specifice.

Bugetul comunei se formează din sume alocate de la guvern repartizat prin Consiliul Județean Satu Mare, impozite și taxe locale. Repartizarea veniturilor evidențiază gradul de dependentă față de bugetul de stat din care sunt alocate sumele necesare asigurării unui buget minim de funcționare a instituțiilor comunei.

Modernizarea drumurilor din cadrul comunei face parte din cadrul proiectelor prioritare în perioada imediat următoare. Starea drumurilor a fost și este o prioritate permanentă a edililor localității, însă resursele financiare limitate nu au permis reabilitarea lor în totalitate. În domeniul comunicărilor s-a trecut la telefonie digitală, fapt care a facilitat introducerea internetului, mijlocul cel mai modern și mai eficient de comunicare. Pentru a avea acces la un număr cât mai mare de programe s-a introdus televiziunea prin cablu, oportunitate de care beneficiază majoritatea locuitorilor din Căpleni.

3.2.2.1. Alimentarea cu energie electrică

Comuna este electrificată în totalitate, rețeaua de distribuție a energiei electrice făcându-se pe stâlpi de beton. Sunt 18 km de linii de electricitate.

3.2.2.2. Alimentarea cu apă

Comuna Căpleni dispune de rețea de alimentare cu apă. În această perioadă se derulează proiectul **“Lucrări de construcții și reabilitare rețele de apă și canalizare în orașul Carei și lucrări de construcții și rețele de canalizare în localitatea Căpleni”**. Lucrare finanțată din fonduri Europene a fost începută în 2014 și are ca termen de finalizare anul 2016.

3.2.2.3. Canalizare

În comuna Căpleni nu există rețea de canalizare a apelor menajere și nici stație de epurare a apelor reziduale. Proiectul de introducere a canalizării este aprobat și va demara anul

acesta, imediat ce condițiile climatice vor permite acest lucru. Toate aceste lucrări se realizează prin proiectul menționat la rubrica anterioară.

Haznalele de diferite tipuri realizate în pământ, au efecte defavorabile de poluare asupra solului și subsolului.

Apele din precipitații sunt colectate și evacuate prin șanțuri deschise, existente pe marginea drumurilor.

3.2.2.4. Alimentarea cu gaze

Pe teritoriul administrativ al comunei există un sistem centralizat de alimentare cu gaze naturale.

3.2.2.5. Alimentarea cu caldură

În localitățile comunei Căpleni încălzirea este în cea mai mare parte, rezolvată cu sobe individuale cu combustibil solid. Caldura din gospodării se obține cu ajutorul combustibilului solid, respectiv lemne și cărbuni dar și prin rețea de distribuție gaz metan. Sursele de încălzire sunt sobele, sau centralele termice care utilizează combustibil gaz metan sau lemn.

Folosind centrala termica pe lemne foarte multi copaci se pierd. Un alt dezavantaj din punct de vedere eco al centralelor ce folosesc ca material primar gaze, lemne, carbune, derivati din petrol etc, este ca materialul primar ars în procesul de producere al energiei termice emite o cantitate de gaze arse în mediul inconjurator, ducând la poluarea acestuia. Dorim să înlocuim arborii cu energia regenerabilă, mai exact panourile solare.

Problema identificată în comuna Căpleni este consumul ridicat de energie clasică și de arbori folosiți pentru încălzire. Dorim să rezolvăm această problemă, care solicită cheltuieli ridicate, prin folosirea panourilor solare. În zona noastră, a comunei din Căpleni, soarele este deosebit de generos tot timpul anului. Ca urmare, folosirea energiei solare va rezolva această problemă a arborilor și a cheltuielilor deosebit de mari cu energia clasică.

3.2.2.6. Telefonie mobilă și fixă

În comuna Căpleni beneficiază de telefonie mobilă și fixă 80% din locuitori.

Serviciul de telefonie fixă este asigurat de Romtelecom pe întreg teritoriul comunei. În ceea ce privește telefonie digitală, aceasta este bine reprezentată în Căpleni. O arie bună de acoperire o are și telefonie mobilă reprezentată prin firmele Orange și Telekom. Procesul de modernizare a telefoniei cu fir a permis extinderea rețelei digitale cu bandă largă și dezvoltarea

comunicațiilor prin poștă electronică.
Sunt 18 km de linii de telefonie.

3.2.2.7. Drum asfaltat

În comuna Căpleni există 18 km de drum comunal și județean.

Rețeaua încă insuficientă de drumuri în interiorul comunei și accesul dificil către acesta reduc mobilitatea populației, disponibilitatea bunurilor de consum și a serviciilor, oportunitățile pentru angajare, funcțiile economice și sociale ale comunităților și implicit coeziunea internă a acestora. Sprijinul financiar pentru investiții în infrastructură și îmbunătățirea mediului comunității conduc la creșterea activităților economice și sociale, intensificarea relațiilor și prin aceasta, valorificarea potențialului care încă nu a fost suficient exploatat.

Investițiile în infrastructura de transport vor facilita mobilitatea populației și a bunurilor, reducerea costurilor de transport de mărfuri și călători, îmbunătățirea accesului pe piețele regionale, creșterea eficienței activităților economice, economisirea de energie și timp, creând condiții pentru extinderea schimburilor comerciale și implicit a investițiilor productive.

Dezvoltarea rețelelor de transport va facilita, de asemenea, cooperarea interregională și va contribui semnificativ la creșterea competitivității întreprinderilor/firmelor și a mobilității forței de muncă și prin urmare, la o dezvoltare mai rapidă a României pe ansamblu, dar și a fiecărei regiuni în parte.

Ca măsuri de dezvoltare locală, aceste priorități le considerăm de importanță majoră, asigurarea accesibilității pentru toate localitățile arondate comunei noastre, asigurarea unui transport în condiții de siguranță pentru cei care utilizează acest serviciu public și nu în ultimă instanță, atunci când nevoia o va cere, asigurarea unui ritm de dezvoltare a rețelei de transport, rutier sau feroviar public pentru transport de persoane și mărfuri.

Principalele căi de acces în comună sunt:

Comuna dispune de o rețea de căi de comunicație diversificată formată din: drumuri județene, drumuri comunale și străzi.

Legătura cu reședința de județ se face pe DJ1936B – 38 km

Lungimea drumurilor județene este de 9 km. Aceasta porțiune de drum este asfaltată. Structura străzilor comunale variază existând astăzi străzi pietruite - 26 km. și drum vicinal din pământ stabilizat- 54 km.

Transport feroviar. Rețeaua feroviară este inexistentă. Cea mai apropiată stație de cale ferată este stația de la Carei.

3.2.3. Mediu

Absența unui sistem de canalizare și a unei stații de epurare și tratare a apelor reziduale afectează în mod negativ mediul înconjurător.

Calitatea aerului în comuna Căpleni este foarte bună, calitatea apelor de suprafață deasemenea este bună iar nivelul de poluare al apelor subterane este 0. Calitatea solului este bună și deasemenea calitatea habitatelor și a ariilor protejate.

În cadrul comunei nu există industrii cu emisii poluante semnificative, nici în aer și nici în apă.

Gestiunea deșeurilor

În prezent, sistemul de management al deșeurilor din comuna se caracterizează prin colectare corespunzătoare legislației românești în domeniu și a recomandărilor europene.

Deșeuri se colectează selectiv și sunt transportate la groapa de gunoi ecologică de la Doba. Comuna Căpleni împreună cu alte 12 localități formează o asociație de dezvoltare intercomunitară (ADI) care se ocupă de acest aspect.

Impactul asupra mediului

Impactul depozitării deșeurilor asupra mediului este semnificativ, factorii de mediu agresați fiind solul, aerul, apele (de suprafață și subterane). Aceste probleme însă nu sunt întâlnite în comună datorită unei gestionări corecte a deșeurilor.

Reciclarea se face, iar tratarea deșeurilor este practică respectându-se cerințele Uniunii Europene.

Operatorii serviciilor publice de salubritate întreprind demersurile necesare pentru **implementarea unui sistem cât mai eficient de colectare diferențiată a deșeurilor** de hârtie, carton, mase plastice, sticlă și PET-uri de la populație.

Toate aceste date conduc la concluzia că, **gestiunea deșeurilor** la nivelul regiunii, se face adecvat fiecărei faze de eliminare a deșeurilor în mediu, în concordanță cu sistemul de gospodărire integrată (*colectarea selectivă a deșeurilor, existența depozitelor autorizate, valorificarea materialelor reciclabile, controlul biogazului, monitorizarea exactă a cantității și calității, etc.*).

3.2.4. Gospodaria comunala

La nivelul comunei există activități organizate de sortare, colectare, depozitare și valorificare a deșeurilor menajere.

Locul de depozitare a deșeurilor comunale este groapa de gunoi din localitatea Doba care este amenajată într-un sistem de depozitare controlată, ea constituind din punct de vedere igienico – sanitar și al poluării mediului o zonă care respectă standardele de mediu.

3.2.5. ANALIZA SWOT INFRASTRUCTURĂ, TRANSPORT SI MEDIU

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ distanțe relativ mici între localitățile din teritoriu, existența drumurilor de legătură între localitățile învecinate ■ rețea de alimentare cu apă în Căpleni ■ rețea de gaz ■ rețea de electricitate ■ rețea de iluminat public ■ rețea de telefonie fixă și mobilă ■ cablu TV și internet ■ eforturi ale autorităților locale de aplicare riguroasă a legislației privind protecția mediului ■ gestionarea corespunzătoare a deșeurilor	■ insuficienta dezvoltare a utilităților de bază și a serviciilor publice; ■ inexistența rețelei de canalizare ■ infrastructura de transport relativ slab dezvoltată, față de exigențele și cerințele actuale concrete ale aderării la U.E.; ■ educația ecologică este superficială. ■ drumurile de legătură între unele localități sunt degradate ■ lipsa implementării unor programe de protecție a mediului ■ lipsa unor acțiuni de valorificare și protejare a ariilor protejate ■ așezarea la 38 km de reședința de județ ■ starea proastă a drumurilor comunale
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ îmbunătățirea rețelei publice de alimentare cu apă ■ bloc ANL pentru tineri ■ modernizare ulite în comuna ■ amenajare spații verzi și locuri de joacă pentru copii ■ valorificarea sprijinului financiar oferit prin PNDR pentru protecția mediului ■ modernizarea drumurilor comunale; ■ realizarea rețelei de canalizare și a stației de epurare; ■ modernizarea sistemului rutier; ■ montarea unui post de transformare în comună pentru îmbunătățirea	■ mentalitatea învechită, indiferență față de protecția mediului, ■ lipsa resurselor materiale pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse; ■ lipsa informației în legătura cu programele de finanțare europeană; ■ lipsa informațiilor legate de normele europene de mediu în rândul micilor întreprinzători.

parametrilor curentului electric; ■accesarea de fonduri destinate dezvoltării infrastructurii rurale;	
--	--

3.3. ECONOMIC

Comuna Căpleni este o așezare cu profil agricol, marea majoritate a populației active fiind ocupată și în această perioadă cu agricultura. Agricultura pe aceste teritorii are bogate și vechi tradiții așa cum am văzut încă din epoca bronzului. Activitățile economice ale locuitorilor comunei Căpleni au fost de-a lungul vremii agricultura, morăritul, comerțul. Aceste activități s-au perpetuat de-a lungul secolelor, fiind principalele surse de existență a locuitorilor. De-a lungul timpului modul și mijloacele de exploatare a pământului au evoluat de la agricultura primitivă la agricultura modernă a zilelor noastre.

Activități specifice zonei sunt: agricultura, panificația, ateliere de producție, mici meseriași, activitățile economice principale fiind: mica industrie și comerțul.

Ramura economică secundară prezintă ca și caracteristică generală un grad relativ mare de diversificare, dar, pe de altă parte, o tărie internă care nu asigură decât secvențial competitivitatea în raport cu mediul concurențial specific.

Factorii cauzali ai acestei stări de fragilitate economică sunt reprezentați de:

- insuficienta valorizare a forței de muncă cu pregătire medie și superioară;
- slaba reconversie profesională spre domenii economice viabile;
- utilizarea insuficientă și ineficientă a resurselor locale;
- nivele reduse ale valorii adăugate pentru produsele finite realizate.

Industria. Producția industrială a comunei este destul de mică. Din acest motiv s-a propus ca în perspectivă administrația locală să creeze posibilități prin asigurarea de locuri și spații pentru întreprinzători particulari pentru înființarea de unități industriale productive.

3.3.1. Activități specifice zonei

- agricultura
- activități de turism și agroturism
- activități de mica industrie și transport
- ateliere de producție
- mici meseriași
- apicultură

Atât condițiile geografice cât și cele climaterice ale zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole.

Activitățile specifice zonei sunt agricultura, activități industriale și comerț.

Activitățile economice principale sunt: creșterea animalelor, comerț, fabricarea produselor de morărit.

3.3.2. Comerț și servicii

Structura pe ramură a agenților economici privați este determinată de activitățile comerciale. În regiune există posibilitatea ca aceste servicii să se îndrepte mai mult spre producție și servicii.

În prezent, în localitatea Căpleni există o serie de obiective de interes public și economic: Primăria, sediul Biroului de Poliție, oficiu poștal, farmacie, dispensar uman, cabinet stomatologic, biserici, cimitire, magazine alimentare, mici spații de prestări servicii și altele.

Potențialul economic al comunei susține următoarele activități:

- **Agricultura**, specifică zonei de câmpie, favorabilă culturilor de cereale – grâu, porumb, orez, floarea soarelui, legumiculturii și creșterii animalelor.
- **Activități de turism și agroturism**, de valorificare a cadrului natural și a monumentelor istorice, religioase și de arhitectură tradițională de pe teritoriul comunei,
- **Activități de mică industrie și transport** pentru valorificarea eficientă a produselor agricole ale comunei – unități de prelucrare locală a produselor, de servicii de reparații, de prestări de servicii pentru populație, etc.

Deși în zonă există tradiții puternice în producția anumitor produse agro-alimentare (din lapte, carne, fructe), activitățile productive nu s-au dezvoltat. Lipsa dotărilor moderne, a facilităților pentru colectarea, depozitarea și prelucrarea unor produse locale, dar mai ales lipsa de cunoștințe privind marketingul și distribuția acestora și a canalelor de distribuție și comercializare fac ca aceste produse să fie utilizate mai degrabă pentru consumul propriu.

Activitățile de comerț sunt axate în principal pe comercializarea de produse industriale alimentare și nealimentare, comerț general, precum și produse farmaceutice, materiale de construcții, întreținere și reparare autovehicule, produse textile și confecții.

Serviciile pentru agricultură sunt dezvoltate la un nivel foarte scăzut. Irigațiile sunt utilizate la o scară foarte mică, iar serviciile de mecanizare se limitează la reparația unor echipamente cu grad avansat de uzură.

Serviciile de consultanță agricolă sunt dezvoltate la nivelul fiecărei primării, dar sunt ineficiente și nu prezintă un interes real pentru populație.

Este de remarcat faptul că turismul ca și activitate a operatorilor economici din microregiune este aproape inexistent, în ciuda potențialului uriaș de dezvoltare a agroturismului în zonă. Numărul structurilor de cazare este insuficientă, în special vara.

Activitatea de comerț este răspândită în comuna, dispunând de unități de alimentație

publică (magazine mixte, baruri, restaurante), specifice mediului rural.

3.3.3. Intreprinderi mici și mijlocii:

Analiza micro-întreprinderilor din mediul rural evidențiază capacitatea relativ redusă a acestora de a răspunde exigențelor referitoare la furnizarea locurilor de muncă pentru populația din mediul rural.

Analiza activităților comerciale, de artizanat și servicii indică faptul că numărul de locuitori din zona rurală, ocupați în toate activitățile de acest tip analizate, e nesemnificativ. Comunitățile suferă atât din lipsa oportunităților ocupaționale în aceste sectoare, care pot ajuta la ameliorarea condițiilor de trai.

Informațiile disponibile privind aceste activități reprezintă doar parțial situația reală, deoarece acestea se desfășoară și în cadrul unei piețe informale a muncii din zona rurală. Totuși, venitul care se putea obține din aceste surse acoperă doar necesarul pentru subzistență, existând nevoia de dezvoltare a acestor activități care pot contribui la dezvoltarea economiei rurale, în general.

Situația acestui sector, ca și a infrastructurii, reprezintă o barieră în calea dezvoltării altor activități rurale, pentru crearea de oportunități ocupaționale alternative. Sprijinirea furnizării serviciilor în comunitățile rurale reprezintă un factor important pentru ridicarea calității vieții și de sporire a atractivității zonelor rurale.

Conceptul de marketing teritorial vine să susțină ansamblul de preocupări în sectorul dezvoltării durabile prin facilitarea utilizării de resurse în vederea producerii de bunuri și servicii precum și comercializării acestora. Administrația publică își propune ca direcții de acțiune în acest sector să identifice și să consolideze o “marcă locală” care să poată reprezenta pentru turistul care vizitează localitatea sau pentru investitorul interesat de potențialul local un adevărat punct de reper al comunității noastre comparativ cu celelalte localități.

Construirea acestei mărci locale va porni de la resursele de care dispunem în prezent și va culmina cu promovarea la nivel internațional a comunei prin parteneriate și contacte peste hotare. Aceasta se va realiza prin relația deja stabilită de “înfrățire” a comunei cu localitățile si pe viitor cu alte localități din alte țări membre ale UE și prin acțiuni specifice.

Un alt aspect pe care îl urmărim în acest sector este amplificarea procesului de relaționare între diverși factori economici și sociali. Această comunicare va facilita dezvoltarea durabilă a comunității noastre și va pune bazele unor programe ample în care administrația publică va acționa ca și un catalizator și își va aduce aportul atât prin acțiunile legale, cât și ca și cofinanțator.

Marketingul teritorial pe care ni-l propunem are ca măsuri de dezvoltare locală creșterea estetică a peisajului comunei noastre, dar și dezvoltarea serviciilor de turism și primire a turiștilor în mod profesional.

Vom promova turismul integrat în care turistul să beneficieze de servicii moderne, dar cu amprenta tradițiilor culinare și culturale locale. Internaționalizarea unei mărci locale pe care dorim să o creăm depinde în mare măsură de calitatea acestor servicii pe care le oferim.

Din punct de vedere turistic, regiunea se pretează la dezvoltarea agroturismului și a turismului de agrement și este necesară în următoarea perioadă asigurarea unui număr de 3 unități de deservire turistică pentru un număr de cel puțin 80-90 de turiști, aproximativ câte 1 pentru fiecare dintre satele comunei noastre.

Din punct de vedere al distribuției este necesară potențarea canalelor de comercializare prin intermediul mijloacelor informatice, datorită costurilor reduse. Astfel, accesul la piețele virtuale de gros permite fără consum de timp sau finanțe activarea de rute comerciale după modelul practicat deja în țările europene. Dezvoltarea acestui tip de comerț va necesita schimbare de atitudine, de aceea se impune ca administrația publică locală să ofere un bun exemplu în această direcție dezvoltând modalitatea de lucru prin rețeaua de internet.

Referitor la structura numărului de salariați pe ramuri de activitate, pentru anul 2012, se remarcă o distribuție relativ echilibrată între acestea, cu un deficit relativ înregistrat în cazul sectorului de comerț și alte servicii. La nivelul unităților administrativ-teritoriale se înregistrează variații semnificative ale ponderilor salariaților pe cele trei sectoare economice majore.

Numeric, cele mai consistente efective de salariați se remarcă în sectorul secundar, în comuna Căpleni.

Particularitățile activităților economice primare (agricole) din comuna studiată reflectă modul de conlucrare a trăsăturilor naturale (relief, climă, resurse hidrice, resurse edafice) și a celor social- economice (forma de proprietate, mentalitatea și modul de organizare, nivelul de dotare tehnico- materială, caracteristicile pieței de desfacere a produselor agricole, gradul de procesare a produselor agricole primare, etc.)

Pe teritoriul comunei își desfășoară activitatea 23 unități cu personalitate juridică. Majoritatea desfășoară activități comerciale. Există însă o brutărie, dar și o societate cu profil exploatare forestieră. Au fost semnalate disfuncționalități privind: structura necorespunzătoare a locurilor de muncă față de nevoile populației, declinul economic, lipsa oportunităților pentru relansarea economică.

Principalele unități economice din comuna Căpleni sunt:

Căpleni:

- BARACSI ISTVAN PFA –întretinere si reparații autovehicule
- SC GABOR & GERCO SRL – comert
- SC OMITRABER SRL – comert
- SC GREBMER SRL – comert
- SC BOROTA GARDEROBE SRL – comert
- SC SULTAN SRL – comert
- SC POSZ IMPEX SRL – comert
- SC LIEB ANTAL II – comert
- SC FANER AGRO SRL – fabricarea produselor de morarit
- SC SCOOTER PARTS SRL – comert
- SC ZERO CAFFE SRL – baruri și alte activități de serv. a băuturilor
- SC MANHATHAN SRL – comert
- SC GOLD FARM SRL – farmacie
- SC MUSTANG COOL SRL –restaurante/bar
- ORGANIZAȚIA CARITAS – comert
- SC FLEISSING SRL – tinichigerie
- OROSZ ANASZTAZIA II - comert
- TABORI FR. ROBERT II – întreținerea și repararea autovehiculelor
- IUHASZ IULIU II – baruri și alte activități de serv. a băuturilor
- SCHRADI ZSANET PFA – coafura și alte activități de înfrumusețare
- KOVACS LORANT II – întreținerea și repararea autovehiculelor
- VAGANYIK HENRIETTE II – comert
- BAKAI ZOLTAN PFA – activități auxiliare pentru creșterea animalelor
- TORNER AGNES PFA – activități de întreținere corporală
- SCHULLER BORBALA II – coafură și alte act. De înfrumusețare
- GHIC COSMIN VLAD II – comert
- ERLI ILDIKO MARIA II – comert
- SILAGHI IOSIF PFA – fabricarea de constr. Metalice și părți componente ale structurilor metalice
- KIND HENRIETTE II - restaurant

Lista societăților agricole cu persoanele care lucrează mai mult de 10 ha de teren în comuna Căpleni:

SA KRASNATAL	320 ha
HAVELI ANASTAZIA PFA	65 ha
HEVELI CSABA I.I.	92 ha
BONYA FRANCISC I.I.	20 ha
FECHETE ESMERALDA I.I.	97 ha
KIND HENRIETTA I.I.	140 ha
FLEISZ FRANCISC PFA	98 ha
TILLINGER ROBERT IF	90 ha
SCHRADI ISTVAN IF	54 ha
SCHRADI ERIKA IF	40 ha
KAPLONY J ROBERT I.I	60 ha
VAS ROBERT CEREALE	55 ha
RES JOZSEF IF	30 ha
RES ILDIKO PFA	28 ha
HAULLER HENSIUSZ IF	45 ha
KIND ISTVAN I.I	14 ha
KIND KLARISZA I.I	50 ha
BONYA BARBARA I.I.	93 ha

3.3.4. ANALIZA SWOT ECONOMIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■ existența în localitate a agenților economici, care ajută la dezvoltarea localității și la crearea de noi locuri de muncă; ■ obținerea produselor ecologice prin existența potențialului; ■ tradiție în prelucrarea unor resurse locale, ■ exploatare forestiere, ■ potențial de dezvoltare a agroturismului; ■ preocuparea pentru introducerea tehnologiilor noi și pentru activitatea de cercetare-dezvoltare; ■ forta de munca ieftină ■ forta de muncă calificată în construcții ■ existența unei brutării în comună ■ oferirea unor suprafețe pentru închiriere și arendare pentru investitori ■ există o societate cu profil agricol care se ocupă cu cultivarea terenurilor agricole	■ număr redus de ferme zootehnice ■ rentabilizarea fermelor agricole ■ slabă specializare pe sectoare productive ■ infrastructura deficitară ■ lipsa unui sistem de sprijin pentru implementare noțiunilor de marketing; ■ informarea succintă cu privire la normele europene, ■ resurse financiare la nivel local, insuficiente pentru susținerea /promovarea unor investiții; ■ lipsa culturii antreprenoriale; ■ lipsa capitalului de susținere a activităților economice; ■ folosirea unor tehnologii vechi, cu productivitate și eficiență economică scăzută; ■ promovarea insuficientă a zonei și a produselor specifice, lipsa unui sistem de marketing al produselor locale ■ cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene; ■ lipsa activităților cu caracter industrial ■ număr redus de locuri de muncă
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ rentabilizarea fermelor agricole ■ valorificarea nișei pentru produse agricole ecologice ■ existența resurselor locale, puțin sau necorespunzător valorificate în prezent;	■ legislația în continuă schimbare; ■ oferte de creditare greu accesibile; ■ datorită infrastructurii sociale neadecvate, raportate la potențialul comunei investitorii au un interes scăzut pentru începerea afacerilor

■ creșterea capacității anteprenoriale; ■ atragerea unor noi investitori în comună prin facilitatea pe care administrația locală le pune la dispoziție; ■ oportunități de finanțare ale Uniunii europene; ■ dezvoltarea cooperării locale; ■ dezvoltarea economiei rurale și creșterea productivității în sectorul agricol; ■ diversificarea activităților economice; ■ posibilitatea accesării creditelor cu dobândă subvenționată pentru crearea de noi locuri de muncă în mediul rural; ■ programe guvernamentale în derulare de susținere a sectorului IMM. ■ resurse financiare disponibile ale populației care lucrează în străinătate și urmează să se întoarcă în locurile de origine pentru a dezvolta anumite activități economice	în comună; ■ creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; ■ receptivitate și flexibilitate scăzută a populației locale la cerințele noi ale pieței care determină în timp decalaje economice mari, ■ migrația forței de muncă spre zone atractive din punct de vedere economic; ■ neadaptarea la transfer de tehnologie și de know-how; ■ riscul ca firmele din comună să nu facă față competiției de pe piața unică; ■ fenomenul economiei subterane; ■ migrația tinerilor cu potențial în zonele urbane.
--	--

3.4. TURISM

3.4.1. Prezentarea turismului în localitate

În prezent, turismul rural românesc se confruntă cu o criză puternică privind aspectele tehnice, financiare și educaționale, care invocă măsuri de susținere și impulsione a dezvoltării sectorului, atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Deși societatea civilă a fost implicată în dezvoltarea rețelelor agro-turistice în mai multe județe (ex. ANTREC, FRDMR, ANZM) este necesară concentrarea atenției publice asupra sprijinirii turismului rural, cu atât mai mult cu cât infrastructura de acces deficitară din zona rurală reprezintă o constrângere majoră pentru dezvoltarea activităților de turism în zonele rurale.

Numele localității derivă din limba turcă și înseamnă "tigrul", iar istoria sa este în strânsă legătură atât cu istoria mocirlei Ecsed, cât și cu construcția în stil neo-roman a bisericii construite de Ybl Miklos, monumentul cel mai prețios al comunității. Aici se află înmormântați membrii familiei Karolyi, care au fost moșieri bogați de origine maghiară. Printre aceștia se află și Karolyi Sandor, care în secolul al XVIII-lea (începând cu 1712) a adus în Căpleni coloniști din regiunea Baden-Wurtemberg, Pădurea Neagră și lacul Boden, în total 127 de familii.

Astfel, Căpleni a devenit o localitate majoritar șvabească. Prin intermediul Bisericii și al școlii, șvabii au fost supuși unui proces de maghiarizare și deznaționalizare intensă de către administrația ungară, care s-a aflat la putere în Transilvania de mai multe ori.

Premise naturale pentru practicarea turismului.

În ciuda unei aparente limitări în ceea ce privește potențialul turistic natural, analiza diverselor componente naturale relevă existența unor raporturi de favorabilitate. Trebuie amintit aici potențialul turistic asociat caracteristicilor climatice, favorabil activităților turistice recreative și de refacere (favorizând refacerea organismului după perioade de stress).

Premise antropice pentru practicarea turismului.

Acesta este reprezentat de **obiectivele religioase**, între care se detașează, prin stil, vechime și obiecte de cult bisericile din teritoriu.

În această categorie sunt incluse o serie de vestigii arheologice regăsite pe teritoriul comunei, obiective cu valențe culturale, elemente arhitectonice rurale tradiționale, elemente etno-folclorice (cu diversitate ridicată).

Turismul este doar o oportunitate, posibilitățile nefiind valorificate mai ales sub aspect economic.

Specificul agricol al comunei oferă posibilitatea turistilor, în primul rând, de a cunoaște unele tradiții culturale din localitatea Căpleni, de a-și petrece vacanța într-un mediu rural autentic, unde ei caută liniștea, aerul curat și vor să practice drumeția, sportul sau alte activități.

Turismul rural este o stare de spirit ce implică deopotrivă ospitalitate din partea comunității rurale și respect și considerație pentru mediul rural, din partea turistului. Valorificarea acestor obiective turistice poate aduce mari avantaje locuitorilor și comunității. Programe existente în cadrul organizării regionale, facilitățile fiscale și avantajele oferite la nivelul zonei, asigură posibilități multiple de a se investi în agroturism.

Componentă fundamentală a dezvoltării economice, turismul este parte din prioritățile prezentei Strategii de Dezvoltare Locală. Integrarea turismului în conceptul de marketing teritorial ține de oportunitatea pe care turismul o oferă ca posibilități de promovare a zonei. Astfel că implementarea unor măsuri de promovare a turismului asigură promovarea tuturor aspectelor locale, de la potențial economic până la resurse naturale de calitate.

Turismul este una dintre politicile transversale ale Uniunii Europene fundamentată juridic prin articolul 3, litera "u" din Tratatul de la Maastricht, în care se autorizează comunitatea să adopte măsuri de dezvoltare în acest sector. Turismului îi sunt adresate dispozițiile de liberă circulație a persoanelor, a mărfurilor, a serviciilor întreprinderilor mici și mijlocii.

Vorbind despre turism semnifică să înfruntăm domenii cum ar fi protecția mediului, politicile de ocupare a forței de muncă, dezvoltarea transporturilor, protecția consumatorilor, dezvoltarea de tehnologii moderne, tradiție culturală locală. La nivelul întregii Uniuni Europene există aproximativ 2 milioane de inițiative economice în sectorul turistic. Aceasta semnifică un procent de 5% ca aport la economia comunitară.

Administrația publică prin implementarea prezentei strategii va urmări să promoveze și să susțină orice inițiativă privată sau public-privată de dezvoltare a turismului.

Următoarele măsuri se impun în această direcție:

- încurajarea întreprinderilor turistice pentru satisfacerea exigențelor clienților;
- crearea, modernizarea și eficientizarea infrastructurilor de turism;
- valorificarea resurselor umane în turism;
- identificarea de piețe naționale și internaționale care să primească oferta locală de turism;
- sprijin și consultanță oferită întreprinzătorilor din domeniu în vederea accesului la finanțări europene în domeniul turismului;
- crearea și utilizarea unui sistem de indicatori;
- monitorizare în mass-media.

Promovarea ofertei turistice va urmări premisele prezentate mai jos:

- definirea unei mărci locale și crearea de activități pentru susținerea acestuia;
- elaborarea de materiale de promovare, unitare și de calitate (tematice sau diversificate, în limba română și alte limbi de circulație internațională): postere, broșuri, materiale informative, cataloage cu produse și servicii, hărți, calendare ale evenimentelor, etc.;
- diseminarea materialelor de promovare prin centre de informare turistică locale, prin birourile de turism din străinătate și în localitățile din străinătate;
- promovare on-line și crearea de legături între site-urile internet existente;
- susținerea de activități de promovare în mass-media;
- integrarea pachetelor și circuitelor turistice în programele naționale de promovare;
- încurajarea oricărui altor canale și mijloace de promovare a turismului (evenimente, concursuri, conferințe, spectacole, etc.).

Atracții turistice:

Biserica și Mănăstirea Franciscană Sfântul Anton

Biserica și Mănăstirea Franciscană "Sfântul Anton de Padova". Perioada construirii primei mănăstirii de către neamul Kaplony poate fi presupusă încă în secolul al XI-lea, însă data exactă rămâne necunoscută. Biserica mănăstirii închinată Sf. Martin a fost patronată în comun de familiile din neamul Kaplony chiar și după împărțirea proprietății, și a constituit locul de înmormântare a descendenților acestui neam. Dintre puținele informații scrise păstrate despre biserică din perioada medievală, cea mai importantă este diploma din 1444, care enumeră bunurile mobile aflate în proprietatea edificiului de cult. În ultimul document medieval despre mănăstire, datând din 1479, se precizează că biserica este de dimensiuni mari și are două turnuri. Pe parcursul secolului al XVI-lea mănăstirea este părăsită, iar clădirea bisericii începe să se ruineze. Reconstruirea edificiului a fost inițiată de Alexandru Károlyi (1668–1743), descendent din neamul Kaplony, care a dăruit mănăstirea franciscanilor în 1711. Lucrările de restaurare a mănăstirii se extind pe o perioadă lungă de timp, deoarece primul călugăr franciscan a ajuns aici abia în 1719. În timpul lucrărilor de restaurare, biserica medievală cu două turnuri și trei nave absidate a suferit modificări nesemnificative: o parte din ferestrele medievale au fost lărgite, nava principală a fost boltită în 1730, însă bolta navelor secundare s-a păstrat probabil în forma originală. S-a construit, de asemenea, o șarpantă comună pentru cele trei nave. Lângă latura sudică a bisericii a fost realizată o nouă criptă pentru familie, care o înlocuia pe cea originală, situată în fața altarului, în nava centrală. Restaurarea bisericii a fost finalizată în 1740. Cutremurul din 1834 a afectat grav biserica. Reconstruirea edificiului în stil romantic, după planurile lui Ybl Miklós, s-a realizat între 1842–1847. S-au desființat pilaștrii medievali (păstrându-se doar două dintre capitелurile originale), iar bolțile, cu excepția celor din absida sanctuarului, au fost înlocuite cu un tavan casetat.

Blazonul familiei Károlyi
A Károlyi család címere
The coat of arms of the Károlyi family

Noua criptă din spatele altarului, cu planul în formă de cruce, dă impresia unui mausoleu paleocreștin. Rămășițele pământești ale membrilor familiei Károlyi au fost strămutate în noua locație. Hramul inițial al bisericii, Nașterea Domnului, a fost înlocuit de Alexandru Károlyi cu cel de Sf. Anton de Padova. Din interior merită a fi menționate fragmentele mobilierului în stil baroc, picturile în ulei pe pânză reprezentând stațiile Calvariei și în special, sarcofagele de bronz din cripta familiei.

În anul 2008, după mai multe decenii în care biserica mănăstirii a funcționat ca biserică parohială, călugării franciscani s-au întors la Căpleni. A doua biserică parohială roman-catolică, dedicată Sf. Iosif este o construcție recentă, datând din anul 1999. În cimitirul satului există nu mai puțin de patru capele și un monument dedicat memoriei călugărilor franciscani din Căpleni.

Biserica greco-catolica din Căpleni

Datând din secolul al XVIII-lea datează primele mențiuni documentare referitoare la comunitatea greco-catolică din Căpleni. Biserica veche a acestora, din lemn, despre a cărei aspect nu avem însă, nici un fel de precizări, apare pentru întâia oară într-un document din 1734. Mai bine de un deceniu mai târziu, în anul 1748, o vizitație canonică descrie situația greco-catolicilor din Căpleni, în acel moment în număr de 70, lipsiți de preot. Până la jumătatea secolului al XIX-lea, comunitatea greco-catolică din sat ajunge să numere 108 persoane. Construcția bisericii greco-catolice actuale s-a încheiat în anul 1887. Turnul este inclus în nava de mici dimensiuni și se ridică cu un singur nivel deasupra acesteia. Pe acoperișul turnului este inscripționat anul ridicării bisericii. Aspectul interior al edificiului de cult, incluzând pictura murală și iconostasul, este rezultatul lucrărilor de restaurare desfășurate în intervalul 1974–1982. Tot în interior se găsesc două statui de mari dimensiuni, una înfățișând-o pe Sf. Fecioară, cealaltă pe Sf. Anton, și stațiile Calvariei.

În ciuda încercărilor familiei Károlyi de a impune catolicismul ca religie unică în rândul locuitorilor din Căpleni, comunitatea protestantă se menține și în secolul al XVIII-lea. În anul 1745, reformații, care numărau abia 15 persoane, aveau preot propriu, slujba desfășurându-se însă într-o simplă casă de locuit. Prima biserică protestantă a fost construită în anul 1784, din lemn, cu un turn și acoperită de trestie. Până la jumătatea secolului al XIX-lea, numărul reformaților crește la 240 de persoane, făcând necesară construirea noului edificiu de cult (1823), de această dată din cărămidă. **Biserica reformată** actuală din Căpleni, cu o arhitectură modernă, a fost construită în anul 2004. Edificiul vechi a fost dărâmat doi ani mai târziu, în 2006.

Monumentul eroilor

Vicisitudinile celei de a doua conflagrații mondiale nu au provocat locuitorilor atâtea pierderi câte au provocat urmările acesteia. 350 de oameni de origine germană din Căpleni, victime ale condamnării colective a cărei idee fusese promovată de sovietici, au fost deportați în lagărele de muncă din URSS, în anul 1945. În amintirea acestora a fost ridicat, în cimitirul satului, un monument comemorativ. Primii ani ai comunismului au adus, la rândul lor, multiple schimbări în sat. În anul 1951, călugării franciscani din Căpleni au fost arestați și transportați la Radna (județul Arad), fiindu-le permisă întoarcerea în localitate abia în anul 1957. Procesul de

colectivizare a început în anul 1957, fiind încheiat în 1962, când toate familiile din Căpleni au fost incluse în asociațiile colective. Perioada de după 1990 este marcată de o redresare economică și îmbunătățirea infrastructurii, activitatea predominantă fiind în continuare agricultura. Școala din comună a luat numele lui István Fényi (1919–2000), profesor, poet și traducător născut în localitate. La fel ca în celelalte localități șvăbești, fanfara din Căpleni are un rol important în păstrarea tradițiilor zonei, iar telecentrul înființat aici a devenit catalizatorul vieții comunitare.

Monumentul eroilor

Disfuncționalități:

- lipsa unor trasee culturale integrate și complexe, care să se regăsească și în ofertele turistice ale agențiilor de turism;
- gestionarea lipsită de experiență a monumentelor turistice și gradul scăzut de aplicare al proprietarilor acestora pentru proiecte vizând restaurarea lor;

3.4.2. ANALIZA SWOT TURISM

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
▪ Apropierea de granița cu Ungaria ▪ Existenta unor obiective atractive pentru turiști ▪ Păstrarea aspectului architectural ▪ Peisaje unice în special din punct de vedere arhitectural ▪ Potențial turistic ridicat ▪ Zona nepoluată ▪ Cadru încărcat de istorie ▪ Manastire impresionantă datand din anul 1479 ▪ Înfrățire cu trei localități din Ungaria: ORASUL TÁT, COMUNA NAPKOR, COMUNA TAKTASZADA și din Slovacia cu COMUNA IMELY	▪ Corelare ineficienta/inexistenta cu alte forme de turism din zona (turism rural, turism vinicol, turism cultural, etc.) ▪ Agroturism slab dezvoltat ▪ Nepromovarea obiectelor de interes turistic ▪ Inexistenta unor structuri de cazare turistice si lipsa de valorificare a atractiilor turistice existente ▪ Structuri de cazare pentru turiști aproape inexistente ▪ Inexistenta investitiilor străine, investitii autohtone reduse in domeniul turismului-a agroturismului; ▪ Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea si administrarea proiectelor finanțate din fonduri europene
OPORTUNITATI	AMENINTARI
▪ Valorificarea sprijinului financiar oferit prin PNDR pentru dezvoltarea turismului ▪ Încurajarea întreprinderilor	▪ Interes redus al investitorilor pentru demararea de afaceri in turism, datorita infrastructurii fizice si sociale neadecvate, raportat la

turistice pentru satisfacerea exigențelor clienților; ▪ Crearea, modernizarea și eficientizarea infrastructurilor de turism; ▪ Valorificarea resurselor umane în turism; ▪ Identificarea de piețe naționale și internaționale care să primească oferta locală de turism; ▪ Sprijin și consultanță oferită întreprinzătorilor din domeniu în vederea accesului la finanțări europene în domeniul turismului; ▪ Crearea și utilizarea unui sistem de indicatori; ▪ Monitorizare în mass-media.	potentialul teritoriului ▪ Instabilitate legislativa ▪ Condiții de creditare greu accesibile si rata dobanzii foarte ridicata ▪ Alocari insuficiente de la bugetul de stat pentru investitii in turism
---	---

3.5. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

3.5.1. Învățământ

În comună există o școală cu clasele I-VIII "Feny Istvan" și o grădiniță cu program prelungit. Școala are un efectiv de 220 de copii.

Primele date privind sistemul de școlarizare din Căpleni datează din anul 1806, când este atestată existența școlii confesionale romano-catolice a satului, găzduită la acea dată de o casă din lemn. O nouă clădire a școlii este construită în anul 1873, iar începând cu 1885, când școala începe să fie frecventată și de copiii greco-catolici, numărul claselor și a învățătorilor crește la 2. Dacă în ultima treime a secolului al XIX-lea erau școlarizați aproximativ 135 de copii, în anul 1901, după ce școala devenise comună pentru romano- și greco-catolici, numărul elevilor este de 248. Limba de predare rămâne, pentru o bună parte a secolului al XIX-lea, cea germană. Tendințele de asimilare a șvabilor sunt însă vizibile și la acest nivel, proporția vorbitorilor de germană scăzând treptat până în secolul XX. Primele semne ale asimilării apar la nivelul limbii liturgice încă de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când, la sărbătorile mari, slujba se desfășura în limba maghiară. Liturgia în limba maghiară câștigă treptat teren și, după o scurtă perioadă de echilibru în prima jumătate a secolului al XIX-lea, devine dominantă în perioada dualismului austro-ungar.

Școala cu predare în limba română începe să funcționeze încă din 1923, un deceniu mai târziu fiind construită o clădire separată în scopul desfășurării activității de învățământ în limba română.

După anul 1990, școala din comună a luat numele lui István Fényi (1919–2000), profesor, poet și traducător născut în localitate.

Pe lângă școala general, comuna mai are o grădiniță care este frecventată de 95 de copii.

Plecând de la această realitate, se impun o serie de măsuri pentru ciclul preșcolar de instruire a copiilor, ce trebuie să reflecte atenția care i se acordă. Creșterea calității educației și a infrastructurii în ciclul preșcolar poate reprezenta un stimul pentru păstrarea comportamentului demografic, când tinerii părinți vor conștientiza faptul că sunt sprijiniți în creșterea și educarea copiilor. Pentru acest fapt trebuie luate măsuri concrete, precum:

- menținerea în comună a cel puțin o grădiniță, ca celulă elementară de dobândire a unui comportament social pozitiv;
- încadrarea pe fiecare post cu personal didactic specializat
- oferirea de posibilități personalului didactic din ciclul preșcolar pentru o pregătire profesională continuă,
- dotarea corespunzătoare cu mobilier adecvat și material didactic diversificat;

- educarea preșcolarilor în spiritul colectivității locale, cu scopul preservării și amplificării spiritului local, etc.

Aceste acțiuni trebuie să însemne rezultatul unui efort concertat a cel puțin trei parteneri educaționali: instituția de educație preșcolară, factorii de decizie locali și părinții, aceștia din urmă ca beneficiari indirecti ai actului educațional preșcolar.

Cuantificarea datelor referitoare la ciclul școlar primar și gimnazial și compararea lor cu date din anii trecuți relevă faptul că la nivelul regiunii contingentul de elevi din segmentul amintit scade treptat. Acest nivel educațional este reprezentat la nivelul fiecărei localități, ceea ce este un lucru îmbucurător. Trendul negativ de scădere a numărului de elevi trebuie inhibat, pentru a putea rămâne cel puțin în coordonatele actuale. Negativ este faptul că, în majoritatea localităților numărul de clase e în scădere.

Dintre coordonatele majore care trebuie să jaloneze vitalitatea și funcționalitatea ciclului primar și gimnazial se remarcă:

- menținerea unităților de învățământ în fiecare comună (în pofida scăderii numărului de elevi);
- încadrarea pe posturi doar a personalului specializat;
- igienizarea și modernizarea continuă a spațiilor de învățământ;
- introducerea în Curriculumul la decizia școlii a unor discipline ce vizează pregătirea elevilor către deprinderile practice specifice zonei, pentru a deveni ulterior buni meseriași (discipline etnografice, turism rural);
- reabilitarea rapidă a imobilelor școlare necorespunzătoare

3.5.2. Cultură

Majoritatea monumentelor arhitecturale sunt lăcașe de cult, vechi de câteva secole, dar sunt și unele monumente mai recente. Trebuie să menționăm și obiceiurile, cultura acestor meleaguri, acestea fiind dovada vie a identității acestor comunități, care pe lângă dorința de dezvoltare vor să-și conserveze și trecutul, prin patrimoniul arhitectural și cultural.

La fel ca în celelalte localități șvăbești, și la Căpleni există o fanfară pentru păstrarea tradițiilor, deși deportarea sovietică din 1945 și emigrările din deceniile următoare au redus simțitor numărul locuitorilor de origine șvabă. În comună funcționează un telecentru, catalizator al vieții comunitare, iar comuna face parte din Asociația Rurală "Câmpia Careiului și Ierului".

Casă bătâneasca	Căpleni		
-----------------	---------	--	--

Satul nu are un aspect uniform. Pe lângă șiruri de case construite perpendicular pe stradă, sunt zone, în special pe ulița Magyar (Maghiară), unde frontul caselor formează un unghi de 10–20 de grade cu drumul. Acest tip de aliniament este întâlnit în general acolo unde loturile nu sunt perpendiculare pe stradă. Aliniamentul este diversificat și de prezența sau lipsa grădinilor în fața caselor. Cele mai caracteristice sunt casele lungi din centrul satului, specifice gospodăriilor șvăbești mai înstărite. Puține au rămas în forma lor originală. Cum ne îndepărtăm de centru, casele de locuit se micșorează și, față de casele de cărămidă sau din chirpic din centru, sunt construite din nuiiele împletite, lipite cu pământ. Chiar dacă sunt de mai mici dimensiuni, și aceste case au câte patru-cinci încăperi. Peretele din nuiiele împletite este mai subțire decât cel din chirpic sau cărămidă, dar are o rezistență mare, chiar și demontarea sa însemnând un efort mare. Diferența de construcție se observă doar la părțile puternic deteriorate. Altfel, aceste case au aspect similar cu cele din cărămidă, cu structură identică, și un târnaț pe latura lungă.

Din bogata tradiție populară a Căpleniului, urmărim prezentarea a trei obiceiuri specifice. Primul se leagă de momentul de cotitură din viața omului: căsătoria. Potrivit importanței, căsătoria, cununia sau nunta beneficiază de tradiții proprii, de ele legându-se texte folclorice specifice. Un obicei este reprezentat de **„închiderea drumului” miresei**. Mireasa și nuntașii pot intra la locul nunții numai după plata vămii. Și pe drumul spre biserică copiii cer vamă pentru mireasă, vamă achitată de către nași. La Căpleni, de distracția nuntașilor nu răspunde cavalerul de onoare, ci bucătarul. Meniul festiv este prezentat cu poezii vesele, uneori „deocheate”.

Dansul focului, săritura peste foc reprezintă încheierea simbolică a nunții din Căpleni. După acest moment nunta este terminată, cu toate că ospățul continuă. Punerea focului a fost sarcina unui cumnat, eventual a unui chelner. În jurul focului se dansează și se cântă, și mai ales băieții sar peste el. Săritura cu succes este aplaudată. Deoarece se desfășoară dimineața, evenimentul este văzut de multă lume, persoane care se duc la biserică sau se află pe stradă din diverse motive. Durează aproximativ o jumătate de oră. După ce se termină, dansatorii de foc se întorc la nuntă sau pleacă acasă.

Un alt obicei specific se leagă de o sărbătoare calendaristică de iarnă, 6 decembrie, **ziua Sf. Nicolae**, numită seara spiridușilor. Tradiția cadourilor de Sf. Nicolae are două origini. Pe de o parte, provine din mediu urban (de pe teritoriile germane și austriece): cadoul pus în panto- fii curățați și așezați în geam. Pe de altă parte, obiceiurile acestei sărbători au și origine populară, legată de episcopul Sf. Nicolae, care, pe lângă cadou, cere și socoteală asupra faptelor rele. În Căpleni, ca și în multe alte locuri, aceste tradiții s-au împletit, devenind astfel cunoscute ca seara spiridușilor. Noaptea, în taină, Moș Nicolae aduce cadoul, iar spiridușul (numit la Căpleni crampus) cere socoteală copiilor în ceea ce privește comportamentul lor din timpul anului. După tradiție, spiridușul este o figură diabolică care îl însoțește pe bunul Moș Nicolae îmbrăcat în manta roșie și cu barbă albă. Denumirea de crampus este de origine bavarezo-austriacă, la fel ca aspectul acestora. La seara spiridușilor participă cinci- șase băieți, care merg la rude sau la vecinii unde sunt copii mai mici. Sunt îmbrăcați în sumane, gube, veste întoarse pe dos, cu haine rupte, pe față își trag un ciorap pentru a nu fi recunoscuți, zăngănind cu lanțuri și strigând, făcând gălăgie ca să pară mai înfricoșători. Dacă sunt și fete cu ei, ele îl reprezintă pe Sf. Nicolae, fiind îmbrăcate în alb, fie într-o rochie de mireasă veche, fie întrun cearșaf. Grupul întreabă în gura mare la ușa: „Este aici vreun copil rău? Ați fost cuminiți?” După aceasta urmează examenul de rugăciune: „la să vedem, știți să vă rugați?” Rugăciunea spusă corect este premiată de Moș Nicolae cu mere, fructe uscate, nuci. Spiridușii hotărăsc care rugăciune să fie spusă de cei mici, de obicei aceasta fiind Tatăl nostru. Copiii mai neastâmpărați sunt pedepsiți de către spiriduși.

Al treilea obicei, legat de **postul Paștelui**, nu se mai păstrează, fiind documentat la începutul secolului al XX-lea. S-a desfășurat în prima duminică a postului mare. Cu o zi înainte, pe pășune a fost ridicată o colibă din trestie, în fața căreia a fost pusă o laviță sau un scaun. Flăcări satului mergeau la colibă, unde erau așteptați de fete, care cântau în jurul colibeii sau se rugau în genunchi la intrare. La sosirea flăcăilor, o fată aprindea coliba cu o lumânare sfințită. Flăcări aveau la ei 15 sau 20 de cercuri de lemn de dimensiunea de cca. 20 cm, denumite sajbó. Aceste cercuri erau puse, câte unul, pe o bâta de lemn de un metru și ținute în foc până când se înroșeau. Cercul înroșit era aruncat apoi cu bâta, în timp ce flă- căul întreba: „sajbó, sajbó al cui e acest cerc?” Răspunsul era numele Sf. Fecioare, al Sf. Iosif, sau al unui alt sfânt. Începând cu conducătorul flăcăilor, fiecare băiat arunca un cerc și era strigat numele unui sfânt. La epuizarea sfinților, era strigat numele localnicilor. Aruncarea se încheia când se stingeia focul. Cei prezenți cântau cântece bisericești, apoi se întorceau tăcuți acasă.

Evenimente locale – comuna Căpleni

Ziua comunei - se sărbătorește în prima sâmbătă a lunii iulie și se numește "Lap Fesztival". Evenimentul este sărbătorit prin momente artistice prezentate de cei mai mici dintre locuitorii comunei Căpleni, urmat de ansamblurile de dansuri maghiare și șvăbești de la școlile din comună. Programul artistic include și recitalul Corului Femeilor din Căpleni, al Fanfarei din Căpleni, a formația de dansuri din Berveni și din alte localități apropiate. Spre final, după lăsarea serii, la sărbătoarea comunei Căpleni concertează formații și artiști din Ungaria.

Balul strugurilor – evenimentul se sărbătorește de obicei în prima duminică din luna octombrie. Pândarii colindă satul și își prezintă dansul tradițional în mai multe locații ale comunei.

Aniversarea nașterii poetului Ady Endre - se sărbătorește pe data de 20 noiembrie și este marcată prin activități artistice ale elevilor școlii din comună. Ady Endre a terminat liceul la Zalău. S-a înscris apoi la facultatea de drept din Satu Mare, pe care a întrerupt-o la numai câteva luni, deoarece a început să „cocheteze” cu jurnalistică, La îndemnul unui apropiat s-a mutat la Oradea, tocmai pentru a continua această pasiune, activitate pe care a și prestat-o peste 4 ani. Critica de specialitate apreciază că datorită lui Ady Endre s-a născut poezia modernă maghiară, care a însemnat și ieșire „la rampă” ca valoare mondială.

Hramul Bisericii "Sfântul Iosif" se sărbătorește an de an pe data de 19 martie.

Hramul Bisericii "Sfantul Anton" – se sărbătorește pe data de 13 iunie

Culte

Inițial, la nivelul comunei există două biblioteci, una publică care are în invenmtar 10502 de cărți și periodice și Biblioteca Claustrului franciscan situata in incinta edificiului de cult creștin. Biblioteca mănăstirii franciscane a funcționat de la înființarea conventului până în secolul al XX-lea. Cronologic, cele mai vechi cărți provin din 1722, dar foarte multe au aparținut și tipografiei întemeiate de Ferenc (Francisc) Károlyi la Carei. În biblioteca ce poate fi văzută în zilele noastre se găsesc aproximativ 2700 cărți și manuscrise, care provin din perioada de dinainte de 1900.

Prin programul național "Biblionet, lumea în biblioteca mea" a fost posibilă dotarea bibliotecii publice locale din Căpleni cu câte patru calculatoare de ultimă generație, cu sisteme de operare și soft-uri licențiate, un proiector, un aparat multifuncțional, ecran de proiecție, camere web și cărți.

În comuna Căpleni sunt trei biserici: una greco-catolică, 2 romano- catolice si una reformată.

3.5.4. ANALIZA SWOT EDUCATIE SI CULTURA

Puncte tari	Puncte slabe
○ Existența în comună unei școli și a unei grădinițe. ○ Existența unui cămin cultural; ○ Existența a 4 biserici la nivelul comunei ○ Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public; ○ Existența patrimoniului cultural dezvoltat. ○ Existența meșteșugurilor populare practicate încă la nivelul comunei ○ Organizarea anuală a evenimentelor culturale locale: Hramul bisericilor, Ziua poetului Ady Endre, Balul strugurilor, "Lap Fesztival" ○ Puternic patriotism local ○ Existența personalului calificat în învățământ ○ Existența unei săli de sport	○ Populația școlarizată în învățământul primar, învățământul gimnazial în scădere datorită scăderii demografice a populației; ○ Existența în comună a unor clădiri școlare și cămine culturale afectate de uzură fizică; ○ Dezvoltarea relativ slabă a bazei material pentru desfășurarea activităților de educație fizică
Oportunitati	Amenințări
○ Asigurarea egalității de șanse și creșterea participării la educație; ○ Dezvoltarea infrastructurii educaționale; ○ Dezvoltarea educației permanente din perspectiva instituțională; ○ Creșterea calității în educație. ○ Reabilitarea și modernizarea școlilor ○ Reabilitarea și modernizarea grădinițelor ○ Modernizarea căminului cultural ○ Înființare Centru de îngrijire bătrâni	○ Îmbătrânirea populației din comună ○ Reducerea populației școlare datorată declinului natalității ○ Tendința de reducere a exigenței în procesul de evaluare didactică ○ Buget încă insuficient alocat învățământului public

3.6 RESURSE UMANE- PIAȚA MUNCII

3.6.1. Structura socio–demografică a populație

Date demografice

Numărul și dinamica populației comunei a fost influențată de o serie de factori: natalitate, mortalitate, condiții igienico-sanitare, epidemii, războaie, colonizări, emigrări, etc. Lipsa unor recensăminte periodice care să prezinte structura populației pe naționalități îngreunează analiza mai nuanțată a evoluției demografice a comunei.

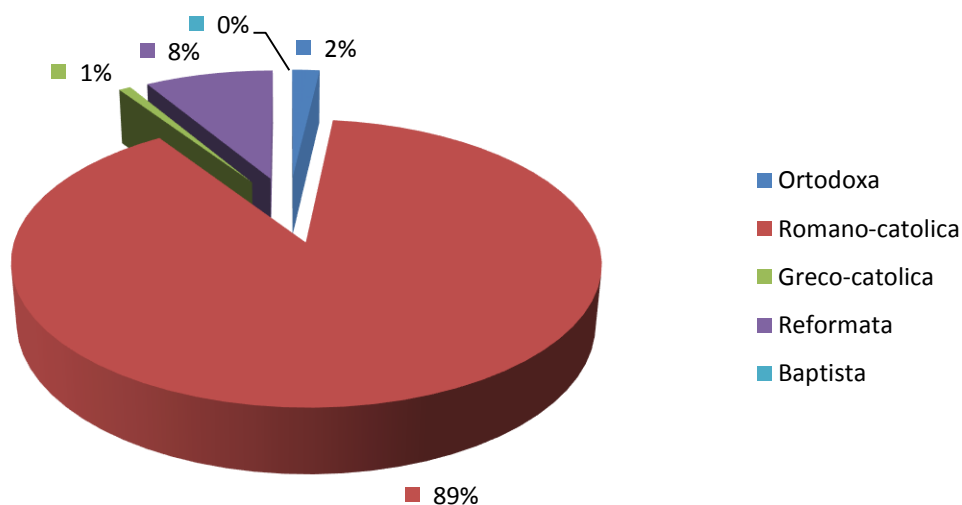
În urma recensământului din anul 2011, populația comunei era de 3270 locuitori după cum urmează:

Satul / Etnia	Română	Maghiară	Rromă	Germană	Ucrainiană
CĂPLENI	98	2707	123	74	0

Satul / Religia	Ortodoxă	Romano-catolică	Greco-catolică	Reformată	Penticostală	Creștini după Evanghelie
CĂPLENI	55	2664	24	257	0	0

Populația stabilă după principalele religii

În tabelul de mai jos se regăsesc date absolute și relative (%) ale principalilor indicatori:

			Evoluție /	Soldul migră- rii 2009	Soldul natural	Sub 14ani	Peste 60 ani	Populația activă (persoane le între 14 -60 de ani) 2011	Șomaj 2011
			Regresie 2002/20 11		(natalitate - mortalitat e) 2011	2011	2011		
Populație	2002	2011							
Căpleni	4635	3270	-1365	-15	-10	469	624	2141	50

Populația comunei Căpleni înregistrează 3270 persoane, din care 1694 femei și 1576 bărbați. Structura pe sexe reflectă o pondere ușor mai ridicată a populației feminine, a cărei durată de viață este superioară. Începând cu 1990 segmentul populației în vârstă de până la 14 ani a intrat în declin concomitent cu expansiunea segmentului de vârstă de peste 65 de ani. Numărul de nașteri scade continuu, lucru care a început să se reflecte și în scăderea populației din categoria de vârste cuprinsă între 15 – 19 ani.

Scăderea numărului populației teritoriului se datorează soldului natural negativ în comună. Cauzele se regăsesc în fenomenul, general pentru ruralul întregii țări, de îmbătrânire a populației, conjugat cu plecarea majorității tinerilor care își întemeiază familiile la oraș, unde confortul este sporit și unde au perspective financiare superioare. O altă cauză este reprezentată de planificarea familială. Cea mai mare pondere a familiilor au 1-2 copii, spre deosebire de situația anilor '30-'40 când aveau 7-10 copii. În ultimii ani, populația feminină fertilă, din grupa 15-49 ani, s-a redus considerabil, nu există posibilitatea revenirii natalității la valori mai mari.

Un fenomen îngrijorător este reprezentat de creșterea accentuată a *mortalității*, cauza principală aflată la baza situației actuale, când mortalitatea înregistrează valori ridicate, care este reprezentată de ponderea foarte mare a populației cu vârsta de peste 60 de ani.

Dinamica naturală a populației din comuna urmează, așadar, o curbă descendentă, cauzele nefiind legate de o asistență medicală deficitară, și mai ales de îmbătrânirea populației și de standardul modest al nivelului de trai și dezvoltării economice. Pentru evitarea depopulării în totalitate, în perspectivă, a teritoriului este necesară luarea unor măsuri de contracarare a cauzelor responsabile de această tendință negativă. Se impune, în scopul reținerii și chiar atragerii de populație tânără din exterior, îmbunătățirea condițiilor de trai, accesului la informații, dezvoltarea economică și crearea unor perspective de afirmare profesională.

Mobilitatea actuală a populației

Emigrarea sau plecările afectează în mod normal doar surplusul de populație; în anumite condiții sociale sau economice însă, se manifestă "exodul rural" caracterizat prin plecări masive de populație din mediul rural spre cel urban.

În comuna sunt persoane calificate în anumite domenii, spre exemplu în industrie, care nu își găsesc un loc de muncă adecvat pregătirii în localitatea de reședință datorită lipsei ramurii de activitate respective. Un alt motiv al plecărilor de populație la oraș este reprezentat de nevoia de câștiguri bănești superioare. Așadar, factorii fundamentali generatori ai mobilității teritoriale sunt cei de natură economică și profesională.

Referitor la migrație se poate spune că fenomenul migrațional nu este semnificativ în comuna Căpleni asta datorită apropierii comunei de orașul Carei. Populația angajată în Carei poate să facă naveta spre fabricile și instituțiile unde sunt angajați, distanța dintre localități fiind de doar 4 km.

3.6.2. Piața muncii

Agricultura este ramura de baza a comunei. De altfel cea mai mare parte a populației lucrează în agricultură. Culturile cel mai des întâlnite sunt: porumb, grau, ovaz dar și floarea soarelui, canepa și legume. Creșterea animalelor este o preocupare de baza a locuitorilor: bovine, ovine, porcine, caprine, cabaline. Terenurile cultivabile reprezintă un potențial real pentru dezvoltarea agriculturii ecologice.

Comuna Căpleni aparține Regiunii de Nord Vest, în care rata de dependență era de 42 %. Dependența de sectorul agricol, combinată cu rata mare de dependență demografică (populația inactivă față de populația activă) și consecințele negative ale acestora asupra sistemelor sociale (sistemul de sănătate, bugetul asigurărilor sociale, sistemul de protecție socială), vor avea un puternic impact negativ asupra dezvoltării economice și vor contribui la decuplarea continuă de la creșterea economică a anumitor zone ale țării, a căror populație activă va avea și mai multe motive să migreze spre marile centre urbane.

Procesul industrializării forțate din perioada fostului regim social – politic a avut ca efect un transfer masiv de populație dinspre rural înspre urban, care a determinat încă de atunci scăderea generală a populației rurale. Urbanul a absorbit populația matură, de vârstă fertilă, iar în rural a fost declanșat fenomenul de îmbătrânire demografică.

Trendul descendent al comunei analizate ar putea genera în timp insuficiența resurselor umane pentru acoperirea locurilor de muncă, însă, în prezent, se pune mai degrabă problema creării locurilor de muncă și nu a dificultății acoperirii lor.

Structura pe sexe, nu constituie o potențială expunere la risc a populației comunei analizate, datorită faptului că per ansamblu valoarea acestui indicator este redată de raportul 52 % femei și 48 % bărbați, valoare rezonabilă pentru un spațiu în care chiar durata de viață a populației feminine poate fi răspunzătoare pentru valorile amintite.

3.6.3. ANALIZA SWOT RESURSE UMANE SI POPULAȚIE

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■structura etnică diversificată ■ romii sunt intergrați în oarecare măsură în societate prin practicarea meșteșugurilor tradiționale ■forta de muncă ieftină ■existența resurselor umane într-un volum și o calificare ce pot asigura dezvoltarea activității economico-sociale; ■se acordă mare atenție serviciilor sociale; ■disponibilitatea de a munci în condiții de motivare adecvată; ■ ospitalitatea recunoscută a locuitorilor; ■ rata infracționalității extrem de redusă; ■forța de munca relativ bună	■existența șomajului de lungă durată, care conduce la descalificarea și descurajarea foștilor angajați; ■insuficienta informare a populației cu privire la programele de calificare și reconversie existente în județ; ■adaptarea mai lentă a populației rurale mature și vârstnice la schimbările și provocările lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special; ■migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și străinătate, mai cu seamă a celor cu pregătire profesională înaltă; ■capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor zonei.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■integrarea grupurilor etnice defavorizate în societate ■existența unor persoane care cunosc arta artizanatului ■atragera de programe cu finanțare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă; ■adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață; ■existența unor reglementări ce acordă facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți etc ■monitorizarea stării ocupaționale a populației; ■organizarea de cursuri de formare și reconversie profesională în comună;	■declinul demografic și îmbătrânirea populației comunității; ■ creșterea șomajului în rândul absolvenților de liceu; ■migrarea forței de muncă; ■amplificarea pregătirii teoretice a forței de muncă în detrimentul aspectelor aplicative; ■creșterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă. ■pierderea tinerilor datorita conditiilor socio-economice precare si a lipsei de perspective si de incredere intr-o schimbare pozitiva

■ accesarea fondurilor europene pentru dezvoltarea profesională a persoanelor active din comună;■ creșterea nivelului de pregătire profesională a forței de muncă;■ implementarea unor proiecte care să stimuleze implicarea rromilor în activități aducătoare de venituri;	

3.7 SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

3.7.1. Situatia prezentă

Pentru ocrotirea sănătății și asistență socială comuna dispune de serviciile a doi medici. Comuna în cadrul unui dispensar uman și un cabinet stomatologic.

În comuna Căpleni nu este dispensar veterinar.

Consiliul Local și Primarul comunei Căpleni, ca autorități publice locale, au datoria de a crea condițiile necesare de aplicare și derulare a programelor sociale. Pentru aceasta administrația locală dispune de un compartiment specializat de asistență socială.

În prezent serviciile medicale în cadrul comunei sunt asigurate de:

Dispensare umane	1
Farmacie	1
Medic de familie	2
Cabinet veterinar	0
Cabinet stomatologic	1

Deși autoritățile locale au proiecte de modernizare și dotare modernă a dispensarului, aceste proiecte vizează mai mult partea de infrastructură, nu și alte inițiative de sprijinire a activității medicale. Din acest motiv prezenta Strategie de Dezvoltare Locală va propune și fișe de proiect pentru sporirea gradului de conștientizare a populației asupra factorilor care pot îmbunătăți starea lor de sănătate.

Strategia va avea două elemente principale:

- Un nou cadru de acțiune în sectorul sănătății publice, incluzând o programă de acțiune comunitară pentru acest sector pentru perioada 2014-2020.
- Realizarea unei strategii integrate pentru domeniul sanitar. Conform strategii va fi garantat un nivel înalt de protecție al sănătății, precum și actualizarea politicilor locale astfel încât sectorul

sanitar să devină un factor de calitate transversal, care se află la baza tuturor celorlalte sectoare de interes local.

Cadrul sănătății publice, element cheie al strategiei, cuprinde acțiunile specifice în acest domeniu.

Elementele esențiale pentru cadrul de dezvoltare al sectorului sanitar sunt:

Îmbunătățirea informării în domeniul sanitar pentru toate păturile sociale;

Crearea unui mecanism de reacție rapidă pentru a răspunde gravelor amenințări la adresa sănătății locuitorilor;

Înfruntarea factorilor determinanți, în mod particular factorii nocivi legați de modul de viață dăunător sănătății (aceasta include acțiuni de prevenție inițiate de la nivelul școlilor și până la proiecte ample de monitorizare și servicii ambulatorii).

Pentru a pune accentul asupra sectoarelor în care comunitățile nu sunt în grad de a interveni eficace în mod independent – pentru care este necesară o coordonare de la nivel superior – comunitatea locală va optimiza efectele propriilor acțiuni producând “plus valoare” în ceea ce privește integrarea într-un sistem de filieră regională în cadrul sectorului sanitar.

Din analiza principalelor instituții de sănătate ce deservește populația stabilă din teritoriu, dar și a dotărilor pe care acestea le au și a personalului medical în grija căruia se află destinul locuitorilor, schițăm câteva disfuncții:

- dependența populației de serviciile sanitare din orasele vecine desprinzându-se clar o polarizare accentuată înspre serviciile oferite și de alte centre urbane din județ;
- ponderea redusă a personalului medical angajat în domeniul sanitar, cu precădere a celui specializat;
- deservirea unor unități administrativ- teritoriale, din punct de vedere sanitar, de către personal medical din afara regiunii, respectiv din Satu Mare și Carei.

Necesități în domeniul sănătății

Îmbunătățirea calității serviciilor medicale prin:

- acordarea de asistență în vederea atragerii de fonduri pentru dotarea cabinetelor medicale cu aparatură medicală necesară efectuării unor minime investigații medicale: ecograf, microanalizor pentru analize uzuale;
- dotarea cabinetelor medicale și a punctelor sanitare din teritoriu;
- crearea, pe suport electronic, a unei baze de date referitoare la starea de sănătate a populației teritoriului.

- Scăderea riscului apariției bolilor transmisibile prin:
 - programe anuale de educație sexuală pentru elevii din clasele V-VIII.
- Îmbunătățirea condițiilor igienico-sanitare în școli și grădinițe prin:
 - reparații și igienizarea clădirilor școlilor din comune;
 - distribuția apei reci și calde pentru consum în grupurile sociale;
 - asigurarea unui iluminat corespunzător în sălile de clasă;
 - introducerea în toate școlile a sistemului centralizat de încălzire.
- Profilaxia unor boli specifice tinerilor prin:
 - implicarea medicilor din comune în activități anuale de educație a elevilor în domeniul profilaxiei unor boli specifice tinerilor (ex: deformări ale coloanei vertebrale generate de activitatea prelungită la masa de lucru sau în fața computerului) și în prevenirea unor deprinderi comportamentale nocive pentru sănătate (ex: fumatul, consumul drogurilor).
- Profilaxia stomatologică prin:
 - implicarea medicilor stomatologi din comune în activități anuale de educație a copiilor preșcolari și școlari în domeniul profilaxiei stomatologice.

Dezvoltarea teritorială durabilă reprezintă o componentă fundamentală a politicilor Uniunii Europene, entitate multistatală preocupată de propria afirmare economico- socială. Unul dintre scopurile acesteia este și cel de înlăturare a disparităților existente între diferitele țări componente, dar și în interiorul aceleiași țări. Ele sunt mult mai numeroase și mai evidente în țările recent aderate, între care, de la 1 ianuarie 2007, este inclusă de drept și de facto și țara noastră.

În acest sens, coeziunea teritorială reprezintă actualmente o sintagmă frecvent întâlnită în majoritatea absolută a documentelor ce vizează dezvoltarea regională concepute de forurile de profil ale Uniunii Europene. Ea devine nu numai a treia dimensiune, alături de cea economică și socială la tratatul Constituțional al UE, dar și un corolar al dezvoltării însăși. Se constituie, așadar, într-un element cheie, decisiv, al interrelațiilor spațiale la toate nivelurile de integrare, într-un factor indispensabil funcționării optime a sistemelor regionale.

În acest sens, subliniem rolul decisiv pe care îl au în teritoriu primăriile, consiliile locale, asociațiile de comune, asociațiile de consilii, ONG-urile, asociațiile locale (agricole, comerciale, de mediu, de protecție socială, culturale, etc.).

Sectorul social din teritoriu este foarte slab dezvoltat majoritatea serviciilor sociale fiind furnizate de direcțiile de asistență socială a primăriilor, organizațiile private și neguvernamentale din domeniul serviciilor sociale fiind foarte slab reprezentate.

Servicii sociale primare

Având în vedere faptul că marea majoritate a serviciilor sociale sunt furnizate de primărie, acestea nu au nici capacitatea financiară nici cea instituțională de a furniza servicii sociale de specialitate pentru a satisface necesitățile cetățenilor. În consecință în fiecare localitate furnizează servicii primare de asistență socială care includ următoarele servicii:

- activități de identificare a nevoii sociale individuale, familiale și de grup
- activități de informare despre drepturi și obligații;
- măsuri și acțiuni de conștientizare și sensibilizare socială;
- măsuri și acțiuni de urgență în vederea reducerii efectelor situațiilor de criză;
- măsuri și acțiuni de sprijin în vederea menținerii în comunitate a persoanelor în dificultate;
- activități și servicii de consiliere;
- măsuri și activități de organizare și dezvoltare comunitară în plan social pentru încurajarea participării și solidarității sociale;
- orice alte măsuri și acțiuni care au drept scop prevenirea sau limitarea unor situații de dificultate ori vulnerabilitate, care pot duce la marginalizare sau excluziune socială.

Cetățenii comune consideră de importanță majoră aspectele legate de sănătate și se așteaptă să fie minimalizate eventualele riscuri. Comunității îi va reveni un rol crucial, obligația de a garanta un nivel maxim de protecție. Presiunile legislative ale Comunității Europene în acest domeniu și implementarea lor cât mai rapidă, în special prevederile articolului 3 și 152, sunt aspecte esențiale ale prezentei strategii.

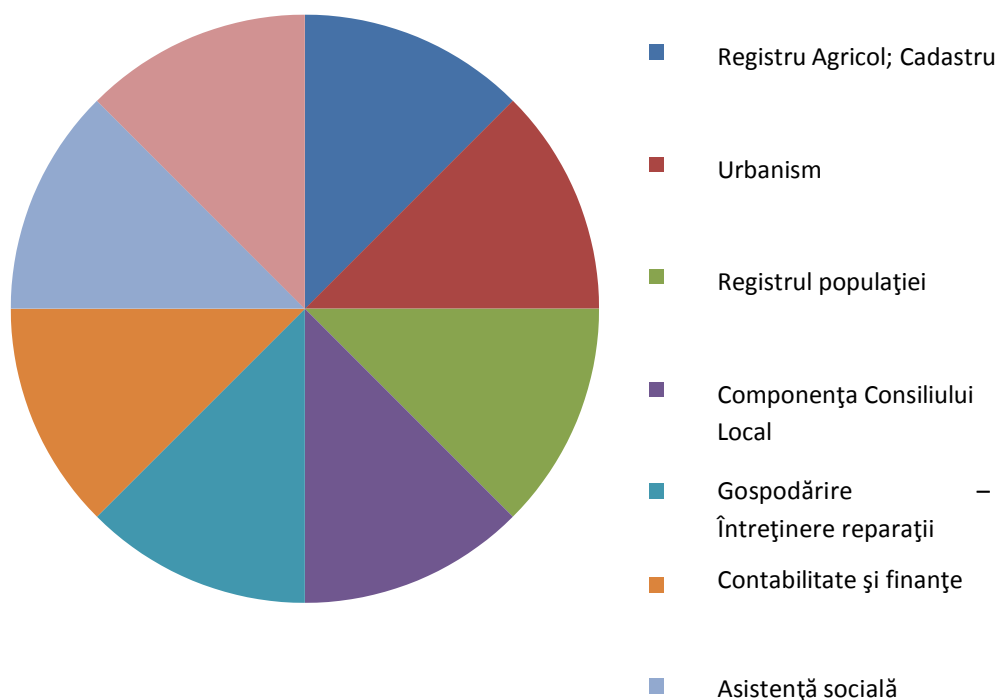
3.7.2. ANALIZA SWOT SĂNĂTĂTE SI ASISTENȚĂ SOCIALĂ

Puncte tari	Puncte slabe
■ existența a 1 dispensar uman, a unei farmacii și a unui cabinet stomatologic; ■ program zilnic al medicilor; ■ populația comunei este înscrisă la medicii din comună; ■ cabinetele dispun de personal calificat.	■ existența unui aparat de urgență dotat precar; ■ slaba educație sanitară a comunității; ■ numărul crescut al persoanelor care lucrează la negru, neputând beneficia de servicii medicale gratuite; ■ prețurile ridicate la medicamente. ■ serviciile acordate (asistență medicală, socială) sunt afectate de bugetul insuficient
Oportunități	Amenințări
■ reabilitarea dispensarului uman din comună ■ evaluarea stării de sănătate a pacienților din comună, prin Programul național de evaluare a sănătății populației; ■ realizarea unor cursuri de igienă și educație sexuală pentru comunitate; ■ servicii de planning familial; ■ construirea unui centru de sanatate; ■ Infiintare Centru de batrani.	■ imposibilitatea unor pacienți de a plăti anumite servicii medicale; ■ slaba receptivitate a pacienților la programele naționale de sănătate; ■ creșterea numărului bolnavilor cronici.

3.8 ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

3.8.1. Situația prezentă

Primăria Căpleni este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, cu modificările și completările ulterioare și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local Căpleni privind aprobarea organigramei, a numărului de posturi și a statului de funcții ale aparatului propriu de specialitate.

Primarul, viceprimarul, secretarul, împreună cu aparatul propriu de specialitate constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria Comunei Căpleni, ce duce la îndeplinire hotărârile luate de Consiliul Local și dispozițiile Primarului, bazându-se pe problemele colectivității locale.

Primarul este șeful administrației publice locale a comunei Căpleni și al aparatului propriu de specialitate pe care îl conduce și îl controlează (confirm art. 66-215/2001 privind administrația publică locală) cu modificările și completările ulterioare prin Legea nr. 286/2006.

Primăria Comunei Căpleni reprezintă administrația publică locală prin care se realizează autonomia locală. Autoritatea publică este reprezentată de consiliul local, ca autoritate deliberativă, și primar, ca autoritate executivă.

3.8.2. Situația viitoare

Viața economică a Unității Administrative Teritoriale a comunei Căpleni, trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, zootehnie, dezvoltare rurală, mediu, economie, turism, educație, cultură, resurse umane - piața muncii, sănătate și asistență socială, administrație publică locală.

Aceste investiții sunt foarte importante pentru revitalizarea vieții economice a comunei care trebuie să fie prioritatea numărul unu, deoarece produce cele mai mari efecte benefice. Infrastructura necesită îmbunătățire continuă, de aceea investițiile trebuie făcute după anumite criterii economice astfel încât să producă beneficii:

- siguranța și securitatea locuitorilor comunei împotriva calamităților;
- raportul valoarea investiției/ efecte economico-financiare produse;
- raportul valoarea investiției/numărul beneficiarilor.

Un alt punct important pentru creșterea atractivității comunei îl constituie facilitățile culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea să le ofere UAT Primăria Căpleni, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătățit; complementar acest lucru va crește și atractivitatea turistică a comunei.

- Investiții necesare;
- Adaptarea structurii organizatorice;
- Programe de formare profesională a funcționarilor publici din primărie;
- Schimb de experiență și vizite de studii;
- Creșterea nivelului de consultare a cetățenilor și mediului de afaceri din comună;
- Achiziționarea unor utilaje pentru deszăpeziri întreținere drumurilor (buldoexcavator, autogreder);
- Reabilitarea sediului Poliției Locale;
- Achiziționarea unei mașini de pompieri;
- Reabilitarea sediului Primăriei Căpleni.

3.8.3. ANALIZA SWOT ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ LOCALĂ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
■actualizarea periodică a organigramei primăriei; ■implicarea efectivă a conducerii la nivel de vârf în procesul de conștientizare și aplicare a acțiunilor legate de reforma în administrație; ■existența procedurilor ce reglementează fluxul de documente în instituție; ■ existența unor proceduri care să descrie modul de realizare a activităților și subactivităților ce vizează organizarea muncii în instituție; ■compartimentului de informare a Cetățeanului și Relații Publice care funcționează în cadrul Consiliului Local al comunei Căpleni ca interfață principală între instituție și cetățeni; ■aplicarea metodologiei de evaluare a performanțelor personalului angajat în administrația publică; ■transparență în recrutarea și în promovarea personalului; ■participarea, în limita fondurilor a tuturor categoriilor de personal la activități de formare continuă; ■existența la nivelul instituției a unei strategii de formare continuă a funcționarilor publici predominantă la nivelul instituției a relațiilor de colaborare între colegi, ■existența unui program de contabilitate și salarii; ■existența unui cadru legal coerent și stabil privind liberul acces la informația de interes	■rezistența la schimbare manifestată de o parte din personalul instituției; ■resurse financiare insuficiente destinate modernizării și dezvoltării activităților instituției; ■ineficiența mecanismului de elaborare a politicilor publice la nivelul primăriei; ■insuficienta conștientizare a noțiunilor de eficiență, rentabilitate și transparență în administrarea domeniului public și privat al comunei, ■dificultăți de comunicare internă între diferitele compartimente funcționale și între structuri ale administrației publice locale; ■existența încă a unui sentiment de frustrare a funcționarilor (angajați contractuali și functionari publici) motivat de sistemul de salarizare, promovare, precum și de menținere a unei imagini publice negative a funcționarului din administrația publică; ■imposibilitatea promovării pe post a salariaților; ■posibilități reduse de motivare financiară a personalului și de atragere a persoanelor cu calificare superioară în structurile funcționarilor publici; ■resurse financiare limitate pentru susținerea programului de pregătire; ■încărcarea cu sarcini suplimentare peste cele prevăzute în fișa postului datorită insuficienței personalului din instituție; ■nu se realizează testarea periodică a

public și transparența actului administrativ;	funcționarilor publici; ■ nu se realizează rapoarte de activitate lunare, ci doar trimestriale; ■ existența fondurilor limitate alocate formării continue a funcționarilor publici; ■ imposibilitatea de motivare suplimentară a personalului, ■ dificultăți legate de aplicarea curentă a noilor acte normative datorită multitudinii și complexității acestora; ■ inexistența unui compartiment de informatizare; ■ număr insuficient de calculatoare iar unele dintre acestea sunt uzate moral; ■ resurse financiare insuficiente pentru informatizarea administrației publice locale; ■ lipsă de interes a cetățenilor în a se implica activ în procesul de luare a deciziei la nivel local.
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
■ posibilități de accesare a unor fonduri externe destinate în mod special modernizării administrației publice; ■ lucrări de cadastru imobiliar intravilan și extravilan, realizare PUG; ■ dotări pentru intervenții în caz de situații de urgență; ■ dotarea administrației locale, ■ dezvoltarea unor legături puternice între consiliul județean și autoritățile locale; ■ mai multe posibilități de instruire a personalului prin agenții de formare profesională. ■ colaborarea cu fundații din Anglia, Suedia, si Olanda	■ teamă de risc, inertia unor funcționari publici - mai ales din funcțiile de conducere; ■ inerție mare privind implicarea factorilor responsabili dar și a comunității în programele de dezvoltare; ■ tendința mass-mediei de a reflecta cu precădere - și, de regulă, fără a verifica - aspectele negative ale anumitor activități din administrație, de cele mai multe ori informațiile fiind greșit interpretate sau neînțelese; ■ fluctuația funcționarilor publici - datorită salariilor mici personalul bine pregătit este tentat să caute locuri de muncă în sectoral privat; ■ pe de altă parte imposibilitatea angajării

	immediate a altor funcționari publici influențează în mod negativ continuitatea activităților; ■ dificultatea realizării unei strategii și a unor planuri de acțiune care să reziste schimbărilor politice - clasa politică actuală nu are încă suficientă maturitate încât să aprecieze și să implementeze programele inițiate de conducerile instituțiilor din mandatele anterioare; ■ schimbări legislative prea frecvente pentru a fi asimilate eficient.
--	--

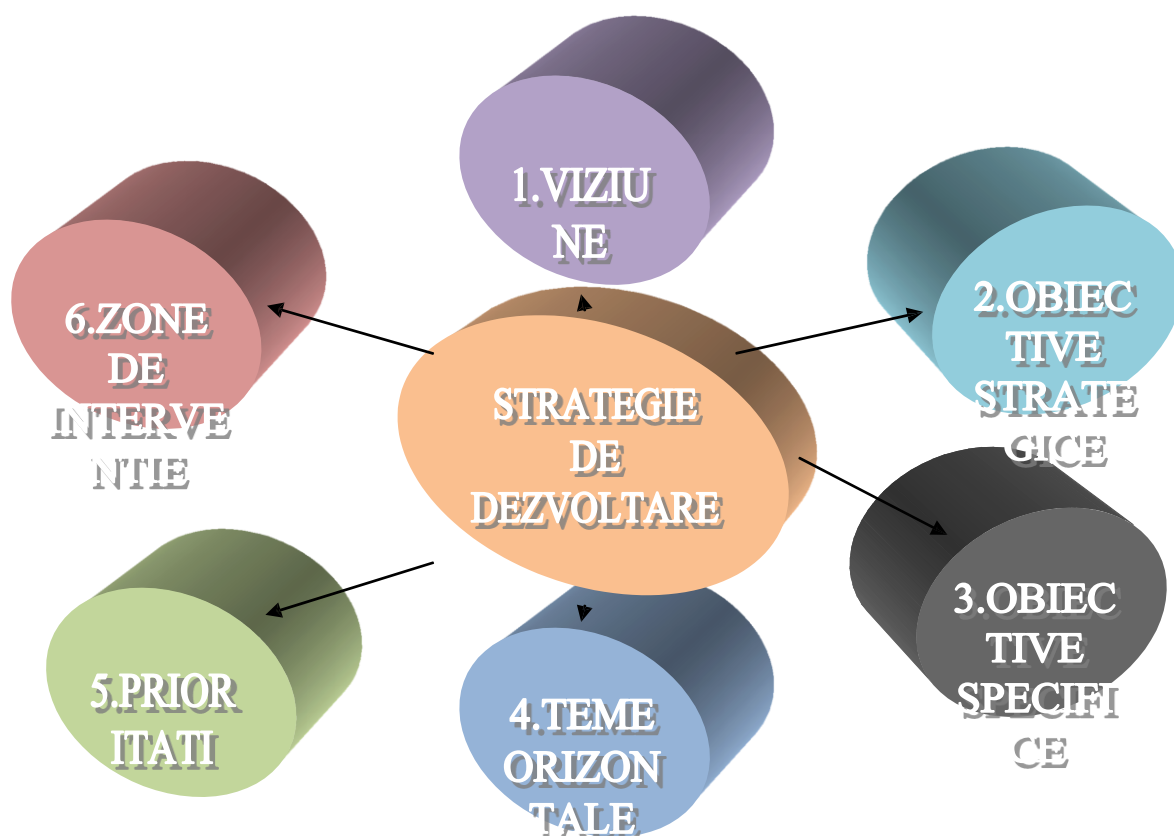

CAPITOLUL 4

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA

4.1 JUSTIFICAREA UNEI VIZIUNI STRATEGICE LOCALE

Viziunea strategiei stabilește cu claritate alternativele de dezvoltare ale comunei Căpleni pentru perioada 2014-2020 și constituie diferența dintre ceea ce reprezintă astăzi și ceea ce trebuie să devină comuna Căpleni în următorii 7 ani.

Conceptul strategic de dezvoltare se traduce astfel printr-o dezvoltare economică datorată poziției geostrategice a comunei, determinată de atragerea de firme/activități economice/investiții.

În acest sens, trebuie urmate două puncte prioritare: creșterea gradului de atractivitate a comunei (prin îmbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare rurală) și facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructură, oferta de terenuri și clădiri, servicii strategice, facilități fiscale, etc.).

Comuna Căpleni în viziunea reprezentanților autorității publice locale va deveni o comună prosperă și durabilă până în anul 2020, care:

- va îmbunătăți condițiile de viață ale populației comunei prin dezvoltarea infrastructurii de transport și crearea de noi locuri de muncă;
- va realiza creștere economică prin atragerea de noi investitori în agricultura, industrie, servicii, prin oferirea de consultanță orientate către toate categoriile de populație și întreprinzători, prin atragerea de noi fonduri nerambursabile, prin creșterea gradului de pregătire a resurselor umane din comună;
- va sprijini transformările din învățământul local și va menține calitatea actului didactic și a condițiilor de derulare a acestuia, prevenirea și combaterea abandonului școlar și promovarea conceptului de învățare continuă, astfel încât toate categoriile socio-profesionale și de vârstă să participe și să se identifice cu comunitatea;
- va oferi oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- va îmbunătăți accesul la bunăstare al grupurilor dezavantajate, precum și garantându-se protecția factorilor de mediu și utilizarea eficientă a resurselor naturale locale.

Viziunea comunei Căpleni cuprinde și conceptulul strategic de formulare a strategiei și a perspectivelor de dezvoltare. Conceptulul strategic trebuie formulat astfel încât transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni care vor conduce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de muncă și îmbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

4.2 OBIECTIVELE STRATEGICE

Dezvoltarea comunei Căpleni, prin crearea și susținerea unui mediu economico – social competitiv, stabil și diversificat, care să asigure creșterea economică și creșterea calității vieții cetățenilor constau în:

1. Asigurarea accesului neîngrădit al populației și al agenților economici la infrastructura de bază (apă, canalizare, distribuția de gaze, căi de transport, telefonie, internet);
2. Protecție socială și optimizarea sistemului de sănătate;
3. Directionarea comunei spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
4. Reabilitarea și modernizarea instituțiilor publice conform standardelor europene;
5. Colectarea selectivă a deșeurilor menajere și industriale și realizarea de platforme conforme cerințelor legislative;
6. Îmbunătățirea rețelei electrice din comună.
7. Protejarea mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
8. Sprijinirea autorităților publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
9. Dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru stabilirea priorităților comunității, strategia și acțiunile sale;
10. Asigurarea de posibilități de utilizare a energiei termice și gazelor naturale pentru majoritatea populației și agenților economici din comună;
11. Asigurarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în agricultura, piscicultură, industrie, servicii;
12. Luarea de măsuri pentru excluderile sociale, a înlăturării dezechilibrelor sociale și creșterea ratei de ocupare prin crearea de noi oportunități investitoriale

Realizarea obiective strategice se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la dezvoltare și/sau regenerare rurală, politicile, planificarea strategică, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea următoarelor principii:

- Introducerea criteriilor de eco-eficiență în toate activitățile de producție și servicii;
- Modernizarea accelerată a sistemelor de educație, formare profesională și de sănătate publică, ținând seama de evoluțiile demografice nefavorabile și de impactul acestora asupra pieței muncii;

- Folosirea în deciziile investiționale din fonduri publice pe plan local si stimularea unor asemenea decizii din partea capitalului privat pentru folosirea celor mai bune tehnologii accesibile, din punct de vedere economic;
- Corelarea obiectivelor de dezvoltare, inclusiv a programelor investiționale, cu potențialul si capacitatea de susținere a capitalului natural;
- Valorificarea avantajelor comparative ale comunei Căpleni în privința dezvoltării producției agricole;
- Protecția si punerea în valoare a patrimoniului cultural si natural;
- Identificare unor surse suplimentare de finanțare, în condiții de sustenabilitate, pentru realizarea unor proiecte, programe programe de anvergură, în special în domeniile infrastructurii, energiei, protecției mediului, educației, sănătății si serviciilor sociale

4.3 PORTOFOLIUL DE PROIECTE

În urma procesului de consultare publică au fost selectate proiectele prioritare pentru dezvoltarea comunei Căpleni. Astfel, portofoliul de proiecte ce se vor desfășura în comuna Căpleni este următorul:

SECTOR 1.-DEZVOLTARE ECONOMICA SI COMPETIVITATEA MEDIULUI DE AFACERI

Proiecte:

- Oferirea de facilitati fiscale pentru investitii noi, in conditiile legislative in vigoare
- Elaborarea unui plan strategic de atragere a investitiilor
- Promovarea oportunitatilor de investitii prin intermediul mijloacelor online (pagina web) si offline (ghid al investitorului, brosure, pliante, etc.)
- Organizarea de campanii de informare pentru accesare de fonduri europene
- Implementarea de programe de formare antreprenoriala si perfectionare profesionala
- Promovarea marilor locale pe plan national si international
- Promovarea activitatilor de servicii/mica productie/mestesuguri la nivel local
- Dezvoltarea infrastructurii de acces spre exploatare agricole
- Infiintarea unui siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole
- Organizarea de piete/targuri agroalimentare pentru producatori, de tip en-gros
- Organizarea periodica de targuri de produse agroalimentare ecologice
- Sprijinirea agricultorilor, a silvicultorilor, a crescatorilor de animale, a tinerilor fermieri
- Organizarea de consultari publice periodice intre autoritatile locale si mediul de afaceri
- Promovarea parteneriatelor de tip public-privat
- Crearea unui parc industrial pentru investitori straini

SECTOR 2.- INFRASTRUCTURA

Proiecte:

- Reabilitarea si extinderea drumurilor comunale, vicinale, strazi
- Reabilitare drum communal, agricol
- Reabilitarea trotuarelor existente si amenajarea de trotuare si alei acolo unde nu exista
- Modernizarea si extinderea sistemelor de protectie si siguranta
- Imbunatatirea sistemelor de marcare rutiera
- Sisteme de indicatoare cu denumirea strazilor, de intrare/iesire din localitati, semne de circulatie, obiective din comune
- Modernizarea retelei publice de alimentare cu apa
- Extinderea retelei de energie electrica la terenurile nou intrate in intravilan
- Reabilitarea, extinderea si modernizarea Sediului Primăriei

- Realizarea de piste pentru biciclisti
- Reînființare trecere la nivel cu calea ferată km 754+718, pe linia 400 Episcopia Bihor - Halmeu, cu drumul agricol de pe raza comunei Căpleni
- Pod peste râul Crasna în comuna Capleni si modernizare D.E. 530

SECTOR 3.- EDUCATIE, CULTURA SI TURISM

Proiecte:

- Reabilitarea si modernizarea unitatilor educationale din comuna
- Dotarea unitatilor educationale din comuna
- Infiintarea si dotarea de laboratoare scolare
- Modernizarea si imbunatatirea dotarilor scolare existente
- Modernizarea si dotarea salilor de gimnastica existente
- Formarea initiala si continua a cadrelor didactice si resurselor umane din unitatile de invatamant
- Cabinete medicale in scoli si gradinite
- Diversificarea formelor de educatie prin invatamant liceal, postliceal si profesional
- Laboratoare si calculatoare in unitatile de invatamant
- Reabilitarea si imbunatatirea dotarilor Bibliotecii
- Reabilitarea si imbunatatirea dotarilor Caminului Cultural
- Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg
- Amenajare amfiteatru de vara, in aer liber pentru organizare de evenimente culturale si traditionale
- Sustinerea infiintarii de trupe, ansambluri, cenacluri, formatii, etc.
- Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase
- Reabilitarea/modernizarea obiectivelor cu valoare istorica
- Amenajarea de locuri de parcare in vecinatatea obiectivelor culturale

SECTOR 4.- SANATATE SI SERVICII SOCIALE

Proiecte:

- Reabilitarea unitatilor medicale, clădire dispensar uman, la nivel local si dotarea acestora
- Asigurarea infrastructurii pentru acordarea asistentei primare
- Înfiintarea unui centru de permanență în comună
- Înfiintarea unui centru integrat de servicii sociale pentru sprijinirea persoanelor aflate in situatii de risc
- Construirea de locuinte sociale
- Amenajare cantina pentru saraci
- Achizitionarea unei ambulante
- Sprijinirea infiintarii de intreprinderi sociale

- Identificarea posibilitatilor de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea si dezvoltarea serviciilor sociale
- Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat in domeniul social

SECTOR 5.- SERVICII PUBLICE

Proiecte:

- Contractarea unei companii private pentru servicii de transport public/achizitionarea de catre UAT a unui mijloc de transport public
- Dotare SVSU
- Amenajarea statiilor de transport in comun
- Organizarea de consultari publice periodice pentru identificarea problemelor cetatenilor
- Lucrari de cadastru imobiliar intravilan si extravilan, reactualizare PUG
- Studiu de evaluare a oportunitatii externalizarii unor servicii publice
- Perfectionarea personalului administrativ
- Schimburi de experienta cu autoritati locale din Romania si/sau din Uniunea Europeana in scopul adoptarii modelelor de buna practica
- Achizitionarea unor utilaje pentru deszapeziri
- Achizitionarea unei masini de pompieri si dotarea pentru interventii in caz de situatii de urgenta
- Reabilitarea, extinderea si modernizarea retelei de iluminare stradala
- Utilizarea energiei din surse alternative pentru iluminatul public
- Dotarea cu sisteme de monitorizare video a locurilor publice cu infractionalitate ridicata
- Imbunatatirea dotarii serviciului public de politie cu echipamente si infrastructura specifica
- Organizarea de campanii de informare cu privire la siguranta cetateanului
- Conectarea Politiei Locale la Sistemul National de Prelucrare a Datelor cu Caracter Personal
- Extinderea înființare si modernizare a spatiilor verzi
- Crearea spatiilor de joaca pentru copii
- Construirea unei baze sportive multifunctionale
- Reabilitarea spatiilor verzi de pe domeniul public
- Amenajarea si reamenajarea parcurilor
- Sali, terenuri de sport, bazine de inot, piste pentru biciclisti
- Reabilitare si modernizare stadion comunal

SECTOR 6.- MEDIU

Proiecte:

- Sprijinirea operatorului de salubritate prin identificarea in comun a solutiilor optime privind managementul deseurilor
- Extinderea serviciilor de colectare a deseurilor

- Desfasurarea de campanii de educatie si constientizare a populatiei cu privire la importanta colectarii selective a deseurilor
- Constientizarea agentilor economici cu privire la importanta si procedurile de colectare selectiva a deseurilor
- Promovarea colectarii selective a deseurilor de echipamente electrice si electronice
- Dotarea cu utilaje si echipamente pentru serviciul de gospodarie comunală si salubritate
- Organizarea de campanii de ecologizare a cadrului natural
- Realizarea de actiuni de impadurire
- Administrarea și gestionarea *fondului cinegetic*, prin infiintarea de fonduri de vanatoare

4.4 TEME ORIZONTALE CARE VOR FI AVUTE ÎN VEDERE

4.4.1. Egalitate de sanse

Conform Regulamentului 1083/2006 al Consiliului Uniunii Europene, egalitatea de sanse constituie unul dintre principiile de intervenție ale Fondurilor Europene. Problematika promovării egalității de sanse în viața socială pentru ambele sexe constituie o cerință esențială pentru societatea românească, fiind considerată o componentă de bază a preocupării pentru respectarea drepturilor fundamentale ale oamenilor.

În elaborarea strategiei s-a urmărit coordonarea programelor și politicilor sectoriale (servicii sociale, educație, sănătate) în funcție de problemele teritoriale în vederea eliminării disparităților de dezvoltare prezente în zonele rurale și incluziunii grupurilor defavorizate sau expuse riscului.

În procesul de definire a problemelor prioritare s-a avut în vedere analizarea situațiilor discriminatorii și promovarea șanselor egale între bărbați și femei, tineri și vârstnici, majoritari și minorități etnice, nevoilor persoanelor cu dezabilități și promovarea integrării lor în viața socială și economică.

Comuna Căpleni nu se confruntă cu probleme deosebite de egalitate de sanse – analiza indicatorilor nu evidențiază existența discriminării de gen pe piața muncii, în domeniul educațional sau la nivelul altor indicatori generali de dezvoltare umană.

4.4.2. Dezvoltare durabilă

Conceptul de dezvoltare durabilă desemnează totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică, al căror fundament îl reprezintă în primul rând asigurarea unui echilibru între aceste sisteme socio-economice și elementele capitalului natural.

Cea mai cunoscută definiție a dezvoltării durabile este cu siguranță cea dată de Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED) în raportul "Viitorul nostru comun", cunoscut și sub numele de Raportul Brundtland: "dezvoltarea durabilă este dezvoltarea care urmărește satisfacerea nevoile prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a - și satisface propriile nevoi".

Durabilitatea pleacă de la ideea că activitățile umane sunt dependente de mediul înconjurător și de resurse. Sănătatea, siguranța socială și stabilitatea economică a societății sunt esențiale în definirea calității vieții. Dezvoltarea economică nu poate fi oprită, dar strategiile trebuie schimbate astfel încât să se potrivească cu limitele ecologice oferite de mediul înconjurător și de resursele planetei.

Dezvoltarea durabilă a reprezentat punctul de plecare în definirea direcțiilor de dezvoltare ale comunei Căpleni prezentate în strategie, direcții prin care se urmărește transformarea comunității analizate într-o societate durabilă.

O societate durabilă este una puternică, sănătoasă și justă. Îndeplinește nevoile tuturor oamenilor, precum și pe cele ale comunităților viitoare, promovând bunăstarea personală, coeziunea și incluziunea socială și facilitând oportunități egale pentru toată lumea. Pentru aceasta s-au propus atât măsuri de dezvoltare a infrastructurii cât și măsuri pentru construirea unei societăți și economii puternice, stabile și susținute, capabilă să asigure prosperitate și oportunități pentru toți cetățenii, în care costurile sociale și de mediu sunt suportate de cei care le creează, iar consumul eficient de resurse este încurajat.

4.5.DEFINIREA DETALIATĂ A PRIORITĂȚILOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ

4.5.1. Directii de dezvoltare a infrastructurii localitatii transportului

Reprezentantii autorităților publice locale au fost preocupati în principal, în ultimii ani, de reabilitarea sau construirea infrastructurii localităților componente. Acest lucru este evidentiat de multitudinea proiectelor și investițiilor în infrastructură realizate, atât din fonduri de la bugetul local și bugetul de stat cât și din finanțări nerambursabile.

Inclusiv strategia de a construi a fost bine aleasă, edilul comunei axându-se mai întâi pe rezolvarea problemelor de asigurare cu apă-canal, electricitate și iluminat pentru ca apoi să continue cu infrastructura de transport, peste rețelele subterane de utilități.

În acest stadiu se află în momentul de față infrastructura din comuna Căpleni, acela de reabilitare a drumurilor comunale și construire a unei imagini vizuale unitare a localității.

4.5.1.1. Obiectiv general:

Îmbunătățirea infrastructurii fizice a comunei pentru sprijinirea dezvoltării socio-economice durabile.

4.5.1.2. Obiective specifice:

- Creșterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini unitare a localităților componente (arhitectură, coloristică, spații verzi, alei pietonale, parcuri, mobilier "urban").
- Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră.
- Îmbunătățirea accesului în zonele rurale și a conexiunii cu zonele urbane prin reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri comunale în vederea asigurării unui acces mai facil și rapid pentru toți locuitorii comunei, atragerii investitorilor și diversificării economiei locale.
- Creșterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de bază ale unui trai modern, la nivelul standardelor Uniunii Europene, prin asigurarea accesului la utilități pentru toți locuitorii comunei.

4.5.1.3. Activități:

1. Obiectivul operational "Îmbunătățirea accesului în zonele rurale și a conexiunii cu zonele urbane prin reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri comunale în vederea asigurării unui acces mai facil și rapid pentru toți locuitorii comunei, atragerii investitorilor și diversificării economiei locale.

2. Obiectivul operational "Cresterea gradului de atractivitate al comunei prin crearea unei imagini unitare a localității (arhitectură, coloristică, spații verzi, alei pietonale, parcuri, mobilier "urban")"

3. Obiectivul operational "Cresterea standardului de viață al cetățenilor și asigurarea condițiilor de bază ale unui trai modern, la nivelul standardelor Uniunii Europene, prin asigurarea accesului la utilități pentru toți locuitorii comunei"

4. Obiectivul operațional "Asigurarea accesului la tehnologiile moderne și la tehnologia informației pentru toți locuitorii comunei prin susținerea investițiilor în sisteme de comunicație de ultimă oră"

4.5.2. Directii de dezvoltare domeniu Managementul unui mediu sustenabil

Administrația publică locală din comuna Căpleni a avut ca principală preocupare protecția mediului înconjurător și dezvoltarea serviciilor pentru populație adoptând o atitudine de limitare a efectelor poluante ale intervenției omului în natură. Astfel, pe parcursul ultimilor ani a întreprins inițiative de conservare și protejare a mediului înconjurător prin proiecte de colectare și epurare a apelor uzate menajere, colectarea și transportul deșeurilor, limitarea poluării prin implementarea sistemelor alternative de încălzire ce utilizează energie nepoluantă. De asemenea, s-au realizat investiții în crearea/amenajarea de spații verzi în zonele centrale ale localității.

Cu toate acestea, investiții suplimentare se impun pentru continuarea activităților întreprinse, așa cum se desprinde din analiza situației socio-economice descrisă în primul capitol:

- educarea populației în spiritul reciclării, protecției mediului și voluntariatului.

4.5.2.1. Obiectivul general:

Asigurarea protecției și calității mediului înconjurător în vederea creșterii standardului de viață al locuitorilor și dezvoltării durabile a comunei Căpleni.

4.5.2.2. Obiective specifice:

- ☐ Asigurarea managementului de calitate al apei;
- ☐ Promovarea unor tehnologii alternative de generare a energiei și de eficiență energetică;
- ☐ Îmbunătățirea stării mediului înconjurător și prevenirea riscurilor naturale și de sănătate a populației.
- ☐ Conservarea mediului și a valorilor culturale;

4.5.2.3. Activități:

1. Obiectivul operational „Asigurarea managementului de calitate al apei”
2. Obiectivul operational “Promovarea unor tehnologii alternative de generare a energiei și de eficiență energetică”
3. Obiectivul operational “Îmbunătățirea stării mediului înconjurător și prevenirea riscurilor naturale și de sănătate a populației”

4.5.3. Direcții de dezvoltare domeniu Educație

În accepțiune modernă, în contextul dezvoltării durabile, școala este privită ca un sistem complex, o organizație a învățării, care stimulează noi căi de gândire, într-un climat în continuă schimbare.

Scoala este din ce în ce mai integrată comunității locale, iar într-o școală care funcționează bine competența acesteia depășește suma competențelor personalului care o deservește. De aceea și implicarea comunității și a autorității locale în viața școlii se impune a fi pe măsură, astfel încât să asigure îmbunătățirea continuă a condițiilor în care se desfășoară procesul de învățământ, crescând atractivitatea școlii din comunitate și diminuând riscul migrației elevilor din ciclul II către mediul urban.

4.5.3.1. Obiectiv general:

Dezvoltarea sistemului de învățământ la nivelul comunei Căpleni, prin îmbunătățirea infrastructurii și a dotărilor, crearea cadrului pentru desfășurarea de activități extracurriculare, creșterea calității și diversificarea serviciilor educaționale.

4.5.3.2. Obiective specifice:

- Sprijinirea diversificării serviciilor educationale furnizate la nivel local;
- Sprijinirea tuturor formelor de creativitate printre care cea artistica, in cadrul programelor scolare aferente ciclurilor de invatamant prescolar, primar, gimnazial si vocational;
- Crearea unui context care să permită tinerilor să dobândească competențe de exprimare a propriei personalități, necesare de-a lungul vieții;
- Promovarea diversității culturale ca sursă a creativității și inovatiei;
- Incurajarea utilizării TIC ca modalitate de exprimare creativă a propriei personalități;
- Formarea unui spirit antreprenorial mai pregnant;
- Sensibilizarea liniei publice cu privire la perceperea inovației drept modalitate de promovare a dezvoltării durabile;
- Inițierea de programe de formare pe mai multe domenii: didactica specialității (abilitare didactică prescolară), management educațional (managementul procesului didactic), consiliere și orientare a tinerilor, utilizarea computerului, educație rațional obiectivă și comportamentală (educație inclusivă, consiliere publicații scolare, identificarea și tratarea barierelor învățării, dezvoltarea creativității în limbă și comunicare) etc.
- Menținerea și integrarea tinerilor în viața socială și economică a comunității;
- Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii educaționale;
- Crearea unui mediu favorabil inovării și adaptabilității într-o lume aflată în continuă schimbare (inclusiv pe plan social și antreprenorial);
- Stimularea sensibilității estetice, dezvoltării emoționale, gândirii creative și intuiției la toți copii la vârsta cea mai fragedă, inclusiv în învățământul preșcolar;
- Incurajarea unei mentalități antreprenoriale, în special în rândul tinerilor, prin cooperarea cu mediul de afaceri;
- Lărgirea accesului la o serie de forme creative de exprimare atât prin intermediul învățământului formal cât și prin activități neformale și informale pentru tineret;

- Oferirea mijloacelor care să permită cetățenilor să-și îmbunătățească oportunitățile de angajare în toate domeniile în care creativitatea și capacitatea de inovare joacă un rol important;
- Promovarea noțiunilor de bază în materie de protecție a proprietății intelectuale.

4.5.3.3. Activități:

1. Obiectivul operational “Dezvoltarea infrastructurii educaționale”
2. Obiectivul operational “Creșterea gradului de perfecționare a personalului didactic”
3. Obiectivul operational “Diversificarea serviciilor educaționale furnizate la nivel local”

4.5.4. Directii de dezvoltare domeniu Sănătate

Starea de sănătate a populației este determinată de accesul la sănătate, pe de o parte, și de accesul la servicii de sănătate, pe de altă parte. Accesul la sănătate depinde într-o mare măsură de factori externi sistemului de sănătate: factori genetici, factori de mediu, factori de dezvoltare economică, factori socio-culturali. Accesul la îngrijiri de sănătate este influențat aproape în totalitate de organizarea sistemului sanitar.

Accesibilitatea la servicii de îngrijire medicală este determinată de convergența dintre oferta și cererea de astfel de servicii, sau, altfel spus, disponibilitatea reală a facilităților de îngrijiri comparativ cu cererea bazată pe nevoia reală pentru sănătate. Disparitățile în accesul la îngrijiri apar din cel puțin patru motive: etnice sau rasiale; economice, aici incluzând costurile directe suportate de populație (co-plăți, costuri legate de tratamente și spitalizare) precum și cele indirecte (cost transport, timp de așteptare); așezare geografică inadecvată a facilităților de îngrijiri; calitatea inegală a serviciilor de același tip.

În contextul legislativ actual misiunea autorității locale este aceea de a asigura accesul egal al membrilor comunității la serviciile de îngrijiri de sănătate furnizate în plan local.

4.5.4.1. Obiectiv general:

Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și a serviciilor medicale în vederea asigurării accesului tuturor categoriilor de locuitori la serviciile de sănătate de bază.

4.5.4.2. Obiective specifice:

- Realizarea de investiții în infrastructura-suport, echipamente, și resurse umane menite să generalizeze accesul și să amelioreze calitatea serviciilor oferite
- Creșterea accesibilității grupurilor vulnerabile la serviciile de sănătate.

- Creșterea responsabilității societății pentru sănătatea publică.
- Implicarea autorităților publice locale, societății civile, organizațiilor neguvernamentale și sectorului privat în rezolvarea problemelor din sectorul de sănătate.

4.5.4.3. Activități:

1. Obiectivul operational "Realizarea de investiții în infrastructura-suport, echipamente, și resurse umane menite să generalizeze accesul și să amelioreze calitatea serviciilor de sănătate oferite"
2. Obiectivul operational "Creșterea accesibilității grupurilor vulnerabile la serviciile de sănătate"
3. Obiectivul operational "Creșterea responsabilității societății pentru societatea publică"
4. Obiectivul operational "Implicarea autorităților publice locale, societății civile, organizațiilor neguvernamentale și sectorului privat în rezolvarea problemelor din sectorul de sănătate"

4.5.5. Direcții de dezvoltare domeniu Cultură

Abordarea acestui domeniu își propune să găsească un răspuns la o întrebare esențială: cum se poate concretiza rolul culturii în ecuația dezvoltării durabile a comunității, în susținerea creației artistice și valorificarea patrimoniului din perspectiva protecției și promovării diversității culturale specifice spațiului european și a dezvoltării cetățeniei europene.

Într-o societate în continuă dinamică, în care tinta generală devine profitul este de cele mai multe ori neglijat aspectul „hrănirii” culturale a populației.

Prin atributul său legal, însă, autoritatea locală din comuna Căpleni își propune să redea culturii locul său în dezvoltarea generală durabilă a comunității.

4.5.5.1. Obiectiv general:

Dezvoltarea culturii locale, prin reabilitarea obiectivelor de patrimoniu cultural, punerea în valoare a resurselor antropice și crearea de facilități pentru petrecerea timpului liber.

4.5.5.2. Obiective specifice:

- Reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor culturale din comună;
- Crearea de facilități pentru cultură și petrecere a timpului liber.

- Menținerea în stare optimă a exponatelor și stabilirea unor programe clare, cu ordine de priorități, pentru lucrările necesare de întreținere și restaurare;
- Includerea muzeelor și colecțiilor în ansambluri culturale care să constituie poli de atracție pentru vizitatori și dezvoltarea infrastructurii aferente;
- Adoptarea unor măsuri suplimentare pentru asigurarea integrității și securității fizice a bunurilor culturale muzeale împotriva furtului, distrugerii sau deteriorării și altor factori de risc naturali sau antropici;
- Diversificarea tipurilor de ofertă și a formelor de expresie artistică, inclusiv prin susținerea proiectelor care vizează organizarea de festivaluri, gale, concursuri de creație și de interpretare la nivel național, regional și local;
- Actualizarea și completarea colecțiilor de bibliotecă; modernizarea incintelor și a serviciilor oferite;
- Sporirea interesului publicului pentru artele vizuale;
- Dezvoltarea infrastructurii pentru practicarea sportului și organizarea de competiții sportive;
- Valorificarea resurselor naturale ale orașului pentru crearea infrastructurii de agrement;
- Crearea, dezvoltarea, modernizarea infrastructurii de turism pentru dezvoltarea durabilă a resurselor naturale pentru creșterea calității serviciilor de turism;
- Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii așezămintelor, dotarea lor cu echipament modern;
- Prezervarea zonelor verzi existente și amenajarea de noi zone verzi după normele urbanistice;
- Reabilitarea spațiilor pentru comunicare și cultură (reamenajarea casei de cultură în scopul desfășurării de evenimente culturale periodice).

4.5.5.3. Activități:

1. Obiectivul operational "Reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor culturale din comună"
2. Obiectivul operational "Crearea de facilități pentru cultură și petrecere a timpului liber"

4.5.6. Directii de dezvoltare domeniu Tineret

Între localitățile județului există disparități socio-economice generate de mărimea demografică, structura activităților economice, gradul de accesibilitate, nivelul dotărilor infrastructurale.

Revitalizarea comunei Căpleni poate fi dinamizată de oportunitățile apărute și accesarea resurselor de finanțare nerambursabilă pentru proiecte, impunându-se o „altfel” de abordare a conceptului de dezvoltare locală și adoptarea unor metode ce includ o abordare globală și trecerea la acțiune pe baza unor proiecte elaborate și convingătoare.

Este evident că pentru a se produce diversificarea activității economice și sociale trebuie sprijinite inițiativele particulare și ale comunității prin care să se asigure noi investiții, asistență tehnică, servicii în afaceri, infrastructură adecvată, educație și dezvoltarea durabilă a localității.

Un specific aparte pentru comuna Căpleni poate fi considerat în acest moment schimbarea totală a manierei de abordare a managementului sectorului public, de la managementul bugetar la managementul pe proiecte, această schimbare fiind definitorie și determinăntă pentru managementul strategic comunitar, în condiții de resurse financiare locale insuficiente.

Este nevoie de un efort uriaș al locuitorilor de a se adapta la exigențele și provocările noi și de a adopta metode și practici noi pentru valorificarea oportunităților care apar.

4.5.6.1. Obiectiv general:

Crearea unei game largi de servicii destinate tinerilor, accesibile, de calitate și adaptate nevoilor individuale și globale ale acestora care să prevină, să limiteze, să combată situațiile de marginalizare socială a tinerilor, să recupereze și să reintegreze social tinerii aflați în situații de risc.

4.5.6.2. Obiective specifice:

- Creșterea implicării administrației publice în apărarea drepturilor tinerilor și întărirea rolului acestora în acordarea de servicii sociale
- Dezvoltarea de noi servicii sociale oferite tinerilor
- Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale și dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale
- Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive
- Îmbunătățirea condițiilor de viață, prin asigurarea accesului la o locuință decentă a tinerilor, prin dezvoltarea programelor de construcții locuințe ANL, de serviciu sau sociale, în vederea ajutorării categoriilor de persoane cu

venituri modeste, în acest mod asigurându-se stabilitatea tinerilor specialiști în comuna Căpleni.

4.5.6.3. Activități:

1. Obiectivul operational "Creșterea implicării administrației publice în apărarea drepturilor tinerilor și întărirea rolului acestora în acordarea de servicii sociale"
2. Obiectivul operational „Dezvoltarea de noi servicii sociale oferite tinerilor”
3. Obiectivul operational „Orientarea și sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formării profesionale și dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale”
4. Obiectivul operational „Dezvoltarea sportului de masă și a infrastructurii sportive”
5. Obiectivul operational „Îmbunătățirea condițiilor de viață, prin asigurarea accesului la o locuință decentă a tinerilor, de serviciu sau sociale, în vederea ajutorării categoriei lor de persoane cu venituri modeste, în acest mod asigurându-se stabilitatea tinerilor specialiști în comuna Căpleni.”

4.5.7. Direcții de dezvoltare domeniu Dezvoltarea economică a comunității

Viața economică a comunei Căpleni trebuie revigorată și dezvoltată în toate domeniile sale: agricultură, zootehnie, industrie, comerț.

Consiliul local își propune să identifice pârgurile de acțiune pentru stimularea revitalizării vieții economice a comunei, factorul cu cele mai mari efecte benefice asupra vieții comunității.

Demararea de noi afaceri sau dezvoltarea celor existente vor avea ca efecte imediate crearea de noi locuri de muncă, creșterea veniturilor pentru localnici și pentru bugetul local. Existența unui bun mediu de afaceri va determina creșterea de ansamblu a economiei locale.

În cadrul focus-grupului susținut în etapa de studiere a profilului socio-economic al localității, reprezentanții mediului de afaceri local au identificat următoarele necesități: Soluții pentru agricultură și zootehnie:

- Construirea unor facilități pentru producătorii locali: siloz, centru de colectare a laptelui,
- moară de făină și mălai, brutărie;
- Promovarea agriculturii eco;
- Modernizarea și amenajarea piete agroalimentare;
- Înființarea unui centru de consultanță agricolă;
- Inventarierea potențialului uman al comunei

4.5.7.1. Obiectiv general:

Revigorarea și diversificarea economiei locale, bază a dezvoltării socio-economice a comunei Căpleni.

4.5.7.2. Obiective specifice:

- Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități rentabile în agricultură și zootehnie și valorificarea produselor agricole locale, cu accent pe produsele traditionale și/sau ecologice și sprijinirea accesului la noi piețe, cu precădere europene;
- Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților neagricole din mediul rural;
- Dezvoltarea serviciilor de consultanță pentru sprijinirea afacerilor.

4.5.7.3. Activități:

1. Obiectivul operational „Asigurarea condițiilor pentru desfășurarea unor activități rentabile în agricultură și zootehnie și valorificarea produselor agricole locale, cu accent pe produsele traditionale și/sau ecologice și sprijinirea accesului la noi piețe, cu precădere europene”
2. Obiectivul operational “Diversificarea economiei locale prin sprijinirea activităților neagricole din mediul rural”
3. Obiectivul operational „Dezvoltarea serviciilor de consultanță pentru sprijinirea afacerilor”

4.5.8. Directii de dezvoltare domeniu agricultură si dezvoltare rurală

4.5.8.1. Obiectiv general:

Diversificarea economiei locale prin sprijinirea micilor fermieri.

4.5.8.2. Obiective specifice:

- Facilitarea accesului la finanțare a fermierilor
- Sprijinirea dezvoltării și diversificării micilor afaceri în comuna Căpleni, în special în domeniul producției.
- Dezvoltarea activității de consultanță agricolă care să aibă în sarcină rezolvarea operativă a tuturor problemelor agricole:

- Sistematizarea și organizarea teritoriului, definitivarea reformei funciare, evidența terenurilor agricole;
- Mecanizarea agriculturii și aplicarea tehnologiilor adecvate;
- Îmbunătățirea activităților specifice creșterii animalelor;
- Servicii pentru achiziționarea și valorificarea produselor agricole vegetale și animale;
- Dezvoltarea agenților economici pentru prestări de servicii în agricultură;
- Reactualizarea zonării și microzonării producției agricole
- Monitorizarea acțiunii de creștere a animalelor și îmbunătățirea potențialului genetic al animalelor
- Investiții în exploatarea agricolă;
- Dezvoltarea și diversificarea activităților economice pentru generarea de venituri alternative;
- Dezvoltarea metodelor agricole de producție concepute să protejeze mediul;
- Menținerea patrimoniului funciar al agriculturii la standarde superioare;
- Menținerea și protejarea livezilor;
- Conservarea și ameliorarea biodiversității fondului forestier prin:
 - Stoparea defrișării pădurilor și a vegetației forestiere din afara fondului forestier;
 - Reconstrucția ecologică a pădurilor destrucurate;
- Extinderea suprafeței pădurilor și amenajarea unor spații destinate sportului, agrementului, turismului.

4.5.8.3. Activități:

1. Obiectivul operational „Facilitarea accesului la finanțare al micilor producători”
2. Obiectivul operational „Crearea de facilități persoanelor fizice sau juridice pentru încurajarea realizării unor plantații, împăduriri ale terenurilor neagricole”

4.5.9. Direcții de dezvoltare domeniu Administrația publică

Principiile de bază pe care se întemeiază administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale sunt:

- Principiul autonomiei locale,
- Principiul descentralizării,

Prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în interesul legii.

Colectivitatea locală reprezintă totalitatea locuitorilor din unitatea administrativ-teritorială. Descentralizarea serviciilor publice reprezintă transferarea unora din atribuții din competența autorităților administrației publice centrale de specialitate către un organism determinat, un serviciu public determinat, din unitățile administrativ-teritoriale.

Descentralizarea serviciilor publice implică organizarea unor servicii publice pe plan local, dotate cu un anumit patrimoniu și organe proprii.

Dar descentralizarea implică o creștere a responsabilității autorității locale în satisfacerea nevoilor cetățenilor, în asigurarea unor servicii publice de calitate.

4.5.9.1. Obiectiv general:

Cresterea capacității administrației publice locale de furnizare a serviciilor către populație și de sprijinire a dezvoltării mediului de afaceri local.

4.5.9.2. Obiective specifice:

- Abordarea unitară a Sistemului Informatic intern;
- Eficientizarea comunicării prin realizarea unei Strategii de comunicare internă și externă;
- Îmbunătățirea activității curente a administrației locale și creșterea capacității de atragere de finanțări de la Uniunea Europeană.
- Sprijinirea procesului de descentralizare sectorială a serviciilor;
- Instruirea personalului din administrație;
- Stabilirea procedurilor de recrutare, gestiune și formare a funcționarilor publici prin norme și reguli care pot fi puse efectiv în aplicare;
- Ameliorarea imaginii administrației publice prin creșterea transparenței actului administrativ și luarea unor măsuri anticorupție ferme, vizibile pentru opinia publică.

4.5.9.3. Activități:

1. Obiectivul operational „Reabilitarea si dotarea institutiilor publice”
2. Obiectivul operational „Eficientizarea comunicării și realizarea unei strategii de comunicare între administratie si cetățean”
3. Obiectivul operational “Îmbunătățirea activității curente a administrației locale și creșterea capacitatii de atragere de finanțări de la Uniunea Europeană”

4.6. IDENTIFICAREA UNOR ZONE SPECIFICE DE INTERVENTIE

4.6.1. Considerații Generale

Planul de acțiuni este un plan detaliat, pe **termen scurt și mediu**, care descrie acțiunile și pașii necesari aplicării strategiei și atingerii obiectivelor. Este necesar ca aceste acțiuni să fie prioritizate, astfel încât realizarea lor și atingerea progresivă a țintelor pe termen mediu și scurt să ducă la îndeplinirea obiectivelor stabilite pe termen lung.

Conține:

- responsabilitatea asumării sarcinilor,
- calendarul desfășurării acțiunilor,
- resursele alocate,
- metodele de monitorizare și evaluare.

Planul Local de Acțiune (PLA) este un instrument de planificare și implementare și conține un set de politici pe domenii de activitate ce se vor aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale fixate într-o strategie. Termenul de realizare a planului local de acțiune trebuie să corespundă termenului de 10-20 de ani, fixat pentru realizarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă (SLDD).

Planul de acțiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită.

PLA va fi revizuit periodic, astfel încât obiectivele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional și local, precum și de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluării resurselor la un proiect este mai mică, având în vedere că, pe măsură ce se înaintează în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoză economică se multiplică.

Planul Local de Acțiune pentru implementarea Strategiei Locale de Dezvoltare Durabilă a comunei Căpleni, reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru atingerea unor parametrii specifici societății moderne, astfel că durabilitatea să devină punctul forte al acesteia.

Situația dezvoltării actuale economice, sociale, de mediu și tehnologice a fost analizată în cadrul procesului de analiză-diagnostic din cadrul strategiei de dezvoltare, iar obiectivele strategice au fost creionate, fixându-se câteva repere ca referințe pentru dezvoltările ulterioare.

Planul de Acțiune pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Căpleni reprezintă un pachet de măsuri și proiecte necesare schimbării comunității locale pentru

atingerea unor parametri specifici societății moderne.

Rolul Planului de Acțiune îl reprezintă prezentarea principalelor măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării economico - sociale, astfel încât procesul să poată fi evaluat continuu prin indicatorii selecționați ca relevanți pentru comuna Căpleni.

Necesitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor care trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite.

La nivel temporal, pentru a realiza un management unitar sunt necesare 3 faze distincte astfel încât procesele necesare atingerii obiectivelor să poată fi bine coordonate:

- a. Planul de dezvoltare (planificarea activităților)
- b. Planul de executare (implementarea activităților)
- c. Planul de monitorizare (evaluarea activităților).

Pentru a avea o dezvoltare încheată, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

- Administrația Locală - prin Instituția Primăriei și Consiliul Local, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar planului de acțiune
- Comunitatea Locală - cetățenii și organizațiile, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
- Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, ca și suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Planul de acțiune cuprinde:

- programul de management, care planifică în anul 2008 o serie de activități de organizare și inițiere a implementării, apoi urmărind evoluția implementării să ia măsurile cuvenite.
- modul de implementare în care competențele și atribuțiile sunt grupate pe structuri de implementare grupate pe funcții ale structurii manageriale: previziune, organizare, coordonare, antrenare
- etapele implementării strategiei de dezvoltare locală la nivelul administrației locale.

Planul anual este stabilit de Consiliul Local prin stabilirea priorității de realizarea a obiectivelor și măsurilor programate conform criteriului presiune - stare - răspuns.

Acest criteriu se aplică astfel:

- se măsoară presiunea necesității îndeplinirii fiecărui obiectiv stabilit la momentul inițial; această presiune se cuantifică pe nivelurile; maximă, medie, mică

- se evaluează situația inițială, de fapt, stadiul în care se află acțiunea (studiu de fezabilitate, studiu de impact, elaborare proiect, implementare etc.)
- se presupune aplicarea măsurii
- se măsoară starea ipotetică finală, care se cuantifică sub formă de răspuns

Planul Local de Acțiune, prezintă principalele măsuri și proiecte necesare fazei de planificare și implementare a dezvoltării durabile, astfel: în procesul de dezvoltare să poată fi evaluat continuu complexitatea factorilor SEMT (social-economic-mediu- tehnologic) prin indicatorii de dezvoltare durabilă (dimensiuni ale durabilității) selectați ca relevanți pentru comuna Căpleni. Utilitatea unui plan de acțiune este dată de amploarea și complexitatea acțiunilor ce trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite în Strategia de Dezvoltare Durabilă a comunei.

Pentru a asigura o dezvoltare coerentă a comunei Căpleni, suportul necesar trebuie să fie asigurat de către:

- Primăria și Consiliul Local, care trebuie să-și replanifice dezvoltarea instituțională pentru acordarea unui suport logistic complex necesar Planului Local de Acțiune;
- Comunitatea Locală - cetățenii și organizațiile, actorii principali ai dezvoltării locale, prin atitudine și participare activă;
- Mediul de afaceri - firme și instituții finanțatoare, drept suport financiar și logistic (informații și tehnologii moderne).

Principalele funcții de implementare a strategiei de dezvoltare locală sunt:

1. Funcția de previziune - cuprinde activități care privesc:

- realizarea obiectivelor cuprinse în strategia de dezvoltare locală cu alocarea resurselor și mijloacelor de realizare pe anii 2007 - 2013
- întocmirea planurilor anuale prin preluarea obiectivelor din strategia de dezvoltare și realizarea acelor care au un grad ridicat de certitudine
- elaborarea de proiecte de finanțare, studii de fezabilitate, planuri de afaceri, studii de marketing, analize cost-beneficiu etc. care să fundamenteze modalitățile și mijloacele necesare pentru realizarea obiectivelor

2. Funcția de organizare- cuprinde procesele de management, de grupare de atribuții și responsabilități, delegare de competențe cuprinse în strategia de dezvoltare ierarhizate astfel: persoane individuale, agenți economici, grupuri și comitete, primărie, comisii de specialitate din consiliul local.

3. **Funcția de coordonare**- cuprinde activitățile prin care se armonizează hotărârile, deciziile și acțiunile persoanelor implicate în structura de implementare a strategiei de dezvoltare în cadrul funcțiilor de mai sus (previziune și organizare).

4. **Funcția de antrenare**- cuprinde acțiunile de implicare și motivare a cetățenilor, a structurilor constituite și a grupurilor de interese pentru implementarea obiectivelor din strategia de dezvoltare locală.

5. **Funcția de control și evaluare** -cuprinde activitățile prin care performanțele obținute sunt măsurate și comparate cu obiectivele stabilite inițial în vederea gradului de avansare a programului pentru a se elimina rămănerile în urma. Se vor determina cauzele care determină abateri de la planificare și se stabilesc măsuri pentru corectarea abaterilor și pentru continuarea aplicării strategiei de dezvoltare locală.

4.6.2. Principii si Conditii

În vederea realizării Planului Local de Acțiune, primăria comunei Căpleni, ca autoritate publică locală, trebuie să-și întărească capacitatea instituțională la toate nivelele de decizie și execuție, aceasta presupune atragerea și furnizarea de resurse financiare suficiente și mobilizarea resurselor umane, identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare, dar și analiza cadrului administrativ de alocare a responsabilităților.

Pentru a putea fi rezolvate problemele curente, cât și cele ce pot apare în viitor, administrația publică locală trebuie să adopte un management eficient.

Materializarea capacității instituționale este un proces de durată în care Administrația publică trebuie să acționeze pentru schimbarea radicală a atitudinii funcționarului public față de accesul cetățenilor la activitatea administrației.

În acest sens o principală preocupare a managerului primăriei a fost de armonizare a procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene.

În ceea ce privește relația cu cetățeanul, primăria comunei Căpleni a demarat un amplu proces de consultare a opiniei cetățenilor, cu privire la obiectivele strategice din perioada 2007- 2013.

4.6.3. Obiective Generale

Principalele obiective ale strategiei de dezvoltare locală a comunei Căpleni sunt:

- Asigurarea accesului neîngrădit la infrastructură (apă, gaze și canalizare) a tuturor locuitorilor și al consumatorilor economici din comună;
- Reabilitarea și modernizarea în conformitate cu necesitățile și standardele

europene a școlilor;

- Optimizarea și dezvoltarea infrastructurii de transport, telecomunicații și energie;
- Protecția mediului prin conformarea progresivă cu standardele de mediu din Uniunea Europeană pe care România va trebui să le atingă în totalitate;
- Garantarea condițiilor pentru crearea unor activități rentabile în zootehnie și agricultură;
- Combaterea excluderii și dezechilibrelor sociale prin crearea de noi oportunități investiționale.

4.6.4. Consolidarea Capacității Instituționale A Primăriei

Condițiile care stau la baza unei dezvoltări social - economice rapide sunt susținerea și participarea activă, respectarea legilor și onorarea obligațiilor primăriei comunei, precum și implicarea cetățenilor la luarea deciziilor în ceea ce privește rezolvarea propriilor probleme. Administrația Publică Locală, fiind o interfață între cetățean și instituțiile statului, trebuie să elaboreze și să dezvolte un sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale și consolidarea cadrului instituțional.

Activitatea publică locală va fi orientată spre:

1. Dezvoltarea durabilă a comunității se va realiza cu ajutorul unirii eforturilor tuturor locuitorilor pentru soluționarea problemelor comune;
2. Dezvoltarea infrastructurii comunității
3. Ajustarea în continuare a cheltuielilor bugetare la posibilitățile reale de acumulare a veniturilor la buget;
4. Elaborarea, aprobarea și controlul strict asupra executării bugetului.

Eficientizarea gestionării mijloacelor publice, prin:

1. Organizarea licitațiilor pentru achiziționarea de marfuri, lucrări și servicii pentru necesitățile instituțiilor bugetare din bani publici;
2. Stoparea creșterii volumului de cheltuieli, inclusiv prin reducerea numărului de personal angajat în instituțiile bugetare, acolo unde este cazul;
3. Stoparea responsabilității persoanelor cu funcții de răspundere pentru depășirea limitelor stabilite de cheltuieli și utilizarea neeconomică a alocațiilor bugetare;
4. Reevaluarea întregului sistem de servicii publice și transmiterea unor activități către sfera privată.

Consolidarea finantelor publice:

1. Asigurarea cu surse financiare a masurilor pentru satisfacerea necesitatilor social-economice si cultural ale populatiei, pentru dezvoltarea teritoriului subordonat;
2. Intreprinderea unor masuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii si mentinerea echilibrului bugetar;
3. Constituirea de fonduri extrabugetare pentru sustinerea unor programe de interes local;
4. Sustinerea dezvoltarii antreprenoriatului ca forta motrice a economiei de piata.

Stabilirea și promovarea parteneriatului:

1. Sprijinirea organizațiilor nonguvernamentale care își desfășoară activitatea în folosul cetățeanului;
2. Participarea la proiecte investiționale comune cu sectorul economic în domeniile social, cultural și de mediu.

Consolidarea managementului administrației publice locale constă în:

Dezvoltarea managementul resurselor umane

1. Preocuparea autorității locale pentru pregătirea continuă a funcționarilor publici pe domeniile prioritare dezvoltării comunei.

Dezvoltarea nivelului de pregătire profesională

1. Identificarea unui sistem de training adecvat;
2. Identificarea necesităților și oportunităților de instruire;
3. Corelarea necesităților cu potentialul uman existent.

Utilizarea eficientă a resurselor umane

1. Identificarea regulamentului de organizare și funcționare a personalului și a regulamentului de ordine internă;
2. Personalul să lucreze în domenii de activitate bine definite.

Creșterea responsabilității și a independenței profesionale

1. Responsabilitate funcționarilor publici în conformitate cu prevederile legale;
2. Conștientizarea importanței activității fiecărui angajat;
3. Transparența funcționării sistemului instituțional pentru fiecare angajat;
4. Acordarea de stimulente financiare în funcție de eficiența și competitivitatea activităților depuse.

Schimbarea de fond a raportului dintre administrație și cetățean

- 1.Serviciul public orientat în folosul cetățeanului;
- 2.Eliminarea blocajelor birocratice cu care sunt confrunțați cetățenii și agenții economici;
- 3.Întărirea și extinderea cadrului de participare a societății civile la procesul decizional;
- 4.Comunicare operativă cu cetățenii comunei;
- 5.Implementarea unui sistem de management al calității.

Realizarea unui sistem de monitorizare a calității serviciilor publice

- 1.Administrarea corespunzătoare a banilor publici;
- 2.Programarea eficientă a cheltuielilor și veniturilor;
- 3.Dezvoltarea comunei prin atragerea de proiecte și programe cu finanțare nerambursabilă.

Dezvoltarea managementul informațiilor

- 1.Analizarea nevoilor în domeniul software;
- 2.Corelarea și integrarea bazelor de date din primăriei

CAPITOLUL 5

ESTIMAREA NECESITĂȚILOR DE FINANȚARE

Sprijinirea proiectelor de dezvoltare în perioada 2014-2020 din domeniul agriculturii, zootehniei, infrastructurii, transportului, mediului, economic, turistic, educației, culturii, sănătății, asistenței sociale, administrației publice, va duce la creșterea economică a comunei Căpleni și la creșterea nivelului de trai a locuitorilor zonei. Pentru a-și atinge obiectivele propuse se urmărește atragerea de fondurilor comunitare și private într-un procent cât mai mare și micșorarea fondurilor provenite de la bugetul de stat.

Cofinanțarea proiectelor, cât și realizarea proiectelor tehnice, a studiilor de fezabilitate, întocmirea documentației trebuie susținute din fondurile rezultate de la bugetul local.

Se va acorda o atenție deosebită și întocmirii documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiilor de fezabilitate și proiectelor tehnice (evoluția estimată a veniturilor și cheltuielilor pentru următoarea perioadă de timp - de regulă următorii câțiva ani, indicatori de rentabilitate etc.).

Un element cheie al oricărui proiect îl reprezintă modul de satisfacere al nevoilor comunității locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atenție și monitorizat pe tot parcursul derulării proiectului. Cheltuielile care urmează să se efectueze în vederea realizării proiectului nu vor avea o structură omogenă și, din acest motiv, trebuie să se facă distincția între diferitele destinații ale resurselor de care dispune primăria comunei Căpleni.

Necesitățile de finanțare reprezintă o cuantificare a nevoilor locale, indiferent de sursa de finanțare (buget de stat, buget local, fonduri comunitare, fonduri private).

O primă distincție importantă este cea dintre cheltuielile inițiale – care vor fi efectuate pentru a pune în mișcare noul proiect – și cele aferente realizării efective a proiectului.

Primele trebuie efectuate de regulă o singură dată, în perioada inițială. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este și mai îndepărtată în timp față de momentul întocmirii studiului de fezabilitate și/sau proiectului tehnic.

Este foarte important să existe un grafic al celor două categorii de cheltuieli și să se determine cu precizie momentul în care proiectul să se realizeze.

În cazul în care acest moment este mai îndepărtat în realitate decât s-a presupus inițial, s-ar putea ca rentabilitatea proiectului să nu mai fie cea scontată.

Atunci când se previzionează cheltuielile cu activitatea curentă, va trebui să se determine și mărimea resurselor necesare.

Un volum prea mare va ține resurse immobilizate în mod inutil, în timp ce un volum prea redus creează riscul unor întreruperi forțate ale realizării proiectului. Va trebui să se poată justifica nivelul pentru care s-a optat.

Datele referitoare la veniturile și cheltuielile previzionate vor da o imagine asupra rentabilității proiectului. În aprecierea acestei rentabilități este bine să se evalueze cum vor arăta rezultatele în cazul în care apar evenimente neprevăzute.

De aceea s-a stabilit că planificarea strategică din punct de vedere financiar este greu de realizat datorită schimbărilor legislației. Din aceeași cauză, bugetul local pe următorii 7 ani nu se poate exprima exact.

Pentru a previziona bugetul pe următorii 7 ani, s-a avut în vedere bugetul din ultimii 7 ani. Repartizarea veniturilor arată gradul mare de dependență față de bugetul de stat și necesitatea alocării unor sume care să permită măcar asigurarea unui buget minim de funcționare pentru:

- ✓ Venituri: resurselor financiare publice;
- ✓ Venituri totale sunt alcătuite din:
 - o Venituri curente;
 - A. Venituri fiscale;
 - A.1. Impozite directe; A.2. Impozite indirecte;
 - B. Venituri nefiscale;
 - ✓ Venituri din capital;
 - ✓ Venituri proprii: fiscale și nefiscale;
 - ✓ Subvenții și alocații: sume de bani care sunt acordate de către stat pentru anumite categorii sociale sau pentru sprijinirea IMM-uri lor;

- ✓ Cheltuieli Totale: reprezintă suma cheltuielilor efectuate de tipurile diverse de administrații publice;
- ✓ Cheltuieli curente: de personal, de materiale și servicii, subvenții, prime, transferuri, dobânzi aferente datoriei publice, rezerve;
- ✓ Cheltuieli pentru investiții sau de capital: cheltuieli pentru implementarea proiectelor propuse în cele 8 domenii de activitate: infrastructură, mediu, sănătate, educație, administrație etc.

Bugetul general al UAT Căpleni este instrumentul care stabilește și autorizează, pentru fiecare exercițiu financiar, suma totală a veniturilor și a cheltuielilor considerate necesare.

Bugetul este întocmit și executat în conformitate cu următoarele principii: unitate, exactitate bugetară, anualitate, echilibru, unitate de cont, universalitate, specificitate, bună gestiune financiară și transparență.

- ❖ Principiul unității și principiul exactității bugetare implică înregistrarea tuturor veniturilor și cheltuielilor, în cazul în care acestea sunt prevăzute de buget.
- ❖ Principiul anualității implică adoptarea bugetului pentru fiecare exercițiu bugetar și utilizarea, în principiu, atât a creditelor de plată, cât și a creditelor de angajament pentru exercițiul bugetar în cursul anului respectiv.
- ❖ Principiul echilibrului implică faptul că estimările veniturilor pentru exercițiul bugetar trebuie să fie egale cu creditele de plată pentru exercițiul respectiv: operațiunile de împrumut în scopul acoperirii unui eventual deficit bugetar nu sunt compatibile cu sistemul resurselor proprii și nu sunt autorizate.
- ❖ În conformitate cu principiul unității de cont, bugetul se întocmește și se execută în lei, iar conturile se prezintă în lei.
- ❖ Principiul universalității implică faptul că veniturile totale acoperă creditele totale de plată, cu excepția unor anumite venituri, determinate în mod limitat, alocate pentru finanțarea unor anumite cheltuieli. Veniturile și cheltuielile sunt înregistrate integral în buget, fără a fi ajustate între ele.
- ❖ Principiul specificității implică faptul că fiecare credit trebuie să aibă o anumită destinație și să fie alocat unui obiectiv specific în scopul prevenirii oricărei confuzii între credite.
- ❖ Principiul bunei gestiuni financiare este definit în raport cu principiile economiei, eficienței și eficacității.
- ❖ Bugetul este întocmit în conformitate cu principiul transparenței, asigurând o bună informare privind execuția bugetară și conturile.
- ❖ Prezentarea creditelor și a resurselor în buget se face în funcție de destinație, adică întocmirea bugetului pe activități în vederea consolidării transparenței în

gestiunea bugetului în ceea ce privește obiectivele bunei gestiuni financiare, în special obiectivele eficienței și eficacității.

Fondurile nerambursabile

Prezintă dezavantajul costurilor (financiare și temporale) aferente documentațiilor pentru cererea de finanțare și raportărilor tehnice și financiare. În plus, este necesară cofinanțarea locală a proiectelor și finanțarea în totalitate a cheltuielilor neeligibile (printre care și TVA), ceea ce pentru administrația publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanțare care prevăd cote mari ale contribuției locale. Dar marele avantaj al surselor de finanțare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administrațiile publice locale, procentul de cofinanțare este de doar 2% (pentru majoritatea programelor), iar valorile investițiilor sunt mari și chiar foarte mari, raportat la nevoile comunităților și la posibilitatea de cofinanțare.

Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Legii nr. 178/2010 (cu modificările și completările ulterioare) care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării legii parteneriatului public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă, de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general consolidat. Conform Hotărârii nr. 1182/2012 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2013, 2014 și 2015, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanțările rambursabile care pot fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, reprezentând datorie publică locală, sunt în sumă de 800 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015. De asemenea, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt în sumă de 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015.

Legislația națională care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum și gradul maxim de îndatorare de 30%, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru cofinanțarea proiectelor europene.

CAPITOLUL 6

INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGIEI

PRIORITĂȚI

Planificarea strategică urmărește să mențină o viziune clară a destinului comunității și a teritoriului, în termeni cât mai concreți și preciși. Aceasta are ca scop concentrarea activităților și a tuturor celor implicați în viața comunității, în beneficiul și în interesul acesteia. Strategia de Dezvoltare Locală se subordonează cerințelor de dezvoltare ale Comunității Europene pe principii de Dezvoltare Durabilă prin abordarea de tip LEADER.

Prioritățile de dezvoltare a comunei Căpleni au fost stabilite pe baza analizei diagnostic, a analizei SWOT realizate de cele trei grupuri de lucru prin consultările cu toți partenerii publici, privați și ONG din teritoriu, ca urmare a tuturor activităților desfășurate în procesul de elaborare al strategiei.

Analiza DIAGNOSTIC

Analiza diagnostic s-a realizat prin prezentarea comunei din punct de vedere al:

- teritoriului
- populației
- activităților economice
- organizarea instituțională

Au fost prezentate detaliat aceste capitole folosind surse oficiale și informații culese din teritoriu. Rezultatul acestei analize s-a concretizat în analiza SWOT realizată pe cele 4 mari categorii care au scos în evidență punctele tari, slabe, oportunitățile și riscurile existente în microregiune.

Analiza SWOT

Stabilirea nevoilor de dezvoltare a comunei Căpleni, respectiv determinarea cadrului strategic, s-a realizat prin aplicarea mai multor metode respectiv: analiza SWOT și alcătuirea arborelui problemelor și arborelui obiectivelor. Pe lângă aceste metode de cercetare au fost organizate ateliere de lucru cu actorii locali din teritoriu în cadrul căreia a fost folosit metoda participativă: - identificarea problemelor teritoriului, interviuarea actorilor locali și bursa de idei de proiecte de dezvoltare.

Analiza SWOT rezumă evaluarea situației curente pe domeniile din primul capitol, iar pe baza celor prezentate precedent stabilește care sunt punctele forte (**Strength**) și punctele slabe (**Weaknesses**), indicând în continuare oportunitățile de dezvoltare (**Opportunities**) și amenințările (**Threats**) care ar putea să le împiedice. Punctele forte sunt resursele interne ale

teritoriului care constituie punctul de plecare în realizarea planurilor de dezvoltare. Punctele slabe însumează carențele ce trebuie remediate atât în faza de planificare, cât și în faza de implementare. Oportunitățile cuprind planuri concrete de dezvoltare – prin care punctele tari pot fi perfecționate, problemele actuale eradicat, sau cel puțin diminuate –, iar amenințările reprezintă factorii de risc și consecințele la care ne putem aștepta, dacă nu se depune niciun efort în vederea menținerii punctelor forte curente.

Concluzii generale bazate pe analiza situației

În baza analizei efectuate s-au constatat următoarele:

- Comuna are o situație slab dezvoltată
- Lipsește integrarea inițiativelor de dezvoltare într-un program complex și o strategie pe termen lung. Proiecte și inițiative individuale există și funcționează însă lipsește identitatea, brandul care să crească competitivitatea.
- Valorile locale cele mai importante sunt:- produsele locale (existente sau potențiale), patrimoniul natural, construit și spiritual precum și capitalul social existent.

În acest sens este recomandat o strategie ofensivă care permite obținerea unor avantaje din punct de vedere al competitivității.

Deoarece teritoriul se află într-o situație puțin demarginalizată situația comunelor reflectă o problemă complexă, a cărei rezolvare depinde de efortul comun al comunităților de a rezolva, precum și de sprijinul și asistența venită din exterior. Strategia de dezvoltare trebuie să fie orientată spre schimbare în măsura în care punctele slabe limitează oportunitățile și împiedică dezvoltarea. Pentru a evita acest lucru trebuie realizat o reconversie profesională a forței de muncă în vederea satisfacerii noilor așteptări totodată creșterea eficienței de producție a IMM-urilor și a infrastructurii. Produsele specifice locale prezente în teritoriu având o piață de desfacere de ce în ce mai mare strategia ofensivă se bazează pe organizare unor cursuri de reconversie profesională și elaborarea unui marketing a produselor locale cât mai eficientă.

Turismul este o metodă optimă și individuală a resurselor locale din situația prezentă necesită o infrastructură adecvată, reabilitarea peisajului și marketing eficient pentru a se putea dezvolta acest domeniu.

Pentru a fi sustenabilă, strategia de dezvoltare a comunei trebuie să se bazeze pe resursele locale existente și să fructifice într-o cât mai mare măsură oportunitățile existente.

PROBLEME IDENTIFICATE PE DOMENII

SOCIAL-EDUCAȚIONAL

- Lipsă ONG-uri active
- Lipsă relații de cooperare în teritoriu (între instituții)
- Slabă implicare în activități de voluntariat
- Număr mare de asistați sociali
- Starea precară a unor unități de învățământ sub aspectul dotării
- Cămine culturale cu nevoi de reabilitare stringente
- Activități culturale de circumstanță

TURISM CULTURĂ ȘI MEȘTEȘUGURI

- Lipsa infrastructurii turistice - panouri, marcaje, programe, pensiuni
- Restrângerea activităților meșteșugărești tradiționale
- Lipsa amenajărilor turistice propriu-zise
- Insuficiența cunoașterii, conservării și informării al obiectivelor turistice
- Nu există susținere legislativă – acces dificil la obținerea finanțării
- Lipsa formării în domeniu
- Lipsa politici de promovare
- Dispariția sau pericolul dispariției meșteșugurilor populare
- Insuficientă susținere, promovare și valorificare a produselor și meșteșugurilor
- Lipsa centrelor de formare profesională/educație și resurse
- Gradul scăzut de implicare a tinerilor
- Gradul scăzut de cunoaștere/ informare al obiectivelor de patrimoniu cultural
- Lipsa sponsorilor pentru organizarea unor evenimente, activități culturale și sportive la nivel local, județean, național, internațional.

AGRICULTURĂ ȘI ZOOTEHNIE

- Apariția problemelor de mediu, afectarea terenurilor agricole
- Produsele agricole nu sunt valorificate, prelucrate și ambalate
- Rentabilitate agricolă modestă
- Agricultură de semi-subsistență
- Numărul redus al fermelor agricole specializate
- Restrângerea terenurilor cultivate cu cereale și viță de vie
- Lipsă resursă umană calificată
- Număr mic de agricultori ecologici certificați

- Fragmentarea exploatațiilor și a terenurilor agricole
- Lipsa utilajelor - utilaje, tractoare învechite
- Legislație defectuoasă în domeniul agriculturii
- Existența unui număr mare de apicultori, crescători de animale: ovine, bovine
- Există fructe de pădure, plante medicinale, ciuperci însă nu sunt exploatare suficient

OBIECTIVE DE DEZVOLTARE

SOCIAL-EDUCAȚIONAL

- Finanțări care sprijină cooperarea
- Contribuții ale bugetului local a comunelor și sponsorilor
- Posibilități de accesare a fondurilor pentru dezvoltare rurală
- Amenajare, dotare centru medical (sau continuare construire).
- Dotarea stațiilor de autobuz de pe raza comunei.
- Amenajarea și dotarea unui centru de îngrijire pentru persoane vârstnice.
- Construcție, reabilitare, extindere centre pentru bătrâni
- Înființarea unui centru pentru consilierea persoanelor cu probleme
- Amenajarea unor spații pentru petrecerea timpului liber – terenuri de sport, parcuri de joacă pentru copii, piste pentru bicicliști/role, centre de zi.
- Crearea unor centre de informare și documentare.
- Centre de mediere și consiliere.
- Accesul persoanelor cu dizabilități la servicii de interes public.
- Susținerea activităților culturale și sportive.

TURISM CULTURĂ ȘI MEȘTEȘUGURI:

- Creșterea interesului pentru agroturism
- Creșterea interesului pentru obiecte de artizanat tradiționale
- Relații existente cu străinătatea
- Creșterea interesului pentru produsele tradiționale
- Constituirea unor branduri pentru unele produse locale specifice ca produse lactate, produse de patiserie, băuturi spirtoase și vinuri șampanizate, care s-ar întipări în conștiința consumatorilor și ar crea posibilitatea unor producții cu o piață sigură, fidelă
- Introducerea monumentelor istorice în circuitul turistic al GAL-ului, și renovarea acestora.
- Reabilitarea și dotarea așezămintelor culturale (cămine culturale).
- Sprijinirea acțiunilor culturale și a serbărilor populare.

- Reabilitarea monumentelor eroilor.
- Reabilitarea și dotarea căminelor culturale
- Reabilitarea și dotarea bibliotecilor comunale
- Amenajarea unui centru (spațiu) de expoziții
- Reabilitarea bisericilor considerate monumente istorice
- Încurajarea tinerilor pentru cultivarea/conservarea tradițiilor prin activități, spectacole – încurajarea implicării
- Valorificarea economică superioară prin turism cinegetic

AGRICULTURĂ ȘI ZOOTEHNIE:

- Orientarea consumatorilor spre produsele locale, ecologice
- Constituirea unor asociații de producători, cu exploatare agricole mai moderne pentru culturi ca grâu, floarea soarelui, plante de nutreț, pomicultră sau a unor exploatare zootehnice moderne, cu efect în creșterea productivității exploatareilor agricole
- Sprijinirea forței de muncă tinere care să preia exploatarele agricole tradiționale, în paralel cu o dotare tehnică și consiliere agronomică
- Diversificarea producției agricole, cu accent pe piscicultură pentru valorificarea lacurilor antropice rezultate în urma exploatareilor agricole, pe zootehnie și pe culturile pomi-viticole unde comunele au posibilitatea prelucrării lor
- Constituirea unor branduri pentru unele produse locale specifice ca produse lactate, produse de patiserie, băuturi spirtoase și vinuri șampanizate, care s-ar întipări în conștiința consumatorilor și ar crea posibilitatea unor producții cu o piață sigură, fidelă
- Existența fondurilor de dezvoltare rurală
- Creșterea prețurilor produselor agricole pe piață internă și internațională
- Centru de colectare, ambalare legume, fructe, plante medicinale, lapte, produse din lapte, produse apicole
- Produse locale – patiserie și panificație
- Centru de achiziție și valorificare pe piața externă – produse ovine și bovine
- Centru de prelucrare produse expandate
- Centru de colectare, ambalare legume, fructe, plante medicinale, lapte, produse din lapte, produse din fructe și legume cu magazine de desfacere.
- Centru de achiziție și valorificare produse ovine și bovine pentru export.
- Fabrică de prelucrat lapte, axată pe specialități de brânză etc.
- Centru achiziții animale cu licență pentru export.
- Dotare cu utilaje agricole performante.
- Constituirea de ferme noi, moderne, performante pe diferite sectoare agricole.

- Înființarea de standuri locale pentru desfacere produse.
- Constituirea de grupuri și asociații de producători funcționale.
- Colectarea și distribuirea plantelor medicinale și a fructelor de pădure.

1.IDENTIFICAREA PROBLEMELOR ȘI OBIECTIVELOR DE DEZVOLTARE

În cadrul elaborării strategiei ne-am inspirat de asemenea – pe lângă examinarea situației curente și analiza secundară a datelor – din viziunea actorilor vieții publice locale (reprezentanți de interese, agenți economici, sfera civilă, lideri de instituții) și ale cetățenilor, iar aceste opinii le-am totalizat cu ajutorul metodei arborelui problemelor respectiv al obiectivelor, iar apoi pornind de la acestea am formulat obiectivul strategic al comunei Căpleni Satu Mare precum și prioritățile, măsurile necesare în realizarea lor.

În această fază a planificării au fost elaborate cele două scenarii alternative privind dezvoltarea teritoriului. În această fază a planificării au fost elaborate două scenarii alternative privind dezvoltarea teritoriului.

Primul scenariu de dezvoltare prezintă o abordare complexă a problemelor și a obiectivelor din comuna Căpleni și stabilește priorități de dezvoltare pe o perioadă de programare de durată lungă. Acest scenariu propune soluționarea problemelor teritoriului prin dezvoltarea infrastructurii rurale, prin dezvoltarea economiei locale și prin îmbunătățirea calității vieții. Astfel dezvoltarea economiei locale și îmbunătățirea calității vieții depinde de dezvoltarea infrastructurii rurale.

Al doilea scenariu de dezvoltare ilustrează problemele persistente ale teritoriului și în urma acestuia stabilește obiective care pot fi atinse și într-o perioadă de programare mai scurtă. Prioritățile de dezvoltare și măsurile acestora au fost formulate în așa fel încât să corespundă nevoilor și să propune soluții de rezolvare la problemele persistente din comuna Căpleni. În al doilea scenariu sunt prevăzute proiecte care pot fi implementate de actorii cheie din teritoriu și sunt bazate mai mult pe promovarea parteneriatului. Acest scenariu propune creșterea economică a teritoriului prin dezvoltarea sectorului agricol și non-agricol, prin protecția mediului și prin întărirea vieții comunitare, astfel dezvoltarea teritoriului depinde mai mult de sfera privată care poate să dezvolte economia locală și de sfera civilă care acționează în viața comunitară și ajută la îmbunătățirea calității vieții în zona rurală.

Arborele problemelor și arborele obiectivelor, instrumente de bază în planificarea strategică, sunt o prezentare grafică a principalelor probleme rurale și a obiectivelor care vizează rezolvarea acestora. Arborele problemelor descrie dificultățile și deficiențele fundamentale din teritoriu, indicând în același timp conexiunile, relațiile cauzale și orice alte interacțiuni dintre acestea. În schimb arborele obiectivelor este imaginea unei situații viitoare, dezirabilă și lipsită de probleme care însă nu desemnează acțiunile concrete care duc la realizarea

acesteia. Totodată, din arborele obiectivelor reiese clar că: obiectivele globale pot fi realizate numai prin împlinirea fiecărui obiectiv parțial, acestea din urmă fiind interconectate strâns și multiplu. Mai mult, toate acestea demonstrează caracterul organic al sistemului de obiective economice, infrastructurale, regionale, sociale, ale serviciilor publice etc., în consecință este nevoie de un plan de acțiune, care, dincolo de o viziune concentrată pe domenii separate, oferă soluții integrate și armonizate.

SCENARIUL 1. ARBORELE PROBLEMELOR

Pe baza analizelor efectuate am realizat **arborele problemelor**, care oferă o viziune transparent asupra problemelor teritoriului și relația dintre cauză și efect. Principalele dificultăți cu care se confruntă teritoriul au generat trei probleme cheie, care sunt la rândul lor interdeterminante. Și anume:

- a. **Infrastructură inadecvată**
- b. **Economie stagnantă**
- c. **Mediu socio-cultural slab dezvoltat**

Deși teritoriul are la dispoziție caracteristicile și oportunitățile necesare dar acestea nu sunt suficient de bine exploatate.

a. Infrastructura inadecvată

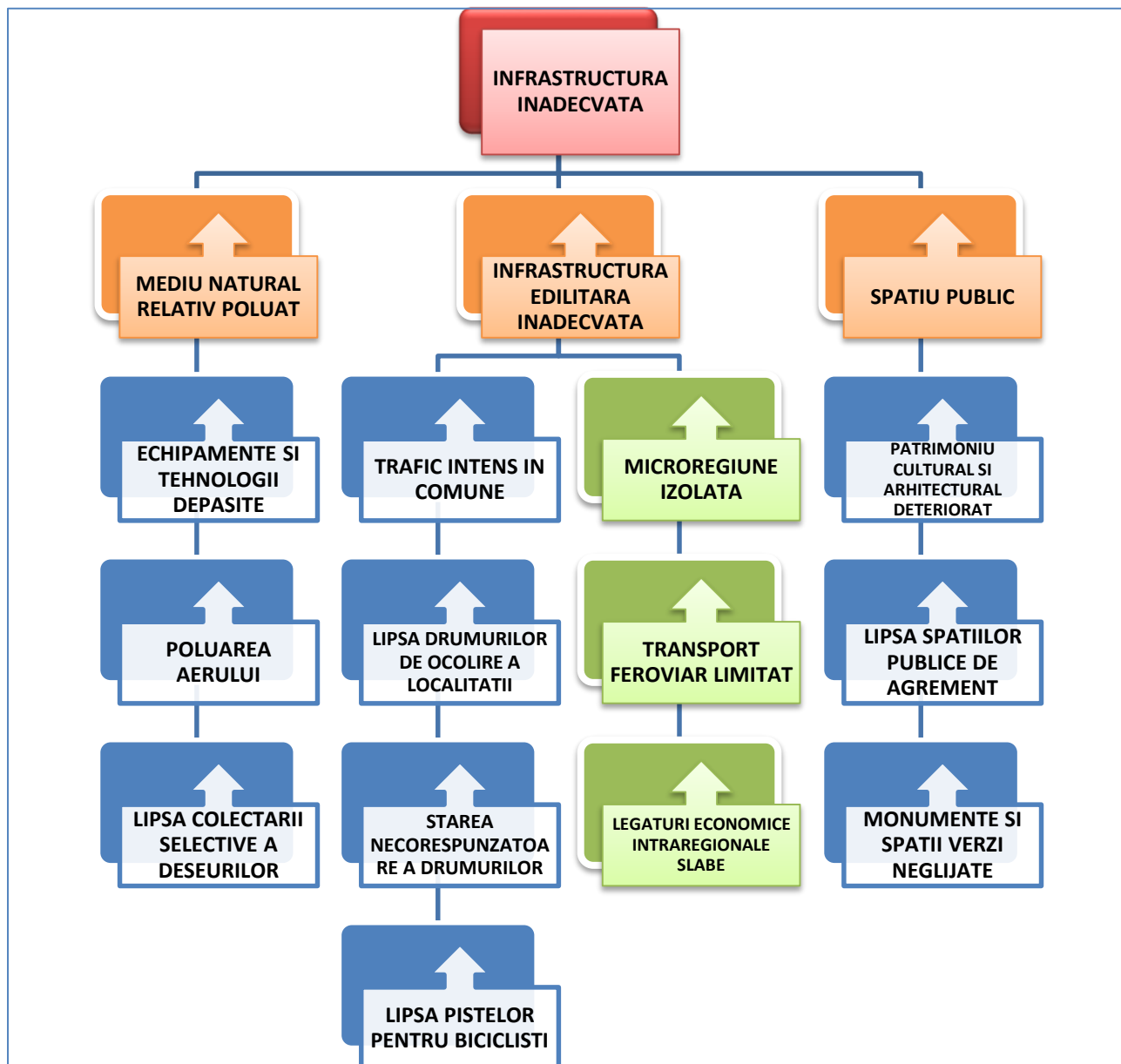
Absența infrastructurii dezvoltate pe aproape întreaga suprafață a regiunii constituie principala barieră în dezvoltarea unei economii competitive. Problemele subordonate care contribuie la problema infrastructurii sunt: infrastructura edilitară deficitară, starea drumurilor necorespunzătoare, circulația feroviară limitată, lipsa drumurilor de ocolire, monumente și spații verzi neglijate, etc.

Rețelele de infrastructură reprezintă canalele dezvoltate pentru circuitul celor mai variate energii, a căror structură joacă un rol determinant în organizarea vieții teritoriale. Posibilitățile oferite de infrastructurile liniilor, rețeaua de drumuri publice, căile ferate, reprezintă elementele de bază ale sistemului de conexiuni. Spațiul virtual și traficul de date leagă regiunile într-un mod aproape independent de accesibilitatea spațiului fizic, însă, desigur, accesibilitatea diferitelor servicii și viteza de acces în prezent încă nu formează un spațiu omogen.

Rezolvarea acestor probleme va determina o accesibilitate mai bună a teritoriului și va contribui la dezvoltarea economică.

ARBORELE PROBLEMELOR IN INFRASTRUCURĂ

LEGENDA:

PROBLEMA CENTRALA

PROBLEMA CHEIE

PROBLEMA SECUNDARA

PROBLEMA CAUZA

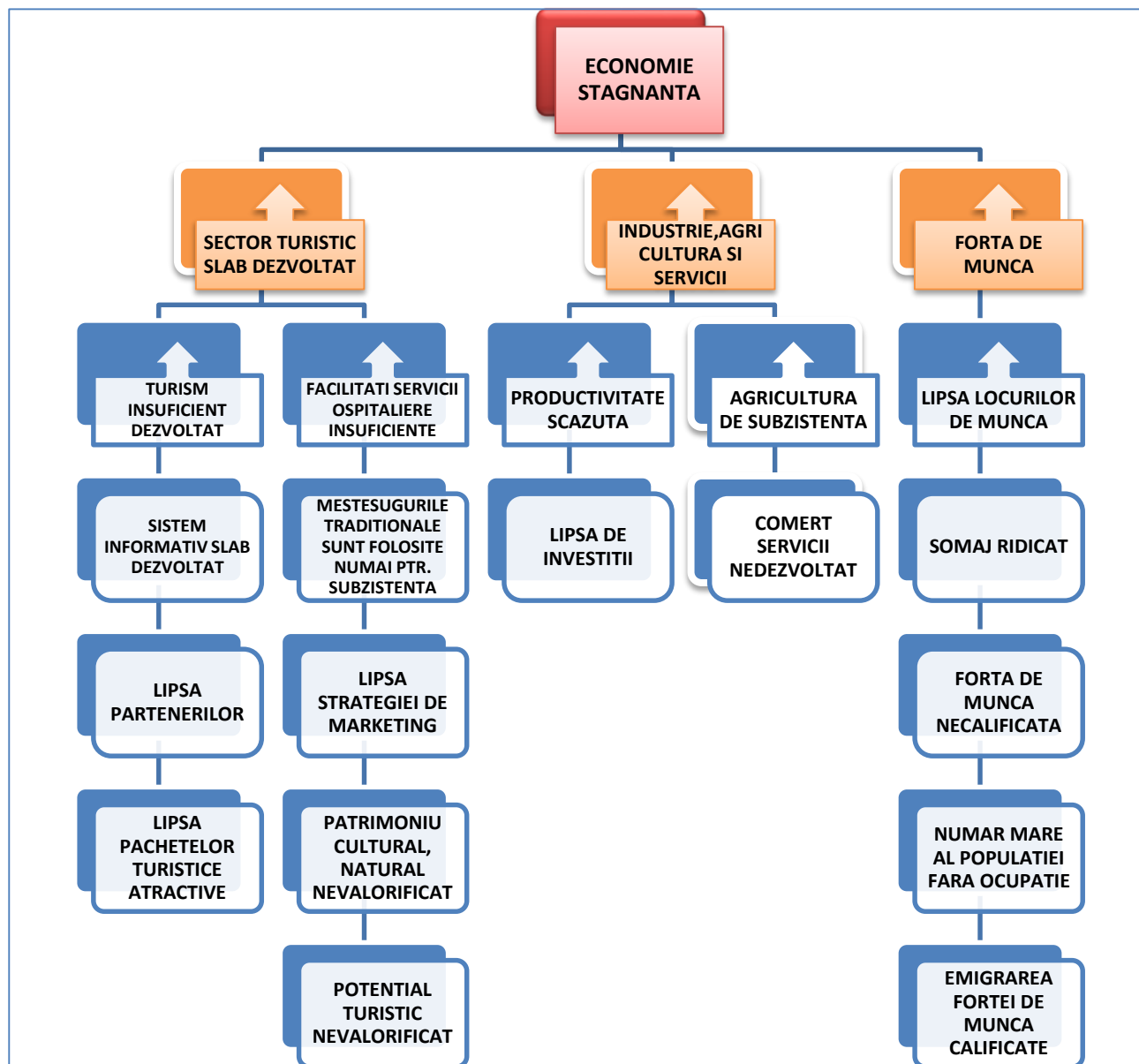

b. Economie stagnantă

Structura economică unilaterală a dus la o situație economică stagnantă, din care rezultă dezvoltarea relativ redusă, la nivelul sectorului comercial al serviciilor și slăbiciunea IMM-urilor, această situație fiind persistentă în ciuda creșterii economice generale din ultimii ani. Caracterul unilateral, slăbiciunea sectorului terțiar și necompetitivitatea agriculturii – astfel redusă la o practică de subzistență – are drept rezultat salarizarea scăzută, ceea ce generează o creștere intensă a migrării tinerilor și persoanelor calificate. În același timp absența concordanței între sistemul educațional și cererile de piață a generat, pe de o parte de lipsa acută a muncitorilor calificați iar pe de alta de apariția forței de muncă tinere „supra-calificate”, ceea ce contribuie de asemenea la scăderea competitivității pieței muncii și implicit a economiei.

ARBORELE PROBLEMELOR IN ECONOMIE

LEGENDA:

PROBLEMA CENTRALA

PROBLEMA CAUZA

PROBLEMA CHEIE

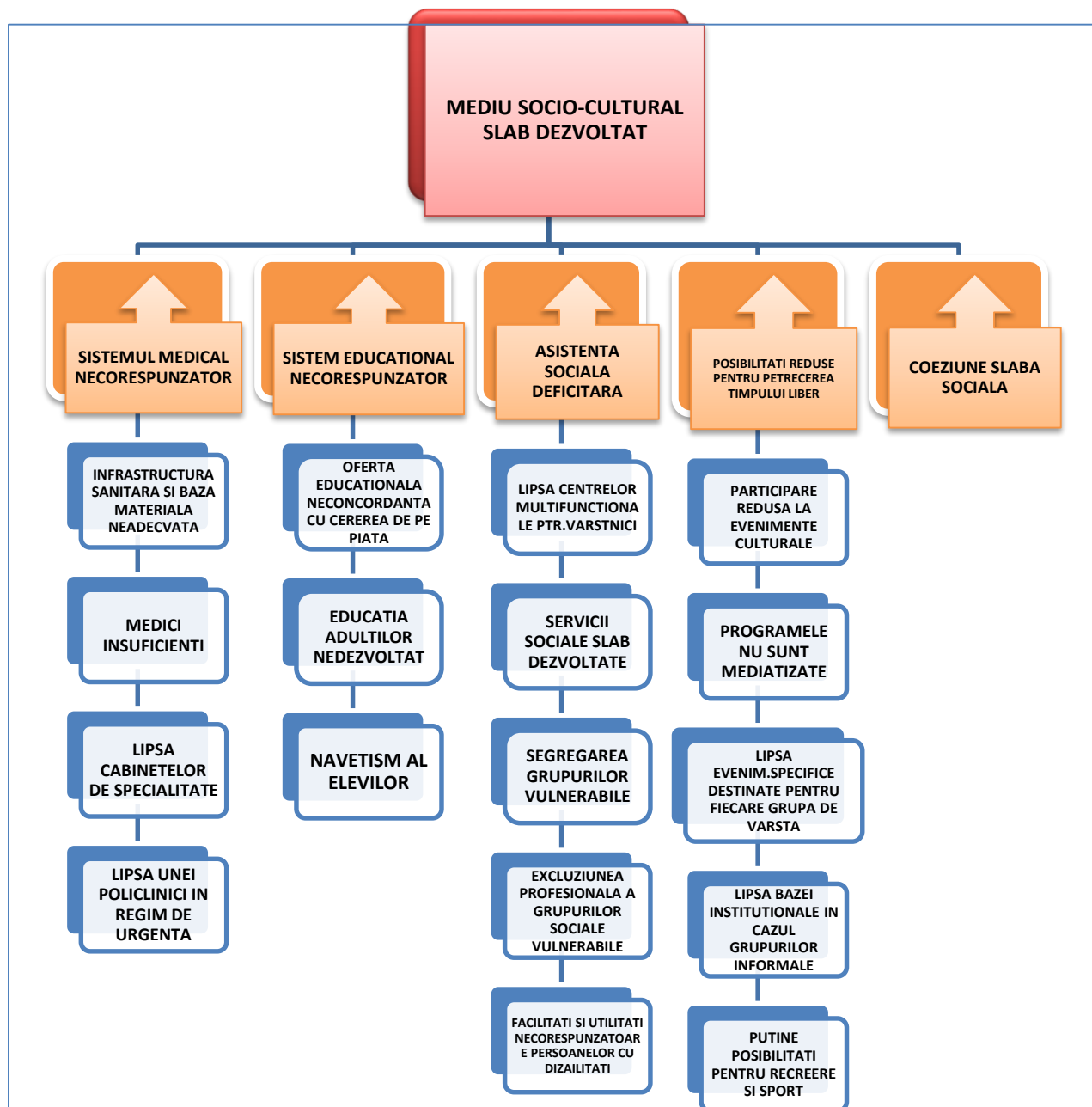

c. Mediu socio-cultural slab dezvoltat

Printre factorii care determină slăbirea coeziunii sociale se numără și serviciile sociale deficitare în mai multe privințe. Lipsa de fonduri în sistemul de sănătate și în sfera civilă și totodată divergențele la nivelul celei din urmă accentuează această tendință. Lipsa spațiilor pentru desfășurarea unor programe, a posibilităților de recreere și sport, sau a programelor și evenimentelor, a afectat nu numai turismul – slăbind astfel potențialul economic – ci și capitalul social al comunității rurale, deoarece teritoriul a încetat astfel să reprezinte un punct de atracție nu numai pentru turiști, ci și pentru locuitorii săi, care nu au prea multe oportunități de a-și petrece timpul liber în mod consistent și plăcut. Segregarea romilor, pe lângă efectele economice nefavorabile, accentuează fragmentarea socială.

ARBORELE PROBLEMELOR IN MEDIU SOCIO-CULTURAL

LEGENDA:

PROBLEMA CENTRALA

PROBLEMA CAUZA

PROBLEMA CHEIE

SCENARIUL 1: ARBORELE OBIECTIVELOR

În faza de analiză a situațiilor curente pe lângă problemele identificate ale regiunii au fost identificate și obiectivele principale care contribuie la dezvoltarea integrală a teritoriului. Luând în considerare aceste obiective am identificat prioritățile strategiei de dezvoltare. Scopurile formulate în arborele obiectivelor indică pașii care trebuie urmați în procesul de dezvoltare și care ne ajută la eliminarea fenomenelor negative. Datorită faptului că problemele nu apar într-un singur domeniu, administrarea lor se realizează în mod complex.

Rezolvarea celor trei probleme principale se realizează prin atingerea a trei scopuri centrale, prin intervenții integrate și armonizate, după cum urmează:

- a. Reabilitarea și îmbunătățirea spațiului rural**
- b. Dezvoltarea economică**
- c. Îmbunătățirea calității vieții**

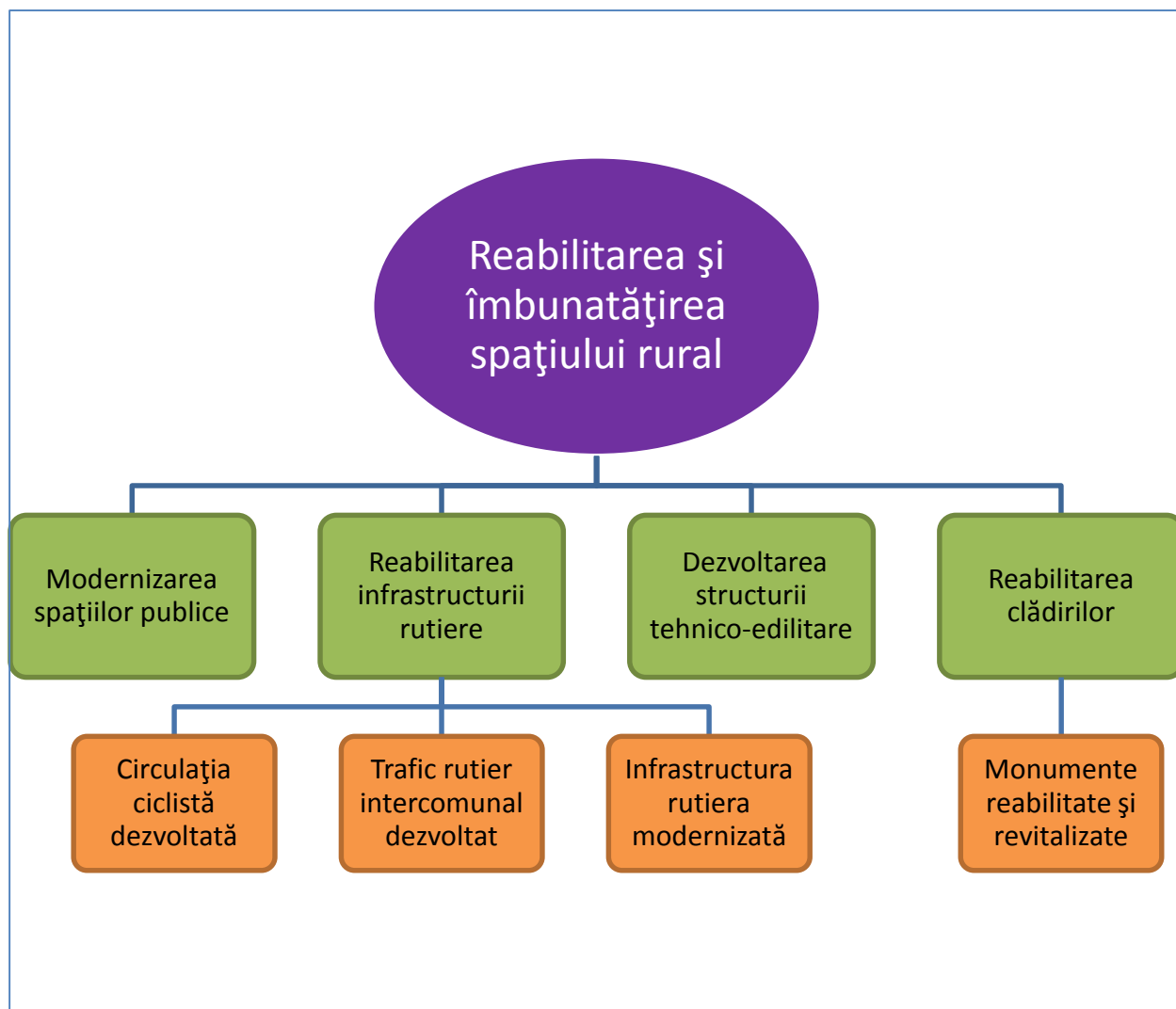

a. Reabilitarea și îmbunătățirea spațiului rural - infrastructură dezvoltată

Pentru atingerea acestui obiectiv principal sunt necesare îmbunătățiri ale condițiilor de circulație, dar și amenajarea unui mediu de locuit plăcut. Îmbunătățirile constă în: reducerea numărului de autoturisme în trafic, dezvoltarea transportului la nivel teritorial, amenajarea zonelor pentru circulația bicicletelor, drumuri de calitate. Este foarte importantă crearea unui mediu de locuit plăcut, care să genereze o stare de bine, influențând consolidarea coeziunii sociale. Ameliorarea condițiilor de locuit sau reabilitarea monumentelor. Aceste lucrări contribuie totodată la dezvoltarea turismului și la atragerea investitorilor.

ARBORELE OBIECTIVELOR IN REABILITAREA SI ÎMBUNĂȚIREA SPAȚIULUI RURAL

LEGENDA:

- OBIECTIV GENERAL
- OBIECTIV SPECIFIC
- OBIECTIV CONCRET

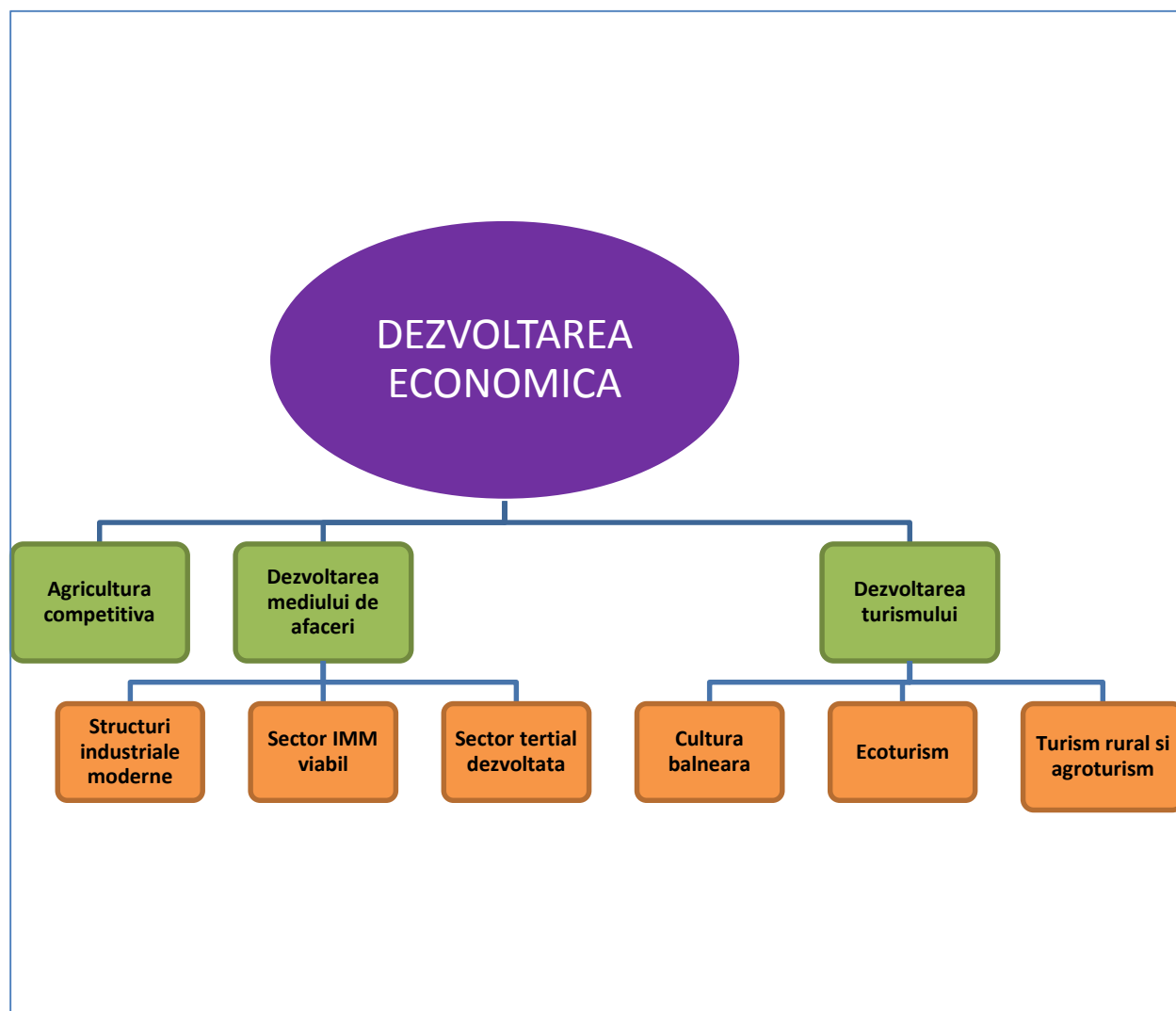

b. Dezvoltarea economică - economie competitivă

Economia competitivă presupune, la nivelul teritoriului, existența unei infrastructuri de afaceri dezvoltate, o piață a forței de muncă competitivă și turism prosper. Acesta din urmă este realizabil, dacă sfera de afaceri va fi determinată de existența unui sector terțiar avansat, a unei structuri industriale moderne, a unui sector IMM viabil și activ, a unei agriculturi competitive și a atitudinii inovatoare. Toate acestea pot asigura venituri competitive forțelor de muncă calificate, corespunzătoare cererilor de pe piață, iar prin ocuparea ei, să stopeze fenomenul migrației.

ARBORELE OBIECTIVELOR IN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

LEGENDA:

- **OBIECTIV GENERAL**
- **OBIECTIV SPECIFIC**
- **OBIECTIV CONCRET**

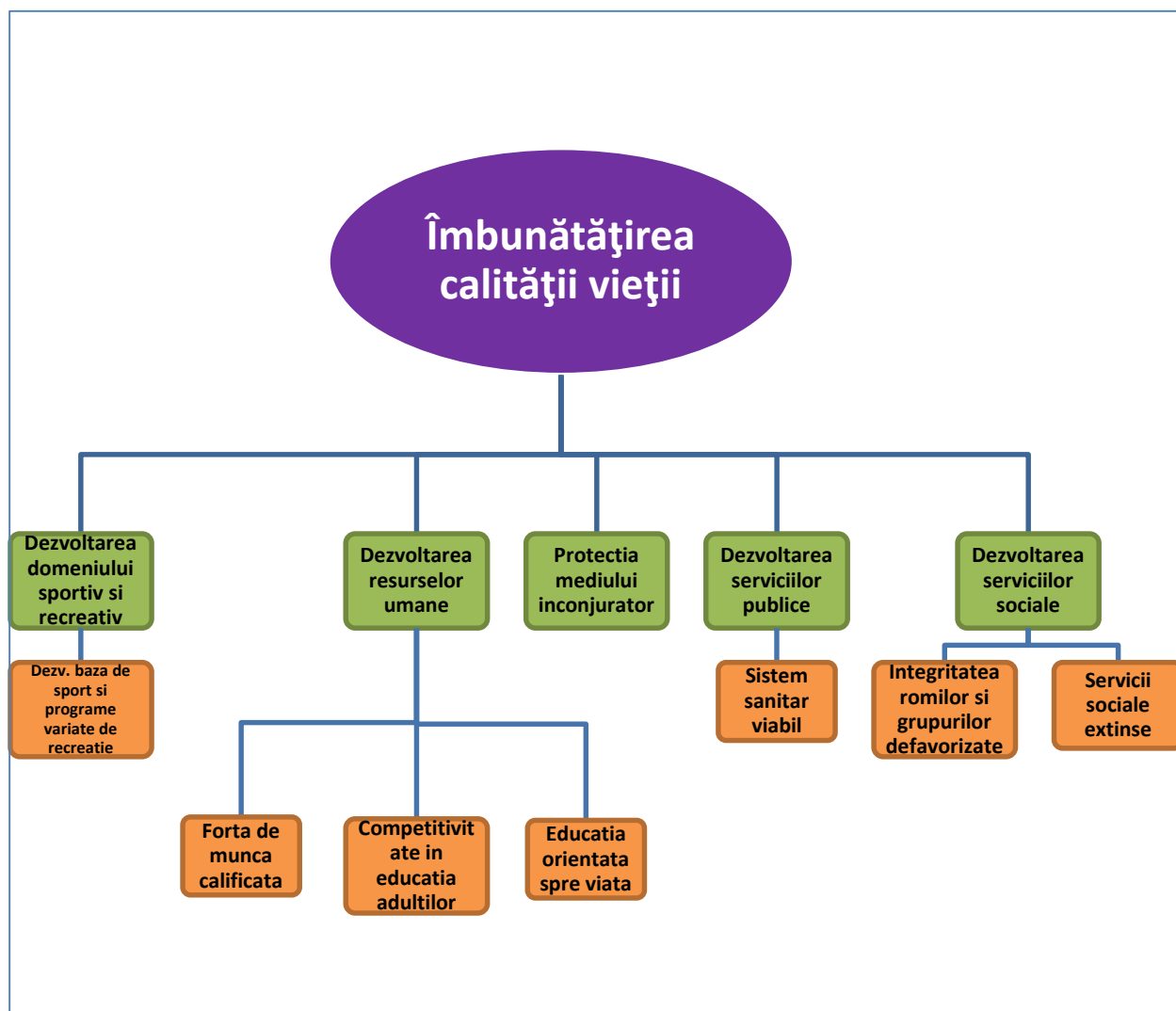

c. Îmbunătățirea calității vieții

Consolidarea coeziunii sociale este realizabilă prin două modalități: asigurarea egalității de șanse și extinderea serviciilor publice. Asigurarea egalității de șanse poate deveni realitate prin integrarea socială și economică a rromilor și a altor grupuri defavorizate, extinderea serviciilor sociale, astfel încât să se diminueze discrepanțele sociale. În privința îmbunătățirilor din sistemul sanitar, accentual trebuie mutat de pe terapie către prevenire și către însușirea unui stil de viață sănătos. Dezvoltarea serviciilor publice înseamnă totodată organizarea unui sistem educațional performant și orientat spre piață, bazat pe conceptul de educație continuă, care asigură tuturor oportunitatea participării pe piața forței de muncă, și care sporește renumele de centru educațional al teritoriului.

ARBORELE OBIECTIVELOR IN IMBUNATATIREA CALITATII VIETII

LEGENDA:

- **OBIECTIV GENERAL**
- **OBIECTIV SPECIFIC**
- **OBIECTIV CONCRET**

În contextul Strategiei de Dezvoltare a comunei Căpleni pentru perioada 2014-2020, realizarea obiectivelor strategice se va face prin:

- Elaborarea unor planuri de acțiune prin care obiectivele Planului de Dezvoltare Locală se vor realiza și aprobarea acestor planuri în cadrul UAT;
- Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea locală, impactul estimate al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;
- Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- Monitorizarea progreselor realizate.

6.1 INDICATORI DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGIEI, PE SCENARIUL 1. PE DOMENII SUNT:

INDICATORI DE REALIZARE:

- aducerea infrastructurii la standarde europene;
- dezvoltarea resurselor umane și a mediului de afaceri;
- sprijinirea activităților economice non-agricole;
- dezvoltarea turismului și agroturismului rural și promovarea antreprenoriatului;
- crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii turistice, a facilităților și atracțiilor turistice;
- creșterea veniturilor adiționale ale fermelor de subzistență și semi-subzistență din activități non-agricole;
- crearea de locuri de muncă în satele aparținătoare comunei Căpleni;
- limitarea depopulării spațiului rural;
- creșterea cifrei de afaceri în sectoarele economice;
- dezvoltarea integrată a satelor în vederea dezvoltării durabile;
- crearea de servicii pentru populația rurală;
- dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice, asigurarea cu servicii de gospodărie comunală în sistem centralizat (apă, canalizare, salubritatea localităților).

6.1.1 PRIORITARE – Domeniul Infrastructură, transport

a) Dezvoltarea infrastructurii

Scopul acestei intervenții este de a îmbunătăți calitatea infrastructurii prin modernizarea sau extinderea drumurilor, rețelelor de apă și canalizare, amenajarea clădirilor existente, iluminatului public.

Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii este condiția esențială pentru progresul și prosperitatea unei țări. Infrastructura reprezintă, pentru orice țară, coloana vertebrală a economiei. Ritmul de dezvoltare al teritoriului depinde astfel în mod esențial de crearea unei infrastructuri moderne. Acesta este argumentul forte pentru atragerea investitorilor străini, dar și a celor autohtoni Cel mai mare accent trebuie pus pe conectarea gospodăriilor la rețeaua

comunală de apă și canalizare.

În situația dată, este absolut necesară reabilitarea rețelei de drumuri, adaptând-o la cerințele creșterii traficului rutier în general și traficului greu în special, în primul rând pe acele trasee care nu au fost dimensionate pentru a suporta aceste supra-sarcini. Existența unor fonduri insuficiente pentru întreținerea drumurilor duce la apariția unor disfuncționalități și imposibilitatea susținerii rețelei de drumuri la un nivel satisfăcător de exploatare.

Dintre obiectivele orientate spre reînnoirea rețelei de drumuri ale teritoriului, au o importanță majoră următoarele:

- ❖ Reabilitarea și întreținerea drumurilor comunale
- ❖ Reabilitarea și întreținerea șanțurilor
- ❖ Reabilitarea podurilor sau reconstrucția acestora
- ❖ Crearea de piste de biciclete mai ales pe marginea drumurilor naționale și județene
- ❖ Amplasarea mobilierului de stradă, marcaje informative
- ❖ Reabilitarea drumurilor forestiere și de câmp
- ❖ Îmbunătățirea circulației feroviare

Rezultatul direct al pașilor enumerați mai sus este îmbunătățirea aspectului teritoriului și a posibilităților de mobilitate, ceea ce oferă posibilitatea accesării mai ușoare a localităților, dezvoltarea transportului în comun, astfel contribuind la îmbunătățirea condițiilor de ocupare a forței de muncă.

Dotări edilitare

Probleme

- clădirile administrative necesită reparații și dotări moderne,
- servicii publice deficitare sau inexistente datorită lipsei infrastructurii necesare,

Obiective pe termen mediu și lung

- dotări edilitare funcționale și capabile să deservească cetățenii localității în condiții civilizate,
- dotări edilitare extinse pentru diversificarea serviciilor publice arondate spațiului rural.

Drumuri și transport

Probleme

- stare tehnică necorespunzătoare a drumurilor județene și comunale,
- fonduri locale insuficiente pentru construirea și întreținerea drumurilor,
- dependența financiară de fondurile alocate de la bugetul Consiliului Județean,
- transport public slab dezvoltat.

Obiective pe termen mediu și lung

- rețea de drumuri funcțională care să deservească nevoile curente ale locuitorilor și activităților economice fără să afecteze starea mediului înconjurător,
- sistem de transport modern care să coreleze transportul feroviar și cel rutier (de persoane sau de mărfuri).

Alimentare cu apă curentă, canalizare și epurare

Probleme

- sistemul de alimentare cu apă curentă necesită lucrări de modernizare și extindere,
- canalizare inexistentă,
- deversarea apelor reziduale menajere în locuri neamenajate (cursuri de apă afectate, infiltrații în sol).

Obiective pe termen mediu și lung

- populație informată asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate, asupra utilizării durabile a resurselor de apă și a prevenirii poluărilor,
- realizarea unui sistem de epurare a apelor uzate,
- sistem de furnizare a apei curente și de canalizare capabile să deservească locuitorii comunei.

6.1.2. PRIORITARE – Domeniul Agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală

Scopul acestei intervenții este de a contribui la dezvoltarea unei agriculturi competitive bazată pe cunoaștere și inițiativă privată, precum și protejarea patrimoniului natural, cultural și istoric al zonelor rurale.

Producția agricolă actuală nu este competitivă economic nici din punctul de vedere al tehnologiei, și nici din punctul de vedere al persoanelor cu pregătire în domeniu.

Următoarele obiective și propuneri s-au formulat în privința dezvoltării agriculturii:

- Accentuarea rolului creșterii animalelor, deoarece comuna dispune de teritorii extinse, și de bună calitate, de pășuni și fânețe
- Înființarea unor ferme care gospodăresc terenuri extinse
- Schimbarea tehnologiei în producția agricolă, în privința creșterii eficienței și pentru asigurarea calității produselor
- Producția agricolă competitivă și specializată necesită crearea condițiilor infrastructurale, procurarea utilajelor agricole.
- Specializarea persoanelor ocupate în domeniul agriculturii și al creșterii animalelor
- Înființarea reprezentanței de interese în valorificarea produselor agricole prin colaborarea producătorilor agricoli
- Sprijinirea persoanelor cu activități agricole și de creștere a animalelor, sprijinirea înființării întreprinderilor agricole
- Înființarea de ferme de animale și valorificarea cărnii produse
- Organizarea reprezentanței de interese a producătorilor agricoli, iar în privința valorificării produselor este indicată înființarea unei Cooperative de Colectare și valorificare a produselor de nivel regional
- Cultivarea salciei și rapiței energetice pe terenurile agricole mai puțin rentabile

Realizarea măsurilor enumerate reprezintă condițiile de bază în crearea viabilității agriculturii.

Probleme

- resurse financiare insuficiente, investiții puține,
- utilaje agricole învechite, rudimentare și tehnologii neperformante,
- media de vârstă ridicată a celor ce se ocupă de activități agricole,
- parcelarea terenului (suprafețele agricole nu pot fi întotdeauna lucrate mecanizat) și probleme legate de posesiune,
- degenerarea raselor animalelor și servicii medicale veterinare sporadice,

- perpetuarea monoculturilor (cartof, păioase) datorită fertilității scăzute a solului,
- scaderea producțiilor medii la aproape toate culturile,
- piața de desfacere redusă.

Obiective pe termen mediu și lung

- practici de agricultură durabilă, adaptate condițiilor climaterice și solului din comună,
- activități agricole diversificate și generatoare de venit la bugetul local,
- asocierea producătorilor,
- îmbunătățirea practicilor agricole,
- politici de marketing eficiente.

Realizarea măsurilor enumerate reprezintă condițiile de bază în crearea viabilității agriculturii. Pe lângă modernizarea producției agricole, și pe lângă producția în uzine mari trebuie acordată atenția menținerii practicii de cultivare ce reprezintă durabilitatea peisajului. Aceasta poate avea o importantă valoare agroturistică și ar putea reprezenta un pachet de programe care ar completa turismul local.

Producția agricolă actuală nu este competitivă economic nici din punctul de vedere al tehnologiei, și nici din punctul de vedere al persoanelor cu pregătire în domeniu.

S-au identificat următoarele domenii de obiective în privința realizării gestionării forestiere exemplare, aceste obiective necesită planificarea de lungă durată în domeniul formării viitorului gestionării forestiere:

- ❖ Înființarea unităților de exploatare a lemnului, acestea s-ar specializa în exploatarea forestieră
- ❖ Înființarea unei unități de prelucrare a lemnului cu importanță regională
- ❖ Creșterea valorii adăugate a lemnului, prelucrarea și valorificarea multilaterală
- ❖ Organizarea specială a gestionării vânatului în pădurile cu faună bogată, exploatarea potențialului economic al faunei
- ❖ Culegerea și valorificarea organizată a fructelor de pădure și a ciupercilor la nivel teritorial, eliminarea intermediarilor
- ❖ Construirea traseelor turistice în păduri, colaborarea la nivel teritorial
- ❖ Clădiri forestiere: construirea cabanelor, locurilor de pândă
- ❖ Împădurirea terenurilor agricole scoase de sub produse agricole, de slabă calitate sau a acelor care au început să se împădurescă
- ❖ Reîmpădurirea sistematică a pădurilor exploatate
- ❖ Protecția, păstrarea ecosistemului pădurii

- ❖ Înființarea asociației proprietarilor de păduri, în privința gestionării forestiere durabile
- ❖ Întreținerea și reabilitarea sistematică a drumurilor forestiere

6.1.3 PRIORITARE – Domeniul mediu înconjurător

Scopul acestei intervenții este de a îmbunătăți calitatea mediului înconjurător prin investiții în colectarea deșeurilor menajere și industriale, protejarea comunității de riscurilor naturale, precum și activități de conștientizare a locuitorilor cu privire la importanța păstrării curate a mediului în care trăiesc.

Gestionarea deșeurilor

Pe baza analizei situației curente gestionarea deșeurilor nu poate fi considerată durabilă atât din punctul de vedere a sănătății publice cât și cel al protecției mediului. O schimbare pozitivă a ultimilor ani este lichidarea depozitelor de deșeuri ilegale și colectarea organizată a deșeurilor menajere.

Atât pentru înfrumusețarea satelor cât și pentru optimizarea colectării deșeurilor sunt necesare următoarele intervenții în acest domeniu:

- ❖ Colaborare la nivel regional în domeniul gestionării deșeurilor
- ❖ Valorificarea deșeurilor selective
- ❖ Amplasarea coșurilor de gunoi
- ❖ Organizarea programelor informative pentru localnici privind protecția mediului
- ❖ Întreținerea și curățirea continuă a spațiilor publice
- ❖ Implicarea instituțiilor de învățământ la organizarea acțiunilor de curățenie

Literatura de specialitate din domeniul gestionării deșeurilor pune cel mai mare accent pe prevenirea producerii deșeurilor deoarece cea mai mare problemă se regăsește la nivelul cantității deșeurilor produse. Pentru prevenirea acestei situații este necesară schimbarea mentalității consumatorului. Deșeurile pot fi reciclate industrial dacă acestea au fost colectate în mod selectiv

Probleme

- Poluarea solului, apei și a aerului
- Probleme degradarea solului,
- Poluarea apei datorate lipsei unui sistem de epurare a apelor uzate,
- Sistem de gestionare a deșeurilor inefficient,

- Necunoașterea normelor de mediu și a legislației în vigoare,
- Educație ecologică redusă.

Obiective pe termen mediu și lung

- Promovarea practicilor de agricultură ecologică,
- Realizarea unor cursuri de educație ecologică,
- Curățarea cursurilor de apă și a domeniului public,
- Montarea de coșuri de gunoi pe domeniul public,
- Crearea unor mecanisme de colectare selectivă a deșeurilor,
- Realizarea unei stații de depozitare a deșeurilor,
- Împădurirea suprafețelor degradate.

6.1.4 PRIORITARE – Domeniul Economie și mediul de afaceri

Scopul intervenției este de a contribui la dezvoltarea economică a comunei Căpleni, prin crearea condițiilor apariției unui mediu de afaceri prosper și sănătos, bazat pe competiție și pe satisfacerea cerințelor reale ale pieței. Un accent deosebit se va pune pe atragerea resurselor financiare necesare susținerii și implementării unor proiecte de importanță majoră pentru dezvoltarea economică a comunei și creării unui cadru instituțional de stimulare a investițiilor, în care să activeze resurse umane cu un înalt grad de pregătire și informare.

Un factor determinant al potențialului economic al unui teritoriu îl reprezintă resursele umane de care dispune: numărul populației active, procentul de populație ocupată, nivelul de instruire și formarea profesională a populației ocupate. Buna pregătire profesională corelată cu cererea pieței forței de muncă, procentul ridicat de populație activă (și în special tânără) sunt elemente care fac atractivă zona respectivă pentru a iniția și dezvolta noi afaceri. În schimb, inadaptabilitatea ofertei de forță de muncă la cerințele pieței, pregătirea profesională inadecvată, insuficiența cantitativă și calitativă a populației active, degradarea forței de muncă ca urmare a șomajului îndelungat sunt factori de frânare a relansării economice.

Dezvoltarea economică locală este un proces continuu de planificare și implementare a programelor strategice și a politicilor de dezvoltare durabilă în scopul îmbunătățirii măsurabile a calității vieții întregii comunități locale, prin utilizarea creativă a resurselor locale.

Pe baza cercetărilor am ajuns la următoarele propuneri, care vizează în primul rând întreprinderile și persoanele dornice să lucreze:

- ❖ Organizarea unor cursuri de perfecționare și recalificare satisfăcând cererea pieței forței de muncă, punând accent pe participarea locuitorilor
- ❖ Motivarea populației spre a studia, integrarea lor pe piața muncii

- ❖ Sistematizarea produselor de artizanat și valorificarea acestora pe piață
- ❖ Forță de muncă specializată, programe de reciclare adaptate la piață, formare continuă

Lipsa experienței manageriale și a calităților tehnice este una din cele mai importante constrângeri ale dezvoltării locale. Succese la nivelul dezvoltării satelor pot fi obținute doar cu o formă organizatorică flexibilă și o atitudine antreprenorială. Aceasta este, în mod evident, o problemă pentru administrația locală, lucrând sub presiunea unui slab suport economic și sub percepția publicului că administrația, prin natura sa, este birocratică și mai puțin eficientă în rezolvarea lucrurilor.

În concluzie, deși cadrul legislativ în formare facilitează intervenția administrațiilor locale în dezvoltarea economică locală, resursele financiare, politice și manageriale acționează adesea ca o constrângere. Eforturi considerabile trebuie făcute la nivel local pentru a depăși aceste constrângeri și a gestiona dezvoltarea rurală în sensul dorit de comunitate. Obiective operaționale stabilite sunt următoarele:

- ❖ Sprijinirea întreprinderilor locale prin susținerea întreprinderilor dornice să investească în vederea creșterii gradului de ocupare a forței de muncă
- ❖ Asigurarea accesului la informații pentru întreprinderile locale
- ❖ Înființarea unui birou de dezvoltarea a întreprinderilor
- ❖ Dezvoltarea ecoturismului

Comerțul și serviciile

Probleme

- unități comerciale mici, cu profit mic,
- diversitate redusă, majoritatea fiind orientate spre alimentație publică – magazine alimentare și baruri,
- orientare în majoritate spre clienții locali,
- activități de marketing reduse,
- valorificare slabă a resurselor locale.

Obiective pe termen mediu și lung

- diversificarea obiectului de activitate al firmelor,
- utilizarea eficientă a resurselor locale,
- promovarea unor tehnici eficiente de marketing,

- orientarea parțială spre turiști ca potențiali clienți.

6.1.5 PRIORITARE – Domeniul Educație, cultură, sport și agrement

Scopul acestei intervenții este de a contribui la creșterea atractivității comunei Căpleni pentru locuitorii acesteia, în special pentru tineri, prin organizarea de activități educaționale, culturale și sportive adaptate grupurilor țintă. Un aspect deosebit de important este necesitatea valorificării bazei materiale existente în comună și stimularea implicării părinților în procesul educativ. Un efect indirect ar fi acela al diminuării riscului de abandon școlar și ratei infraționalității în rândul tinerilor, precum și stabilizarea tinerilor în comuna Căpleni.

DOMENIUL EDUCAȚIE

Probleme

- infrastructura uzată, necorespunzătoare desfășurării actului educațional,
- constrângeri materiale datorită bugetelor mici alocate de către autorități pentru susținerea actului educațional,
- lipsa posibilității de formare continuă pentru adulți,
- grad redus de asociativitate,
- starea precară a bazelor sportive necesare practicării sporturilor individuale și colective,
- importanța minoră acordată de sistemul educațional activităților sportive organizate.

Obiective pe termen mediu și lung

- posibilitatea neîngrădită de împlinire individuală prin educație,
- acces la un sistem educațional performant, flexibil și adaptat condițiilor din mediul rural,
- infrastructura și baza materială suficientă și capabilă să satisfacă nevoile legate de actul educațional,
- posibilitatea de formare continuă pentru adulți.
- practicarea de sporturi individuale și de masă, cu baze materiale corespunzătoare.

DOMENIUL CULTURĂ, SPORT ȘI AGREMENT

Probleme

- infrastructura și baza materială în declin,

- resurse financiare insuficiente pentru practicarea și revitalizarea unor obiceiuri și forme de exprimare culturală tradiționale,
- acces dificil sau restrictiv la surse de informare (mass-media, cărți, internet etc.),
- abandonul practicilor tradiționale în favoarea “modernității”.

Obiective pe termen mediu și lung

- practici tradiționale revitalizate și capabile de a fi transmise nealterate generațiilor viitoare,
- practici tradiționale puse în valoare,
- acces facil la surse de informație tradiționale sau moderne,
- infrastructura corespunzătoare cerințelor unei societăți în perpetuă mișcare.

6.1.6 PRIORITARE – Domeniul sănătății și social

Scopul acestei intervenții este de a contribui la dezvoltarea resurselor umane ale comunei Căpleni prin încurajarea formării profesionale în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere, conectarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii; creșterea calității vieții persoanelor marginalizate social sau aflate în stare de vulnerabilitate prin implementarea unor proiecte într-un cadru partenerial eficient administrație publică – societate civilă.

Obiectivul formulat vizează extinderea serviciilor sociale și conține următoarele obiective:

- ❖ Înființarea de centre sociale multifuncționale. Îngrijirea socială integrată trebuie să se extindă asupra tratării problemelor vârstnicilor, handicapaților, tinerilor, femeilor și asupra
- ❖ altor grupuri aflate în situații nefavorabile. Îngrijirea socială trebuie să se orienteze spre
- ❖ satisfacerea exigențelor speciale ale acestor grupuri. Rolul și obiectivul centrelor sunt:
- ❖ Accesibilitatea serviciului sanitar pentru vârstnici, inclusiv procurarea alimentelor
- ❖ și medicamentelor

Exploatarea capacității libere, dispoziției de activitate a populației vârstnice: predarea cunoștințelor de artizanat generației tinere, prezentarea acestora turiștilor, încurajarea angajamentelor în viața comunității. Odată cu pensionarea, persoanele în vârstă dispun de timp liber, astfel ei pot transmite cunoștințe de artizanat tinerilor, în urma cărora se oferă posibilitatea

tinere din societate să-și reformuleze atitudinile de față cu persoanele în vârstă.

- ❖ Organizarea sistematică a unor întâlniri pentru vârstnici și pensionari
- ❖ Printre planurile pe termen mediu și lung apare și înființarea și funcționarea unei cantine pentru săraci și grupurilor defavorizate
- ❖ Îngrijirea socială trebuie să se extindă asupra satisfacerii exigențelor persoanelor cu handicap: suținerea educației copiilor cu handicap, ajutarea adulților în integrarea pe piața muncii, multiplicarea posibilităților de mobilitate, asigurarea accesului la servicii și satisfacerea altor exigențe speciale
- ❖ Intensificarea integrării sociale a populației rrom, sprijinirea integrării pe piața muncii
- ❖ Dezvoltarea și reabilitarea dispensarelor medicale
- ❖ Accesibilitatea serviciilor sanitare

La dezvoltarea socială a unui teritoriu contribuie și instituțiile de învățământ și de cercetări științifice care în același timp reprezintă niște resurse foarte importante în dezvoltarea economiei locale. Este cunoscută tendința instituțiilor de învățământ de a pregăti forța de muncă la nivelul standardelor economiei moderne. Din aceste considerente deschiderea unei instituții de învățământ într-o regiune oarecare înseamnă atragerea și concentrarea potențialului intelectual și a resurselor umane în instituția respectivă, pentru ca ulterior acestea să fie implicate în soluționarea problemelor ce țin de dezvoltarea locală, prin intermediul diferitor programe propuse de administrațiile publice locale. Toate aceste organizații pot fi utile prin: organizarea cursurilor de recalificare, colectarea datelor economice și crearea unei baze de date în anumite domenii etc.

Probleme

- cadre medicale și auxiliare insuficiente,
- dotări ale dispensarelor medicale necorespunzătoare și învechite care îngreunează sau împiedică diagnosticarea,
- dificultăți privind accesul la medicamente și tratament (distanțe mari de parcurs, resurse limitate ale dispensarului din comună).

Obiective pe termen mediu și lung

- acces facil la servicii medicale de calitate, prompte și suficiente,
- populație educată privind starea generală de sănătate și modalitățile de a duce o viață sănătoasă,
- eliminarea factorilor de perturbare a calității vieții.

6.1.7 PRIORITARE – Domeniul Turism

Scopul acestei intervenții este de a contribui la o mai bună valorificare a patrimoniului turistic prin restaurarea și valorificarea patrimoniului istoric și cultural, dezvoltarea serviciilor de cazare și agrement și activități de promovare a potențialului turistic al zonei.

Durabilitatea, pentru turism la fel ca și pentru alte industrii, are trei aspecte independente: economic, social-cultural și de mediu. Implementarea politicilor și planurilor turistice reprezintă o responsabilitate atât a guvernului, cât și a sectorului privat. Sectorul public răspunde de stabilirea tacticii, planificării și cercetării, realizarea infrastructurii de bază, dezvoltarea anumitor atracții turistice, stabilirea și administrarea normelor de oferire a facilităților și serviciilor, stabilirea măsurilor de administrare și valorificare a teritoriului și de protecție a mediului înconjurător, stabilirea standardelor pentru pregătirea și perfecționarea în domeniul turismului, menținerea sănătății și securității publice.

De asemenea, este esențială folosirea tehnicilor și metodelor marketingului turistic: stabilirea obiectivelor și strategiilor de marketing și realizarea unui program promoțional. Activitățile de marketing trebuie să se desfășoare la nivelul oficiilor de turism guvernamentale, la oficiul turistic local și în sectorul turistic privat pentru că dezvoltarea unei imagini pozitive a noului sector turistic pe piețele turistice potențiale este foarte importantă.

Modalitățile de realizare a implementării sunt:

- Organizarea eficientă a sectorului public și al celui privat și menținerea unei coordonări strânse între sectorul public, privat și organizațiile nonguvernamentale, acolo unde acestea sunt implicate
- Adoptarea și aplicarea legislației corespunzătoare și a reglementărilor necesare dezvoltării turismului. Acestea includ reglementări cu privire la facilitățile, standardele și serviciile turistice
- Măsurile de protecție a mediului înconjurător, standardele dezvoltării (incluse în general în regulamentele cu privire la valorificarea teritoriului) și proiectarea ghidului pentru facilitățile turistice
- Stabilirea circuitelor turistice, a obiectivelor și a staționărilor turistice (prin acordarea unor stimulente investiționale pentru atragerea acestor investiții)
- Pregătirea și perfecționarea personalului angajat în toate activitățile turistice – dezvoltarea resurselor umane din turism
- Implicarea comunităților locale în dezvoltarea turismului
- Marketingul turistic și promovarea eficientă a turismului pentru toată regiunea și pentru firmele private

Agroturismul este acea forma de turism în care persoana (sau grupul) se deplasează, se cazează și își desfășoară activitatea într-un cadru natural, în mediul rural. Agroturismul este capabil să valorifice excedentul de cazare existent în gospodăria țărănească prin implicarea turiștilor în viața gospodăriei și furnizarea acestora de servicii și activități (masă, cazare, interacțiune cu mediul socio-natural) proprii gospodăriei țărănești, fără a-i conturba acesteia specificul. În majoritatea regiunilor agroturismul apare ca sector turistic ce completează organic turismul rural. Obiectivul agroturismului este prezentarea elementelor și proceselor de producție agricolă tradițională, a cultivării pământului și creșterii animalelor pentru cei interesați. Utilizarea forțelor manuale și a animalelor în cazul producției agricole și cultivarea de mici parcele, sunt factori care împiedică producția agricolă competitivă. Însă din punct de vedere agroturistic acestea oferă un aspect caracteristic peisajului. Din punctul de vedere al păstrării aspectului peisajului cultural este justificată susținerea producției agricole pe mici parcele în apropierea zonei locuite. Astfel se obține beneficiul bipolar al producției agricole cu profit redus.

Există totuși și o serie de factori favorizanți care dau o undă de optimism în dezvoltarea acestui sector de activitate, cum ar fi :

- Existența unei faune și flore bogate, cu multe specii pe cale de dispariție
- Monumentele istorice
- Calitatea deosebită a produselor ecologice obținute în aceste zone

Luând în considerare acești factori putem defini următoarele obiective operaționale:

- Înființarea unui parc de vânătoare
- Înființarea asociației vânătoarești
- Dezvoltarea ecoturismului

Probleme

- Agroturism slab dezvoltat,
- Corelare inexistentă/ineficientă cu alte forme de turism din zonă (turism rural, turism pentru vânătoare și pescuit, turism cultural etc.);
- Slaba diversificare a activităților de recreere,

Obiective pe termen mediu și lung

- Înființarea unui parc de vânătoare
- Înființarea asociației vânătoarești
- Dezvoltarea ecoturismului

6.1.8 PRIORITARE

Domeniul Administrației publice și amenajarea teritoriului

Scopul acestei intervenții este de a contribui la o mai bună valorificare a resurselor umane angajate în sectorul public, transparența serviciilor oferite către populației și servirea proptă și în cel mai scurt timp al cetățeanului.

SCENARIUL 2: ARBORELE PROBLEMELOR

În scopul identificării acelor probleme ale căror soluționare va avea cel mai mare impact asupra dezvoltării teritoriului, pe baza metodologiei „arborele problemelor” am identificat problemele principale cu care se confruntă teritoriul și cauzele directe ale acestora.

Problema generală cu care se confruntă teritoriul este că nu sunt asigurate premisele dezvoltării durabile. Acest fenomen se datorează nivelului scăzut de dezvoltare economică care este reflectat atât în productivitatea scăzută a sectorului agricol cât și în numărul redus de agenți economici cu activitate în sectoarele secundare și terțiare. Iar economia slab dezvoltată la nivelul teritoriului aduce de la sine și o serie de probleme majore cum ar fi: emigrarea persoanelor cu studii superioare și creșterea problemelor sociale. Pe lângă problemele economice persistente în teritoriu, activitățile economice nu iau în considerare cerințele protecției mediului, valorile naturale nu sunt protejate și nu au fost luate măsuri pentru conservarea biodiversității. În același timp viața comunitară este slab dezvoltată iar serviciile de bază sunt slab dezvoltate.

Această problemă generală este cauzată de trei probleme principale:

- a. Economia locală slab dezvoltată**
- b. Nivelul scăzut al calității vieții**
- c. Viața comunitară slab dezvoltată, servicii de bază slab dezvoltate**

a. Economia locală slab dezvoltată are următoarele cauze directe

- Nevalorificarea potențialului turistic al teritoriului – este datorată în cea mai mare măsură promovării insuficiente a atracțiilor turistice, lipsei sistemelor de informare și de promovare turistică în același timp și numărului scăzut al structurilor de primire turistică, structurile de primire turistică existente nu sunt destul de dezvoltate, obiectivele turistice nu sunt amenajate în mod corespunzător, lipsa promovării tradițiilor din punct de vedere turistic, corelarea inexistentă/ineficientă a turismului cu alte forme de turism din zonă (turism rural, turism vinicol, turism pentru vânătoare și pescuit, etc.);
- Nivelul scăzut de diversificare a agriculturii – activitățile agricole din teritoriu se concentrează în mare măsură pe cultură mare, activitatea agricolă fiind prea puțin diversificată. În ciuda existenței unui număr ridicat de teren fertil adecvat pentru horticultură, ponderea acestui sector fiind prea puțin dezvoltată. Nivelul slab dezvoltat al acestui sector se datorază pe de o parte lipsei infrastructurii necesare depozitării produselor și lipsei inițiativelor de procesare a produselor horticoale. În teritoriul delimitat de comuna Căpleni Satu Mare în ciuda existenței condițiilor climatice favorabile pentru practicarea apiculturii acest sector este slab dezvoltat pe de o parte datorită lipsei fondurilor pentru dezvoltarea acestui sector pe de altă parte nu este rezolvată ambalarea produselor ceea ce rezultă în posibilități limitate de desfacere a mierii. Din privința sectorului viticol poate fi remarcată numărul redus de viticultori și în același timp promovarea deficitară a acestui sector.
- Număr scăzut de tineri agricultori - din cauza lipsei fondurilor, forța de muncă tânără migrează spre alte regiuni sau în străinătate
- Produsele agricole sunt în foarte mică măsură prelucrate și comercializate la nivel regional – pe de o parte lipsește infrastructura necesară pentru păstrarea, depozitarea produselor agricole (depozite, camere frigorifice, pe de altă parte lipsa grupurilor de producători care ar valorifica produsele agricole existente.
- Industria alimentară slab dezvoltată – există mici producători de produse tradiționale care nu sunt legalizate, în același timp lipsește piața de desfacere a acestor produse
- Marketingul inefficient a produselor agricole și a produselor tradiționale - există mulți producători mici care produc produse tradiționale însă piața de desfacere a acestor produse este slab dezvoltată, iar promovarea acestora este inefficientă.
- Descreșterea ponderii zootehniei în economia locală – efectivul de animale este din ce în ce mai scăzut în teritoriu, în ciuda faptului că există spații neutilizate adecvate pentru creșterea animalelor însă datorită efectivului scăzut de animale acestea nu sunt utilizate. O altă problemă persistentă în domeniul zootehniei este numărul scăzut al unităților de procesare a produselor de proveniență animală, valoarea adăugată a acestor

produse fiind scăzută.

- Gestionarea ineficientă a pădurilor, a resurselor naturale – în decursul ultimilor ani au fost luate prea puține măsuri menite să protejeze și să conserve mediul înconjurător. La nivelul teritoriului se poate constata un număr ridicat de păduri, arii protejate însă și lipsa măsurilor menite să conserve aceste valori naturale. Producția agricolă nu ia în considerare cerințele protecției mediului – deșeurile agricole nu sunt gestionate în mod corespunzător
- Sectorul secundar slab dezvoltat – se datorează mai multor probleme: lipsa spiritului întreprinzător, lipsa fondurilor pentru înființarea de micro întreprinderi, lipsa forței de muncă calificate în domeniul non agricol, lipsa studiilor economice a planurilor de afaceri, promovarea ineficientă a produselor tradiționale
- Sectorul serviciilor slab dezvoltat – și din privința sectorului serviciilor poate fi observată lipsa spiritului antreprenorial, lipsa fondurilor pentru înființarea de micro întreprinderi, prezența agenților economici de mici dimensiuni care din lipsă de fonduri nu-și pot extinde afacerile

b. Nivelul scăzut a calității vieții are următoarele cauze:

- Neglijarea tradițiilor, vieții culturale: tradițiile, valorile culturale încep să fie din ce în ce mai neglijate, în același timp se remarcă numărul scăzut a activităților cultural în întregul teritoriu, acest lucru se datorează în cea mai mare măsură lipsei sprijinului financiar acordat organizațiilor culturale. Culele care de asemenea au rolul de a întări viața comunitară se confruntă cu probleme financiare neavând posibilități de a organiza diferite evenimente.

-Lipsa sprijinului pentru sfera civilă – la nivelul teritoriului poate fi constatat un număr redus de ONG-uri și un număr foarte scăzut de evenimente organizate de aceștia

- Puține posibilități de petrecere a timpului liber și posibilități limitate pentru practicarea sportului: pe de o parte poate fi remarcată lipsa spațiilor publice de recreere și petrecere a timpului liber, pe de altă parte marea majoritate a posibilităților de a practica sportul se rezumă la fotbal și handbal, înregistrându-se o lipsă în alte domenii sportive.

c. Servicii de bază slab dezvoltate, viață comunitară slab dezvoltată. Această problemă este

-
-
- Lipsa acțiunilor de protecție a mediului - nu sunt luate măsuri suficiente pentru prevenirea poluării apelor nu sunt organizate campanii de conștientizare a opiniei publice asupra importanței protecției mediului
- Resurse umane slab calificate – pe de o parte nu sunt organizate cursuri de calificare și recalificare a forței de muncă, iar pe de o altă parte din cauza lipsei locurilor de muncă generația tânără migrează spre alte regiuni sau în străinătate
- Servicii publice slab dezvoltate – în majoritatea localităților poate fi constatată lipsa medicilor specialiști, a cabinetelor medicale dotate
- Servicii sociale slab dezvoltate - la nivelul teritoriului poate fi remarcat un număr redus de ONG-uri în domeniul serviciilor sociale, APL-urile fiind acelea care susțin serviciile sociale, care în cele mai multe cazuri se rezumă la ajutorul social acordat, în consecință există categorii sociale care sunt deprivatate de acele servicii care joacă un rol important în creșterea calității vieții acestora cum ar fi: serviciile medico sociale pentru persoane vârstnice și persoanele cu dizabilități, tineri defavorizați, în același timp nu există politici care să vizeze integrarea persoanelor de etnie romă în societate.

SCENARIU 2. ARBORELE OBIECTIVELOR

Pe baza aspectelor identificate de analiza SWOT comuna dispune de resurse și potențial care ar putea asigura în viitor o dezvoltare durabilă. Agricultură practică la o scară largă în teritoriu, fondul forestier existent, valorile culturale, produsele tradiționale oferă oportunități de dezvoltare teritoriului. Prioritățile de dezvoltare a teritoriului în primul rând trebuie să se bazeze pe potențialul existent dar trebuie să urmeze îmbunătățirea și creșterea calității vieții prin diversificarea unor activități economice practicate în zonă.

Astfel **Obiectivul strategic al COMUNEI CĂPLENI este realizarea dezvoltării durabile a teritoriului prin diversificarea și consolidarea economiei locale, prin exploatarea potențialului endogen a zonei și prin cooperare inter teritorială.**

Economia locală a comunei în mare parte se bazează pe agricultură. Obiectivul strategic al comunei vizează creșterea economică prin consolidarea sectorului agricol și îmbunătățirea calitatea vieții prin diversificarea activităților economice pentru a asigura servicii de calitate locuitorilor.

Obiectivele specifice prin care se poate realiza creșterea economică și dezvoltarea durabilă în comuna Căpleni sunt de trei tipuri:

- a. Consolidarea economiei locale
- b. Creșterea calității vieții
- c. Dezvoltarea vieții comunitare și încurajarea inițiativelor locale

a. Consolidarea și diversificarea economiei locale

Consolidarea economiei locale presupune la nivelul teritoriului creșterea competitivității sectorului agricol și forestier. Dezvoltarea acestor sectoare economice se poate realiza prin sprijinirea producției agricole, valorificarea produselor agricole și prin sprijinirea prelucrării și comercializării acestor produse. Pentru a crește competitivitatea acestor sectoare este nevoie de îmbunătățirea managementului prin furnizare de servicii de consultanță și prin îmbunătățirea cunoștințelor agricultorilor. Gestionarea mai adecvată a sectorului forestier se poate realiza prin extinderea funcționalității pădurilor.

Diversificarea economiei locale presupune dezvoltarea sectorului de afaceri la nivelul teritoriului prin încurajarea dezvoltării și înființării micro întreprinderilor și prin exploatarea potențialului turistic a zonei. Dezvoltarea acestor sectoare se poate realiza prin sprijinirea producției non agricole, prin introducerea de noi servicii de calitate și prin creșterea spiritului antreprenorial. Toate acestea ajutând la crearea de noi locuri de muncă astfel reducând migrația generației tinere din teritoriu. Turismul prosper este realizat tocmai prin aportul unui număr mare de turiști, însă pentru a-i atrage, trebuie exploatat potențialul turistic la nivelul comunelor asociate și al împrejurimilor.

Cu realizarea acestor dezvoltări teritoriul va avea o economie mai competitivă.

b. Creșterea calității vieții

Creșterea calității vieții la nivelul teritoriului presupune protecția mediului, dezvoltarea serviciilor publice și a celor sociale și dezvoltarea resurselor umane. Protecția mediului prin organizarea de acțiuni de conștientizare asupra importanței acestuia. Dezvoltarea resurselor umane prin organizarea de cursuri de calificare și recalificare în concordanță cu cerințele pieței astfel crescând șansele de ocupare pe piața forței de muncă. Consolidarea coeziunii sociale prin dezvoltarea serviciilor publice și celor sociale. Dezvoltarea serviciilor sociale are foarte mare importanță în teritoriu având în vedere procesul de îmbătrânire demografică și prezența grupurilor defavorizate, astfel serviciile sociale trebuie adaptate la cerințele populației.

c. Dezvoltarea vieții comunitare și încurajarea inițiativelor locale

Dezvoltarea vieții comunitare presupune sprijinirea sferei civile pentru organizare de activități comunitare, încurajarea înființării ONG-urilor, crearea bazei instituționale pentru grupurile informale existente în teritoriu. Sprijinirea asociațiilor de dezvoltare intercomunitară pentru organizarea unor programe permanente, încurajarea acestora pentru preluarea unor funcții de la instituții publice.

Este de asemenea importantă amenajarea spațiilor destinate activităților comunitare pline de vitalitate, care asigură o alternativă viabilă de petrecere a timpului liber, astfel încât acestea să funcționeze ca locații ale diverselor programe, activități civile, evenimente culturale și nu numai, consolidând funcțiile culturale ale teritoriului. Pe lângă aceste inițiative, comunicarea între sfera publică și civilă este indispensabilă în procesul de consolidare a coeziunii sociale. Promovarea unui stil de viață sănătos prin sprijinirea asociațiilor sportive din teritoriu.

PRIORITĂȚILE DE DEZVOLTARE A COMUNEI CĂPLENI

Pentru realizarea obiectivului strategic a comunei Căpleni a fost necesară stabilirea priorităților de dezvoltare. Prioritățile stabilite urmăresc aspectele specifice ale teritoriului și au fost formulate pe baza punctelor tari identificate în cadrul analizei SWOT. Planul de dezvoltare locală a comunei Căpleni urmărește o strategie ofensivă, se bazează pe resursele existente ale teritoriului și dorește valorificarea și dezvoltarea acestor resurse. În timpul stabilirii priorităților și a obiectivelor de dezvoltare a fost folosită metoda participativă – actorii locali din teritoriu au fost intervievați cu privire la dezvoltarea zonei. Ideile de dezvoltare colectate de la actorii locali au fost prelucrate de experți și în urma acestora au fost stabilite prioritățile și obiectivele specifice privind dezvoltarea teritoriului.

Concluzia interviurilor:

Dezvoltarea rurală sustenabilă presupune dezvoltarea economică echilibrată, cu un nivel ridicat al coeziunii sociale și al includerii și asumarea responsabilității pentru folosirea resurselor naturale și pentru protecția mediului. Dezvoltarea teritorială se bazează pe dezvoltarea economiei, astfel primul pas este identificarea priorităților de dezvoltare în sectorul economiei.

Prioritatea Nr. 1 Creșterea competitivității sectorului agricol

Importanța acestei priorități în dezvoltarea zonei este exprimată prin profilul economic agricol al teritoriului. Prioritatea vizează creșterea competitivității economiei locale prin dezvoltarea sectorului agricol, îmbunătățirea managementului acestuia și în același timp pune accent pe protecția mediului prin conservarea și valorificarea pădurilor și a resurselor naturale. Au fost stabilite trei obiective specifice pentru realizarea acestuia:

1.1 Dezvoltarea sectorului agricol prin sprijinirea producției agricole, valorificarea produselor agricole și dezvoltarea industriei agro alimentare

Producția agricolă realizată, este valorificată la un nivel scăzut, și datorită lipsei unei etape ulterioare de prelucrare și pregătire a produselor înainte de a fi valorificate pe piață. Astfel prețul primar al lor este redus față de serviciile prestate pentru lucrările agricole. Tot o cauză este și faptul că în mediul rural nu există centre de valorificare zonale ale produselor agricole. Din analiza situației agriculturii reiese că în momentul de față în teritoriu majoritatea producției agricole se reduce la gospodărirea familială. Producția agricolă este caracterizată în general de cultivarea a mici parcele de pământ și nivelul scăzut de mecanizare, numai un procent mic al

produselor agricole fiind valorificat pe piață. În domeniul valorificării produselor se practică valorificarea individuală.

Obiectivul specific prevede măsuri pentru sprijinirea producției agricole mai ales în rândul tinerilor fermieri, dar în același timp sunt sprijinite și exploatațiile agricole pentru modernizarea și diversificarea activităților acestora, cum ar fi dezvoltarea fermelor zootehnice pentru utilizarea terenurilor mai puțin fertile și a pășunilor. Acest obiectiv cuprinde acțiuni pentru încurajarea industriei agro alimentare și investiții pentru valorificarea produselor agricole. Investițiile care vizează valorificarea produselor agricole sunt sprijinite în primul rând pentru înființarea pieței de desfacere a produselor agricole și în al doilea rând pentru comercializarea produselor agricole prin sprijinirea asocierii în grupuri de producători. Atingerea acestui obiectiv specific va fi posibilă prin realizarea următoarelor obiective operaționale care vor ajuta la creșterea competitivității sectorului agricol.

Obiective operaționale:

- Creșterea numărului de tineri fermieri instalați cu activitate orientată spre piață
- Creșterea numărului de ferme de semi-subsistență restructurate cu activitate orientată spre piață
- Creșterea productivității în domeniul agricol prin diversificarea și modernizarea exploatațiilor agricole
- Creșterea valorii adăugate a produselor agricole prin dezvoltarea infrastructurii agricole

1.2 Îmbunătățirea managementului în domeniul economic și marketingul produselor agricole

Obiectivul specific prevede măsuri pentru îmbunătățirea competențelor agricultorilor din teritoriu prin organizare de cursuri de formare profesională.

Este necesară crearea unei rețele de consultanță în teritoriu pentru managementul mai eficient a sectorului agricol și în general a sectorului economic.

Industria agro-alimentară a zonei este una dintre ramurile industriale cele mai importante cu un număr mare de agenți economici. Produsele alimentare sunt de calitate și sunt atestate, dar nu sunt promovate și nu au un marketing comun. Măsurile prevăzute în acest obiectiv specific vizează în primul rând protecția produselor tradiționale prin obținerea unor calificări regionale, pe lângă acestea promovarea și marketingul acestor produse.

Obiective operaționale:

- Creșterea competitivității agenților economici care procesează produse agricole tradiționale
- Îmbunătățirea managementului în domeniul economic

Prioritatea Nr. 2. Protecția mediului și valorificarea resurselor naturale

Dezvoltarea durabilă depinde de mai mulți factori. Una dintre cele mai importante obiective din acest teritoriu este valorificarea și conservarea pădurilor și a resurselor naturale prin încurajarea protecției mediului. Importanța acestui obiectiv specific este exprimat prin fondul forestier existent în zonă și imposibilitatea de valorificare a acestuia. Scopul acțiunilor incluse în acest obiectiv specific este valorificarea și conservarea pădurilor prin extinderea funcționalității acestora, încurajarea proprietarilor de pădure la asociere în vederea realizării unor acțiuni de dezvoltare.

2.1 Conservarea și valorificarea pădurilor, a resurselor naturale și încurajarea protecției mediului

La nivelul comunei sunt terenuri de pădure foarte extinse, 49,31% din teritoriu este acoperit de păduri.

Din această analiză reiese că în teritoriu, din punctul de vedere al gestionării forestiere s-au făcut numeroase inițiative care arată în direcția gestionării durabile. Realizarea gestionării durabile ar deveni mai eficientă prin crearea colaborării cu comunele din împrejurime. Beneficiul colaborării în domeniul gestionării forestiere poate fi reprezentat și în alte domenii. Astfel beneficiul colaborării poate fi construirea traseelor turistice care traversează teritoriul administrativ a mai multor comune, întreținerea acestora, colaborarea mai eficientă în reglementarea culegerii ciupercilor și fructelor de pădure cât și în valorificarea economică a acestora. Colaborarea poate aduce beneficii în viitor și în domeniul gestionării vânatului.

Protecția mediului prin promovarea educației ecologice și prin promovarea și conservarea ariilor protejate. Protecția mediului înconjurător este o componentă esențială a calității vieții locuitorilor, impunându-se un management eficient al deșeurilor care va avea efect și în dezvoltarea sectorului agricol prin reciclarea deșeurilor agricole.

Obiective operaționale:

- Diminuarea gradului de poluare prin reciclarea deșeurilor agricole
- Conștientizarea populației asupra importanței protecției de mediului

- Valorificarea pădurilor prin extinderea funcționalității acestora și crearea unui centru de educație ecologică

Prioritatea Nr. 3. Creșterea calității vieții în zonele rurale prin diversificarea economiei locale și sprijinirea întreprinzătorilor

Obiectivul de bază al dezvoltării economice locale reprezintă înlăturarea obstacolelor din calea dezvoltării economice și îmbunătățirea mecanismelor de funcționare eficientă a pieței. Alte obiective se referă la orientarea eforturilor spre oferirea asistenței sectorului de afaceri existent, încurajarea deschiderii de noi afaceri prin identificarea noilor nevoi ale oamenilor, atragerea investițiilor la nivel local. Pentru realizarea acestei priorități și atingerea scopului final este nevoie să se opereze strict în direcțiile de dezvoltare economică a comunelor, având ca perspectivă creșterea economică și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor teritoriului dat.

A treia prioritate vizează creșterea calității vieții în teritoriul comunei prin dezvoltarea și diversificarea economiei locale non agricole, prin îmbunătățirea serviciilor, prin încurajarea întreprinzătorilor și prin acțiuni care ajută la exploatarea potențialului turistic a zonei. Prin revitalizarea economiei locale ar crește competitivitatea economică, puterea de cumpărare, calitatea vieții, întreaga zona devenind mai atractivă pentru investiții, atât de sorginte locală cât și străine. Crearea de noi locuri de muncă ar duce la creșterea gradului de ocupare a populației active. Implementarea acestei priorități de dezvoltare se realizează prin atingerea a trei obiective specifice.

3.1 Diversificarea economiei rurale prin orientarea către sectorul non-agricol și de producție

Acest obiectiv specific include măsuri pentru revitalizarea economiei locale prin promovarea meșteșugurilor tradiționale existente în zonă, prin încurajarea înființării atelierelor de producție care va avea efect la recalificarea forței de muncă și la creșterea gradului de ocupare. Dezvoltarea activităților de producție, de prestări servicii și în general a sectorului terțiar în vederea creării de noi locuri de munca.

Obiectiv operațional:

- Promovarea meșteșugurilor tradiționale prin înființare de ateliere de producție

3.2 Creșterea calității vieții în zonele rurale prin dezvoltarea sectorului afacerilor

Acest obiectiv are în vedere dezvoltarea sectorului afacerilor prin încurajarea înființării de noi microîntreprinderi și prin modernizarea celor existente. Este nevoie de introducerea în economia rurală și a altor sectoare ce bazează pe nevoile populației teritoriului cum ar fi sectorul serviciilor. Măsurile acestui obiectiv specific prevăd acțiuni pentru promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor și a femeilor, introducerea de noi servicii în zonă pentru îmbunătățirea calității vieții, sprijin pentru îmbunătățirea competitivității pe piață a întreprinderilor. Încurajarea spiritului antreprenorial pentru a înființa noi afaceri și pentru a crește numărul locurilor de muncă.

Obiectiv operațional:

- Crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi pentru creșterea competitivității pe piață a acestora

3.3 Valorificarea potențialului turistic a zonei prin îmbunătățirea facilităților și atracțiilor turistice

Dezvoltarea durabilă implică permanență, ceea ce înseamnă că turismul durabil presupune utilizarea optimă a resurselor (inclusiv a diversității biologice), minimizarea impactului negativ economic, socio-cultural și ecologic, maximizarea beneficiilor asupra comunităților locale, economiilor naționale și asupra conservării naturii. Ca o consecință firească, durabilitatea se referă și la structurile manageriale necesare în vederea îndeplinirii acestor deziderate. Scopul realizării unui turism durabil trebuie să fie subordonat planurilor naționale și regionale de dezvoltare economică și socială. Acțiunile pot acoperi scopuri economice (creșterea veniturilor, diversificarea și integrarea activităților, controlul, potențarea și zonarea dezvoltării), scopuri sociale (ameliorarea sărăciei și a inegalității distribuției veniturilor, protecția patrimoniului socio-cultural indigen, participarea și implicarea comunităților locale) ori scopuri ecologice (protejarea funcțiilor scripturistice, conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității).

În privința creării condițiilor turismului rural de succes este necesară prezentarea stilului de viață rural, prezentarea obiceiurilor, tradițiilor, meșteșugurilor populare, prezentarea patrimoniului cultural și construit, oferta specialităților gastronomice.

Promovarea vieții rurale oferă posibilitatea turiștilor să experimenteze frumusețea și greutatea modului de viață rurală. Așadar în regiunile rurale putem identifica și oferi vizitatorilor valori sub formă de pachete de servicii care pot crește numărul nopților petrecute în localități sau în teritoriu.

Pachetele de servicii bine organizate și adecvat oferite vor atrage turiști, dar având în vedere caracteristicile zonei este necesară și crearea unor servicii turistice cu alt caracter.

Obiectivul specific vizează valorificarea potențialului turistic al zonei, prin punerea în valoare a moștenirii culturale și prin îmbunătățirea atracțiilor turistice. Dezvoltarea sectorului turismului în zona vizată reprezintă o alternativă pentru diversificarea economiei locale și pentru crearea de noi locuri de muncă în zonă. Pe lângă acestea poate să asigure o sursă de venituri suplimentare pentru locuitorii zonei. Teritoriul comunei are la bază un potențial natural care oferă posibilități de practicare a turismului. Cea mai mare problemă a turismului în teritoriul vizat este capacitate redusă de a reține turiștii pentru a perioadă mai lungă de timp prin oferirea unui program complex, de vizitare a întregului teritoriu. Prin măsurile cuprinse în acest obiectiv specific va fi posibilă creșterea atractivității turistice a zonei. Pentru a promova serviciile turistice în zonă în acest obiectiv specific au fost incluse acțiuni pentru dezvoltarea sistemului de informare turistică cu realizarea centrelor de informare.

Obiectiv operațional:

- Creșterea atractivității turistice a zonei

Prioritatea Nr. 4. Dezvoltarea zonei rurale prin îmbunătățirea serviciilor de bază și întărirea vieții comunitare

Organizațiile civile joacă un rol important în identificarea unor probleme, care pe moment sunt trecute cu vederea de către autoritățile locale. Prin utilizarea propriilor resurse, umane și a capacității lor organizatorice ele contribuie substanțial la realizarea obiectivelor ce țin și de dezvoltarea locală. ONG-urile pot acoperi anumite necesități ale comunității, oferind servicii mai calitative și mai ieftine în comparație cu sectorul public.

Organizațiile profesionale și comunitățile locale cuprind, de obicei, numai cetățeni de aceeași profesie sau care au un interes comun. Prin intermediul acestor organizații se poate obține consultanță și asistență pentru realizarea anumitor obiective specifice. De exemplu, bisericile au oportunitatea de a se adresa și a obține sprijinul unui important segment al populației.

A patra prioritate de dezvoltare vizează dezvoltarea vieții comunitare în teritoriu prin îmbunătățirea serviciilor de bază, prin protejarea moștenirii culturale și prin promovarea unui stil de viață sănătos.

Relevante pentru îmbunătățirea calității vieții sunt și dezvoltarea serviciilor sociale și a celor publice astfel încât să corespundă cerințelor populației. Serviciile sociale de mai bună calitate și mai dezvoltate ar conduce la realizarea unei coeziuni locale consolidate și asigurarea egalității de șanse. Cele trei obiective specifice stabilite în cadrul acestei priorități de dezvoltare sunt:

4.1 Protejarea moștenirii culturale

Obiectivul specific vizează menținerea și păstrarea moștenirii rurale și a identității culturale prin sprijinirea organizațiilor culturale, prin reînnoirea programelor culturale cu păstrarea tradițiilor și obiceiurilor. Acordarea de sprijin financiar pentru dezvoltarea programelor organizațiilor culturale, sprijin pentru susținerea organizațiilor care ajută activitatea tinerilor sau a femeilor din cadrul cultelor religioase. Crearea bazei instituționale a grupurilor informale și încurajarea activităților asociative.

Dezvoltarea programelor asociațiilor intercomunitare și organizare de programe permanente. Diversificarea vieții culturale și educaționale prin modernizarea clădirilor neutilizate și prin asigurarea reutilizării acestora pentru noi activități culturale și educaționale.

Obiective operaționale:

- Conservarea moștenirii culturale sprijinirea organizațiilor culturale și confesionale
- Renovarea clădirilor neutilizate și redestinarea acestora în scopul educațional și cultural

4.2 Întărirea vieții comunitare prin dezvoltarea serviciilor sociale

Pornind de la analiza structurii populației, a indicatorilor șomajului, a situației pieței muncii, sau de la numărul familiilor care necesită ajutor familial sau social, putem spune că grupul persoanelor aflate în situație nefavorabilă reprezintă o proporție considerabilă în teritoriu. În analiza situației am făcut referiri și despre condițiile de trai a populației. Pornind de la aceste date calitative și cantitative și de la analiza situației s-a formulat necesitatea și obiectivul îngrijirii sociale integrate.

În rezolvarea problemelor sociale din teritoriul pe lângă primăriile, bisericile, diferite ONG-uri trebuie să-și asume un rol important.

Procesul demografic negativ care se desfășoară în teritoriul necesită crearea de noi servicii sociale și dezvoltarea celor existente. Îmbătrânirea demografică a teritoriului crează noi nevoi sociale în teritoriu. Întărirea vieții comunitare se poate realiza numai dacă acordăm o atenție deosebită dezvoltării serviciilor sociale. Obiectivul specific vizează creșterea numărului ONG-urilor care furnizează servicii sociale, crearea unor programe și politici care să sprijine grupurile dezavantajate și îmbunătățirea serviciilor medico sociale pentru persoane vârstnice.

Obiectiv operațional:

- Îmbunătățirea serviciilor de bază

4.3 Promovarea stilului de viață sănătos prin încurajarea activităților sportive

Acest obiectiv specific vizează îmbunătățirea calității vieții prin acțiuni care încurajează activitățile sportive și ajută la mobilizarea comunității. Totodată, calitatea vieții este determinată și de posibilitățile de petrecere a timpului liber, iar în acest sens se urmărește atingerea obiectivului de îmbunătățire a spațiului public prin crearea de noi spații de recreere.

Obiectiv operațional:

- Sprijinirea activităților și organizațiilor sportive și de petrecerea a timpului liber

Prioritatea Nr. 5. Îmbunătățirea guvernanței locale prin încurajarea inițiativelor locale și implementarea strategiei de dezvoltare locală

5.1 Implementarea strategiei de dezvoltare locală, sprijinirea funcționării grupului de acțiune locală Sud-Vest Satu Mare

La nivelul comuna Căpleni sunt numeroase inițiative locale care prevăd dezvoltarea zonei rurale. Totodată pe lângă existența inițiativelor de dezvoltare a apărut nevoia de dezvoltare integrată cea ce înseamnă realizarea de parteneriate public private.

Inițiativele de dezvoltare în cele mai multe cazuri vin din partea autorităților locale sau din partea societății civile, dar numărul acțiunilor realizate în comun este destul de redus. Prioritatea prevede acțiuni realizate în comun pentru dezvoltarea teritoriului. Primul pas pentru realizarea dezvoltării integrate este înființarea unei organizație (unui grup de acțiune locală) care să întrunească sectorul privat cu cel civil. Rolul acestui grup de acțiune locală va fi coordonarea inițiativelor de dezvoltare, ușurarea muncii autorităților publice prin preluarea unor funcții, elaborarea și implementarea unui plan integrat de dezvoltare locală. Prin funcționarea grupului de acțiune locală va fi posibil colaborarea între sectorul civil și cel public, dezvoltările vor fi realizate în comun, deciziile vor fi luate de un grup de actori locali astfel îmbunătățind guvernanța locală. Acest grup de acțiune locală va fi cel care decide la nivel local și în același timp ajută la realizarea dezvoltărilor.

Obiectivele operaționale:

- Implementarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Căpleni
- Facilitarea funcționării GAL (Asistență Tehnică)

5.2 Încurajarea posibilităților de cooperare între comunitățile din interiorul și exteriorul țării

În cadrul acestui obiectiv specific au fost prevăzute acțiuni pentru facilitarea cooperării grupului de acțiune locală cu alte grupuri din interiorul și exteriorul țării. Cooperarea cu alte grupuri este foarte importantă pentru realizarea de schimburi de experiențe pentru realizarea de proiecte de dezvoltare în comun de mai mare anvergură.

Obiectivele operaționale:

- Încurajarea posibilităților de cooperare între comunitățile din interiorul țării.
- Încurajarea posibilităților de cooperare între comunitățile din exteriorul țării.

**TABEL PRORITĂȚI / MĂSURI PENTRU PLAN DE DEZVOLTARE LOCALĂ ÎN
COMUNA CĂPLENI**

SECTOR 1.-DEZVOLTARE ECONOMICA SI COMPETIVITATEA MEDIULUI DE AFACERI

PLAN PE MASURI

Masura 1.1. Atragerea investitiilor la nivel local

Masura 1.2. Sprijinirea dezvoltarii de microintreprinderi in domeniul agricol

Masura 1.3. Dezvoltarea sectorului agricol

Masura 1.4. Imbunătățirea colaborarii dintre mediul de afaceri si autoritățile publice locale

Masura 1.1. Atragerea investitiilor la nivel local

Proiecte:

- Oferirea de facilități fiscale pentru investiții noi, in conditiile legislative in vigoare
- Elaborarea unui plan strategic de atragere a investițiilor
- Promovarea oportunităților de investitii prin intermediul mijloacelor online (pagina web) si offline (ghid al investitorului, broșuri, pliante, etc.)

Obiective:

- Creșterea numărului de investitori (străini) din comuna
- Creșterea numărului de IMM-uri
- Creșterea numărului de locuri de munca

Tinte cheie:

- Atragerea a cel puțin unei societăți cu participare străină la capital
- Creșterea numărului de intreprinderi cu cel puțin 25%
- Creșterea cu 15% a investitiilor brute in economia locala
- Minim 1 campanie de promovare a oportunităților de investitii
- Elaborarea unui plan de atragere a investitiilor

Perioada de implementare: 2014-2020

Valoare estimata: 1.000.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Consiliul Judetean Satu Mare
- Camera de Comert, Industrie si Agricultură Satu Mare

Posibile surse de finantare:

- Programul National de Dezvoltare Rurala 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

	- Programul Operational Sectorial Cresterea Competitivitatii Economice, sau echivalnet 2014-2020 - Programul Operational Dezvoltarea Capacității Administrative, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local
Masura 1.2. Sprijinirea dezvoltării de microintreprinderi in domeniul agricol	
Proiecte: · Consiliere si consultanță pentru fermieri prin centre de informare, consiliere si consultanță pentru accesare de fonduri europene · Creșterea performanțelor agriculturii prin extinderea suprafețelor irigate · Creșterea performanțelor agriculturii prin utilizarea de soiuri adecvate · Îmbunătățirea fondului genetic al animalelor · Conservarea si ameliorarea biodiversitatii fondului forestier · Implementarea de programe de formare antreprenoriala si perfecționare profesională · Promovarea mărcilor locale (palinca de Căpleni, branzeturi de capra si oaie) pe plan național si internațional · Promovarea activitatilor de servicii/mica producție/mestesuguri la nivel local	
Obiective: · Creșterea numarului de IMM-uri · Diversificarea activitatilor economice de la nivel local · Creșterea numărului de locuri de muncă	Tinte cheie: - Creșterea numărului de intreprinderi cu cel puțin 25% - Reducerea numărului de șomeri cu minim 25% - Creșterea numărului de investiții realizate prin accesarea fondurilor europene de către mediul de afaceri
Perioada de implementare: 2015-2020	Valoare estimata: 200.000 €
Responsabili: · Consiliul Local Căpleni · Consiliul Judetean Satu Mare · Camera de Comert, Industrie si Agricultura Satu Mare	Posibile surse de finantare: - Programul National de Dezvoltare Rurala 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Sectorial Creșterea Competitivitatii Economice, sau echivalnet 2014-2020 - Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local

Masura 1.3. Dezvoltare sectorului agricol

Proiecte:

- Dezvoltarea infrastructurii
- Înființarea unui siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole
- Organizarea de piețe/târguri agroalimentare pentru producători, de tip en-gros
- Organizarea periodică de târguri de produse agroalimentare ecologice
- Sprrijinirea agricultorilor, a silvicultorilor, a crescătorilor de animale, a tinerilor fermieri

Obiective:

Valorificarea superioară a potențialului agricol existent

Tinte cheie:

- Creșterea producției agricole vegetale si animale cu 15%
- Creșterea suprafeței terenurilor agricole valofificate cu minim 10%
- Creșterea cifrei de afaceri a producătorilor agricoli locali cu minim 30%
- 1 siloz agricol/centru de depozitare a produselor agricole
- Înființarea/reabilitarea a minim 5 km de drumuri de exploatare agricola

Perioada de implementare: 2014-2020

Valoare estimata: 2.500.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Consiliul Judetean Satu Mare
- Directia pentru Agricultura a Judetului Satu Mare
- Camera Agricola Judeteana

Posibile surse de finantare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Masura 1.4. Îmbunatatirea colaborării dintre mediul de afaceri si autoritățile publice locale

Proiecte:

- Organizarea de consultări publice periodice între autoritățile locale si mediul de afaceri
- Promovarea parteneriatelor de tip public-privat
- Facilitarea accesului la utilități pentru întreprinderi
- Creșterea vizibilității produselor si serviciilor locale, precum si a oportunităților pentru dezvoltarea de afaceri

Obiective: Creșterea numărului de parteneriate de tip public-privat	Ținte cheie: - Minim două consultări publice ale mediului de afaceri local anuale - Creșterea cu minim 10% a numărului de parteneriate de tip public-privat dintre Primăria Căpleni și mediul de afaceri
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 10.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Căpleni - Mediul de afaceri local - Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Satu Mare	Posibile surse de finanțare: - Bugetul local

SECTOR 2.- INFRASTRUCTURA

PLAN DE MĂSURI

Măsura 2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere

Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare

Măsura 2.3. Modernizarea drumurilor de exploatare

Măsura 2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii rutiere

Proiecte:

- Reabilitarea și extinderea străzilor din comuna
- Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există
- Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță
- Modernizarea drumurilor agricole
- Îmbunătățirea sistemelor de marcaje rutiere
- Sisteme de indicatoare cu denumirile străzilor, de intrare/ieșire din localități, semne de circulație, obiective din comune (instituii publice, monumente, etc.)

Obiective:

- Creșterea lungimii străzilor modernizate
- Creșterea siguranței rutiere

Ținte cheie:

- Asfaltarea sau pietruirea drumurilor din comună
- Extinderea sau înlocuirea marcajelor rutiere

Perioada de implementare: 2014-2020

Valoare estimată: 5.000.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Politia Rutiera
- CNADNR

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Măsura 2.2. Modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare

Proiecte:

- Reabilitarea și extinderea străzilor din comună
- Construirea de poduri
- Modernizare drumurilor comunale
- Reabilitarea trotuarelor existente și amenajarea de trotuare și alei acolo unde nu există
- Modernizarea și extinderea sistemelor de protecție și siguranță

- Realizarea rețelei de canalizare
- Realizarea stației de epurare și tratarea apelor reziduale în comună
- Extinderea rețelei publice de alimentare cu apă
- Realizarea rețelei de canalizare pentru apă uzată
- Extinderea rețelei de energie electrică la terenurile nou intrate în intravilan
- Modernizarea rețelei de energie electrică
- Înființare piste de biciclete
- Reabilitare sediu primarie

Obiective: Creșterea gradului de conectare al populației la rețelele tehnico-edilitare	Ținte cheie: - Creșterea cu minim 30% a numărului de gospodării conectate la rețeaua de apă potabilă - Minim 30% a numărului de gospodării conectate la rețeaua de canalizare
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 10.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Căpleni - Consiliul Județean Satu Mare - Furnizori de utilități publice	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local

Măsura 2.3. Modernizarea drumurilor de exploatare

Proiecte:

- Reabilitarea și extinderea drumurilor de exploatare

Obiective: - Creșterea lungimii drumurilor de exploatare modernizate - Creșterea siguranței rutiere	Ținte cheie: - Recondiționarea sau pietruirea tuturor drumurilor de exploatare din comună - Extinderea sau înlocuirea marcajelor rutiere
Perioada de implementare: 2014-2020	Valoare estimată: 5.000.000 €
Responsabili: - Consiliul Local Căpleni - Politia Rutiera	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

CNADNR

- Bugetul local

SECTOR 3.- EDUCAȚIE SI CULTURĂ

PLAN DE MĂSURI

Masura 3.1. Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor educaționale

Masura 3.2. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii culturale

Masura 3.3. Sprijinirea activităților culturale

Masura 3.4. Reabilitarea clădirilor cu valoare istorica si culturala

Masura 3.1. Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor educaționale

Proiecte:

- Reabilitarea si modernizarea unităților educaționale din comuna
- Dotarea unităților educaționale din comună
- Înființarea si dotarea de laboratoare școlare
- Modernizarea si îmbunătățirea dotărilor școlare existente
- Înființare săli de gimnastică
- Amenajarea de terenuri de sport
- Amenajarea curților interioare ale unităților de învățământ
- Formarea initială si continua a cadrelor didactice si resurselor umane din unitățile de învățământ
- Cabinete medicale in școli si grădinițe
- Programe after-school si gradinițe cu program prelungit
- Diversificarea formelor de educație prin învățământ liceal, postliceal si profesional
- Laboratoare si calculatoare in unitățile de învățământ

Obiective:

- Îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților educaționale
- Creșterea performanțelor școlare

Ținte cheie:

- Creșterea numărului de săli de clasa cu minim 5 săli
- Reabilitarea unui numar de minim 2 unități educaționale
- Înființarea si dotarea unui număr de minim 2 laboratoare școlare
- Amenajarea a minim 1 sala de sport
- Înființarea a minim 1 gradinita

Perioada de implementare: 2014-2017	Valoare estimata: 2.500.000 €
Responsabili: · Consiliul Local Căpleni · Ministerul Educației Naționale · Mediul de afaceri	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local
Măsura 3.2. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii culturale	
Proiecte: · Reabilitarea și îmbunătățirea dotărilor Bibliotecii · Reabilitarea și îmbunătățirea dotărilor Camin Cultural Căpleni · Reabilitarea așezămintelor culturale (cămine culturale) din comună · Modernizarea și dotarea bibliotecilor comunale în scopul îmbunătățirii vieții culturale la sate · Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg · Susținerea înființării de trupe, ansambluri, cenacluri, formații, etc. · Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase · Reabilitarea/modernizarea obiectivelor cu valoare istorică · Amenajarea de locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor culturale	
Obiective: · Asigurarea unor condiții optime pentru desfășurarea activităților culturale · Îmbunătățirea condițiilor de depozitare a fondului de carte din Biblioteca Publică · Diversificarea activităților culturale	Tinte cheie: - Creșterea cu minim 15% a fondului de carte din Biblioteca Publică - Creșterea cu minim 15% a numărului de abonați ai Bibliotecii Publice - Creșterea cu minim 25% a numărului de evenimente culturale anuale organizate la nivel local - Reabilitarea a minim 1 Camin Cultural
Perioada de implementare: 2016-2018	Valoare estimata: 1.000.000 €
Responsabili: · Consiliul Local Căpleni · Instituțiile culturale	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local

Masura 3.3. Sprijinirea activitatilor culturale

Proiecte:

- Organizarea de evenimente culturale cu participarea publicului larg
- Susținerea înființării de trupe, ansambluri, cenacluri, formații, etc.
- Reabilitare monumente publice
- Consolidare, amenajare lăcașe de cult

Obiective:

- Conservarea patrimoniului cultural local
- Creșterea notorietății comunei Căpleni la nivel regional si național

Tinte cheie:

- Creșterea cu minim 25% a numărului de evenimente culturale anuale organizate la nivel local
- Creșterea numărului de trupe, ansambluri, formații etc. cu minim 10%

Perioada de implementare: 2017-2020

Valoare estimata: 75.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Institutiile culturale

Posibile surse de finantare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Masura 3.4. Reabilitarea clădirilor cu valoare istorică si culturală

Proiecte:

- Reabilitarea obiectivelor cultural-religioase
- Reabilitarea/modernizarea obiectivelor cu valoare istorica
- Amenajarea de locuri de parcare in vecinătatea obiectivelor culturale

Obiective:

- Conservarea patrimoniului cultural local
- Creșterea notorietății comunei Căpleni la nivel național

Tinte cheie:

- Minim 1 obiectiv cultural-religios reabilitat
- Minim 1 obiectiv cu valoare istorica reabilitat

Perioada de implementare: 2018-2020

Valoare estimata: 1.000.000 €

Responsabili:**Posibile surse de finantare:**

Consiliul Local Căpleni
Instituțiile culturale

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

SECTOR 4.- SĂNĂTATE SI SERVICII SOCIALE

PLAN DE MĂSURI

Măsura 4.1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii si serviciilor de sănătate

Măsura 4.2. Dezvoltarea serviciilor sociale

Măsura 4.3. Dezvoltarea economiei sociale

Măsura 4.4. Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituții publice, instituțiile de cult si sectorul nonguvernamental

Măsura 4.1. Dezvoltarea si modernizarea infrastructurii si serviciilor de sănătate

Proiecte:

- Reabilitarea unităților medicale la nivel local
- Infiiințarea de noi dispensare in comună
- Infiiințarea unui centru de permanență

Obiective:

- Imbunatățirea stării de sănătate a populației
- Imbunatatirea condițiilor de desfășurare a activităților medicale

Tinte cheie:

- Reducerea cu 5% a incidenței bolilor frecvente
- Reabilitarea a minim 1 unitate medicală
- Infiiințarea a minim 1 dispensar medical

Perioada de implementare: 2017-2020

Valoare estimata: 500.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Mediul de afaceri
- Direcția de Sănătate Publică Satu Mare
- Ministerul Sănătății

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Măsura 4.2. Dezvoltarea serviciilor sociale

Proiecte:

- Infiiințarea unui centru integrat de servicii sociale pentru sprijinirea persoanelor aflate in situații de risc
- Infiiințare uniu centru de bățâni

Crearea unui cămin pentru victimele agresiunii în familie
Construirea de locuințe sociale
Amenajare cantină pentru saraci
Achiziționarea unei ambulanțe
Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale
Identificarea posibilităților de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea și dezvoltarea serviciilor sociale
Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat în domeniul social

Obiective:

· Îmbunătățirea capacității de furnizare a serviciilor sociale
· Reducerea numărului de persoane asistate

Tinte cheie:

- Reducerea cu 50% a cazurilor de abandon școlar
- Reducerea cu 20% a cazurilor de violență domestică
- Reducerea cu 20% a cazurilor de abandon familial
- Creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniți din medii defavorizate cu minim 20%

Perioada de implementare: 2014-2018

Valoare estimată: 1.000.000 €

Responsabili:

· Consiliul Local Căpleni
· DGASPC Satu Mare
· ONG-urile care activează în domeniul serviciilor sociale

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Măsura 4.3. Dezvoltarea economiei sociale

Proiecte:

· Sprijinirea înființării de întreprinderi sociale

Obiective:

· Creșterea gradului de integrare / reintegrare profesională a persoanelor defavorizate
· Crearea de noi locuri de muncă destinate persoanelor defavorizate

Tinte cheie:

- Scăderea ratei somajului în rândul persoanelor defavorizate cu minim 15%
- Înființarea unui număr de minim 2 întreprinderi sociale

Perioada de implementare: 2017-2020

Valoare estimată: 50.000 €

Responsabili: · Consiliul Local Căpleni · AJOFM Satu Mare · ONG-urile care activeaza in domeniul serviciilor sociale	Posibile surse de finantare: - Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local
--	--

Măsura 4.4. Dezvoltarea parteneriatelor dintre instituțiile publice, instituțiile de cult si sectorul nonguvernamental

Proiecte:

- Identificarea posibilităților de stabilire a parteneriatelor locale pentru furnizarea si dezvoltarea serviciilor sociale
- Promovarea parteneriatelor locale de tip public-privat in domeniul social

Obiective:

- Îmbunătățirea capacității de furnizare a serviciilor sociale

Ținte cheie:

- Minim 2 parteneriate de tip public-privat încheiate

Perioada de implementare: 2017-2020

Valoare estimata: 5.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- DGASPC Satu Mare
- ONG-urile care activează in domeniul serviciilor sociale

Posibile surse de finanțare:

- Bugetul local

SECTOR 5.- SERVICII PUBLICE

PLAN DE MĂSURI

Măsura 5.1. Dezvoltarea serviciilor de transport public scolar

Măsura 5.2. Îmbunătățirea managementului serviciilor administrației publice locale

Măsura 5.3. Modernizarea și extinderea iluminatului stradal

Măsura 5.4. Îmbunătățirea serviciilor de siguranță și ordine publică

Măsura 5.5. Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber

Măsura 5.1. Dezvoltarea serviciilor de transport public

Proiecte:

- Contractarea unei companii private pentru servicii de transport public/achiziționarea de către UAT a unui mijloc de transport public
- Amenajarea stațiilor de transport în comun

Obiective:

- Facilitatea transportului elevilor din satele fără școli către unitățile de învățământ

Tinte cheie:

- Minim 4 trasee de transport public
- Minim 4 stații de transport în comun amenajate
- Minim 1 mijloc de transport public

Perioada de implementare: 2014-2016

Valoare estimată: 50.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Mediul de afaceri

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Măsura 5.2. Îmbunătățirea managementului serviciilor administrației publice locale

Proiecte:

- Organizarea de consultări publice periodice pentru identificarea problemelor cetățenilor
- Studiu de evaluare a oportunității externalizării unor servicii publice
- Perfecționarea personalului administrativ

Schimburi de experiență cu autorități locale din România și/sau din Uniunea Europeană în scopul adoptării modelelor de bună practică

Achiziționarea unor utilaje pentru deszăpeziri, întreținerea drumurilor

Obiective:

Facilitatea transportului elevilor din satele fără școli către unitățile de învățământ

Ținte cheie:

- Organizarea unui număr de minim 2 consultări publice cu populația pe an
- Un studiu de evaluare a oportunității externalizării serviciilor publice
- Perfecționarea a minim 20% din aparatul de specialitate
- Întreținerea drumurilor din comună

Perioada de implementare: 2014-2020

Valoare estimată: 150.000 €

Responsabili:

Consiliul Local Căpleni
Mediul de afaceri

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Măsura 5.3. Modernizarea și extinderea iluminatului stradal

Proiecte:

Extinderea și modernizarea rețelei de iluminare stradală

Utilizarea energiei din surse alternative pentru iluminatul public

Obiective:

Îmbunătățirea calității serviciilor publice furnizate
Creșterea siguranței populației

Ținte cheie:

- Creșterea numărului de stâlpi de iluminare stradală cu minim 5%
- Reducerea consumului de energie electrică necesară pentru iluminarea stradală cu minim 15%

Perioada de implementare: 2016-2018

Valoare estimată: 1.000.000 €

Responsabili:

Consiliul Local Căpleni
Mediul de afaceri

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul sectorial de mediu
- Bugetul local

Masura 5.4. Îmbunătățirea serviciilor de siguranță si ordine publică

Proiecte:

- Dotarea cu sisteme de monitorizare video a locurilor publice
- Îmbunătățirea dotarii serviciului public de poliție cu echipamente si infrastructură specifica
- Organizarea de campanii de informare cu privire la siguranța cetățeanului
- Conectarea Poliției Locale la Sistemul Național de Prelucrare a Datelor cu Caracter Personal
- Dotare SVSU

Obiective:

Creșterea siguranței populației din comună

Ținte cheie:

- Asigurarea supravegherii video a locurilor publice cu infracționalitate ridicată
- Reducerea ratei infracționalității cu minim 25%
- Creșterea gradului de informare a populației privind siguranța publică

Perioada de implementare: 2014-2017

Valoare estimata: 100.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Politia Locala

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Masura 5.5. Dezvoltarea infrastructurii de petrecere a timpului liber

Proiecte:

- Extinderea si modernizarea spațiilor verzi
- Crearea spațiilor de joacă pentru copii
- Construirea unei baze sportive multifuncționale
- Săli, terenuri de sport, bazine de înot, piste pentru bicicliști
- Reabilitarea spațiilor verzi de pe domeniul public

Obiective:

Îmbunătățirea aspectului general al comunei Căpleni
Diversificarea posibilităților de petrecere a timpului liber

Ținte cheie:

- Asigurarea unei suprafețe 15 m² de spațiu verde pe cap de locuitori
- Creșterea suprafeței spațiilor de joacă pentru copii cu minim 30%
- Minim 1 spațiu de joacă pentru copii, modern amenajat

	- 1 baza sportiva multifuncțională
Perioada de implementare: 2016-2018	Valoare estimata: 2.500.000 €
Responsabili: · Consiliul Local Căpleni · Mediul de afaceri local	Posibile surse de finanțare: - Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Programul Operațional Regional 2007-2013, sau echivalent 2014-2020 - Bugetul local

SECTOR 6.- MEDIU

PLAN DE MĂSURI

Masura 6.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare si transport al deșeurilor

Masura 6.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu

Masura 6.1. Dezvoltarea serviciilor de colectare si transport al deșeurilor

Proiecte:

- Sprijinirea operatorului de salubritate prin identificarea in comun a soluțiilor optime privind managementul deșeurilor
- Extinderea serviciilor de colectare a deșeurilor
- Dezvoltarea infrastructurii necesare pentru colectarea selectiva a deșeurilor
- Desfășurarea de campanii de educație si constientizare a populației cu privire la importanța colectării selective a deșeurilor
- Amenajarea spațiilor publice cu pubele de gunoi
- Constientizarea agenților economici cu privire la importanța si procedurile de colectare selectivă a deșeurilor
- Promovarea colectării selective a deșeurilor de echipamente electrice si electronice
- Dotarea cu utilaje si echipamente pentru serviciul de gospodărie comunală si salubritate

Obiective:

- Reducerea efectelor negative ale activităților umane asupra mediului

Ținte cheie:

- Creșterea cu 20% a gradului de acoperire a serviciilor de salubritate
- Minim 1 campanie de educație si constientizare a populației
- Creșterea cantității de deșeuri de echipamente electrice si electronice colectată selectiv pe locuitor
- Creșterea cu minim 20% a numărului de pubele de gunoi din spațiile publice

Perioada de implementare: 2014-2017

Valoare estimata: 1.000.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Operatorul de salubritate
- Agentia pentru Protectia Mediului Satu Mare
- Garda de mediu

Posibile surse de finantare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

Masura 6.2. Intervenții pentru îmbunătățirea factorilor de mediu

Proiecte:

- Organizarea de campanii de ecologizare a cadrului natural
- Realizarea de acțiuni de împădurire
- Dotarea cu instalații și sisteme de prevenire a poluarii și calamităților naturale
- Amenajarea și regularizarea albiilor râurilor
- Exploatarea fondului cinegetic

Obiective:

- Îmbunătățirea calității mediului
- Creșterea gradului de constientizare al populației vis-à-vis de probleme de mediu

Tinte cheie:

- Organizarea minim 4 acțiuni de ecologizare
- Creșterea suprafeței împădurite din comuna Căpleni cu cel puțin 10 ha.

Perioada de implementare: 2015-2020

Valoare estimată: 100.000 €

Responsabili:

- Consiliul Local Căpleni
- Unități educaționale
- Agenția pentru Protecția Mediului Satu Mare
- Societatea civilă
- Ministerul Mediului și Pădurilor
- Direcția Silvică a Județului Satu Mare

Posibile surse de finanțare:

- Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Programul Operațional Sectorial de Mediu 2007-2013, sau echivalent 2014-2020
- Bugetul local

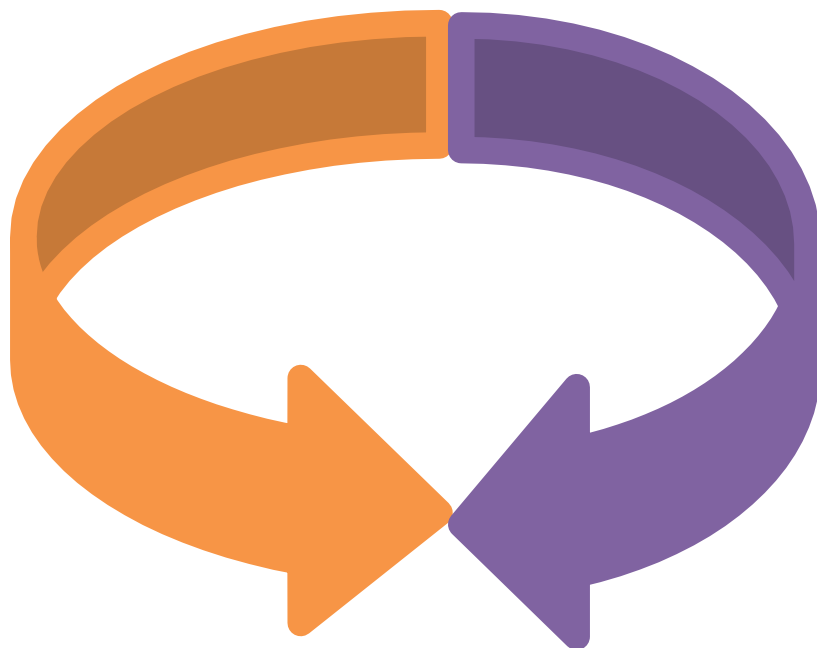

CAPITOLUL 7

SISTEMUL DE IMPLEMENTARE

În primul rând implementarea efectivă a strategiei de dezvoltare propusă depinde în mod fundamental de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile comunitare pentru a finanța acțiunile selectate și de a gestiona judicios fondurile de la bugetul local. Măsurile propuse în strategie sunt coerente cu Programele Operationale și PNDR pentru perioada 2007-2013, precum și cu finanțările ce vor face obiectul Memorandumului pentru perioada 2014 - 2020. Absorbția fondurilor disponibile depinde însă, alături de eligibilitatea acțiunilor, de capacitatea instituțională de a iniția proiecte și de a lucra în parteneriat pentru atingerea scopurilor strategice.

Strategia de dezvoltare a comunei Căpleni 2014 – 2020 reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local Căpleni. Documentul are un caracter normativ și prospectiv și angajează la o permanentă reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare a comunei pentru a le adecva evoluției realităților economice și sociale.

Procesul de implementare va include următoarele activități:

1. Elaborarea planuri de acțiune prin care obiectivele Planului de Dezvoltare Locală se vor realiza și aprobarea acestor planuri prin hotărâre de consiliul local;
2. Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul comunei (fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;
3. Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
4. Implementarea prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de dezvoltare.
5. Monitorizarea progreselor realizate de către primar și angajații primăriei.
6. Evaluarea implementării prin analiza indicatorilor prevăzuți în strategie.
7. Analiza impactului prin care se apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate și cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a comunei.

Planificarea acțiunilor și monitorizarea trebuie să fie realizată anual, prin prezentarea în cadrul consiliului local a progreselor înregistrate și a problemelor întâmpinate. Această monitorizare anuală va avea în vedere proiectele strategice implementate/ în implementare/ care urmează a fi implementate la nivelul local și efectele pe care le produc la nivelul comunei.

Odată aprobată în ședință de consiliu, strategia exprimă opțiunea Consiliului Local de a aborda integrat fenomenul economic, social și de protecție a mediului și de a se deschide spre parteneriatul constant cu societatea civilă și cu comunitatea actorilor economici.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute.

Pentru a implementa Strategia, se va constitui un Grup de Lucru al cărui funcții constau în:

- Urmărirea și conducerea procesului de implementare;
- Analizarea și aprobarea planurilor anuale de implementare;
- Propuneri de completare periodică a strategiei;
- Analizează și aprobă bugetul anual de implementare .

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă etapa de realizare a proiectelor, a programelor și politicilor prevăzute de strategie, de recoltare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora relativ la dezvoltarea comunei.

Finanțarea proiectelor care pot contribui la dezvoltarea economică a comunei Căpleni poate avea drept sursă bugetul propriu, fondurile nerambursabile guvernamentale și/sau europene sau fondurile rambursabile (de genul creditelor). La aceste surse de finanțare se adaugă posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat, care s-au dovedit a fi soluția potrivită pentru rezolvarea anumitor probleme comunitare în multe dintre statele europene dezvoltate.

Surse de finanțare nerambursabilă

Fondurile structurale și de coeziune sunt instrumente financiare prin care Uniunea Europeană acționează pentru realizarea obiectivelor Politicii de Coeziune prin implementarea Programelor Operaționale, Instrumentele structurale ale Uniunii Europene au rolul de a stimula creșterea economică a statelor membre ale Uniunii și de a conduce la reducerea disparităților dintre regiuni. Ele nu acționează însă singure, necesitând asigurarea unei contribuții din partea statelor membre implicate. Ele sunt co-finanțate în principal din resursele publice ale statului membru, însă în multe domenii este necesară și contribuția financiară privată, aceasta fiind încurajată în cele mai multe cazuri.

Instrumentele financiare cunoscute ca Fonduri Structurale sunt Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE) și Fondul de Coeziune (FC), la care se adaugă Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European pentru Pescuit (FEP), ca acțiuni complementare. Aceste instrumente sunt aplicate prin intermediul programelor operaționale și sectoriale disponibile pentru o anumită perioadă de programare. Perioada de programare curentă este 2007-2013.

Fondurile nerambursabile prezintă dezavantajul costurilor (financiare și temporale) aferente documentațiilor pentru cererea de finanțare și raportărilor tehnice și financiare. În plus, este necesară cofinanțarea locală a proiectelor și finanțarea în totalitate a cheltuielilor neeligibile (printre care și TVA), ceea ce pentru administrația publică poate reprezenta o problemă, mai ales în cazul programelor de finanțare care prevăd cote mari ale contribuției locale. Dar marele avantaj al surselor de finanțare nerambursabilă prin programe ale Uniunii Europene este că, pentru administrațiile publice locale, procentul de cofinanțare este de doar 2% (pentru majoritatea programelor), iar valorile investițiilor sunt mari și chiar foarte mari, raportat la nevoile comunităților și la posibilitatea de cofinanțare.

Parteneriatele de tip public-privat

Parteneriatele de tip public-privat sunt o soluție general recomandată și promovată pentru rezolvarea problemelor sau eficientizarea serviciilor publice. Apariția Legii nr. 178/2010 (cu modificările și completările ulterioare) care reglementează parteneriatul public-privat este privită drept o oportunitate reală de a implementa proiectele propuse.

La nivelul administrațiilor publice există posibilitatea dezvoltării parteneriatelor de tip public-privat în diverse domenii. În urma adoptării legii parteneriatului public-privat s-ar putea externaliza o serie de servicii și activități publice, partenerii locali putând fi atât mediul de afaceri, cât și sectorul non-profit.

Creditarea

Din punct de vedere procedural, creditarea este o modalitate relativ simplă, de obținere a finanțării pentru proiectele de investiții. Costurile aferente creditelor sunt mari și implică și un anumit grad de risc vis-à-vis de posibilitatea de rambursare a datoriilor, mai ales într-o situație de incertitudine cum este cea generată de criza financiară. În plus, un grad ridicat de îndatorare poate reprezenta o blocare a posibilităților de investiții pe termen scurt și mediu, cu atât mai mult cu cât o organizație cu datorii mari devine neeligibilă atât pentru accesarea altor credite, cât și pentru atragerea de fonduri nerambursabile.

Guvernul României stabilește anual limitele pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate de administrațiile locale, pentru încadrarea în nivelul deficitului bugetului general

consolidat. Conform Hotărârii nr. 1182/2012 privind aprobarea limitelor anuale, aferente anilor 2013, 2014 și 2015, pentru finanțările rambursabile care pot fi contractate și pentru tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind finanțările rambursabile care pot fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale, reprezentând datorie publică locală, sunt în sumă de 800 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015. De asemenea, pentru încadrarea în nivelul anual al deficitului bugetului general consolidat, limitele anuale privind tragerile din finanțările rambursabile contractate sau care urmează a fi contractate de unitățile/subdiviziunile administrativ-teritoriale sunt în sumă de 1.200 milioane lei pentru fiecare dintre anii 2013, 2014 și 2015.

Legislația națională care plafonează tragerile din fonduri rambursabile contractate sau noi, precum și gradul maxim de îndatorare de 30%, nu este aplicabilă creditelor contractate pentru cofinanțarea proiectelor europene.

CAPITOLUL 8

EVALUAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE

Implementarea strategiei de dezvoltare se realizează prin intermediul planului de măsuri și acțiuni.

Planul de acțiune v-a fi detaliat pe structura **obiectiv general - obiectiv specific – măsura - resurse necesare - indicatori de performanță – termen - risc asociat.**

Proiectul de planificare strategică a comunei Căpleni trebuie să ia în considerare necesitatea unui proces de evaluare coerent a programelor și rezultatelor vizate. Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structurale serioase și să fie realizată de grupuri specializate pe domenii de interes. Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunității sătmărene și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare nu doar evaluări finale).

Proiectul de planificare strategică a comunei Căpleni trebuie să ia în considerare necesitatea unui proces de evaluare coerent a programelor și rezultatelor vizate. Evaluarea trebuie să se bazeze pe elemente structurale serioase și să fie realizată de grupuri specializate pe domenii de interes. Efortul de evaluare trebuie să țină seama de caracteristicile comunității satmărene și să aibă un caracter permanent (care să includă și monitorizare nu doar evaluări finale).

8.1 Ciclul planificare-evaluare

În ceea ce privește evaluarea nevoilor, pe măsură ce desfășurăm o monitorizare a acestora apare necesitatea să acționăm prin modificarea programului. Obținem până la urmă un ciclu iterativ planificare-evaluare. În prima fază, cea de planificare, vorbim despre formularea unei probleme, conceptualizarea alternativelor, detalierea posibilelor cursuri ale acțiunii și a implicațiilor lor, evaluarea alternativelor și selectarea celei mai bune și de implementarea alternativei alese. A doua fază se referă la formularea obiectivelor, scopurilor și ipotezelor programului, conceptualizarea și operaționalizarea componentelor principale ale evaluării:

- programul,
- participanții,
- condițiile și măsurătorile,
- designul evaluării,
- detalierea modului în care vor fi coordonate aceste componente,
- analiza informației
- utilizarea rezultatelor.

Se propune realizarea programelor operaționale, precum și a planurilor de acțiune pe baza evaluării nevoilor existente în fiecare domeniu.

Adoptarea programului se va face doar după efectuarea unei analize exacte, care poate duce la revizuirea programului.

La acest nivel se impune efectuarea unor analize de gradului de realism a programului și a obiectivelor lui, analize cost-beneficiu sau cost eficiență (după caz).

După implementarea programului se va realiza monitorizarea acestuia, pe baza unui set de indicatori specifici fiecărui program.

Pentru programele cu o desfășurare mai îndelungată de timp se impune efectuarea unei analize intermediare, care să ne spună în ce măsură operațiunile programului merg bine și la timp, precum și în ce măsură sunt îndeplinite obiectivele programului. Pe baza acestei evaluări se pot impune modificări ale programului și implementarea acestor modificări.

La încheierea programului sau a unui ciclu al programului se va efectua o evaluare sumativă (orientată spre performanța programului, valoarea sa pentru societate), care să ne spună în ce măsură programul poate sau trebuie să fie continuat.

8.2 Etapele evaluării

Un program poate fi evaluat atunci când:

- ✓ Scopurile și obiectivele programului, cele mai importante efecte secundare care ar putea să apară, informațiile necesare pentru evaluare sunt bine definite;
- ✓ Scopurile și obiectivele programului sunt plauzibile;
- ✓ Informațiile necesare pot fi obținute;
- ✓ Beneficiarii evaluării au ajuns asupra unui acord asupra modului în care vor fi utilizate rezultatele acesteia.

Modul în care se desfășoară o evaluare diferă de la program la program. Etapele generale ale unei evaluări pot fi:

1. Clarificarea obiectului evaluării (programul)
2. Identificarea scopului evaluării și a beneficiarilor acesteia
3. Identificarea datelor necesare
4. Alegerea și aplicarea metodelor de culegere a datelor
5. Analiza datelor
6. Prezentarea rezultatelor.

Forma de evaluare recomandată este aceea participativă, în care sunt implicate toate părțile implicate în program (beneficiarii programului, organizația care a implementat programul, partenerii și finanțatorii programului).

Avantajele acestei abordări sunt:

- ✓ Accent pe participanți;
- ✓ Gamă largă de beneficiari care participă;
- ✓ Scopul este învățarea;
- ✓ Design flexibil;
- ✓ Metode de apreciere rapidă;
- ✓ Participanții din exterior vin în calitate de facilitatori.

8.3 Indicatori ai programelor

Indicatorii unui program pot fi definiți drept orice valori care pot fi calculate sau măsurate și care ne pot da informații despre gradul de succes al îndeplinirii obiectivelor unui program.

Obiectivele sunt așteptări exprimate în termeni cantitativi (de exemplu, se așteaptă o creștere economică anuală de 5%) iar indicatorii sunt măsurători reale, sunt fapte (indicatorul creștere economică se măsoară la trecerea unui an de la anunțarea obiectivului; dacă este mai mare sau egal cu 5%, obiectivul a fost îndeplinit).

Pot exista mai mulți indicatori pentru fiecare obiectiv și de aceea este foarte important ca indicatorii propuși să fie cu adevărat cele mai bune măsuri ale îndeplinirii obiectivelor.

Indicatori de evaluare a implementării strategiei comunei Căpleni

Dezvoltare economică și competitivitatea mediului de afaceri

- Numărul întreprinderilor
- Numărul societăților cu participare străină la capital
- Densitatea IMM-urilor (număr IMM-uri la 1.000 de locuitori)
- Cifra de afaceri totală
- Numărul șomerilor înregistrați
- Numărul mediu al salariaților
- Producția agricolă vegetală și animală
- Suprafața terenurilor agricole valorificate
- Număr silozuri agricole
- Km de drumuri de exploatare agricolă înființate/reabilitate
- Numărul de parteneriate de tip public-privat dintre Primăria Sacaseni și mediul de afaceri

Infrastructură

- Lungimea drumurilor comunale modernizate
- Lungime trotuare modernizate
- Lungime rețea de apă potabilă
- Lungime rețea de canalizare
- Grad de conectare la rețeaua de apă potabilă
- Grad de conectare la rețeaua de canalizare
- Grad de conectare la rețeaua de electricitate

Educație și cultură

- Numărul sălilor de clasă
- Unități de învățământ reabilitate
- Numărul laboratoarelor școlare
- Numărul sălilor de sport
- Numărul volumelor din Biblioteca Publică
- Numărul de abonați ai Bibliotecii Publice
- Numărul așezămintelor culturale reabilitate/ construite
- Evenimente culturale organizate
- Numărul obiectivelor cultural-religioase reabilitate
- Numărul obiectivelor cu valoare istorică reabilitate
- Numărul de locuri de parcare în vecinătatea obiectivelor culturale

Sănătate și servicii sociale

- Unități medico-sanitare reabilitate
- Incidența bolilor frecvente
- Numărul de parteneriate în domeniul furnizării serviciilor sociale
- Numărul cazurilor de abandon școlar
- Numărul cazurilor de violență domestică
- Numărul cazurilor de abandon familial
- Gradul de acoperire cu servicii sociale pentru copii proveniți din medii defavorizat
- Rata șomajului în rândul persoanelor defavorizate
- Numărul întreprinderilor sociale

Servicii publice

- Numărul traseelor de transport public școlar
- Numărul stațiilor de transport în comun amenajate pentru transportul public școlar
- Funcționari publici beneficiari ai sesiunilor de specializare și perfecționare în domenii de interes (achiziții publice, management de proiect, furnizarea serviciilor publice, ECDL etc);
- Numărul studiilor de evaluare a oportunității externalizării serviciilor publice
- Numărul stâlpilor de iluminare stradală
- Zone publice supravegheate video
- Rata infracționalității (număr infracțiuni la 10.000 de locuitori)

- Numărul echipamentelor în parcurile de joacă pentru copii
- Numărul băncilor instalate în spațiile publice
- Numărul de coșuri de gunoi montate în spațiile publice
- Numărul bazelor sportive
- Numărul zonelor de agrement

Mediu

- Cantitatea de deșeuri menajere generate
- Gradul de acoperire a serviciilor de salubritate
- Cantitatea de deșeuri de echipamente electrice și electronice colectată selectiv pe locuitor
- Numărul de acțiuni de ecologizare
- Suprafața împădurită

8.4 Scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei este:

- Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul local.
- Constatarea dacă proiectele implementate sunt durabile.
- Succesul realizării Strategiei depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acestora. În procesul implementării prezentei Strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare respectând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional **principalii actori ai implementării strategiei vor fi:**

- ✓ Administrația publică locală –Primarul, Consiliul Local, Primăria;
- ✓ Agenții economici;
- ✓ Investitorii;
- ✓ Societatea civilă.

Performanța implementării strategiei va fi evaluată pe baza unor rapoarte strategice, elaborate de Unitatea Administrativ Teritorială Căpleni. În elaborarea raportului strategic se va avea în vedere includerea de date relevante pentru evaluarea eficacității și eficienței măsurilor aplicate. Aceste rapoarte strategice vor fi realizate în 2016, 2019 și 2022, fiind prezentate în cadrul ședințelor și transmise autorităților de la nivel regional.

În cadrul raportului vor fi evidențiate:

Situația și evoluția socio-economică la nivelul local

Realizările, problemele și perspectivele în ceea ce privește implementarea

Exemplele de bună practică

Orice propuneri de modificare a strategiei de dezvoltare locală și a tabelor financiare

Raportul va sintetiza evoluțiile relevante în implementarea Strategiei, deficiențele constatate și recomandările pentru remediere prin ajustarea Strategiei și a Planului de Acțiune, care vor fi, la rândul lor, supuse aprobării Consiliului Local.

8.5 Evaluarea ex-post a impactului strategiei

Evaluarea ex-post a impactului strategiei va urmări să analizeze.

- ✓ modul de folosire a resurselor,
- ✓ realizarea impactului așteptat și
- ✓ eficiența intervențiilor

Se vor evalua factorii de succes sau de eșec, cât și sustenabilitatea rezultatelor și impactului strategiei. Pentru o evaluare adecvată a rezultatelor strategiei evaluarea ex-post trebuie realizată după trecerea unui anumit timp de la implementare. În acest scop pot fi contractați evaluatori externi.

Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei pentru dezvoltare durabilă a comunei Căpleni are drept scop atât aprecierea gradului de realizare al proiectelor propuse de document, per ansamblu, cât și fundamentarea eventualelor revizui și modificări ale obiectivelor, țăintelor, planurilor de măsuri și acțiuni.

Monitorizarea reprezintă un procesul continuu de culegere a informațiilor relevante despre modul de implementare a Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a comunei Căpleni, în timp ce evaluarea este un proces care folosește informațiile obținute pe parcursul monitorizării pentru a stabili dacă strategia și-a atins ținta și a avut eficiența scontată: și-a îndeplinit viziunea și obiectivele strategice și specifice menționate.

Monitorizarea implementării strategiei va fi realizată în permanență de către un departament al Primăriei Comunei Căpleni, desemnat prin decizie a Primarului Comunei Căpleni. Monitorizarea va consta în verificarea implementării în perioada programată a activităților, colectarea datelor necesare pentru popularea bazei de date a indicatorilor de evaluare etc. Această activitate contribuie și la o îmbunătățire a coordonării proiectelor realizate la nivel local cu cele realizate la nivel județean și regional.

Evaluarea implementării strategiei se bazează pe compararea gradului de atingere a țăintelor propuse inițial cu situația dezvoltării comunei la diferite momente. Pentru aceasta trebuie avută în vedere evoluția indicatorilor de evaluare și a stadiului la care aceștia se află în funcție de țăintele aferente stabilite în cadrul obiectivelor specifice.

Evaluarea va fi efectuată de către departamentul care va realiza și activitatea de monitorizare. La o perioadă stabilită de Primarul Comunei Căpleni (se recomandă perioade nu mai mici de 1 an), acest departament va prezenta în plenul Consiliului Local un raport de evaluare a implementării strategiei care va conține situația indicatorilor de evaluare. În baza acestei situații, departamentul va propune eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor strategiei.

Se recomandă ca în cazul unor schimbări socio- economice sau administrative majore să se efectueze o revizuire a documentului strategic. Pentru perioada de implementare a Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a comunei Căpleni (2014-2020) se recomandă ca o primă revizuire a documentului să fie realizată în anul 2014, mai exact în momentul în care vor fi disponibile toate informațiile cu privire la disponibilitatea fondurilor europene pentru următoarea perioadă de programare.

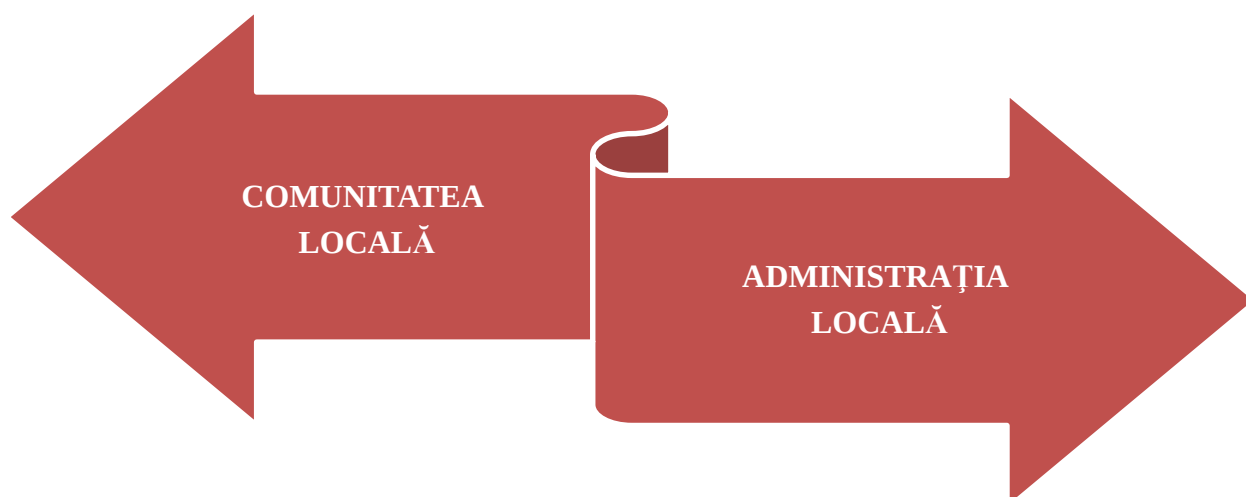
Se estimează că programele de finanțare din cadrul Perioadei de programare 2014-2020 vor fi publicate la mijlocul anului 2014, astfel încât se recomandă o primă revizuire a strategiei ulterior publicării acestora. Această revizuire nu va fi, însă, una majoră care să aducă modificări majore de conținut (viziune, obiective strategice, obiective specifice) și va consta în modificarea/completarea Planului de măsuri și acțiuni pentru a identifica exact programele de finanțare care pot susține fiecare proiect din cadrul strategiei.

CAPITOLUL 9

PROCESUL PARTENERIAL

9.1. Grupurile de Acțiune Locală

Grupurile de Acțiune Locală (GAL-urile) sunt entități ce reprezintă parteneriate public – private, constituite din reprezentanți ai sectorului public, privat și civil, care sunt desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care îndeplinesc o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Se dorește prin crearea acestor Grupurile de Acțiune Locală să ajute la dezvoltarea durabilă a comunităților locale și:

- a) să sprijine construcția instituțională la nivel local;
- b) să asigure resursele umane, financiare și tehnice pentru susținerea activității Grupurilor de Acțiune Locală;
- c) să instruiască personalul Grupurilor de Acțiune Locală în vederea elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală;
- d) Animarea teritoriului.

9.1.1. Obiectivele Grupurilor de Acțiune Locală sunt:

- o dezvoltarea economică a comunităților;
- o reconstrucția ecologică și conservarea mediului;
- o protejarea categoriilor sociale defavorizate din comunități;
- o promovarea și conservarea valorilor tradiționale morale, culturale și de cult;
- o promovarea principiilor democrației, ale statului de drept și egalității de șanse;
- o dezvoltarea fizică și intelectuală a tinerilor;
- o promovarea parteneriatelor naționale și internaționale.

9.1.2. Crearea și funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală

Înființarea GAL-ului se face prin formă asociativă conform OG 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare.

9.1.3. Program LEADER

Dezvoltarea teritoriilor rurale prin Axa 4 – LEADER, programul FEADR va fi programată și coordonată de actorii locali ce vor reprezenta factorul decizional și de asemenea vor purta responsabilitatea evoluției în timp a zonelor teritoriale delimitate în care vor acționa.

Acțiunile finanțate prin abordarea LEADER presupun acțiuni integrate, coerente, ce conduc la diversificarea și dezvoltarea economiei rurale în folosul comunităților.

Tot prin Axa 4 – LEADER, se va finanta și construcția instituțională în vederea elaborării și implementării de strategii integrate ce vor da posibilitatea actorilor din spațiul rural, reprezentanți ai diferitelor domenii de activitate, să conlucreze și să interacționeze în folosul comunităților rurale.

Măsurii 431 a Axei 4 LEADER, denumită „Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului”.

Măsura 431 este împărțită în 2 sub-măsuri (prima disponibilă înaintea selecției GAL-urilor și cea de-a doua după selecția GAL-urilor), respectiv:

o Sub-măsura 431.1 sprijină construcția de parteneriate public-private, elaborarea strategiilor de dezvoltare locală și pregătirea planului de dezvoltare locală în vederea participării la selecție a Grupurilor de Acțiune Locală (GAL);

o Sub-măsura 431.2 oferă sprijin Grupurilor de Acțiune Locală pentru: cheltuieli de funcționare, animare și dobândirea de competențe.

Criterii de selecție

Prioritate în selecție privind finanțarea unui proiect depus în cadrul Sub – măsurii 431.1 „Construcție parteneriate public private” - Faza 3 – „Sprijin financiar pentru pregătirea dosarelor pentru selecția GAL”, se va acorda:

- Grupurilor care cuprind un teritoriu rural cu o populație mai mare de 20.000 locuitori, pentru zona Delta Dunării grupuri care cuprind un teritoriu cu o populație mai mare de 10.000 locuitori;
- Grupurilor cu mai mult de 9 organizații / instituții partenere;
- Grupurilor care reprezintă un teritoriu neacoperit de alt aplicant;
- Grupurilor care dispun de resurse umane suficiente și expertiză pentru realizarea planurilor de dezvoltare locală.

Criteriile de selecție vor fi verificate în baza anexelor la Cererea de Finanțare din care să reiasă teritoriul acoperit prin LEADER, populația aferentă și componența grupurilor (atât cele constituite deja cât și cele potențiale).

Criteriile de eligibilitate și selecție pentru acordarea sprijinului

Pentru a fi eligibil, solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1. Solicitantul se identifică într-una din categoriile de solicitanți eligibili, definite în Cap. 2.1. Pentru prima variantă de solicitant eligibil (nu sunt constituite Parteneriatele locale public – private) acesta trebuie să prezinte ca documente justificative:

- „Angajamentul partenerilor” (Anexa 3 la Cererea de Finanțare), în care este menționat organismul cu personalitate juridică din sectorul public, privat sau civil, desemnat să reprezinte potențialul parteneriat și se specifică angajamentul partenerilor că vor avea o formă asociativă în baza OUG 26/2000, după finalizarea proiectului finanțat prin Submăsura 431.1 - faza 3 și vor depune Planul de Dezvoltare Locală în vederea selectării sale ca și Grup de Acțiune Locală (GAL);

- actele constitutive ale organismului cu personalitate juridică din sectorul public, privat sau civil desemnat să reprezinte potențialul parteneriat public-privat (statut, înregistrări juridice, etc).

Pentru a doua variantă de solicitant eligibil (sunt deja constituite parteneriatele public – private), acesta trebuie să prezinte ca documente justificative:

- Actul constitutiv, statutul și înscrierea sa în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, în conformitate cu prevederile din O.G. 26/2000 cu modificările și completările ulterioare;

- Angajamentul parteneriatului public – privat privind depunerea Planului de Dezvoltare Locală pentru selecția Grupului de Acțiune Locală (GAL), prin care se angajează ca după finalizarea proiectului finanțat prin Submăsura 431.1 - faza 3, își va depune Planul de Dezvoltare Locală în vederea selectării sale ca și Grup de Acțiune Locală (GAL), (Anexa 7 la Cererea de Finanțare). Pentru acest tip de angajament nu există formular cadru, se realizează de către fiecare parteneriat public-privat constituit.

Atât potențialele parteneriate cât și parteneriatele deja constituite vor prezenta un Mandat de Reprezentare (Anexa 8 la Cererea de Finanțare), prin care se desemnează reprezentantul legal al solicitantului în raport cu proiectul prezentat. Acest document nu este formular cadru, se realizează de către fiecare solicitant.

2. Grupul pe care îl reprezintă trebuie să fie alcătuit din parteneri care să fie din sectoarele socio-economice din teritoriul eligibil, în care partenerii publici să reprezinte mai puțin de 50%. Parteneriatul va fi format din diversi actori reprezentativi din sectoarele public, privat și ai societății civile. Parteneriatul local trebuie deschis tuturor celor interesați (tineri, femei și reprezentanți ai minorităților), care vor avea o reprezentare corectă în acest organism, în funcție de situația existentă la nivel local.

Se va depune ca document justificativ pentru verificarea acestui criteriu de eligibilitate, Fișa de Prezentare a Parteneriatului (Anexa 2 din Cererea de Finanțare);

3. Grupul pe care îl reprezintă trebuie să aibă definit un teritoriu geografic omogen care să respecte spațiul eligibil pentru implementarea LEADER și să cuprindă o populație între 10.000 și 150.000 locuitori; (Pentru zona Delta Dunării se admite ca limita de locuitori să fie de cel puțin 5.000).

Nu este obligatoriu ca teritoriul eligibil, acoperit prin axa 4 –LEADER, să țină cont de liniile de delimitare administrativă (județ/regiune), acesta putând acoperi porțiuni din mai multe județe sau regiuni, dacă întrunesc condițiile de omogenitate geografică și economică. Se va depune ca document justificativ pentru verificarea acestui criteriu de eligibilitate Fișa de Prezentare a Teritoriului (Anexa 1 la Cererea de Finanțare), în care sunt menționate entitățile administrativ – teritoriale incluse în teritoriul LEADER, cu numărul de locuitori aferent.

4. Grupul pe care îl reprezintă să aibă cel puțin un reprezentant care să fi urmat cursuri de instruire privind LEADER, prin intermediul acestei sub-măsuri (faza 1 și/sau 2) ori prin alte mijloace. Se va depune ca document justificativ Diploma/Certificatul de Participare/ Absolvire a unei forme de pregătire prin faza 1 și 2 a Sub-măsurii 431.1, sau alte certificate care pot fi considerate echivalente (Anexa 11 la Cererea de Finanțare).

5. Nu este permisă dubla finanțare a aceleiași activități, din alte fonduri comunitare sau naționale. Se va depune ca document justificativ „Declarația pe Propria Răspundere a solicitantului privind dubla finanțare” (Anexa 4 la Cererea de Finanțare).

9.1.4. Membrii Grupurilor de Acțiune Locală cuprind reprezentanți din teritoriul parteneriatului sau cu responsabilitate în teritoriul parteneriatului ai sectoarelor:

a) Public:

consilii locale pentru comune și unul sau mai multe orașe, cu condiția ca populația din aceste orașe să nu însumeze mai mult de 20.000 de locuitori și să nu depășească 25% din numărul total de locuitori;

consilii județene;

instituții și servicii publice descentralizate (de educație, servicii sociale, de sănătate, de mediu.etc.)

b) Privat:

- sector comercial (societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată, etc.);
- sector financiar (bănci, instituții de credit, etc.);
- sector agricol (cooperative agricole, grupuri de producători, etc.);
- organizații de întreprinzători;
- societăți de furnizare a serviciilor comunitare (servicii privind utilitățile, culturale, radio, TV, etc.).

- organizații non-profit, asociații, fundații, federații (asociații de mediu, asociații culturale, sociale, religioase, camere de comerț, unități de cult, etc.);
- persoane fizice și grupuri de persoane neînregistrate oficial.

Comuna Căpleni participa la un parteneriat în cadrul unui Grup de Acțiune Locală cu alte comune și orase. Grup de Acțiune Locală este alcătuit din reprezentanți ai sectorului public, privat, precum și ai societății civile, din care partenerii privați și reprezentanții ai societății civile vor reprezenta peste 50%. Grup de Acțiune Locală va deveni reprezentativ pentru zonă și va trasa direcțiile de dezvoltare și obiectivele operaționale pentru fiecare comună, după cum urmează:

I. Dezvoltarea economică a teritoriului și creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

1. Sprijinirea procesului de modernizare a sectoarelor agricol și forestier și îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole și forestiere;
2. Creșterea rentabilității economice a exploatațiilor agricole și forestiere prin modernizarea sectoarelor de procesare și comercializare a produselor agricole și silvice;
3. Viabilizarea economică a fermelor comerciale și de semi-subzistență.

II. Îmbunătățirea calității mediului înconjurător în vederea dezvoltării durabile a teritoriului.

Grupului de Acțiune Locală

1. Ameliorarea calității mediului înconjurător și diminuarea surselor de poluare;
2. Reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale.

III. Creșterea calității vieții în mediul rural și promovarea diversificării activităților economice non-agricole.

1. Diversificarea activităților economice non-agricole și sprijinirea micilor întreprinzători, în vederea creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor în spațiul rural;
2. Creșterea atractivității spațiului rural;
3. Îmbunătățirea calității mediului socio-cultural și organizarea eficientă a teritoriului.

IV. Alte direcții trasate de către partenerii din cadrul Grupului de Acțiune Locală

9.2. Comunitatea locală

Strategia de Dezvoltare locală s-a realizat cu ajutorul comunității locale, care s-au implicat într-un proces de răspundere asupra dezvoltării viitoarei a comunității lor.

Viziunea cetățenilor este în spiritul dezvoltării zonei din punct de vedere economic și social, prin mai bună valorificare a resurselor locale, atragerea investițiilor și investitorilor, revigorarea tradițiilor, crearea/reabilitarea infrastructurilor de tip urban și punerea în valoare a poziționării geografice, în deplin respect față de mediul înconjurător.

Atât Strategia de Dezvoltare Locală, cât și mecanismele instituționale implicate în procesul de implementare trebuie să țină cont de interesele comunității, care au fost exprimate prin intermediul sondajului de opinie și se regasesc în portofoliul de proiecte prioritare ale comunei.

Consultare publică s-a realizat prin aplicarea de chestionare la nivelul întregii comune Căpleni, pentru a afla atitudinii locuitorilor cu privire la prioritățile de dezvoltare ale comunei pe următorii 7 ani.

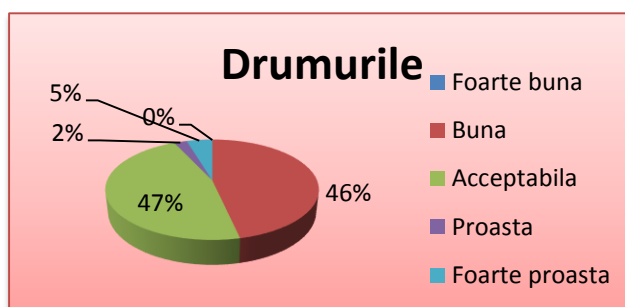
Rezultatele chestionarului privind Strategia de Dezvoltare Locală sunt sintetizate mai jos:

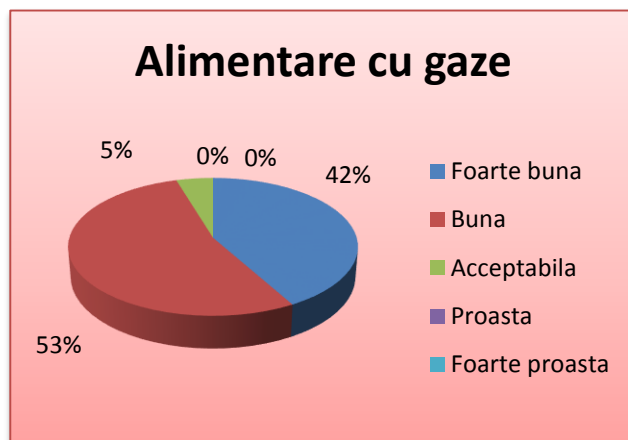
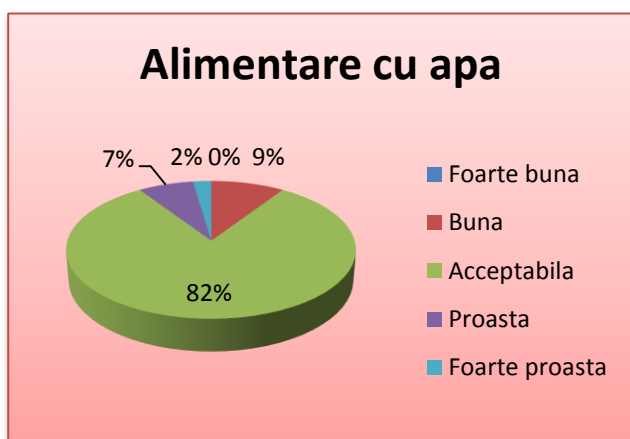
9.1 Centralizator Comuna Căpleni

Analiza următoare evidențiază răspunsurile celor 43 de respondenți la nivelul întregii comune Căpleni. Răspunsurile din graficele următoare sunt punctul de pornire al prezentei Strategii de Dezvoltare Locală, dorințele locuitorilor fiind unul dintre cei trei vectori care stabilesc direcțiile de dezvoltare pentru perioada 2014-2020. Deoarece în acest subcapitol sunt prezentate răspunsurile respondenților din întreaga comună, fiecare grafic va fi analizat separat.

Infrastructura de transport și de utilități este primul punct pe care îl vom analiza. Situația actuală a drumurilor este considerată bună sau acceptabilă de către 93% dintre locuitori, 7% considerând starea drumurilor ca fiind proastă sau foarte proastă, nimeni nu consideră starea actuală a infrastructurii de transport foarte bună. Dacă direcția de dezvoltare se va menține și în următorii ani, Căpleni va fi o comună care va acoperi nevoile minime ale cetățenilor pentru infrastructura de transport.

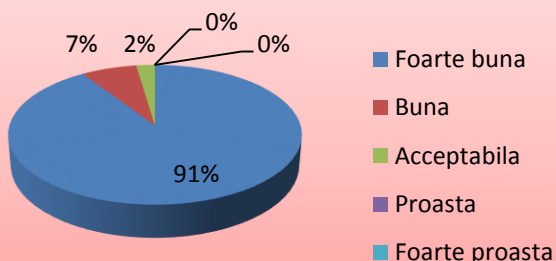
În ceea ce privește sistemul de alimentare cu apă, 9% consideră situația actuală ca fiind proastă sau foarte proastă, 91% o consideră acceptabilă sau bună. Prezența rețelei de alimentare cu gaze este resimțită pozitiv de către 95% dintre locuitori.

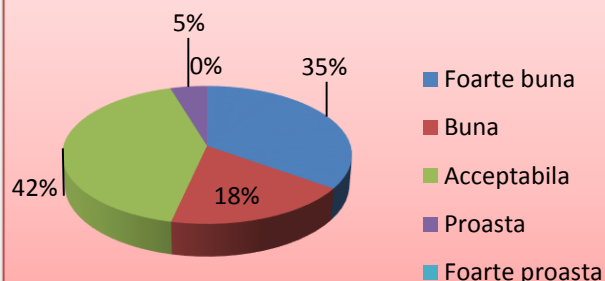

Căldura în locuințe nu reprezintă o problemă pentru locuitorii comunei.

Căldura în locuințe

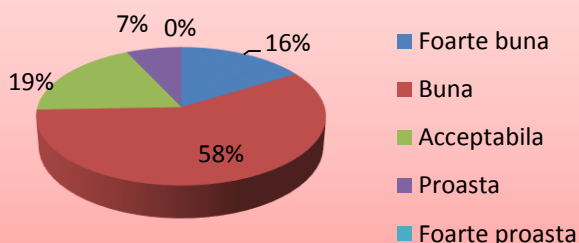

Apa caldă în locuințe

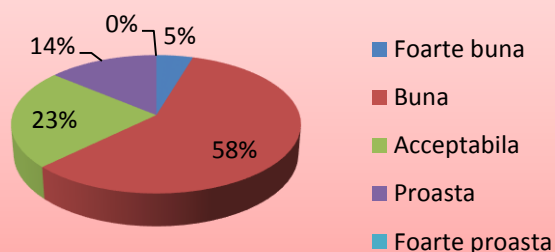

Starea actuală a rețelei de iluminat public satisface nevoile populației, fapt demonstrat de răspunsurile respondenților: 74% dintre aceștia consideră bună sau foarte bună a acestei infrastructuri de utilități, 19% o consideră acceptabilă. Răspunsurile celor aproape 7% nemulțumiți sunt cauzate atât de nevoia de modernizare a rețelei actuale prin introducerea de tehnologii noi moderne, ecologice (de exemplu iluminat pe baza de LED-uri ecologice) dar și din cauza nevoii de extindere în unele zone a rețelei de iluminat public. De cele mai multe ori în spațiul rural din România capacitatea de investiții în infrastructură a autorităților publice locale este depășită de viteza de dezvoltare a zonei locuite, fapt ce duce la necesitatea lucrărilor de extindere.

Iluminatul public

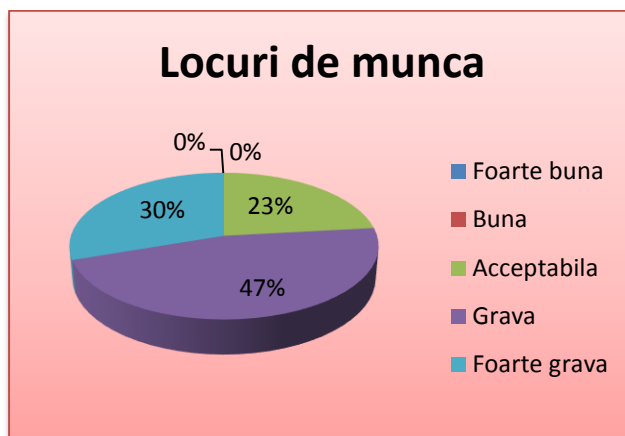
Transportul în comun

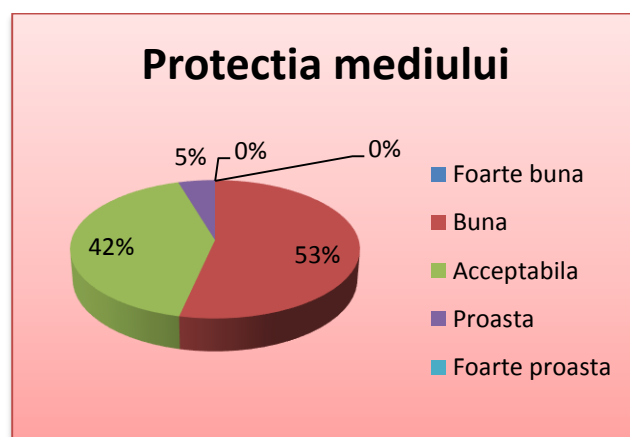
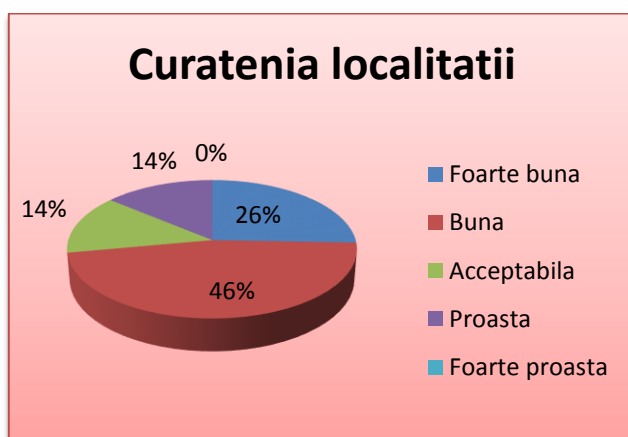
Transportul în comun din comuna Căpleni acoperă nevoile actuale a 86% dintre locuitori.

Lipsa unei economii dezvoltate pe plan local duce la lipsa locurilor de muncă. Acest lucru se poate observa și analizând graficul cu ocupația actuală a respondenților la acest studiu efectuat pentru elaborarea Strategiei. Lipsa locurilor de muncă este o problemă gravă pentru toți cei chestionați. 77% dintre cei chestionați consideră gravă sau foarte gravă ponderea locurilor de muncă.

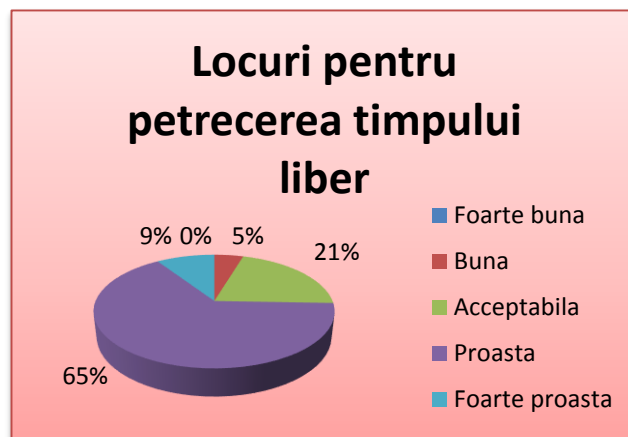
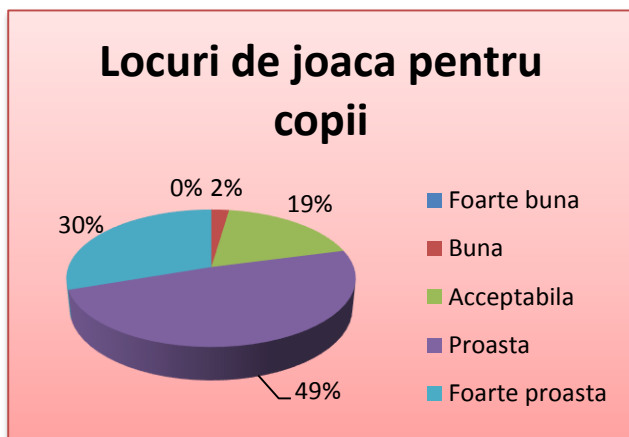

În ceea ce privește mediul și protecția mediului 95% dintre respondenți consideră că comuna Căpleni nu se confruntă cu probleme în această privință. Din punctul de vedere a curățeniei în localitate, 72% dintre locuitori consideră comuna curată, 14% dintre aceștia consideră starea actuală a curățeniei este acceptabilă. Din acest motiv prezenta Strategie propune măsuri pentru protejarea mediului înconjurător, pentru susținerea inițiativelor și a investițiilor ecologice, sancționările deversărilor ilegale pe sol.

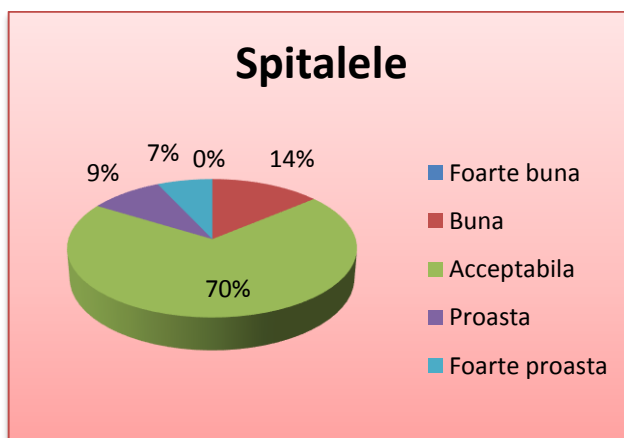

O altă problemă depistată la nivelul comunei este numărul mic de facilități pentru petrecerea timpului liber: atât spații de joacă pentru copii cât și locuri de divertisment pentru adulți. Din acest motiv sunt propuse ca fișe de proiect anexate la prezenta strategie construirea unei săli de sport, a unui teren multifuncțional pentru activități sportive, reabilitarea căminelor culturale, promovarea acțiunilor culturale și folclorice.

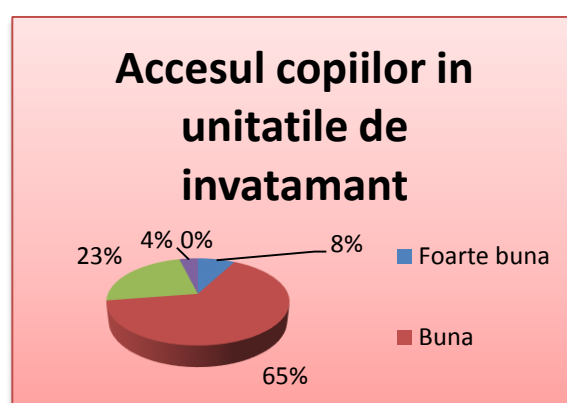
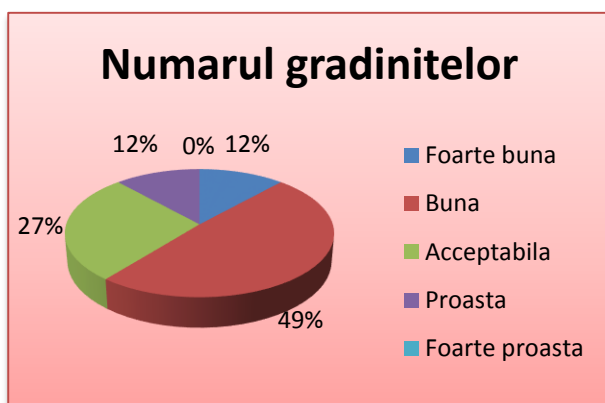
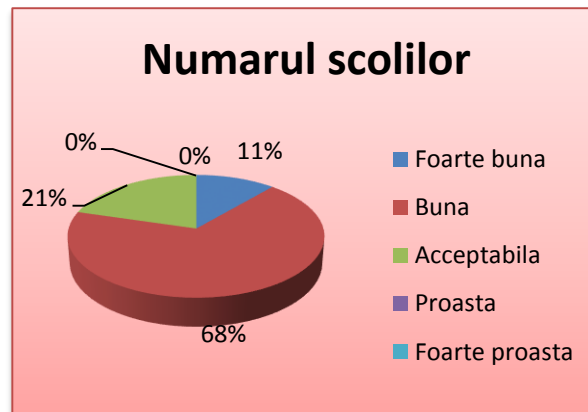
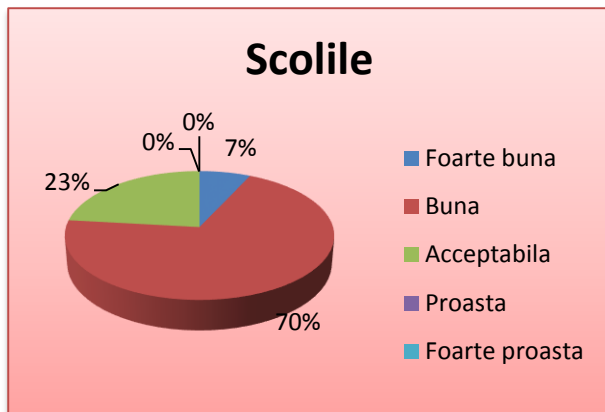

Situația actuală a sistemului sanitar din Căpleni este destul de bună, lucru care iese și din răspunsurile celor chestionați. Existența a două cabinete medicale dotat corespunzător, face ca situația actuală a dispensarului (exprimată așa ca referință pentru tot ceea ce înseamnă servicii medicale) să fie acceptabilă pentru 70% dintre respondenți, restul de 14% conștientizează că situația actuală este bună.

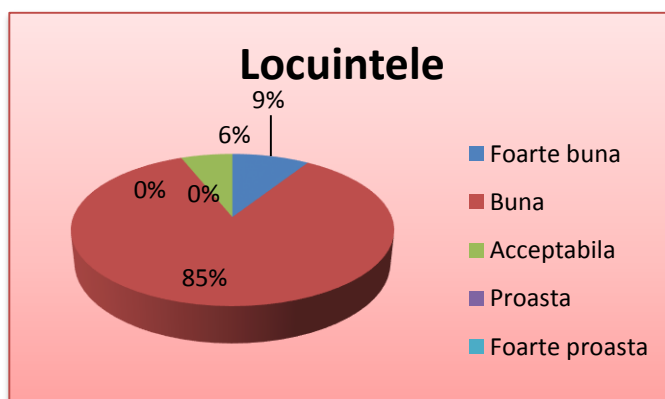

Situația actuală a unităților de învățământ este acceptabilă la nivelul comunei, așa cum reiese și din graficele de mai jos:

În ciuda răspunsurilor favorabile sunt necesare lucrări de modernizare și reabilitare a unităților de învățământ. De asemenea, luând în considerare noile orizonturi existente datorită dezvoltării tehnologiei pe plan mondial, sunt necesare cursuri de formare profesională a cadrelor didactice și îmbunătățirea procesului educativ.

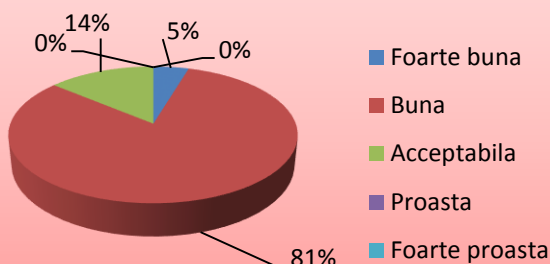
În ceea ce privește fondul locuibil actual, 94% dintre respondenți sunt mulțumiți de numărul actual al locuințelor disponibile din comuna Căpleni

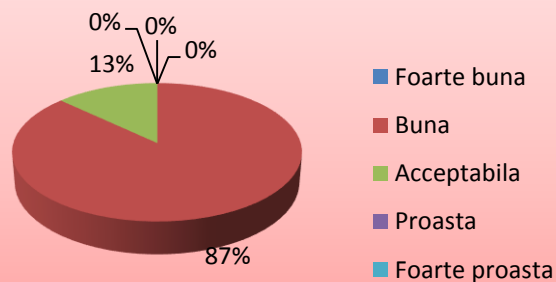

Serviciile oferite de autoritățile publice de pe raza comunei sunt bune atât în ceea ce privește siguranța străzii cât și a relației dintre autorități și cetățeni.

Relatia dintre autoritati si cetateni

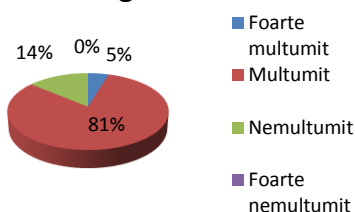

Siguranta strazii

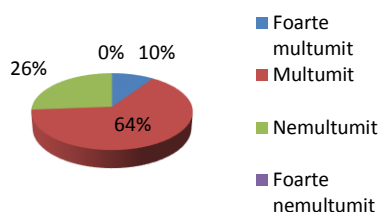

Prezentul studiu a avut ca scop, pe lângă identificarea dorințelor și nevoilor de dezvoltare ale locuitorilor, și depistarea gradului de mulțumire pe care acestia îl au față de propria ocupație, nivel de trai, locuință. În următoarele grafice sunt prezentate rezultatele obținute la nivelul comunei Căpleni:

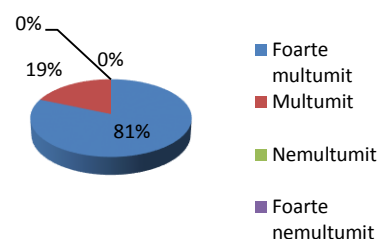
Viata dumneavoastra in general

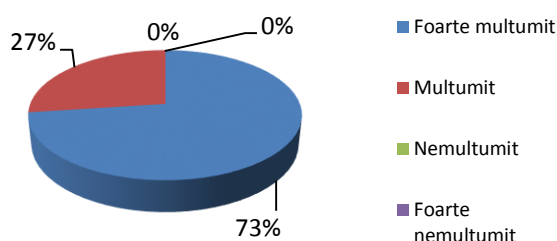
Ocupatia dumneavoastra

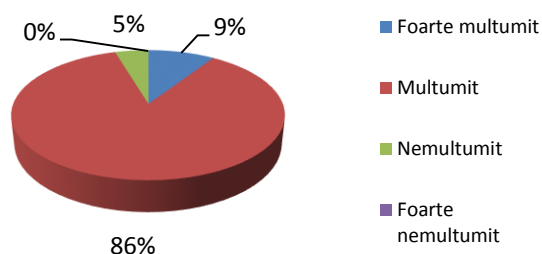
Locuinta in care stati

Familia dumneavoastra

Vecinii pe care ii aveti

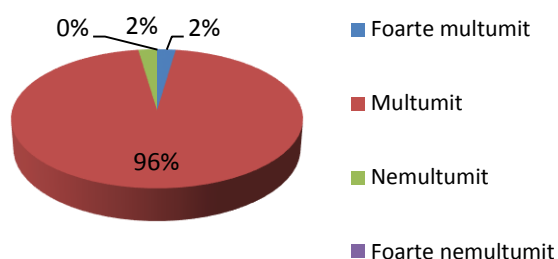

Se observă adesea un grad de mulțumire față de familie, locuință și bunurile pe care le au în gospodărie (100%). Există în schimb mai multe persoane nemulțumite (14%-26%) de viața lor în general și de ocupația pe care o au.

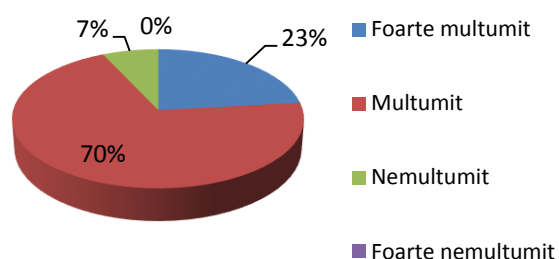

În ceea ce privește elementele externe mediului familiar, observăm de asemenea un grad ridicat de mulțumire al cetățenilor din Căpleni. Peste 95% dintre respondenți au răspuns că sunt mulțumiți atât de vecinii pe care îi au, cât și de activitatea primăriei și de comuna Căpleni per ansamblu.

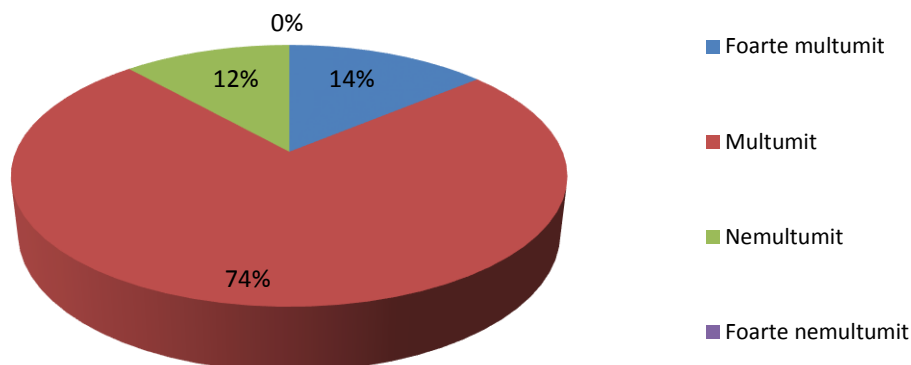
Activitatea primăriei

Comuna in care trairi

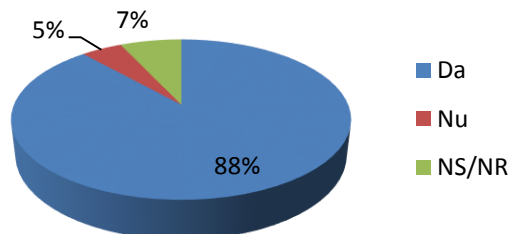
Cat de multumit sunteti de activitatea Primariei ?

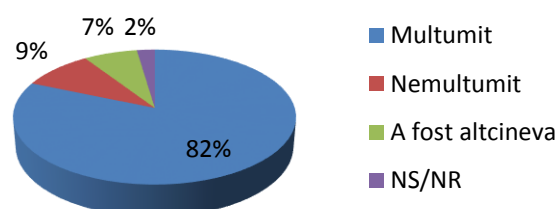

În ultimul an 88% dintre cei chestionați au fost nevoiți să apeleze la instituția Primăriei pentru a rezolva diverse probleme. Dintre aceștia 9% nu au fost mulțumiți de modul în care au fost tratați de angajații din Primărie. Acesta este motivul pentru care prezenta Strategie propune soluții inclusiv pentru întărirea capacității administrative, pentru formarea personalului din Primărie și pentru dezvoltarea instituției.

În ultimul an dumneavoastră sau cineva din gospodărie ați fost nevoiți să rezolvați ceva în Primărie ?

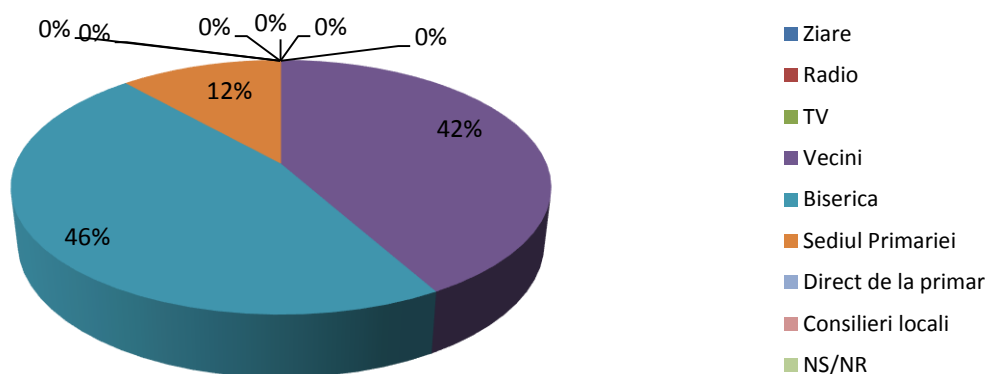

Și ați fost mulțumit de modul în care v-au tratat angajații din Primărie ?

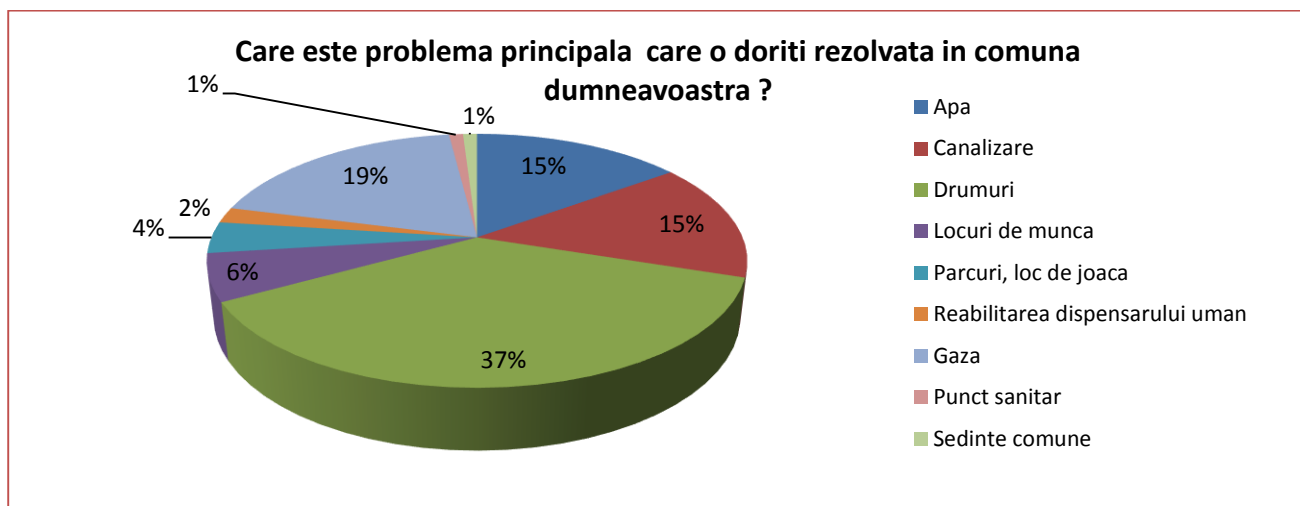
Principală sursă de informare a locuitorilor din comuna Căpleni privind activitatea Primarului este Sediul Primăriei sau vecinii. Căpleni este o comună de dimensiune mică, cu gospodării aliniate, unde interacționarea dintre locuitori se face ușor. Printre celelalte surse de informare amintim Biserica.

Principalele informații legate de acțiunile Primarului le aflați din ?

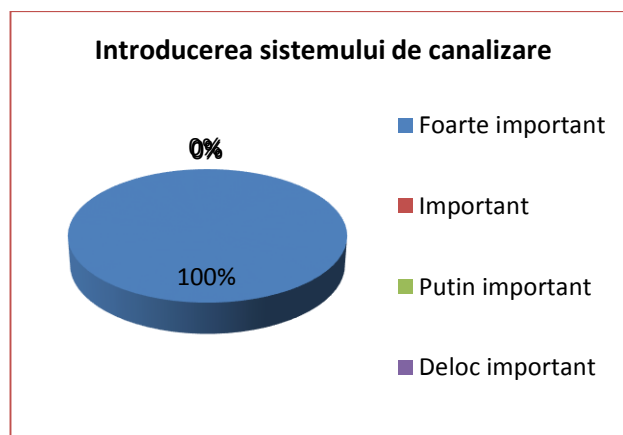
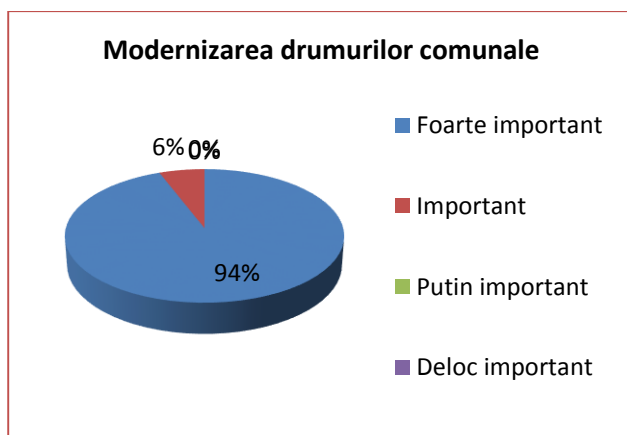

Scopul principal al prezentului studiu a fost identificarea direcțiilor de dezvoltare, așa cum sunt ele percepute de către locuitori. Întrebarea „ce vă doriți cel mai mult de la autoritățile locale? A fost o întrebare deschisă, fără variante de răspuns, tocmai pentru a nu influența alegerile cetățenilor. Toate răspunsurile din chestionare au fost centralizate, întrebarea a avut răspunsuri multiple.

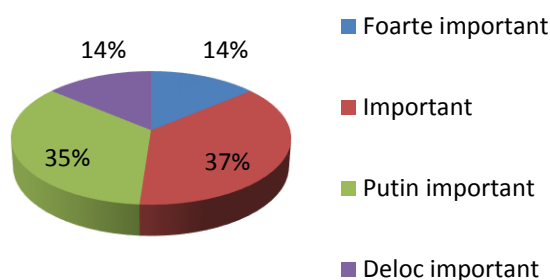
La dorința autorităților publice locale, în chestionar au fost introduse întrebări care au avut ca scop stabilirea gradului de prioritate al proiectelor. Analizând graficele de mai jos se observă că 100% dintre locuitori consideră reabilitarea drumurilor comunale ca fiind foarte importantă, 100% consideră foarte importantă introducerea rețelei de canalizare (și implicat a stației de tratare și epurare a apelor reziduale).

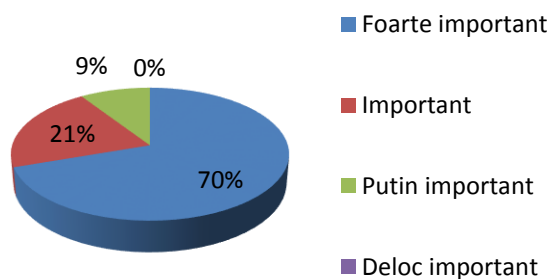
37% dintre locuitori consideră importante lucrările de mentenanță asupra rețelei actuale de iluminat public. Pentru aceasta propunem ca soluție și introducerea de LED-uri sau tehnologii ecologice de iluminare la nivelul comunei.

Reabilitarea rețelei de iluminat public

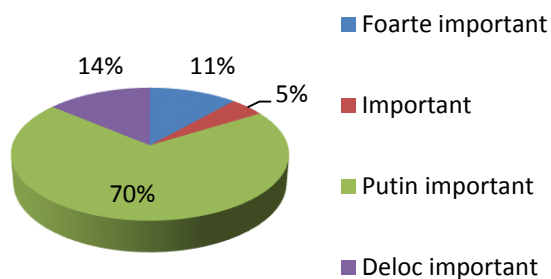

Cresterea nivelului de siguranță pe străzi prin monitorizare video sau prin realizarea de alei pietonale pe drumurile principale pentru prevenirea accidentelor de circulație sunt considerate foarte importante 70% dintre respondenți.

Realizare trotuare pe drumurile principale

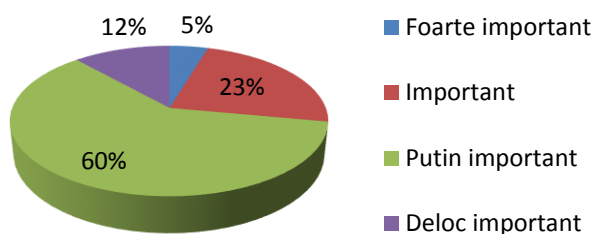

Modernizarea sistemului rutier (indicatoare, placute, tec.)

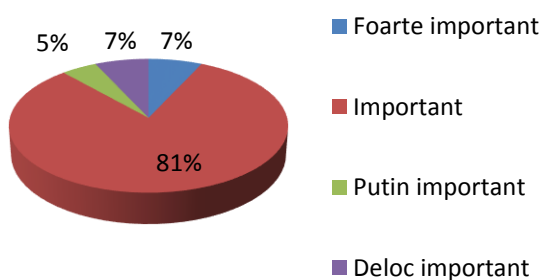

**Monitorizarea drumurilor prin sistem video
pentru creșterea nivelului de siguranță pe
străzi**

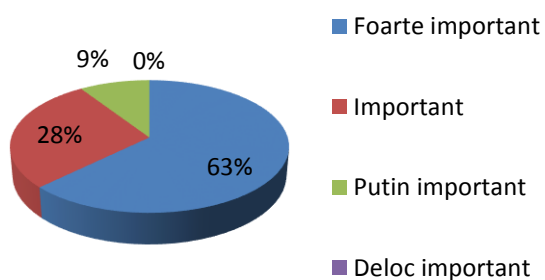

Modernizarea și dotarea corespunzătoare a infrastructurii educaționale este prioritară pentru locuitori.

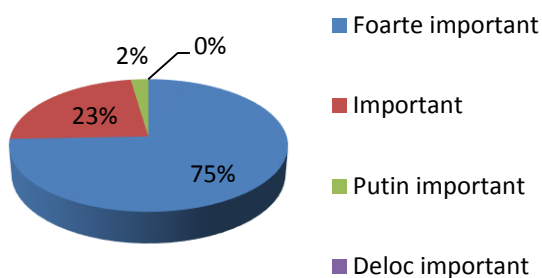
Reabilitarea școlilor și grădinițelor

**Dotare cu mobilier a unităților de
învățământ**

**Construirea unei Sali de sport în
cadru școlii**

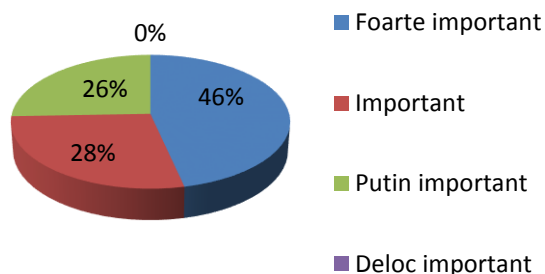

Lipsa locurilor de petrecere a timpului liber și de recreere se manifestă în dorința cetățenilor de a avea cămine culturale reabilitate, capabile să acopere nevoile actuale ale locuitorilor.

74% dintre cei chestionați consideră importantă și foarte importantă această investiție.

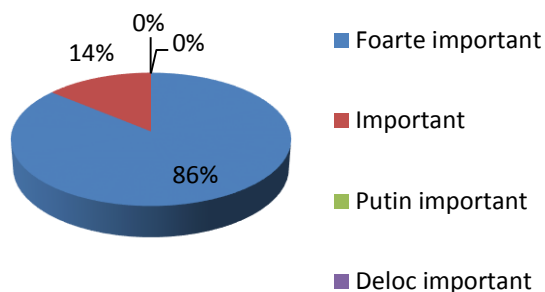

Modernizarea caminelor culturale

Deși comuna Căpleni nu e o comună cu o importantă suprafață agricolă, faptul că una dintre îndeletnicirile principale ale locuitorilor este creșterea animalelor, face ca la nivelul comunei să existe un grad ridicat de conștientizare al cetățenilor cu privire la achiziționarea de utilaje pentru întreținerea islazului comunal sau pentru deszăpeziri. 86% dintre locuitori consideră această investiție ca fiind foarte importantă pentru dezvoltarea comunei Căpleni.

Achiziționarea unor utilaje

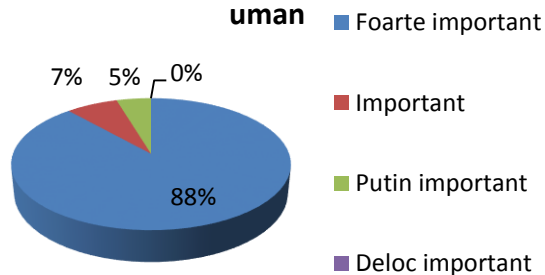
Asa cum reiese și din răspunsurile privitoare la starea actuală a infrastructurii de sănătate, în comuna Căpleni este necesară reabilitarea și dotarea corespunzătoare a dispensarului uman.

95% dintre cei chestionați consideră importantă și foarte importantă această investiție.

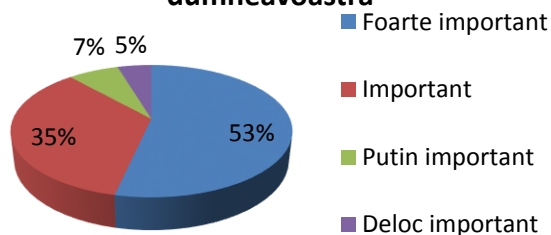
**Reabilitare si dotarea
corespunzatoare a dispensarului**

uman

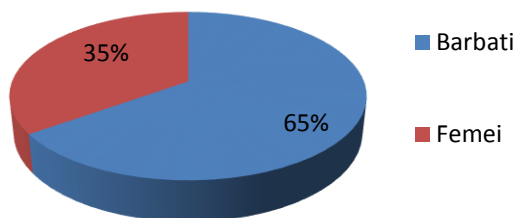
Reabilitarea lacaselor de cult este importanta si foarte important pentru 88% dintre cei chestionati.

**Reabilitarea bisericilor din comuna
dumneavoastra**

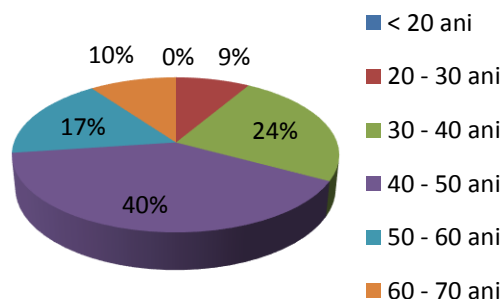

Dintre cei chestionati 35% sunt femei si 65% bărbați. Vârstele respondenților sunt cuprinse între 18 si 70 de ani, iar ponderea categoriilor de vârstă este reprezentată în graficul de mai jos.

**Distributia pe sexe a grupului
chestionat**

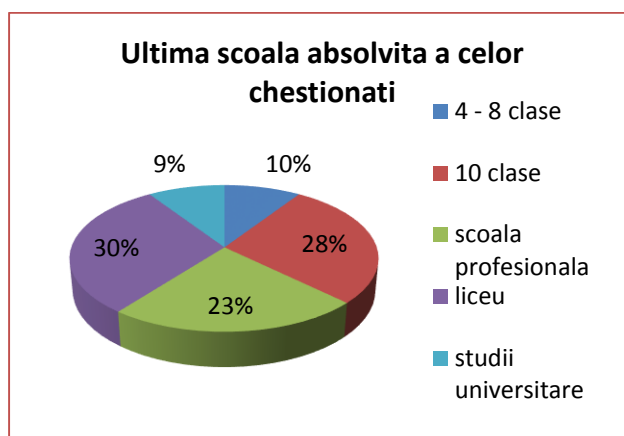
**Varsta in ani impliniti a celor
chestionati**

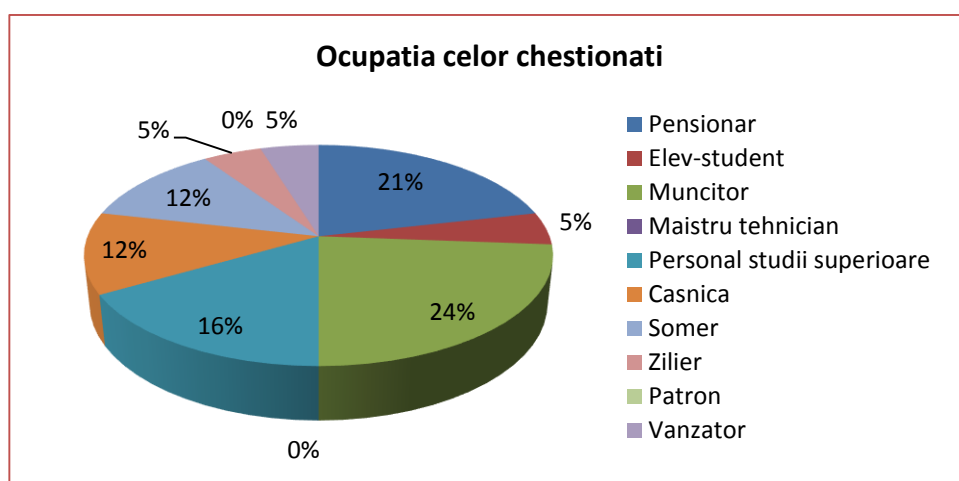
10% dintre cei chestionati au studii gimnaziale, 53% au studii liceale sau profesionale, iar

9% au studii superioare.

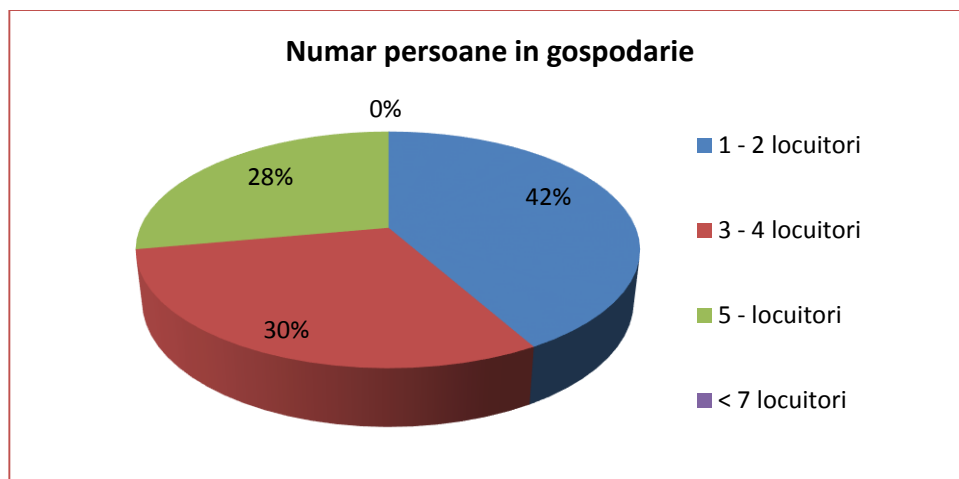
Dintre locuitorii comunei Căpleni care au răspuns chestionarului privitor la direcțiile de dezvoltare pentru perioada 2014-2020, 12% sunt casnice, 24% muncitori, 21% pensionari iar restul elevi, zilieri, persoane cu studii superioare.

Din punctul de vedere al apartenenței religioase 90% dintre cei chestionați sunt romano catolici.

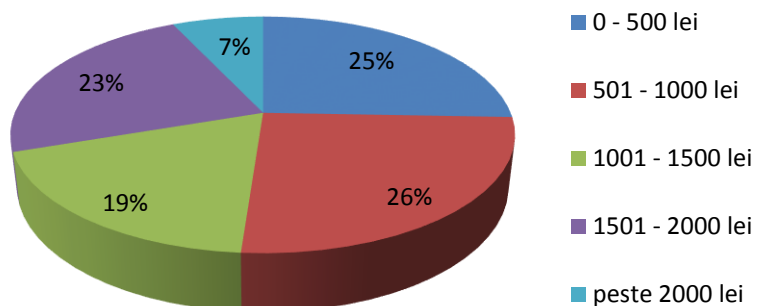
Numărul mediu de persoane care locuiesc în gospodăriile din comuna Căpleni este de 2 persoane. Graficul următor prezintă ponderea familiilor de 1-2 persoane, 3-4 persoane sau mai mult de 5 persoane în locuințele din Căpleni.

Media venitului dintr-o gospodărie din Căpleni este de 912,38 lei (incluzând salarii, pensii, chirii, dividende, venituri din producția agricolă etc). 25% dintre gospodăriile au un venit de până în 500 lei, 26% dintre gospodăriile au un venit cuprins între 500-1000 lei, 19% dintre gospodăriile au un venit cuprins între 1000-1500 lei iar 23% dintre gospodăriile au un venit mai mare de 1500 lei.

Cati bani ati avut luna trecuta in gospodaria dvs ?

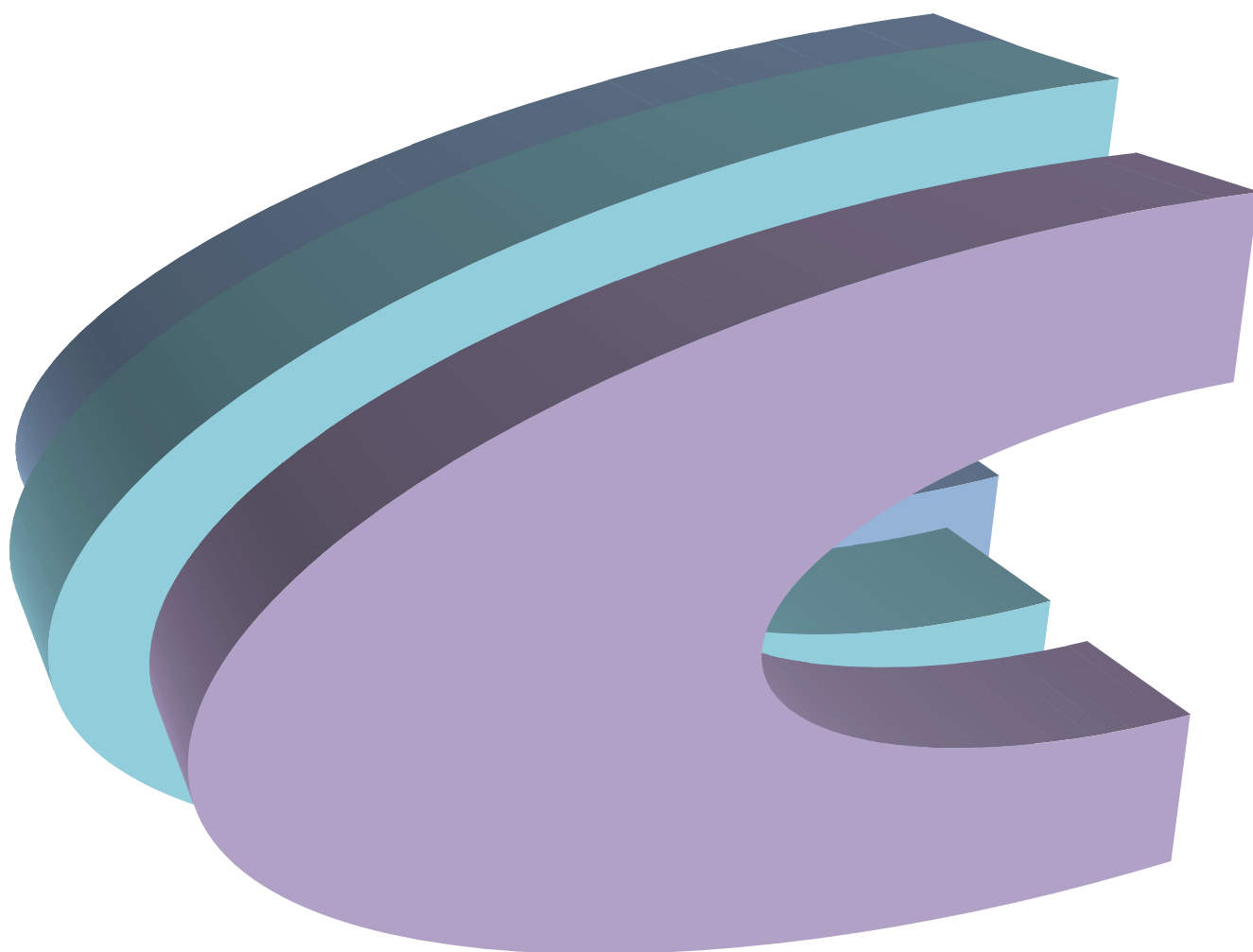

CAPITOLUL 10

SINTEZA DE EVALUARE A STRATEGIEI DE MEDIU (SEA)

10.1. Context

Directiva 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri si programe asupra mediului (Directivă SEA – evaluare strategică de mediu) are drept obiectiv „să asigure un înalt nivel de protecție a mediului si să contribuie la integrarea considerațiilor privind mediul în elaborarea si adoptarea planurilor si programelor [...] asigurând că [...] anumite planuri si programe care pot avea efecte semnificative asupra mediului fac obiectul unei evaluări ecologice”.

În scopul sprijinirii integrării aspectelor de mediu în programele de dezvoltare rurală si în vederea evitării duplicării acțiunilor, evaluarea de mediu prevăzută în Directiva SEA se integrează direct în evaluările ex ante ale programelor de dezvoltare rurală.

10.2.Cerințele Directivei SEA

Obligația juridică de a efectua o evaluare de mediu se aplică programelor de dezvoltare rurală în principal în temeiul articolului 3 alineatul (2) litera (a) din Directiva SEA, care precizează că o evaluare de mediu se realizează pentru toate planurile și programele care sunt elaborate pentru agricultură, silvicultură, pescuit (și anumite alte sectoare) și care definesc cadrul deciziilor ulterioare de autorizare a proiectelor enumerate în Directiva EIA5.

Evaluarea ecologică strategică prevăzută de Directiva SEA trebuie să ia forma unui raport de mediu care să se concentreze, printre altele, asupra efectelor semnificative posibile scontate ale programelor de dezvoltare rurală asupra mediului. În această privință, informațiile care trebuie să fie prezentate în acest raport sunt detaliate:

- a) un rezumat al conținutului, principalele obiective ale planului sau programului și legăturile lor cu alte planuri și programe relevante;
- b) aspecte relevante ale situației ecologice existente și evoluția sa probabilă fără punerea în aplicare a planului sau programului;
- c) caracteristicile de mediu ale zonelor care pot fi afectate semnificativ;
- d) orice problemă de mediu existentă care este relevantă pentru plan sau program, inclusiv, în special, cele care sunt legate de orice zonă de importanță specială pentru mediu, cum ar fi zonele desemnate în conformitate cu Directivele 79/409/CEE și 92/43/CEE;
- e) obiectivele de protecție a mediului, stabilite la nivel internațional, comunitar sau de stat membru, care sunt relevante pentru plan sau program și modul în care acele obiective și orice considerații de mediu au fost luate în calcul în timpul elaborării lui;
- f) posibilele efecte semnificative asupra mediului, inclusiv asupra unor chestiuni cum ar fi biodiversitatea, populația, sănătatea umană, fauna, flora, solul, apa, aerul, factorii de climă, bunuri materiale, patrimoniul cultural, inclusiv patrimoniul arheologic și arhitectural, peisajele și interacțiunile între acești factori;
- g) măsurile preconizate pentru prevenirea, reducerea și pe cât posibil, echilibrarea oricăror efecte adverse asupra mediului prin punerea în aplicare a planului sau programului;
- h) o descriere a motivelor de selectare a alternativelor preconizate și o descriere a modului în care s-a făcut evaluarea, inclusiv orice dificultate întâlnită (cum ar fi deficiențe tehnice sau lipsa de cunoștințe teoretice în domeniu) în colectarea informațiilor solicitate;
- i) o descriere a măsurilor preconizate referitoare la monitorizarea;
- j) un rezumat netehnic al informațiilor menționate la punctele de mai sus.

De asemenea, Directiva SEA prevede consultarea autorităților competente ale statelor membre care au responsabilități în materie de mediu, precum și a publicului (inclusiv a ONG-urilor pertinente) care pot fi afectate sau interesate în mod specific de efectele de mediu legate de punerea în aplicare a programului.

Consultările trebuie să ofere ocazia de a exprima cât mai curând posibil opinii cu privire la proiectul de program și la raportul de mediu.

În cele din urmă, procedurile de monitorizare trebuie să garanteze urmărirea efectelor semnificative ale punerii în aplicare a programului.

Autoritățile de program răspund pe deplin de calitatea raportului de mediu, inclusiv de organizarea consultărilor, de luarea în calcul a raportului de mediu și a rezultatelor consultărilor în luarea deciziilor, precum și de furnizarea de informații în ceea ce privește decizia.

10.3 Integrarea dispozițiilor Directivei SEA în evaluarea ex ante

Regulamentul (CE) 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din FEADR prevede pentru noua perioadă de programare efectuarea a unei evaluări de mediu detaliate în contextul evaluării ex ante pentru fiecare program de dezvoltare rurală.

Ca parte a dezvoltării strategiei de program, statele membre au obligația să evalueze situația existentă a zonei geografice care poate fi vizată de program, folosind date cuantificate, subliniind punctele tari și punctele slabe, disparitățile, nevoile și lacunele, precum și potențialul de dezvoltare rurală pe baza indicatorilor de referință relevanți. În cazul gestionării mediului și a terenurilor, proiectele de norme pentru punerea în aplicare prevăd următoarele cerințe:

Gestionarea mediului și a terenurilor:

- handicapurile care afectează exploatațiile situate în zonele amenințate de abandon și de marginalizare;
- descriere de ansamblu a biodiversității centrată pe agricultură și pe sectorul forestier și ținând seama de sisteme agricole și silvicole de mare valoare naturală, precum și punerea în aplicare a directivelor Natura 2000 privind terenurile agricole/forestiere;
- descriere a calității și cantității apelor,
- rolul agriculturii în utilizarea și poluarea apelor și punerea în aplicare a directivelor –cadru privind nitrății și apa;
- poluarea atmosferică și schimbările climatice și legăturile acestora cu agricultura;
- emisiile de gaze cu efect de seră și de amoniac, precum și legăturile cu diferitele planuri de acțiune sau inițiative luate de statul membru sau de regiune pentru a contribui la atingerea obiectivelor definite la nivel internațional, inclusiv în codul de bune practici pentru reducerea emisiilor de amoniac (convenția privind poluarea atmosferică transfrontalieră la mare distanță); utilizarea bioenergiilor; descrieri ale calității solului (eroziune hidraulică și eoliană, materii organice, poluare), precum și protecția, utilizarea pesticidelor, agricultura ecologică și bunăstarea animalelor; întinderea zonelor forestiere de ridicat sau mediu, modificarea mediei anuale a acoperirii forestiere.

Descrierile elementelor menționate anterior trebuie să fie susținute prin date cuantificate.

Temele prioritare de mediu în privința cărora se așteaptă ca statele membre să elaboreze măsuri de dezvoltare rurală adecvate sunt menționate în „Orientările strategice pentru dezvoltarea rurală care definesc trei domenii prioritare la nivelul UE, și anume biodiversitatea și conservarea sistemelor agricole și silvicole de mare valoare naturală, apa și schimbările climatice.

În ceea ce privește cerințele evaluării strategice de mediu se regasesc trei dintre sarcinile cheie ale evaluării ex ante sunt:

(1) Evaluarea solidității analizei situației inițiale, identificarea nevoilor și definirea strategiei.

(2) Analizarea efectelor de mediu anticipate ale programelor de dezvoltare rurală în raport cu domeniile prioritare, dar și în raport cu alte aspect de mediu relevante.

(3) Întrucât pentru o serie amplă de măsuri (de exemplu, ajutor pentru investiții, indemnizații compensatorii, măsuri de agromediu) respectarea standardelor obligatorii este necesară în mod explicit, evaluarea de mediu trebuie să identifice de asemenea conformitatea sau conflictele măsurii în raport cu aceste standarde de mediu.

„Cadrul comun de monitorizare și de evaluare” (CCME) stabilește dispozițiile pentru indicatorii de referință relevanți privind mediul, care trebuie să fie stabiliți pentru măsurarea și evaluarea progreselor realizate în timp în cadrul acestor domenii prioritare:

- Pentru analiza de referință, s-a alcătuit o listă detaliată a indicatorilor de context și de impact aferenți.

- Pentru evaluarea efectelor de mediu ale programelor, trebuie stabiliți la nivel de program patru indicatori comuni de mediu obligatorii, orientați în mod specific înspre evaluarea impactului programelor de dezvoltare rurală asupra diversității, zonelor de mare valoare naturală, calității apei și schimbărilor climatice.

- Dincolo de utilizarea lor pentru o evaluare strategică de mediu în contextul evaluărilor ex ante, acești indicatori vor permite, pe întregul ciclu de viață al programului, o monitorizare continuă a situației de mediu în zona vizată de program.

10.4. Acțiunile care trebuie întreprinse

Pentru a îndeplini pe deplin cerințele Directivei SEA și cerințele conexe din regulamentul FEADR, autoritățile de programare vor trebui să garanteze următoarele:

Evaluarea de mediu a programelor de dezvoltare rurală va fi efectuată la nivel de program și se va concentra asupra zonei geografice vizate de program. Raportul de mediu necesar va fi integrat într-un capitol specific al raportului de evaluare ex ante.

Evaluarea ex ante va fi efectuată de evaluatori independenți. În cadrul procedurii de achiziții publice pentru selectarea evaluatorilor independenți, statele membre trebuie să ia în considerare cerințele necesare privind competența în domeniul mediului.

Acestea trebuie să fie detaliate în mod corespunzător conform mandatului evaluării ex ante.

Consultările „autoritățile de mediu cu responsabilități în acest domeniu”, ale „publicului afectat sau care poate fi afectat, sau care este interesat în luarea de decizii”, precum și consultările transfrontaliere vor fi organizate de autoritățile de program. Evaluatorii ex ante se vor implica în procesul de consultare la cererea autorității de program competente.

- Evaluatorii ex ante vor evalua efectele de mediu anticipate ale programelor de dezvoltare rurală, în special, dar nu exclusiv, în ceea ce privește cele trei domenii prioritare identificate în „orientările strategice pentru dezvoltare rurală”.
- Conform cerinței de a respecta standardele obligatorii în materie de mediu, evaluatorii ex ante trebuie să analizeze modul în care statele membre au garantat conformitatea programelor cu aceste standarde (sau au evitat conflictele cu acestea).
- De asemenea, evaluatorii ex ante vor stabili măsura în care cadrul de reglementare în vigoare privind mediul (inclusiv ecocondiționalitatea, standardele de mediu minime etc.)
- poate diminua orice efect negativ asupra mediului, în urma punerii în aplicare a programului.
- Evaluatorii ex ante vor sprijini identificarea și vor face evaluarea indicatorilor de mediu, precum și a sistemului pus în funcțiune pentru estimarea efectelor de mediu ale
- Programelor de dezvoltare rurală și, după caz, vor propune modificări.

10.5. Direcțiile principale ale strategiei de mediu

- Modernizarea agriculturii. În această direcție au fost evidențiate trei categorii de activități: modernizarea lanțurilor valorice, restructurarea și modernizarea învățământului și cercetărilor agricole, asigurarea accesului la finanțe, infrastructură și piețe.
- Asigurarea gestiunii durabile a resurselor naturale. În acest sens, urmează a fi promovate metodele ecologice de gestionare a resurselor naturale, promovarea produselor și tehnologiilor cu impact redus de mediu, susținerea măsurilor de adaptare la consecințele schimbării climei.
- Îmbunătățirea nivelului de trai în mediul rural. Vor fi susținute investițiile în infrastructură, rețele, drumuri; vor fi susținute investițiile în mici afaceri agricole, iar comunitățile locale vor fi stimulate să participe la reabilitarea infrastructurii.